

INTRODUCȚIV

OSHO

seara, la culcare

365 de momente relaxante
pentru a pătrunde conștient
în noapte

INTRODUCȚIV

OSHO

seara, la culcare

365 de momente relaxante
pentru a pătrunde conștient
în noapte

INTRODUCȚIV

OSHO

seara, la culcare

365 de momente relaxante
pentru a pătrunde conștient
în noapte

INTROSPECTIV

SPIRITUALITATE

Evoluția începe de la cunoașterea de sine.
Prin lectură, pornim într-o călătorie
înspre sine, pentru ca apoi să găsim
starea de împăcare și echilibrul
interior. *Introspectiv* își propune
să ofere cititorului cărți-reper
din domeniile spiritualității, psihologiei
și dezvoltării personale.

OSHO

seara, la culcare

365 de momente relaxante
pentru a pătrunde conștient
în noapte

Traducere din limba engleză de
ALEXANDRU BUMBAȘ

Last in the Evening: 365 Relaxing Moments to Enter the Night Consciously

Editor/Compiler: Osho International Foundation

Copyright © 1991, 2015 OSHO International Foundation, Elveția

www.osho.com/copyrights

2019 Grup Media Litera

Toate drepturile rezervate

Materialul de față este selectat din diverse prelegeri ale lui Osho ținute în fața unei audiențe. Toate prelegerile lui Osho au fost publicate în întregime sub formă de cărți și sunt de asemenea disponibile sub formă de înregistrări audio originale. Înregistrările audio și arhiva completă a conferințelor sale pot fi găsite în cadrul bibliotecii online OSHO, pe www.osho.com/library

Carte publicată inițial sub titlul *A Must for Contemplation before Sleep*, ediție revăzută.

OSHO® este marcă înregistrată a Osho International Foundation,
www.osho.com/trademarks.

Introspectiv este parte a Grupului Editorial Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel. 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372

e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

www.litera.ro

*Seara, la culcare 365 de momente relaxante pentru a pătrunde conștient în
noapte*

Editor/Compiler: Osho International Foundation

Copyright © 2019 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Carmen Ștefania Neacșu

Corector: Sabrina Florescu

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare: Ana Vârtosu

Prepress: Mihai Suciu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României OSHO

Seara, la culcare: 365 de momente relaxante pentru a pătrunde conștient în
noapte / Osho;

trad.: Alexandru Bumbaș/Graal Soft. – București: Litera, 2019

ISBN 978-606-33-3664-5

ISBN EPUB 978-606-33-3664-5

I. Bumbaș, Alexandru/Graal Soft (trad.)

294.5

Introdúcere

Cuvintele ce alcătuiesc paginile următoare sunt extrase din întâlniri private, în timpul cărora misticul contemporan Osho vorbește cu oameni care aparțin tuturor păturilor sociale. A fost sugestia lui Osho ca acest volum, alături de Primul lucru, dimineața, să formeze o pereche. Cărțile au fost concepute în asemenea manieră încât fiecărei zile să îi corespundă o temă specifică, iar subiectul dimineții și cel al serii să se completeze reciproc. Așadar, Seara, la culcare poate fi citit ca volum de sine stătător sau în combinație cu volumul Primul lucru, dimineața.

Pasajele din acest volum au fost alese special pentru seară – citirea unui pasaj înainte de culcare poate fi un mod perfect de a-ți încheia ziua. Cartea conține 365 de pasaje, ordonate astfel încât să fie citite cronologic, nu la întâmplare.

În această carte, Osho se referă uneori la „sannyas” sau „sannyasini”. În modul în care folosește Osho acest termen, sannyas înseamnă pur și simplu decizia de a aduce conștientizarea de sine în viața ta, angajamentul de a-ți rezerva un timp pentru a-ți analiza și sărbători interiorul:

Știm multe lucruri ce nu ne folosesc la nimic; știm totul despre Lună și despre Soare și despre Pământ, și știm istorie și geografie, dar nu știm nimic despre noi înșine. Nu știm nimic despre cel care cunoaște, și asta ar trebui să fie preocuparea principală a oricărei educații. Sannyas înseamnă începutul unei educații reale. În mod fundamental, trebuie să devii conștient de tine însuși, de ceea ce ești. Și numai tu poți face asta.

Lectura pasajelor din acest volum este în sine o formă de meditație pentru că, așa cum spune Osho, cuvintele unui mistic nu sunt parte a vreunei teorii care trebuie acceptată sau refuzată; cititorului nu i se cere să fie un adept sau un credincios. De fapt, semnificația nici măcar nu vine din cuvinte, ci din ceea ce transmit ele.

Cuvintele misticului poartă cu ele o tăcere, ele nu sunt nici pe departe zgomotoase. Cuvintele misticului au o melodie, un ritm, o muzică, iar în miezul lor e liniște deplină. Dacă poți pătrunde în cuvintele lui, vei ajunge la o liniște infinită.

Dar calea pentru a pătrunde cuvintele unui buddha nu este prin analiză, argument, discuții. Calea este armonizarea cu el, sincronizarea cu el... În acea armonizare, în acel unison, reușești să pătrunzi în miezul cuvintelor maestrului. Iar acolo nu vei găsi nici un sunet, nici un zgomot; vei găsi tăcere absolută. A simți gustul acestei tăceri înseamnă a-l înțelege pe maestru.

Ține minte, nu înțelesul cuvântului este important, ci tăcerea din el.

Osho, Dhammapada. Celea legii divine

revelată de Buddha, volumul 3

De la ZIUA 1 la ZIUA 365

ZIUA 1

Lumea suferă foarte mult din cauză că pentru prima dată în istoria conștiinței umane, omul a pierdut urma dumnezeirii. Nimeni nu a mai suferit vreodată ca noi. Oamenii au fost săraci și în trecut, foarte săraci; oamenii au trăit foamete, dar nu au fost niciodată atât de săraci din punct de vedere spiritual. Oamenii nu au fost niciodată mai înfometați spiritual ca în zilele noastre. Munca mea are rolul de a te ajuta să privești din nou în direcția dumnezeirii. Dacă omul nu redevine înrădăcinat în dumnezeire, nu va avea nici un viitor.

ZIUA 2

Omul are potențialul de a deveni un cântec de iubire, un dans al iubirii, dar foarte puțini oameni, oameni rari, își transformă cu adevărat potențialul. Oamenii se nasc în chip de semințe, și aproape toți mor în stadiul de semințe; viețile lor nu sunt altceva decât lungi experimente ale inutilității. Cu cât înaintează mai mult în vârstă, cu atât sunt mai frustrați, și este normal, pentru că toate speranțele lor sunt spulberate, dorințele lor nu aduc altceva decât lacrimi, agonie, angoasă. Pe măsură ce trece timpul, ei devin conștienți de faptul că nimic din ceea ce au făcut în viața lor nu are nici o valoare. Cum ar putea ei să cânte? Cum ar putea să danseze? Cum ar putea să îi fie recunoscători existenței? Este imposibil.

Am observat că oamenii se duc la temple, și sinagogi, și biserici din frică, nu

din iubire. Iar oamenii în vârstă se duc și mai des pentru li s-a făcut frică de moarte. Nu se duc la biserică sau la templu pentru că ar fi cunoscut ceva extrem de valoros în viață, ci pentru că viața le scapă printre degete. Marea întunecime a morții se apropie, iar lor le este frică. Au nevoie de cineva care să îi protejeze.

Au aflat că nu vor lua banii cu ei în mormânt, că prietenii nu le vor rămâne aproape și că familiile îi vor părăsi. Încep să se agațe de ideea de Dumnezeu din disperare, nu din iubire și nu din recunoștință. Iar un Dumnezeu născut din frică este un Dumnezeu fals. Dumnezeuul născut din iubire este cel adevărat.

Efortul pe care îl depun aici este acela de a deschide ferestre care să-ți permită să ajungi la Dumnezeu nu prin frică, ci prin experiența frumuseții, a creativității și a iubirii. Iar când o persoană trece prin aceste experiențe, contactul cu dumnezeirea este excepțional, iar acea persoană iese complet transformată. Un singur contact cu dumnezeirea este suficient – nu vei mai fi niciodată același.

ZIUA 3

Când începi să pătrunzi în tine, mintea este lăsată în urmă. Nu poate intra odată cu tine, ea te poate acompania doar în exterior. Nu are decât o posibilitate, este unidimensională. Mintea îl transformă pe om într-un războinic în sens politic. Meditația îl face un războinic în sens religios.

Prin urmare, devino un războinic în planul interior – ai multe de cucerit acolo. Este foarte mult întuneric care trebuie înlăturat, sunt foarte multe lucruri de care nu ești conștient și care trebuie transformate, e multă energie în stare brută ce se cere purificată.

Aceasta este o sarcină foarte importantă, cea mai mare sarcină pe care ți-o dă viața să o duci la bun sfârșit. Marea provocare este să devii o persoană adultă, să te dezvolți pe măsura potențialului tău, să atingi cele mai înalte culmi, să urci Everestul conștiinței tale. Abia atunci, pentru prima oară,

începi să trăiești cu adevărat.

ZIUA 4

Iubirea trebuie să devină o calitate a ta. Fii iubitor, și într-o zi vei deveni pur și simplu iubire; nici măcar iubitor, ci iubire. Aceea va fi ziua marii revelații. În acel moment, roua va dispărea în ocean și va deveni una cu oceanul.

În terminologia religioasă, în jargonul religios, momentul acela poartă denumirea de realizare întru Dumnezeu. Dacă îți place jargonul religios, poți folosi această sintagmă. Dacă nu, este mult mai frumos să spui că devii oceanic; este mult mai poetic. De-a lungul secolelor, preoții au contaminat foarte mult cuvântul Dumnezeu, tot certându-se pe seama acestui cuvânt secole de-a rândul, astfel încât cuvântul însuși stârnește imediat o mie de întrebări. Dar cuvântul în sine a fost foarte frumos atunci când a fost folosit pentru prima dată; el făcea referire pur și simplu la lumea de dincolo, la vasta lume de dincolo.

Acum nu mai reprezintă lumea de dincolo. Până și lumea de dincolo a fost exploatată de preoți. Preoții sunt oamenii cei mai vicleni. L-au transformat pe Dumnezeu într-un Dumnezeu creștin, hindus sau mahomedan. Nici că se poate ceva mai absurd, așa ceva este absurditatea supremă. Dumnezeu nu are cum să fie hindus, evreu sau budist. Dumnezeu înseamnă imensitatea, iar a spune că imensitatea este creștină înseamnă a o limita. Orice adjectiv am folosi, ea devine limitată. Lui Dumnezeu nu trebuie să i se acorde adjective. El înseamnă pur și simplu existența infinită, fără limite. Iar iubirea este cea care te face să simți pentru prima dată gustul existenței.

ZIUA 5

În momentul în care spui „Dumnezeu“, dumești, de fapt, un lucru foarte îndepărtat. Tocmai de aceea, de-a lungul secolelor, s-a spus același lucru: Dumnezeu se află undeva deasupra noastră – în cer, foarte, foarte departe. Dar când spui „iubire“, ea se află foarte aproape de inimă. Toți preoții sunt vicleni. Au tot încercat să îți demonstreze că Dumnezeu este departe, pentru că ei sunt cei care vor să fie reprezentanții lui Dumnezeu pe Pământ, mediatorii, agenții. Dacă Dumnezeu este departe, atunci Papa este relevant; dar dacă Dumnezeu este foarte aproape de inima ta, ce nevoie ar mai fi de un Papă? Nu e nevoie de nimeni care să medieze între tine și Dumnezeu. Dacă Dumnezeu este bătaia inimii, atunci Vaticanul devine irelevant, și toate bisericile și toți preoții rămân fără profesie. Ei au o profesie frumoasă, cea mai prestigioasă, cea mai puternică; cine vrea să piardă prestigiul și puterea? În momentul în care folosești cuvântul Dumnezeu, este ca și cum ai vorbi despre o persoană. Dumnezeu ajunge să fie limitat, definit.

Dar iubirea nu este o persoană; este o calitate, o prezență. Este un parfum, nu o floare – este lipsit de limite, infinit.

Când spui „Dumnezeu“, te simți pur și simplu neputincios: „Ce e de făcut?“ Dar dacă spui „iubire“, poți face ceva în privința asta. Să fii iubitor este în însăși natura ta; prin urmare, toate învățăturile mele se învârt în jurul cuvântului iubire.

Iisus spunea: „Dumnezeu este iubire“. Eu spun că iubirea este Dumnezeu.

ZIUA 6

Începe prin a face lucruri mărunte pe deplin. Ai ieși la plimbare? Fii pe deplin prezent în acea plimbare. Bucură-te de ea, ca și cum viața ar consta în acea plimbare și în nimic altceva, ca și cum plimbarea aceea ar fi ultimul lucru care îți rămâne de făcut. Mergi să înoți? Înoată și uită de orice altceva. În acel moment, nu va mai fi nici trecut și nici viitor, vei fi doar tu, apa și momentul prezent. În acest fel, vei învăța încet, încet arta de a fi în totalitate. Aplică aceeași artă în toate aspectele vieții tale. Într-o zi, miracolul se va întâmpla, atunci când toate particulele se vor topi într-o

unitate. Acea unitate este sufletul tău, acea armonie este sufletul tău. Și atunci când ești în armonie știi și că întreaga existență este în armonie. Știi doar ceea ce ești tu. Nu ai cum să știi mai mult de atât.

Să fii în armonie cu tine însuși înseamnă să cunoști armonia supremă a existenței. O poți numi Dumnezeu, nirvana, adevăr, sau poți pur și simplu să taci, pentru că nici un cuvânt nu este adecvat. Nimic nu o poate exprima, nimic nu o poate explica. Misterul rămâne mister.

ZIUA 7

Iubește fără să îndrepti iubirea spre cineva sau ceva anume. Iubește întreaga existență; este o singură realitate. Copacii, și munții, și oamenii nu sunt cu adevărat diferiți. Participăm cu toții, existăm în profundă armonie. Continuă să inspirăm oxigen și să expirăm dioxid de carbon.

Copacii continuă să inspire dioxid de carbon și să expire oxigen. Fără copaci, nu am putea exista. Suntem conectați, ne întrepătrundem. Elementele întregii existențe sunt interconectate. Așa că iubește fără o țintă anume – copacii, stelele, munții, oamenii, animalele. Important nu este pe cine sau ce iubești, important este că iubești.

ZIUA 8

Starea de bine a omului este alături de Dumnezeu. Dacă ne înrădăcinăm în Dumnezeu, suntem întregi și sănătoși. Dacă rămânem fără Dumnezeu, rămânem fără rădăcini, fără hrană. Dumnezeu este mai mult o mamă decât un tată, mai mult o ea decât un el. Doar atitudinea misogină l-a transformat într-un el.

Dumnezeu este pământul, hrana noastră, bunăstarea noastră. Iar viața întreagă nu este decât o explorare – o explorare a sursei bunăstării noastre.

ZIUA 9

Cel care se predă existenței nu trebuie să mai spună nimic; însăși predarea îi va transforma viața. Căutătorul nu trebuie decât să renunțe la ego, pentru că egoul este singura cauză a tristeții și nefericirii.

Egoul este singurul zid dintre noi și existență. Și nici nu este construit din cărămizi masive; este doar o idee, un balon cu aer cald. O înțepătură de ac și balonul explodează. Nu este nevoie de prea multă muncă; este nevoie doar de inteligență, de puțină înțelegere.

ZIUA 10

Omul trebuie să treacă dincolo de voința lui pentru a putea deveni parte din voința divină. Trebuie să renunțe la voința lui; căci voința lui este întreaga problemă.

Odată ce voința noastră este dizolvată, dumnezeirea începe să funcționeze prin noi. Apoi nu mai există nici nefericire și nici anxietate. Devii profund relaxat; nu mai întâmpini nici o dificultate.

Toate problemele provin din voința ta, pentru că voința înseamnă să lupți cu întregul. Este o luptă, iar lupta este menită să genereze tensiune. Iar tu ești condamnat la eșec; astfel, oricât de mult ar lupta un om, acel om știe, în adâncul inimii lui, undeva în ființa lui, că lupta este inutilă. Nu poți câștiga împotriva întregului.

Nu poți reuși decât alături de întreg, nu împotriva lui. Sannyas înseamnă să renunți la voința ta, să o depășești. Iar în momentul în care ai depășit-o, totul îți aparține. Brusc, întregul univers își deschide porțile pentru tine. Toate misterele devin disponibile pentru tine, toate secretele îți sunt înmânate, primești toate cheile.

Paradoxul este acela că atunci când renunți la voință devii stăpânul. Dacă îți păstrezi voința și dacă lupți pentru ea, vei rămâne un sclav.

ZIUA 11

Oamenii sunt duri. Viața îi pregătește să fie duri, pentru că îi pregătește de luptă. Ușor, ușor, ei își pierd blândețea interioară: devin tari ca piatra. Iar o persoană tare ca piatra este o persoană moartă. Trăiește doar cu numele, nu trăiește cu adevărat. Viața adevărată constă în blândețe, în vulnerabilitate, în deschidere. Nu te teme de existență: existenței îi pasă de tine, existența te iubește. Nu este nevoie să te lupți cu ea.

Existența este pregătită să îți ofere mai mult decât ai putea cere vreodată, sau chiar mai mult decât ți-ai putea imagina. Dar existența nu îți poate oferi decât dacă ești vulnerabil, blând. Dacă ești precum un burete, ea poate pătrunde pe oriunde. Fii ca un burete, fii deschis existenței, nu te teme. Nu este nevoie să te temi. Este existența noastră, îi aparținem; ne aparține.

ZIUA 12

Buddha este înconjurat de splendoare, de o grație inexplicabilă, de ceva de dincolo. Acest lucru a devenit posibil doar pentru că nu a crezut în ideea de Dumnezeu. A început să caute direct, să cerceteze existența extazului. Și pentru că a devenit extatic, a devenit divin. Atunci a știut că Dumnezeu

există, nu ca o persoană, ci ca o calitate.

E ca atunci când răsare soarele – aceeași calitate. E ca atunci când cucul cântă în depărtare – e aceeași calitate. E în orice trandafir. Este în ochii a doi îndrăgostiți. Este atunci când un dansator se pierde în dans, atunci când dispare și nu rămâne decât dansul.

ZIUA 13

Abordarea mea nu se bazează pe învățarea unei credințe anume, ci pe crearea unui cadru potrivit în tine. Extazul este climatul corect.

Iubește, cântă, dansează, bucură-te cât de mult poți. Trebuie să te bucuri de orice lucru de care te poți bucura, și numai atunci, când te înalți din ce în ce mai sus în propria-ți bucurie, numai atunci apare un sentiment al recunoștinței. De la un anumit punct, începi să simți grația lui Dumnezeu, binecuvântarea de a fi aici. Atunci apare recunoștința – iar acea recunoștință devine venerare.

ZIUA 14

Trupul se naște și moare; mintea se naște și moare. Dar tu nu ești nici trupul, nici mintea. Ești ceva ce le transcende pe amândouă, ceva ce nu moare niciodată și nu se naște niciodată. Ai fost tot timpul aici și vei fi tot timpul aici.

În momentul în care începi să simți acest lucru, întreaga perspectivă asupra vieții începe să se schimbe. Orice a fost important până în acel moment își pierde importanța: bani, putere, prestigiu și alte astfel de lucruri.

Și tot ceea ce nu a fost niciodată important capătă brusc o mare importanță: iubirea, compasiunea, meditația, rugăciunea, dumnezeirea.

Ține minte faptul că în tine este ceva etern.

ZIUA 15

Iisus spune că împărăția lui Dumnezeu este în tine. Aceasta este învățătura esențială a tuturor celor treziți: nu te duce nicăieri; nu căuta în afara ta, nu vei găsi nimic acolo. Vei rămâne gol, neîmplinit, frustrat, pentru că adevăratul regat, adevăratele bogății fac parte din interioritatea ta, din subiectivitatea ta, din sufletul tău.

Umanitatea de rând este extrovertită. Acesta este și sensul omului lumesc: extrovert. Devenind un sannyasin, te vei mișca exact în direcția opusă: introvertirea.

Nu sunt împotriva lumii, dar este foarte periculos să nu te cunoști pe tine. Odată ce te-ai cunoscut pe tine însuși, poți hoinări prin lumea întreagă, împărtășindu-ți bucuria și trăindu-ți bucuria; nu mai e nici o problemă. Dacă ești adânc înrădăcinat în ființa ta, poți deveni oricât de extrovertit dorești, nimic nu îți mai poate face rău. Poți trăi în aglomerația unei piețe, dar meditația ta va rămâne neperturbată.

Însă primul lucru pe care trebuie să îl faci, cel mai important, este să te stabilești în tine însuși, să te împrietenești cu realitatea ta interioară. Efortul pe care îl depun eu este acela de a te ajuta să te întorci către tine, pe orice cale posibilă. Nu îți pot oferi adevărul, nimeni nu poate, dar îți pot indica unde anume să îl găsești. Nu îl găsești pe Lună, nu îl găsești pe Everest; nu îl găsești decât în tine. Învăț să-ți închizi ochii și să privești în tine.

ZIUA 16

Dumnezeirea este substanța noastră, însăși ființa noastră. Nu este ceva în afara noastră, este centrul nostru, interioritatea noastră. Nu trebuie să pornim în căutarea ei. Trebuie doar să ne amintim de dumnezeire, pentru că am uitat cu toții de ea. Dumnezeirea noastră nu este pierdută, însă am uitat cine suntem.

ZIUA 17

Omul este capabil să devină o gazdă pentru Dumnezeu, este capabil să devină casa lui Dumnezeu. Până nu devii o gazdă și o casă pentru Dumnezeu, nu ai cum să fii împlinit. Când nu-i permiți lui Dumnezeu să intre în tine, nu faci decât să rămâi frustrat, pentru că în momentul în care Dumnezeu intră în ființa noastră, devenim Dumnezeu.

Acesta este destinul nostru, și doar atunci când destinul nostru s-a împlinit, doar atunci suntem mulțumiți și bucuroși că am reușit să ajungem la destinație.

ZIUA 18

Suntem foarte aproape de dumnezeire, dar asemenea liniilor paralele, ne continuăm drumul fără a ne întâlni. Odată ce am încetat să ne mai ducem în trecut și în viitor, liniile paralele încep să se apropie. Într-o zi, brusc, nu mai există decât o singură linie: nu mai există două linii, au dispărut. Acela este momentul pe care îl caută toată lumea, după care tânjește toată lumea. Și pentru că oamenii ratează acest moment, devin nefericiți. Fii pregătit. Singurul mod de a te pregăti este să trăiești în prezent, și deveni astfel un cămin pentru Dumnezeu. Aceasta este împlinirea vieții.

ZIUA 19

Existența este singura noastră siguranță. Puterea, banii, prestigiul – nimic nu oferă siguranță. Familia, prietenii, chiar și viața însăși – nimic nu oferă siguranță. Suntem înconjurați de nesiguranță.

Există un singur lucru cert, iar acel lucru nu poate fi găsit nicăieri în afara noastră. Acel lucru nu poate fi găsit decât în centrul nostru. Dumnezeu își are împărăția acolo. Acela este locul în care sălășluiește Dumnezeu – în inima inimii tale.

A-l cunoaște pe Dumnezeu din interior înseamnă a merge dincolo de orice certitudine. Numai atunci totul devine sigur, lipsit de primejdii. Și când totul devine sigur și lipsit de primejdii, nefericirea dispare în mod natural, anxietatea dispare și ea, și răsare un mare extaz. Acel extaz este lucrul după care tânjește cel mai mult ființa ta.

ZIUA 20

Există un singur secret ce merită cunoscut. Este vorba despre sinele tău interior. El este locul cel mai secret. Oamenii călătoresc în lung și în lat; asta nu este greu. Omul a ajuns pe Lună – este ceva foarte ușor. Dar este foarte greu să ajungi la centrul tău – și la secretul secretelor care se ascunde acolo, la cheia care deschide porțile tuturor misterelor.

ZIUA 21

Primul lucru de ținut minte este acela că viața ni s-a dat, nu am obținut-o prin eforturile noastre. De fapt, noi nici nu o merităm. Este o ciudată lege a existenței aceea că cei care o merită – un Buddha, un Hristos – dispar din viață, iar cei care nu o merită continuă să o primească iar și iar. Odată ce o meriți, ești pregătit să dispari în dimensiunea ultimă. Dacă nu o meriți, va trebui să te întorci. Numai cei care eșuează se întorc – evident. Cei care eșuează trebuie să se întoarcă în aceeași clasă, la aceeași școală. Cei care trec examenul se duc spre planurile superioare ale existenței, spre școli mai înalte, care nu sunt vizibile în mod obișnuit. Acesta este primul lucru pe care trebuie să îl ții minte – viața este un dar. Nu îl risipi, folosește-l. Folosește darul făcând în așa fel încât să îl meriți.

Al doilea lucru pe care trebuie să îl ții minte este forța spiritului. Nici aceasta nu este ceva al tău, ci este curgerea constantă a existenței prin tine.

O respiri în fiecare moment, inconștient, desigur. În momentul în care devii conștient, ești surprins. Mâncăm existență, respirăm existență – nu există nimic altceva în afară de existență. Este hrana noastră, rădăcinile noastre, ramurile noastre, frunzișul, florile, fructele. Este totul, iar noi suntem nimic.

ZIUA 22

Cel mai dificil lucru în viață este să primești un dar, pentru că așa ceva e împotriva egoului tău. Este mai ușor să oferi, este foarte ușor să oferi. Dar să primești este foarte dificil. Și să primești când nu meriți – atunci devine și mai dificil. Iar noi nu merităm – nu ne-am câștigat acest drept. Nu suntem demni de extaz, dar existența continuă să ni-l ofere; nu pentru că îl merităm, ci pentru că îl are din abundență. În momentul în care primești extazul existenței, ea îți mulțumește, pentru că ai despovărat-o. Dar ține minte, este foarte greu să primești un dar. Îl resimți ca pe o umilință. Te simți ușor stânjenit. Un sannyasin trebuie să învețe cum să primească un dar, să se bucure și să sărbătorească, căci cu cât devii mai receptiv, cu atât ți

se va oferi mai mult. Dacă ești complet receptiv, raiul întreg se va pogori în ființa ta, chiar acum, în acest moment. Nu trebuie decât ca tu să fii complet deschis și pregătit.

ZIUA 23

De-a lungul secolelor, toți maeștrii au declarat că fiecare om se naște împărat divin, dar că nici un om nu este conștient de acest lucru. Pentru că nu ne cunoaștem lumea interioară, rămânem străini de împărăția noastră. Și pentru că suntem străini de împărăția care ne aparține, care este pe veci a noastră, continuăm să ne dorim lucruri mici, să implorăm să primim nimicuri.

Visăm că suntem cerșetori. În momentul în care cineva se trezește, are o mare surpriză: descoperă că nu este cerșetor, ci împărat.

Acesta este scopul meditației – să te faci conștient de împărăția ta, să te faci conștient de înaltul tău potențial. Odată ce ai început să devii conștient, călătoria încetează a mai fi dificilă. Puțină trezire și somnul aproape că a dispărut, și atunci lucrurile devin mai ușoare.

ZIUA 24

Odată ce ești conștient, începi să cauți o a doua naștere. Iar a doua naștere nu este posibilă decât prin meditație. Prima naștere este prin mamă, a doua prin meditație: tocmai de aceea, în vechile scripturi, meditația este numită a doua mamă.

Iisus le spune apostolilor: „Până când nu vă veți naște din nou, nu veți intra în împărăția lui Dumnezeu“. În Orient, persoana care atinge dumnezeirea

se numește dwija, cel de două ori născut. A doua naștere eliberează parfumul.

ZIUA 25

Meditația occidentală nu este decât o formă de gândire. A te gândi la lucruri înalte se numește meditație. Când te gândești la Dumnezeu, când te gândești la iubire se numește meditație.

În Orient, gândirea nu este meditație. Fie că te gândești la Dumnezeu sau la bani este același lucru; orice fel de gândire este o perturbare a meditației. În Orient, meditația este sinonimă cu starea de nongândire, de ființare pură. Iar aceasta este cea mai măreață experiență a vieții – să existi, pur și simplu, fără gânduri care să-ți traverseze ființa. Tot traficul se oprește, mintea dispare. Dar conștiința este acolo, mai mult ca niciodată, pentru că ceea ce se ascundea în spatele gândurilor nu mai este ascuns. Ceea ce era implicat în gânduri nu mai este implicat acum. Toată energia este eliberată. Devii un rezervor de energie, atât de liniștit, încât nici o undă nu îl tulbură. Existența se reflectă în acel rezervor tăcut al conștiinței și al energiei; astfel ajungem să cunoaștem ceea ce este. Dumnezeirea este doar o altă denumire pentru ceea ce este.

ZIUA 26

Singura pregătire necesară experienței dumnezeirii este aceea de a-ți lăsa mintea deoparte. Despre asta este vorba în meditație – e o strategie care să îți permită să oprești această minte care sporovăiește fără încetare, această minte nebună care continuă și continuă să vorbească, fără nici un motiv. Este ocupată chiar dacă nu are nici o treabă. Nu spun că mintea trebuie distrusă; trebuie doar dată deoparte, ca să o poți folosi atunci când este

nevoie. E ca o mașină parcată în garaj. Când vrei să o folosești, o poți lua din garaj, și atunci devii stăpânul ei.

Însă în mod obișnuit, situația este cu totul alta: mașina insistă să nu intre în garaj. Îți tot spune că nu are de gând să se oprească și că trebuie să continui să o conduci. Și funcționează întruna, 24 de ore din 24. Chiar și când dormi, ea continuă să funcționeze. În general, odată ce mintea își începe activitatea în copilărie, ea nu se mai oprește până la moarte, cu excepția cazurilor celor care încep să mediteze.

În cazul celor puțini care încep să mediteze, mintea se oprește, și ei devin conștienți de soarele care se ascundea în spatele norilor minții. Cunoașterea divină este întocmai acea conștientizare a luminii supreme, a soarelui suprem.

ZIUA 27

Trăim la periferie, trăim în minte, iar mintea este atât de gălăgioasă, încât nu ne permite să auzim tăcerea, vocea slabă din interiorul nostru. Maestrul e necesar numai în chip de instrument, fiindcă știi cum să auzi ceea ce e în exterior. Din exterior, maestrul îți spune ceea ce existența a încercat să îți spună din interior, de-a lungul secolelor. Dar tu nu ai ascultat vocea interioară.

Dacă îți asculți maestrul interior, devii, ușor, ușor, conștient: „Ce se întâmplă?” Maestrul spune aceleași lucruri pe care le simți și tu, cumva, ca fiindu-ți proprii, mai proprii decât mintea ta, mai proprii decât corpul tău. De aceea Orientul îl numește pe maestru Dumnezeu. Occidentul este incapabil să înțeleagă acest fenomen. Orientul știe de ce maestrul este numit Dumnezeu: îl reprezintă pe Dumnezeu, îl reflectă pe Dumnezeu, pentru că el reflectă realitatea ta, ființa ta adevărată.

A avea alături un maestru înseamnă pur și simplu să te pregătești să te întorci într-o bună zi către tine însuși, așa încât să închizi ochii și să privești în interior, să începi să auzi ce îți spune intuiția. Iar intuiția are tot timpul

dreptate. Intelectul poate să se înșele sau poate să aibă dreptate. Este tot timpul așa: ori – ori; îndoiala persistă, nu este niciodată mai presus de orice îndoială. Dar intuiția nu are îndoieli, ea pur și simplu știe. Persoana intuitivă nu se căiește niciodată, pentru că nu greșește niciodată. Nu are cum. Ea își urmează doar vocea existenței interioare.

ZIUA 28

Meditația înseamnă conștientizare, spirit alert, atenție, stare de martor. Fii martorul acțiunilor tale, al gândurilor, al sentimentelor, pentru ca, încet, încet, să constăți că nu ești nici corp, nici minte și nici inimă – ești martorul a toate acestea.

În momentul în care știi că nu ești decât un martor, decât o oglindă pură care reflectă totul, și că nu te identifiți cu nici o reflexie, brusc îți descoperi lumina interioară. Ea este deja acolo, dar trebuie să ne modificăm conștiința. Este nevoie de o schimbare la 180 de grade, și nu se întâmplă decât atunci când ești martor, nu există vreo altă metodă. Când ești martor, un lucru devine clar: nu ești lucrul la care ești martor, evident; ești martorul lui.

Mergi și mai în profunzime. Continuă să fii martor la tot. Când nu mai există nimic la care să fii martor, când ai fost deja martorul tuturor obiectelor la care puteai fi martor și le-ai respins știind că „Eu nu sunt asta“, când totul este eliminat și numai tu ai rămas – oglinda și nimic altceva –, brusc are loc modificarea: conștiința se întoarce asupra ei înseși.

Momentul în care te întorci către tine este cel mai măreț moment din viață. Chiar în acel moment știi cine ești, și știi cine este Dumnezeu, și știi ce este extazul, ce este eternitatea. Tot ce merită știut este știut – imediat, instantaneu. Vei putea continua să trăiești în lume, dar vei trăi cu un centru complet diferit, cu o perspectivă complet diferită; vei fi în lume, dar complet în afara ei.

ZIUA 29

Ce este curajul? Cea mai semnificativă definiție este aceea potrivit căreia curajul este capacitatea de a renunța la tot ceea ce este familiar, cunoscut, pentru că asta înseamnă mintea – familiarul, cunoscutul, trecutul. Iar în momentul în care renunți la trecut, te deschizi față de infinitate. Dar omul se teme să fie foarte deschis, omul se simte pierdut în spațiul acela imens.

Mintea este un lucru mic. Ea îți dă senzația de plăcut, confortabil. Este ca o colivie de aur. Este frumoasă, o poți decora – și toată lumea încearcă să o decoreze. Pentru asta s-a inventat educația: pentru a decora colivia de aur și a o face atât de frumoasă, încât să-ți fie aproape imposibil să o părăsești. Începi să te agăți de ea. Uی că ai aripi, că cerul întreg este o provocare, că trebuie să tinzi spre stele și că ai o lungă, lungă călătorie de făcut.

De aceea, definiția mea pentru curaj este următoarea: capacitatea de a renunța la colivia de aur a minții și de a înainta spre necunoscut, în ciuda tuturor temerilor, în ciuda tuturor nesiguranțelor. Numai persoana care are această calitate este religioasă.

ZIUA 30

Viața este sinonimă cu Dumnezeu. Dumnezeu nu este creatorul vieții, este viața însăși: nu este separat de viață. Însăși ideea de creator este falsă. Nu este ca un pictor, pentru că pictorul este separat de pictură. E mai degrabă ca un dansator care rămâne una cu dansul. Tocmai de aceea, pentru a-l venera pe Dumnezeu nu trebuie să mergi la templu, la moschee sau la sinagogă. Viața este mai mult decât suficientă. Întreg pământul și întreaga existență sunt pline de Dumnezeu. El este verdele, și roșul, și auriul copacilor. El este peste tot: nu îl poți evita. Ne lovim de el în fiecare moment.

Numai și numai din cauză că avem o anumită noțiune despre Dumnezeu continuă el să ne scape. Trăim cu ideea că este undeva departe, în rai; prin urmare, ne scapă întruna. Debarasează-te de ideea asta prostească și îl vei găsi peste tot. Este foarte aproape. Ramakrishna a fost întrebat cândva: „Unde se află Dumnezeu?“ Iar el a răspuns: „Spune-mi unde nu este. Am căutat un loc în care să nu fie și n-am reușit să găsesc. Nu am găsit încă un loc în care el să nu fie“.

ZIUA 31

Să fii prieten cu existența înseamnă să-i spui da existenței, da în toate stările ei. Uneori e înnorată – cu toate acestea, „da“-ul este prezent. Uneori e foarte însorită, alteori e întunecată – te cuprinde nefericirea, sau furia, sau mânia –, cu toate acestea tu spui da, pentru că oricum ar fi, viața este divină. În totalitatea ei este divină.

ZIUA 32

Totul este un dar al existenței. Nu merităm nimic, nu suntem demni de nimic. Existența ne oferă viața, capacitatea de a iubi, de a simți frumusețea, de a găsi adevărul – nu pentru că suntem demni de ele, nu pentru că le-am merita, ci pentru că le are din abundență.

Existența este ca un nor plin de ploaie: trebuie să plouă, să se reverse. Noi primim din abundența existenței. Este ca o floare al cărei parfum este inepuizabil – emană pururi în văzduh. Este ca o lumină fără de început, fără de sfârșit. Trebuie împărtășită, altfel devine o povară.

ZIUA 33

Viața este un dar, iubirea este un dar, moartea este un dar. Dacă știm cum să apreciem, totul este un dar; dacă nu știm să apreciem, atunci nu avem decât nemulțumiri și iar nemulțumiri în viață.

Nu există decât două tipuri de oameni: cei care știu să aprecieze frumusețea a ceea ce este, a ceea ce li s-a dat; și cei care nu știu să aprecieze, care condamnă tot timpul, se plâng tot timpul, cer din ce în ce mai mult.

Numai oamenii din prima categorie pot deveni religioși, cei din a doua categorie nu. Cei din a doua categorie inevitabil îl vor nega pe Dumnezeu, mai devreme sau mai târziu, pentru că Dumnezeu devine un dușman care nu le împlinește nevoile. Ei sunt cei care au inventat proverbul: „Omul propune, dar Dumnezeu dispune“.

Proverbul este inventat de oamenii nonreligioși. Ei se simt tot timpul frustrați, orice se întâmplă li se pare greșit. Nu se ridică niciodată la nivelul cerut de ei, nu îi împlinește niciodată, inima lor nu e niciodată mulțumită. Aceștia trăiesc în nefericire pentru că sunt tot timpul ranchiunoși, ca și cum ar fi fost privați de ceva.

Cum s-ar putea simți recunoscători? Iar fără recunoștință nu există rugăciune, fără rugăciune nu există religie.

ZIUA 34

Rugăciunea este slăvirea existenței pentru tot ceea ce reprezintă ea. Este abordarea unei inimi deschise, care nu cunoaște îndoiala, scepticismul sau negativismul, și care poate dansa și cânta, pentru că lumea este foarte frumoasă. Existența este un dar de care nu suntem demni. Nu putem răsplăti existența; nu putem decât să o slăvim. Putem să îi cântăm aleluia!

Iar dacă acel aleluia pe care îl cânti este unul autentic, nu mai ai nevoie de nimic altceva. Totul devine posibil, chiar și imposibilul devine posibil.

Așadar rugăciunea poate să fie calea ta. Adu laude în toate felurile posibile și nu te plânge niciodată. Scapă de mintea care nu face altceva decât să se lamenteze tot timpul. Nu este decât o chestiune de decizie. Odată ce te-ai decis, începi să scapi de vechiul obicei, și toată energia începe să se miște întru slăvire. Slăvirea aduce binecuvântare.

Slăvește în toate felurile posibile; slăvește răsăritul, norii, copacii, păsările și oamenii. Nu fi zgârcit atunci când vine vorba de slăvire. Slăvește din toată inima, cât mai deplin, și vei fi din ce în ce mai aproape de existență. Slăvirea va deveni podul tău. Este calea cea mai scurtă spre existență. Meditația este o cale lungă, rugăciunea este o scurtătură.

ZIUA 35

Rugăciunea este fundamentul religiei, iar rugăciunea realizată devine experiența dumnezeirii. Sămânța rugăciunii este recunoștința.

Fii recunoscător, căci mari sunt darurile existenței, iar ea le revarsă tot timpul peste noi, însă noi luăm totul de bun. Acesta este unul dintre cele mai nesăbuite lucruri pe care le poate face un om, însă mintea îl face tot timpul: ia lucrurile ca și cum i s-ar cuveni. Soarele răsare, răsăritul este superb, iar mintea îți spune: „Ei și ce? Soarele răsare zilnic, e doar o altă dimineață, ca multe altele“. Cerul este roșu la răsărit pe măsură ce soarele se ridică, iar norii sunt și ei plini de culoare, însă mintea îți spune: „Ei și? Nimic nou. S-a întâmplat de milioane de ori și se va întâmpla de tot atâtea milioane de ori“. Dacă așa privim lucrurile – și acesta este modul în care mintea chiar privește lucrurile –, devenim insensibili: insensibili la frumusețe, la muzică, la poezie, la iubire, la tot ceea ce este valoros. Așa ajungi să trăiești în întuneric, în urâtenie. Acest mod de viață este propria ta creație.

ZIUA 36

Dizolvă-te într-o energie iubitoare, încearcă să devii energie iubitoare – nu iubi ceva anume, iubește orice și pe oricine, chiar și nimicul! Nu este vorba despre un obiect pe care să-l iubești, ci este o revărsare de energie iubitoare.

Dacă ești singur la tine în cameră, lasă camera să fie plină de energie iubitoare, creează o aură de iubire în jurul tău. Poți face asta, tocmai de aceea îți și spun. Nu-ți vorbesc decât despre lucruri pe care le consider a fi posibile. Nu îți cer imposibilul. Niciodată! Îți arăt doar ceea ce se va întâmpla cu tine în mod natural. Este foarte simplu și natural pentru tine să devii iubire pură. Aceasta va fi rugăciunea ta și meditația ta.

Dacă privești copacii, te îndrăgostești de ei. Dacă te uiți la stele, te îndrăgostești de ele. Ești iubire, atâta tot. Așa că oriunde ai fi, continuă să reverse iubire. Atunci când reverse iubire peste pietre, pietrele nu mai sunt doar pietre. Iubirea este un miracol, este magie, astfel că transformă totul în iubire. Devii iubire și existența se transformă în iubita ta, existența devine Dumnezeu. Oamenii îl caută pe Dumnezeu fără ca aceștia să devină iubire. Cum l-ar putea găsi? Nu au echipamentul, contextul și spațiul necesar.

Creează iubire și uită tot ce știi despre Dumnezeu. Brusc, într-o bună zi, îl vei găsi peste tot.

ZIUA 37

Fii cât de tăcut poți. Stai din ce în ce mai mult în tăcere – nu numai în tăcere trupească. Și ea îți este de ajutor și creează o situație, dar nu ea este sfârșitul, ci este doar începutul. Este mai important ca mintea să tacă, să înceteze să mai turuie fără oprire. Și chiar încetează, numai că nu noi nu am încercat niciodată.

Nu este nevoie decât de un proces simplu: așază-te în tine însuși și privește. Permite-i minții să-și facă vechile giumbușlucuri, dar nu o privi cu ochi de judecător, nu-i spune nici că ceea ce face este bine, nici că este rău, nu alege și nu respinge nimic – fii indiferent, detașat. Vei învăța ușor, ușor, cum să fii detașat și indiferent. La început, mintea va încerca toate vechile ei trucuri, dar apoi va începe să se simtă stânjenită fiindcă nu te va mai afecta în nici un fel. Chiar dacă reușește să te ridice împotriva ei, tot va fi satisfăcută, fiindcă a reușit să te tulbure. Așa că nu fi împotriva ei, nu te lupta cu ea, și încearcă să nu cazi victima șmecheriilor ei. Fii detașat.

Deseori vei deveni implicat; în momentul în care îți dai seama de acest lucru, retrage-te. Fii din nou calm și începe să privești.

Dacă răsare vreun gând, privește-l. Vine în fața ta, privește-l. Apoi va trece pe lângă tine. Observă-l, fără să conteze dacă e bun sau rău, fără să conteze dacă ar trebui sau nu să existe, fără o atitudine morală, doar o observare științifică, detașată. În trei până la nouă luni, mintea va înceta să mai turuie.

Într-o bună zi, mintea ta nu va mai fi acolo, iar asupra ta va coborî o tăcere cum nu ai mai cunoscut vreodată. O tăcere care nu te va mai părăsi; care va rămâne cu tine, care va deveni însuși sufletul tău. Este o experiență eliberatoare.

ZIUA 38

Fii din ce în ce mai tăcut. Ori de câte ori ți se ivește ocazia, stai în liniște, fără să faci nimic, nici măcar să meditezi. Stai în liniște, fără nici un motiv, fără nici un scop. Ușor, ușor, liniștea va crește și va deveni o experiență copleșitoare. Iar când liniștea va fi pătruns în tine, vei ști cine ești și vei înțelege ce e cu viața asta. Atunci când cunoști asta, cunoști dumnezeirea.

ZIUA 39

Înainte de moarte, dobândește ceva etern, simte gustul a ceva atemporal, a ceva ce este fără de moarte; numai așa, moartea nu te va mai putea distruge. Abia atunci vei începe să dansezi, să cânti, să râzi. Iar a fi capabil să mori cântând, râzând și dansând este cea mai mare reușită în viață.

ZIUA 40

Poarta către divinitate este spontaneitatea. Să fii spontan înseamnă să fii asemenea lui Dumnezeu. Mentea nu este niciodată spontană. Ea se află ori în trecut, ori în viitor, în ceea ce nu mai este și în ceea ce nu a fost încă. Dar între aceste două extreme, mintea omite exact ceea ce este, și aceea este poarta. Momentul prezent nu face parte din timp; prin urmare, momentul prezent nu îi este accesibil minții. Mentea și timpul sunt sinonime. Poți spune că mintea este timp în interiorul ființei tale, iar timpul este minte în afara ta, dar nu sunt decât unul și același fenomen. Momentul prezent nu este nici parte din timp și nici parte din minte. Când trăiești în momentul prezent, ești în dumnezeire. Acesta este sensul profund al meditației, al rugăciunii, al iubirii. Iar atunci când acționezi pornind din momentul prezent, acțiunea respectivă nu te înrobește, pentru că nu este acțiunea ta, este dumnezeirea care lucrează prin tine. Este dumnezeirea care curge prin tine.

ZIUA 41

Renunță la orice limite, fii infinit! Gândește doar în termeni de infinitate, de eternitate. Tot ce e mai puțin decât infinitatea nu a satisfăcut pe nimeni și nici nu va satisface pe nimeni, niciodată.

Trebuie să renunți la limitele corpului. Ne identificăm prea mult cu corpul nostru. Ne gândim că noi suntem corpul, și nu este așa. Este prima idee falsă de care trebuie să scăpăm. Dacă te identifici cu corpul, vei începe să te temi de îmbătrânire, de boală, de moarte. Toate acestea se nasc din identificarea cu corpul.

Gândește-te la tine în chip de conștiință pură. Nu ești corpul, ești cel care este conștient de corp. Și nu ești nici mintea.

Începe prin a lucra cu corpul, pentru că este mult mai ușor să începi cu partea brută. Apoi continuă cu ceea ce este mai subtil; privește cum mintea se separă de tine. Pe măsură ce devii conștient că nu ești nici corpul și nici mintea, vei simți o imensă libertate izvorând din tine, nestăvilită.

Nu vor mai exista piedici, nu vor mai exista ziduri, ci numai spațiu deschis în toate direcțiile. În cele din urmă, va trebui renunțat și la cea mai subtilă barieră – aceea reprezentată de simțire. Este cea mai subtilă. Mai întâi corpul, apoi mintea, apoi inima; iar a te elibera de inimă înseamnă a fi luminat.

ZIUA 42

Suntem cu toții străini pe acest pământ. El nu este casa noastră, casa noastră este altundeva. Suntem pe un țărâm străin. A rămâne în afara ta înseamnă a rămâne fără casă; a intra în tine înseamnă a te întoarce acasă. De acum, trebuie să faci toate eforturile pentru a intra din nou în tine. Nici o piatră nu trebuie lăsată neîntoarsă. Totul trebuie riscat, căci nimic nu este mai prețios decât revenirea la tine. Poți pierde totul și poți risca totul pentru această revenire, căci orice altceva este neînsemnat.

ZIUA 43

Omul religios trăiește fără ego. El știe că: „Sunt parte din întreg, o parte intrinsecă a întregului, nu sunt deloc separat de întreg“. A ști că nu ești separat de întreg îți aduce foarte multă libertate. Îți aduce imensitate, cerul întreg îți aparține. Nu te mai identifici cu un ego mic, foarte mic. Suntem vaști, dar am rămas captivi în locuri mici; tocmai de aceea există foarte multă nefericire în lume. E ca și cum ai vrea să bagi un ocean într-o picătură de rouă. Suntem păsări înaripate, care au nevoie de cer, dar suntem prinși în colivii. Nimeni nu ne închide în colivii, ironia face ca noi înșine să ne închidem în colivii. Noi suntem închisoarea și tot noi suntem prizonierul și temnicerul – nimeni altcineva. Tocmai de aceea misticii numesc asta un vis – este un vis. În momentul în care te trezești, descoperi că: „Ciudat, eram fugărit de un leu, dar eu eram leul și eu eram cel urmărit. Și tot eu eram și spectatorul, martorul a tot ce se petrecea!“ Așa este viața, ca un vis.

Acum a venit timpul... Dacă un copil joacă jocuri prostești, îl putem ierta. Are nevoie să o ia pe căi greșite, are nevoie să comită greșeli. Dar pe măsură ce înaintezi în vârstă, nu mai poți fi iertat.

Egoul este cea mai mare greșală, pentru că este împotriva realității, este împotriva existenței. Sannyas înseamnă pur și simplu să devii conștient de faptul că egoul este o entitate falsă, este propria noastră creație, propria proiecție, și suntem prinși în ea. Este ca o pânză de păianjen: păianjenul țese pânza din interior. Continuăm să ne creăm propriile închisori, din cauza imaginației, a dorinței, a amintirilor, a ambiției sau a geloziei. Întreaga structură se numește ego; întreaga activitate a minții se numește ego. Din chiar acest moment, fii conștient de ego și ieși din el, ușor, ușor.

ZIUA 44

Egoul este iadul nostru și ironia este că noi suntem creatorii lui. Îl creăm și suferim. Dar numai de noi ține să nu îl creăm și să renunțăm la suferință.

Atunci când egoul nu mai este acolo și nici suferința nu mai este acolo, ești în extaz.

Extazul este natura noastră; suferința este un fenomen creat, arbitrar. Extazul nu este creat: este aici chiar acum, sub stratul de suferință, ca un fel de curent subteran. Nu este nevoie să îl creezi, este deja în tine – trebuie doar să nu crezi suferință.

ZIUA 45

Egoul constă din gândurile și sentimentele potrivit cărora suntem separați de existență, precum niște insule. Este ceva complet fals. Nu existăm separat, nici măcar o clipă nu am putea exista separat. Respirația care intră în noi ne leagă de exterior. Și nu respirăm numai prin nas, respirăm prin fiecare por al corpului. Ni se face sete – bem apă, iar apa potolește setea. E o mișcare continuă dinspre exterior spre interior și dinspre interior spre exterior. Mâncarea e într-o circulație continuă, respirația este într-o circulație continuă. Suntem într-un schimb constant cu realitatea. Nu suntem separați; suntem legați în mii și mii de feluri.

ZIUA 46

Egoul nu poate exista decât dacă te lupți. Predarea sinelui este otravă pentru ego, de unde și accentul pe care îl pun pe ideea de a te preda. Lupta este hrana egoului, predarea este otravă.

Egoul trebuie să moară, numai așa te vei putea naște. Nu pot exista două săbii într-o singură teacă. Fie trăiești tu în interiorul tău, și atunci egoul tău dispare, fie trăiește egoul, iar tu trebuie să te duci în subteran. Așa sunt milioane de oameni – trăiesc vieți în subteran, iar egourile lor stau pe tron.

Dacă te predai, egoul dispare și sinele tău subteran iese la suprafață, înapoi la statutul său natural, la starea sa naturală. Viața ta poate fi un instrument al existenței, un flaut de bambus pe buzele ei. Nu trebuie decât ca tu să fii gol pe dinăuntru și să o lași să cânte orice melodie dorește. Iar dacă nu își dorește să cânte, atunci și tăcerea este la fel de frumoasă precum un cântec.

ZIUA 47

Omul care nu a cunoscut niciodată meditația trăiește o viață stearpă, asemenea unui deșert.

Am auzit despre un turist american îmbrăcat în costum de baie, care alerga spre ocean, transpirând. A întâlnit un bărbat și l-a întrebat: „Cât de departe este oceanul?“

Omul l-a privit pe american, compătimindu-l, și i-a spus: „Va fi dificil să ajungi la el. Ne aflăm în Sahara, iar oceanul se află la cel puțin 1200 de kilometri distanță de aici“. Americanul a zis: „Așadar, va trebui să rămân aici, pe plajă!“

Poți crede că deșertul tău este o plajă. Așa trăiesc oamenii. Consideră că deșertul lor este o plajă. E pur și simplu un deșert. Cel puțin în Sahara, după 1200 de kilometri vei găsi oceanul, dar într-o viață fără meditație, deșertul Sahara este nesfârșit. Nici măcar după 1200 de kilometri nu se termină...

ZIUA 48

Extazul nu este niciodată o realizare a noastră, proprie. Nu are cum să fie, pentru că extazul nu se întâmplă decât atunci când noi am dispărut. Dacă

suntem în continuare prezenți și susținem că am reușit să îl atingem, atunci nu avem de-a face decât cu un pseudoextaz, care nu este adevărat, este doar un vis; curând el va dispărea, și vom fi din nou nefericiți. Minte s-a jucat cu noi, căci este foarte vicleană, foarte politică, foarte diplomatică. Continuă să caute căi și mijloace pentru a ne ține legați de ea. Iar cea din urmă șmecherie pe care o face este să creeze o senzație falsă de extaz.

Extazul adevărat este întotdeauna un dar al existenței, și nu se poate întâmpla decât atunci când egoul moare. Egoul este bariera. În momentul în care nu mai ești, existența este, iar experiența tăcută a existenței și a vidului total este extaz. Acel dans al existenței, în spațiul tău de absolută tăcere, fără nimic cu care să interfereze – fără minte, fără un ego care să îl distorsioneze, care să îi pună piedici, care să-l limiteze – acel dans este extazul.

Meditația are sarcina de a distruge egoul. Apoi, extazul vine de la sine.

ZIUA 49

Mediație înseamnă să devii tăcut, nemișcat, fără gânduri, dar pe deplin conștient. Meditația poate fi redusă la o simplă definiție: fără minte și numai conștientizare.

Chiar în acest moment nu există conștientizare, ci numai minte. Chiar în acest moment, 100% este minte și 0% este conștientizare. Trebuie să schimbăm fenomenul: trebuie să aducem conștientizarea la un procentaj de 100% și mintea la 0%. Abia atunci devii împărat. Abia atunci înțelegi că întreaga existență este a ta, că toate stelele îți aparțin. În acel moment, nu mai ai nevoie să iei în posesie nimic, totul îți aparține. Nu mai este nevoie să îți dorești nimic, totul îți este deja dat.

Întreaga existență îți este oferită sub formă unui dar, dar nu ești capabil să recunoști acest lucru. Noi, oamenii, încă nu suntem capabili să vedem ceea ce ni s-a dat: viața, iubirea, bucuria. Ne preocupăm de lucrurile mici și banale, și ne pierdem timpul, viața și energia.

Mediația aduce în atenția ta realitatea a ceea ce ești și a ceea ce posezi cu adevărat. Odată ce știi asta, toată nefericirea și anxietatea dispar. Odată ce știi asta, te eliberezi de întuneric, devii însăși lumina.

ZIUA 50

Meditează pentru ca rugăciunea să se poată întâmpla. Singura dovadă a faptului că rugăciunea s-a întâmplat este aceea că îi vei cunoaște aroma, iar ceilalți vor cunoaște aroma experienței tale. Vei radia rugăciune. Vei fi rugăciune, și tot ce vei atinge va începe să danseze de bucurie. Până și praful se transformă în aur la atingerea unui om care știe ce este rugăciunea.

Rugăciunea este magie pură – dar ea provine din meditație, niciodată invers. De aceea insist asupra meditației, nu asupra rugăciunii, pentru că știu că rugăciunea este inevitabilă. Dacă meditația se întâmplă, rugăciunea este inevitabilă. Dacă rugăciunea este acolo, aroma este o consecință naturală.

Așa că eu nu te învăț să te rogi, eu nu te învăț să slujești umanității, pentru că știu că nu este nevoie decât de meditație. Odată ce meditația este acolo, totul se întâmplă la timpul potrivit. Rugăciunea își face apariția și, din ea, apare și slujirea umanității – aceea este aroma rugăciunii.

ZIUA 51

O rugăciune fără meditație este falsă, pentru că depinde de credințe; trebuie să crezi într-un Dumnezeu pe care nu îl cunoști. Cum te-ai putea ruga la un Dumnezeu pe care nu îl cunoști? Îi poți păcăli pe ceilalți și pe tine însuși, dar rugăciunea nu poate răsări din credință; ar fi ceva complet necinstit. Și

dacă chiar și rugăciunea este lipsită de sinceritate, ce poate fi onest în viață?

Sunt milioane de oameni în lume care nu știu nimic despre meditație și continuă să se roage. Poartă flori de plastic crezând că sunt trandafiri adevărați. Prin urmare, continuă să se roage, dar viețile lor nu au parfumul rugăciunii. Din contră, viețile lor duhnesc a gelozie, a ură, a violență și a lăcomie. Nu pare să existe vreo urmă de parfum.

Observația mea este aceea că religia adevărată începe în meditație. Meditația este o stare a tăcerii fără gânduri. Când ești perfect tăcut, fără gânduri care să te tulbure, care să îți tulbure liniștea, bucuria unei asemenea tăceri este atât de mare, încât nu ai cum să nu îi mulțumești universului. Este imposibil să nu îi mulțumești, este imposibil să nu îi fii recunoscător. Nu mai este o chestiune de credință: ai cunoscut extazul, ai cunoscut tăcerea, muzica lui. Și din această muzică, inima se umple de rugăciune. Te înclini în fața existenței.

ZIUA 52

Rugăciunea nu este altceva decât tăcere, pură tăcere. Nu spui nimic, nimănui; celălalt este complet absent. Conștiința ta nu mai are conținut, nici măcar o undă nu mai apare pe lacul conștiinței: totul este încremenit și tăcut.

Nu spui nimic, dar bătaile inimii, circulația sângelui, însăși grația care învăluie acea tăcere este rugăciune – și atunci ești copleșit de un sentiment profund, care te face să te pleci în fața existenței pentru tot ce a făcut pentru noi.

Prin urmare, nu te învăț să te rogi, te învăț numai tăcerea; rugăciunea este rezultatul necesar al tăcerii, este înflorirea tăcerii. Lucrezi ca să creezi tăcerea, iar când lucrarea ta este încheiată, sosește și rugăciunea. Este ca venirea primăverii, când copacii se umplu de flori. Creează tăcerea și vei fi creat primăvara. Acum florile nu sunt departe, ele sunt menite să vină la tine. Face parte din legea supremă – aes dhammo sanantano. Acestea sunt

cuvintele lui Buddha. Aceasta este legea, legea supremă: creează tăcere și vei fi binecuvântat de rugăciune.

ZIUA 53

Extazul este iubit de toată lumea. Orice am face, căutăm extazul. În orice am întreprinde, fie că e bine sau rău, moral sau imoral, material sau spiritual, căutarea este aceeași, căutarea extazului. Dacă vei căuta extazul în mod inconștient, nu îl vei găsi. Așa continuă oamenii să caute și să caute, și tot ceea ce găsesc este nefericire. Cu cât caută mai mult, cu atât devin mai nefericiți. Dar acest lucru se întâmplă întrucât căutarea lor este inconștientă. Nu au devenit conștienți de ceea ce caută cu adevărat.

În momentul în care devii conștient că extazul este țelul tău, lucrurile devin simple. Dumnezeu nu este țelul tău, adevărul nu este țelul tău. Acestea sunt diferitele denumiri pe care le dai extazului. Toate aceste nume trebuie înlăturate, pentru ca tu să te poți confrunta cu țelul suprem în pura-i goliciune – pentru că odată ce știi care este țelul tău suprem, lucrurile devin simple. Odată ce ai aflat țelul, vei cunoaște imediat calea; odată ce recunoști că extazul este țelul tău, nu mai este nevoie să îl cauți în afară, pentru că extazul este propria noastră natură. Drumul este prin interior, nu prin exterior. Nu trebuie să fugi după el. Nu trebuie decât să fii mai tăcut și mai liniștit.

Iar în momentul în care ești cu totul tăcut și liniștit, el izvorăște din ființa ta.

ZIUA 54

Un om al conștientizării, un om meditativ nu este niciodată distras, pentru că el privește totul. El va privi cum sună telefonul, va privi un copil care

plânge, îi va privi pe vecinii lui care ascultă radio din ce în ce mai tare – nu are nimic de-a face cu toate astea. Este detașat și calm și deschis din toate părțile. Așa că indiferent ce se întâmplă – trenul care șuieră, avioanele care zboară pe cer sau chemarea îndepărtată a unui cuc – toate sunt incluse. Concentrare înseamnă că un singur lucru este inclus, orice altceva este exclus. Meditație înseamnă că totul este inclus și că nimic nu este exclus; te odihnești pur și simplu în tine însuși.

Este o artă. Dacă vei continua să practici, treptat vei deprinde arta. Iar în momentul în care ai deprins arta meditației, devii o nouă ființă. Este o nouă naștere, adevărata naștere, pentru că în acel moment îți dai seama că nu mai ești nici trupul și nici mintea, ești conștiință pură. În chiar acel moment vei ști că această pură conștiință era în tine încă dinainte să te naști, și va rămâne în tine și după moarte.

Este nemuritoare. Aceasta este descoperirea nemuririi. Să descoperi nemurirea înseamnă să descoperi dumnezeirea, să descoperi nemurirea înseamnă să descoperi eternitatea.

ZIUA 55

Învăță cum să dispari, cum să te evapori. Învăță cum să nu fii. Aceasta este cea mai mare artă a vieții, pentru că egoul este foarte viclean; el găsește tot timpul modalități prin care să intre pe ușa din spate. Egoul poate fi umil, poate fi pios, poate deveni chiar sfânt, poate deveni sacru. Poate juca tot felul de jocuri. Un sannyasin trebuie să fie tot timpul alert, pentru a nu permite egoului să-și mai joace jocurile.

Fii atent. Cu cât cunoști mai bine modurile în care acționează egoul, cu atât te eliberezi mai mult de el, pentru că nu mai poate folosi împotriva ta strategiile pe care le cunoști deja. Ușor, ușor, toate ușile se închid. Într-o bună zi, când ultima strategie a egoului se va fi prăbușit, tu vei fi eliberat de tine însuși.

Aceasta este eliberarea. Și acesta este țelul ultim al efortului religios. Numai

În acea stare de eliberare vei ști ce este adevărul.

ZIUA 56

Începe de pe acum să pui din ce în ce mai mult accent pe interiorul tău și să îi oferi din ce în ce mai mult timp și spațiu. Tot ce trebuie să faci este să-ți aduci aminte s-o faci.

Treptat, conștiința ta ia o întorsătură diferită. Iar când începi să te confrunți cu tine însuși, te confrunți cu cel mai mare fenomen, un fenomen extraordinar, cea mai frumoasă experiență a vieții, pentru că în acel moment vei vedea viața în toată grația și splendoarea ei.

ZIUA 57

Omul se naște cu o flacără plăpândă de dumnezeire în el, dar aceasta este ascunsă în spatele straturilor de întuneric. Așadar, de fiecare dată când un om pătrunde în el însuși, trebuie să treacă de o junglă de întuneric – iar acest lucru îi sperie pe foarte mulți. Mulți oameni încearcă să intre, dar fug din nou pentru că acel întuneric îi face să le fie foarte frică. Seamănă a moarte.

Misticii creștini i-au dat numele potrivit: noaptea întunecată a sufletului. Dar trebuie să treci prin noaptea întunecată, altfel nu există răsărit. Ai nevoie de un maestru care să te ajute să traversezi întunericul.

Odată ce ți-ai văzut propria lumină, nu mai ai nevoie de ajutor. Îi ești recunoscător maestrului, dar te-ai întors acasă, călătoria a luat sfârșit.

ZIUA 58

Ori de câte ori ai timp, uită de exterior; este superficial. Adâncește-te în interiorul tău, și acolo vei găsi lumina, lumina care este însăși viață, lumina din care suntem făcuți și din care este făcut întregul univers.

Pe vremuri, asta purta numele de Dumnezeu. În zilele noastre, acest cuvânt a devenit puțin periculos. Oamenilor nu le place acest cuvânt; pare de modă veche. Miroase a preoție, a biserică, iar mirosul nu este unul plăcut.

Așa că eu nu îți spun că îl vei întâlni pe Dumnezeu în tine. Dar nu am ce să fac, chiar îl vei întâlni. Acea lumină este Dumnezeu. Și dacă tu nu știi că ești ceva etern care nu poate fi distrus, atunci rămâi la circumferință, rămâi un accident.

ZIUA 59

Religia nu este altceva decât simpla artă a dizolvării sinelui în întreg. Întregul poartă denumirea de Dumnezeu. Tocmai de aceea, omul care a atins dumnezeirea se numește sfânt. A devenit întregul, nu mai este separat; a scăpat de ideea lipsită de temei potrivit căreia era separat. Nu mai este un cub de gheață, s-a topit în ocean.

Acela este momentul unui mare extaz. După aceea va fi imposibil să mai ieși din extaz – nu ai cum să ieși. Chiar dacă cineva își dorește să fie nefericit, nu are cum să fie.

Omul obișnuit care trăiește ca ego încearcă din toate puterile să trăiască extazul, dar nu poate, rămâne nefericit. Iar cel care s-a predat, chiar dacă încearcă să fie nefericit, nu are cum. Extazul este consecința predării sinelui; iar nefericirea este consecința opunerii rezistenței.

ZIUA 60

Odată ce ți-ai găsit lumina interioară, viața ta nu este altceva decât extaz în stare pură. Nu este extaz numai pentru tine, acesta devin contagios, îi afectează și pe ceilalți. Cei care sunt receptivi vor începe să simtă ceva atunci când sunt prin preajma ta. Inimile lor vor răspunde, și niște clopoței vor începe să răsună în ființa lor – un fel de sincronicitate.

Un om care cunoaște extazul poate genera un efect în mii de oameni. Prin urmare, interesul meu nu este societatea, ci indivizii. Dacă pot transforma câteva mii de oameni, este suficient – ei vor aprinde alte mii. Și este un proces nesfârșit, continuă întru eternitate.

ZIUA 61

Omul nu este atât de mic pe cât pare din exterior. El conține întregul cer, întreg oceanul. Da, arată ca o picătură de rouă, dar înfățișarea lui este înșelătoare. Iar știința încă lucrează cu înfățișarea lui, cu picătura de rouă.

Cei care au pătruns adânc în conștiința umană au fost surprinși să afle că, pe măsură ce te adâncești, omul devine vast. Când ai atins însuși nucleul lui, dai de întregul univers. Aceasta este experiența dumnezeirii. Meditează și adâncește-te în profunzimea ta. Dumnezeirea este deja acolo – nu trebuie decât să o descoperim.

ZIUA 62

Orice îți aduce extaz constituie hrană pentru suflet. Și nu numai trupurile oamenilor sunt înfometate; sufletele lor au nevoie chiar mai mult de hrană.

Așa că, din acest moment, fii alert: alege extazul, cât mai mult posibil. Evită nefericirea; nu coopera niciodată cu nefericirea care te învăluie la răstimpuri. E inevitabil să te învăluie uneori, la fel ca norii care acoperă cerul într-o zi și dispar în ziua următoare, lăsând cerul senin. Privește norii, privește soarele și ține minte că ești separat de toate acestea. Vin și momente de întuneric, vin și momente de lumină – ne mișcăm cu toții pe o roată cu zile și nopți, naștere și moarte, vară și iarnă. Dar dacă putem să ne aducem aminte că nu suntem nimic din toate astea, apare extazul. Atunci faci brusc pace cu tine însuși și cu existența. Acela este extazul – acea armonie, acel acord, acea inițiere.

Odată ce ai învățat extazul, sufletul începe să se dezvolte. În caz contrar, nu rămâne decât o sămânță, nu devine niciodată copac. Și dacă sămânța nu devine copac, iar copacul nu înflorește și nu rodește, atunci viața este un eșec.

ZIUA 63

O persoană nefericită continuă să creeze, conștient sau inconștient, nefericire și celorlalți. Nu se poate abține, căci nu poate să ofere decât ceea ce are. Chiar dacă nu vrea să le aducă nefericire celorlalți, este victima propriei nefericiri. Chiar dacă vrea să facă un bine, rezultatul cel de pe urmă va fi unul rău. În ciuda binelui făcut, acțiunile lui vor aduce nefericire oamenilor, pentru că nimic din ceea ce există într-o persoană nefericită nu poate aduce extazul oamenilor. Aceasta este însăși definiția binelui, a virtuții: să îi ajute pe oameni să cunoască extazul. Dar poți oferi doar ceea ce ai; de aceea, pentru mine, extazul este virtute, singura virtute.

Fii extaziat – asta este învățătura pe care o predau eu. Nu te învăț să fii un om plin de virtuți, pentru că asta este secundar, este un produs secundar. Eu

predau adevărata transformare din tine. Treci de la nefericire la extaz, iar apoi tot ceea ce vei fi făcut va fi bun; nu are cum să fie altfel.

ZIUA 64

Extazul este doar pentru cei curajoși, îndrăzneți, bravi, pentru că extazul nu are loc decât atunci când te-ai mutat din cunoscut în necunoscut. Ori de câte ori ești captivul cunoscutului, viața ta devine repetitivă, devine o rutină. Se mișcă pe aceeași traiectorie, în cerc și, încet, încet, îți tocește sensibilitatea și receptivitatea.

Asta îi face pe oameni să fie duri. Îi face orbi, îi face surzi, îi face inerți, pentru că nu au ce să vadă și să audă, nu au ce să guste sau să simtă. Au cunoscut deja ce e de cunoscut; este o repetiție continuă. Cum ar putea exista extaz într-o asemenea viață? O asemenea viață nu are decât un gust – cel al nefericirii, al depresiei, al tristeții, al unei tristeți deja instalate. Dar dacă ești suficient de curajos să te miști continuu de la cunoscut la necunoscut, de la familiar la nefamiliar...

Este riscant, pentru că ceea ce este familiar este sigur. Și cine știe ce se poate întâmpla dacă mergi în necunoscut, în acele locuri care nu-s trecute pe hartă? Îți iei pur și simplu bărcuța și navighezi pe mare, fără hartă. Cine știe dacă vei reveni la vechiul țărm? Cine îți poate garanta? Nu ai nici o garanție. Dar dacă nu ești gata să trăiești într-o asemenea stare periculoasă, nu ai cum să rămâi extaziat. Trăiește periculos, căci viața nu cunoaște alt fel de a fi trăită: trebuie să o trăiești periculos. Ține minte că a trăi periculos este una dintre calitățile fundamentale ale unei vieți religioase – în special în felul în care văd eu religia.

ZIUA 65

Curajul cel mai mare în viață este să nu îi imiți pe ceilalți, să-ți trăiești viața cât mai autentic posibil, cu orice preț. Chiar dacă îți pierzi viața trăind în felul tău, merită, pentru că așa se naște sufletul. Când ești pregătit să mori pentru ceva, în acea agonie – cuvântul agonie înseamnă dificultate – în însăși acea dificultate te naști, este o naștere dureroasă. E nevoie de curaj, de sânge în vene.

Trăiește-ți viața fără să îți pese de moraliști, de puritani, de preoți, de oamenii proști care continuă să trăiască dând sfaturi. Trăiește-ți viața. Chiar dacă trăiești greșit, e mult mai bine să îți trăiești viața în felul tău decât să o trăiești după cum îți spune altcineva că e bine; omul care are dreptate redând spusele altuia este un om fals, iar omul care greșește ca urmare a propriilor decizii va învăța din propriile greșeli, mai devreme sau mai târziu. Se va dezvolta din propriile greșeli, va avea de câștigat de pe urma lor. Singura persoană care învață este cea care este pregătită să comită greșeli, și cel mai bun mod de a comite greșeli este să nu îi asculți pe ceilalți – continuă să îți faci treaba!

ZIUA 66

Viața este pentru cei curajoși. Cei lași nu fac decât să vegeteze. Lașul continuă să ezite, iar în momentul în care se decide să acționeze, momentul a fost deja pierdut. Lașul nu face decât să se gândească cum să trăiască, dar nu trăiește niciodată, se gândește cum să iubească, dar nu iubește niciodată. Lumea este plină de lași. Lașul are în el o teamă fundamentală, teama de necunoscut. Se păstrează pe sine în limitele cunoscutului, în limitele a ceea ce este familiar. Curajul începe atunci când pășești dincolo de limitele a ceea ce este cunoscut. Este riscant – este periculos. Dar cu cât riști mai mult, cu atât mai mult ești. Cu cât accepți mai mult provocarea necunoscutului, cu atât mai integrat devii. Numai când pericolul iminent pândește, numai atunci se naște sufletul; în caz contrar, omul respectiv nu rămâne decât corp. Pentru milioane și milioane de oameni, sufletul este doar o posibilitate, nu o realitate. Doar câțiva curajoși au fost plini de suflet.

ZIUA 67

Cele două calități ale curajului și extazului pregătesc terenul pentru ca Dumnezeu să se pogoare în tine. Trebuie să fii curajos pentru că dumnezeirea este necunoscută. Orice ai fi auzit despre Dumnezeu, atunci când ajungi să îl cunoști cu adevărat, vei fi surprins. Tot ce ai auzit despre el nu a fost decât o aiureală, prostii! Nu ai cum să descrii experiența. Dumnezeirea nu are definiție, nu poate fi exprimată. Este atât de necunoscută, încât nici măcar cei care au cunoscut-o nu pot relata experiența lor și altora; amuțești, pur și simplu. Cuvântul mistic este foarte frumos. Sensul original este următorul: cel care a amuțit ca urmare a experienței, care a ajuns la un asemenea adevăr, încât nu poate spune despre el decât că este misterios, că este un mister – iar asta înseamnă că nu spune nimic, de fapt.

ZIUA 68

Când te cațări spre înălțimi, pentru a ajunge la Dumnezeu – pentru că el este singura înălțime, orice altceva se află sub el –, când încerci să ajungi la Dumnezeu, devii cel care se înalță. Iar miracolul este acela că atunci când începi să urci spre Dumnezeu, Dumnezeu începe să coboare spre tine.

Întâlnirea are întotdeauna loc undeva la mijloc, nu este o cale cu un singur sens. Nu numai că cel care caută se îndreaptă spre Dumnezeu, dar în momentul în care cel care caută începe să se miște, atunci și Dumnezeu începe să se miște; este un proces simultan. De fapt, este vorba despre două polarități ale aceluiași proces – cel care caută și cel căutat; unul și același fenomen. Dar Dumnezeu nu poate coborî dacă tu nu începi să urci.

Oamenii continuă să trăiască de parcă viața asta de zi cu zi ar fi tot ceea ce

există. Oamenii continuă să trăiască de parcă nu ar exista ceva superior. Posibilitățile sunt nenumărate. Omul se naște cu un imens potențial. Cea de pe urmă înălțime spre care poate tinde omul este dumnezeirea.

ZIUA 69

Înainte ca extazul să aibă loc, trebuie să devii integrat, asemenea unei pietre. Oamenii sunt ca nisipul, mii de fragmente, o mulțime, o multitudine: nu sunt o unitate. Iar extazul nu se poate întâmpla decât dacă ești o unitate; în caz contrar, mulțimea ta interioară va continua să facă zgomot, să creeze conflicte, dificultăți, tensiuni, angoase.

Mulțimea aceea trebuie să se topească într-o unitate. Când integrarea are loc, extazul devine în mod natural un produs secundar. Extazul este produsul secundar al integrității interioare, iar piatra reprezintă integrarea.

ZIUA 70

Întreaga existență este înconjurată de o energie divină care te protejează, care este tot timpul disponibilă. Dacă tu continui să o ratezi, asta nu se întâmplă decât din cauza ta. Dacă ții ușile închise, e posibil ca soarele să fie afară, dar tu vei trăi în întuneric. Chiar dacă ușile sunt deschise și soarele este acolo, poți continua să ții ochii închiși și tot în întuneric vei trăi. Așa se întâmplă și în cazul existenței: iubirea ei este tot timpul acolo, dar inimile noastre nu sunt deschise, sunt închise. Sannyas înseamnă să îți deschizi inima. Fă în așa fel încât inima ta să fie disponibilă pentru existență, pentru ca tu să poți primi, să poți pulsa împreună cu întregul, în acord cu întregul. Abia atunci marea binecuvântare îți va aparține.

ZIUA 71

Cei care meditează vor fi inevitabil mai inteligenți decât ceilalți oameni. Dacă nu sunt mai inteligenți, atunci meditația lor este falsă, iar ei nu știu ce este, de fapt, meditația; ei fac cu totul altceva în numele meditației.

O persoană care meditează va fi inevitabil mai receptivă, mai inteligentă, mai creativă, mai iubitoare, mai plină de compasiune. Aceste calități se dezvoltă de la sine. Întregul secret este următorul: învață să-ți oprești mintea. În momentul în care vei ști cum să-ți oprești mintea, vei deveni stăpânul minții, iar mintea va fi un frumos mecanism. O vei folosi atunci când vei vrea să o folosești, când vei avea nevoie, și o vei opri atunci când nu îți va fi de folos.

ZIUA 72

Fii din ce în ce mai conștient de ceea ce faci, de lucrurile la care te gândești, de tot ceea ce îți dorești, de ceea ce îți imaginezi, de ceea ce visezi. Ține minte că trebuie să fii conștient de tot. Când mergi, fii conștient de asta; când mănânci, fii conștient; când te gândești, continuă să vezi cum gândurile îți trec prin minte. Într-o zi, atunci când vei fi învățat arta de a privi, vei fi surprins să constăți că vei continua să privești chiar și în somn. Îți vei privi visele. Vei ști ce vise vor trece prin fața ochilor tăi, și vei ști că sunt vise. Acea zi, când îți poți privi propriile vise, va fi ziua unei mărețe transformări. Din acel moment vei fi o ființă nouă. Vei intra în lumea realității.

Privind visele, gândurile, dorințele, ușor, ușor devenim observatori, nu ne mai identificăm cu tot ceea ce vedem, devenim martori. Iar martorul este realitatea ultimă.

ZIUA 73

Dacă privești în jur la așa-zisele vieți religioase, un singur lucru e sigur: toate religiile au fost distructive. Religiile nu au făcut decât să-i umilească pe oameni, să le blocheze evoluția, să îi facă să se teamă că micile bucurii ale vieții – chiar și băutul ceaiului – sunt păcate. Dacă bei apă noaptea devine un păcat. Odată ce începi să te miști în direcția transformării lucrurilor în păcat, nu vei mai putea trăi, nu vei face decât să te târăști.

Abordarea mea este cu totul diferită. Există greșeli, dar nu există păcate. Există erori, dar nu păcate. Și poți comite greșeli, pentru că numai așa înveți. Nu trebuie să ții minte decât un singur lucru: nu face aceeași greșeală iar și iar, pentru că este o prostie. Trebuie să explorezi viața și, explorând-o, uneori te vei rătăci. Dacă ți-e frică să nu te rătăcești, atunci nu vei putea explora. Întreaga aventură a vieții va fi zdrobită, ucisă, distrusă. Este exact ceea ce au făcut așa-ziii oameni religioși; au transformat religia în ceva foarte serios, sumbru, i-au dat religiei un chip înfricoșător.

Efortul pe care îl depun eu este de a-ți oferi bucurie, elanul pentru viață, curajul de a fi un aventurier; de a te mișca fără teamă, de a explora toate posibilitățile pe care viața ți le pune la dispoziție, fără să îți fie frică să te extinzi, să devii deschis și vulnerabil. Pentru că Dumnezeu este judecătorul nostru, nu trebuie să ne temem. În cele din urmă, la ziua judecății, când îl vei întâlni pe Dumnezeu, îi poți spune: „Da, am băut... Iartă-mă, te rog. Am mai făcut și alte lucruri“. Cred că Dumnezeu te va înțelege. Nu te teme!

ZIUA 74

Este greu să scapi de vechile obiceiuri, dar trebuie să scapi de ele, pentru că numai așa este cu puțință noutatea. Este greu să o accepți, pentru că este nouă și nu ești familiarizat cu ea. Este ca o străină pentru tine, iar noi, oamenii, în adâncul nostru ne temem foarte mult. Trebuie să înveți să

iubești ceea ce este nou; în caz contrar, nici o dezvoltare nu este cu putință. Dezvoltarea înseamnă curajul de a scăpa de vechile obiceiuri, clipă de clipă, pentru că în fiecare clipă ceva se învechește și ceva nou îți bate la ușă. Ori de câte ori se întâmplă acest lucru, ascultă ceea ce este nou și fii surd față de ceea ce este vechi.

Vechiul funcționează ca înlănțuire, noul aduce libertate. Adevărul este tot timpul nou. Existența este tot timpul proaspătă, la fel de proaspătă ca picăturile de rouă scăldate în soarele de dimineață.

ZIUA 75

Adevărul nu este gata făcut. Nu îl găsești nici în tradiții, și nici în scripturi. Trebuie să-l investighezi, să îl analizezi, și toată lumea trebuie să procedeze la fel. Poate că eu l-am găsit, dar nu ți-l pot oferi. Nu pentru că nu vreau să ți-l dau, dar nu este transferabil. Pur și simplu nu poate fi oferit; nu ai cum să îl oferi. În momentul în care îl dai, devine o minciună. Trebuie descoperit pe cont propriu.

Buddha îți poate arăta calea, dar va trebui să călătorești singur. Este o călătorie lungă, dificilă, dar nespus de frumoasă. Fiecare moment este o surpriză, fiecare moment este plin de minuni.

ZIUA 76

Adevărul este disponibil doar pentru conștiința inocentă – o conștiință la fel de inocentă ca un copil, o conștiință care nu știe nimic. Când știi, oglinda ta este plină de praf, cunoașterea adună praful asemenea unei oglinzi. Când nu știi nimic, ești plin de uimire, oglinda îți este curată. Iar acea oglindă curată reflectă adevărul.

ZIUA 77

Adevărul nu este ceva ce trebuie obținut, el este deja în noi. Noi suntem adevărul – cel care caută și cel căutat. Dar noi continuăm să-l căutăm în toate direcțiile. Nu îl vom găsi nicăieri; prin urmare, singurul mod de a-l găsi este să te așezi în tăcere și să privești în interior. Nu e vorba despre a face ceva, ci mai degrabă despre a nu face nimic.

Când te afli într-o stare de nonfacere, profund relaxat, adevărul se întâmplă de la sine, iese la suprafață. A fost tot timpul acolo, numai că tu nu ai fost acolo. Întâlnirea nu are loc decât dacă și tu ești în tine însuși.

ZIUA 78

O lampă arde în noi. A fost tot timpul acolo, doar că noi nu ne uităm niciodată la ea. Îi întoarcem spatele; prin urmare, trăim în întuneric.

Întunericul este propria noastră creație. Dacă ne întoarcem și privim în noi, nu vedem decât lumină; dacă privim în afară, nu vedem decât întuneric. Întunericul nu înseamnă decât că ne-am concentrat pe exterior și am uitat de lumea interioară.

ZIUA 79

Suntem născuți din lumină, trăim în lumină, murim în lumină – suntem

făuriți din lumină. Este una dintre cele mai mari descoperiri ale misticilor din toate timpurile. Abia în ultimii 20 de ani, oamenii de știință au căzut și ei de acord în privința acestui lucru; n-au avut încotro. Cu doar 20 de ani în urmă, oamenii de știință râdeau de mistici, spuneau că aceștia vorbesc numai lucruri fără sens: „Omul e făcut din lumină? Probabil că misticii vorbesc metaforic, în nici un caz serios“. Dar misticii chiar vorbeau serios.

Acum știința spune nu numai că omul este făurit din lumină, ci și că totul este făurit din lumină; totul este făcut din electroni, din electricitate. Știința a străbătut o cale foarte lungă pentru a ajunge la această concluzie. Calea obiectivă este una foarte lungă; cea subiectivă este ușoară, cea mai scurtă cu putință, pentru că nu trebuie decât să privești în tine. Nu ți se cere nimic altceva: nici un laborator, nici un instrument, nici un dispozitiv sofisticat, nimic altceva – doar arta de a deschide ochii și de a privi în interior. Asta este meditația: arta de a privi în interior. Numai în momentul în care gândurile dispar și mintea este cu adevărat liniștită și tăcută, abia atunci se zărește lumina interioară. Este o revelație. Odată ce ți-ai văzut lumina, vei fi surprins: o poți vedea în oricine altcineva. În acel moment, întreaga existență nu este altceva decât un ocean de lumină. Nu este materie, este energie pură.

ZIUA 80

De secole, Dumnezeu este gândit ca fiind lumină. Acest lucru se explică prin faptul că nouă ne este frică de întuneric. Nu e vorba despre faptul că Dumnezeu ar fi numai lumină: Dumnezeu este lumină tot atât de mult pe cât este și întuneric. Dumnezeu trebuie să fie ambele; altfel, întunericul nu ar mai exista deloc. Dumnezeu trebuie să fie cel mai înalt și cel mai de jos, minte și materie. Dumnezeu trebuie să fie întregul, iar întregul conține polii opuși. Dumnezeu nu poate fi numai lumină. Din cauza fricii noastre de întuneric, noi nu l-am gândit niciodată pe Dumnezeu ca fiind întunecat, ca și cum întunericul nu ar avea nimic de-a face cu Dumnezeu.

Nu este corect să-l abordezi pe Dumnezeu prin prisma fricii. Dumnezeu

trebuie abordat fără frică; cu profundă iubire, dar fără frică. Dacă privești cu frică, atunci îți vei proiecta frica. Vei vedea lucruri care nu sunt acolo, și nu vei vedea lucrurile care sunt acolo. Când nu îți este frică, poți privi cu absolută claritate. Frica este ca fumul care te înconjoară, ca norii. Iar Dumnezeu nu poate fi văzut decât cu claritate, cu claritate deplină, cu claritate necondiționată, cu claritate și cu nimic altceva. În acel moment vei descoperi că Dumnezeu este ambele – este atât lumină, cât și întuneric. Este vară și iarnă, viață și moarte. Dualitatea dispare și o minunată unicitate răsare în viziunea ta. Acea unicitate aduce extaz. Acea unicitate aduce libertate.

Suntem înlănțuiți de dualitate și nu putem fi eliberați decât prin unicitate. Plotin spunea: „Căutarea lui Dumnezeu este un zbor al celui singur către cel singur“. Începe să privești întunericul ca fiind divinitatea. Începe să privești totul ca fiind divin, pentru că totul este divin, fie că o știi sau nu, fie că o recunoști sau nu. Recunoașterea noastră este irelevantă – existența este divină. Dacă o recunoaștem, ne veselim; dacă nu o recunoaștem, suferim în mod inutil.

ZIUA 81

Omul apare ca fiind finit, foarte mic, precum o picătură de rouă. Dar el conține toate oceanele și toate cerurile. Dacă îl privești din exterior, este foarte mic, micuț; praf, praf și pulbere, nimic mai mult – țărână peste țărână. Dar dacă îl privești din interior, din centrul lui, el este întregul univers.

Aceasta este diferența dintre știință și religie: știința îl privește pe om din exterior și nu găsește nimic spiritual, nimic divin, doar pură fiziologie, chimie, biologie – un altfel de animal. Astfel, oamenii de știință studiază animalele pentru a înțelege omul; animalele sunt mai simple, mai ușor de manipulat. Așa că oamenii de știință continuă să cerceteze șobolanii și, indiferent de concluzia la care ajung, consideră că același lucru este valabil pentru întreaga umanitate. Sigur că e ceva mai complex de atât, dar la bază

este vorba despre același lucru. Știința l-a redus pe om la șobolan. Iar omul nu poate fi înțeles acum decât prin intermediul studierii șobolanilor sau a câinilor: Pavlov obișnuia să studieze câinii pentru a-l înțelege pe om, iar Skinner experimenta pe șobolani.

Omul trebuie înțeles studiind și înțelegând un Buddha, un Hristos sau un Krishna. Ține minte că acesta este lucrul cel mai important: nu poți înțelege ceea ce este superior prin înțelegerea a ceea ce este inferior, dar poți înțelege ceea ce este inferior, dacă înțelegi ceea ce este superior. Singura modalitate de a înțelege omul nu e din exterior, nu este prin observație, ci prin meditație. Trebuie să pătrunzi în interioritatea omului, în subiectivitatea lui.

Odată ajuns acolo, ești cuprins de uimire și te minunezi – omul nu este altceva decât dumnezeire.

ZIUA 82

Știința continuă să le spună oamenilor: „Nu sunteți altceva decât animale. Ființele umane nu sunt decât o specie animală“. De 300 de ani, oamenii de știință tot propagă această idee. Ea a intrat în sângele nostru, în măduva și în oasele noastre. Nu suntem animale. De fapt, nici animalele nu sunt animale. Suntem de esență divină, la fel ca animalele. Religia este înrădăcinată în această viziune a divinității omului, a divinității universului.

Știința reduce totul la cel mai mic numitor comun. Dacă îi aduci o floare de nufăr omului de știință, el îți va spune că nu este altceva decât nămol, întrucât nuferii cresc în nămol. Dacă îi aduci nămol unui mistic, el îți va spune: „Nu îți face griji – sunt mii de nuferi ascunși în el, căci nuferii cresc în nămol“. Lumea are nevoie din nou de o viziune religioasă. Efortul meu este de a-ți oferi perspectiva potrivit căreia nu ești nămol, ci nufăr. Nici nămolul nu este numai nămol, întrucât el conține nuferi, pentru că poate fi transformat în nuferi; este doar o formă brută de nufăr.

Religia privește din cel mai înalt punct de vedere și face acest punct de vedere să fie factorul decisiv. Știința privește din cel mai de jos punct de

vedere și îl consideră pe acela ca fiind factorul decisiv. Din acest moment, aceasta trebuie să fie viziunea ta: ești divin, la fel ca întregul univers. Cu această viziune în minte este ușor să urci, pentru că dacă nu ai spre ce să urci, dacă nu ai nici o posibilitate a ceva superior, atunci uiți complet de propria-ți transformare. Dacă există o posibilitate de a urca, atunci fă-o. Posibilitatea este acolo. Toți cei care au fost Buddha sunt dovada suficientă că posibilitatea există.

ZIUA 83

Toată lumea este Dumnezeu. Nimeni nu poate fi altceva, pentru că numai Dumnezeu există: Dumnezeu este sinonim cu existența. A fi înseamnă a fi un Dumnezeu. Dar noi nu ne amintim acest lucru, îl uităm complet. Întrebarea nu este așadar cum să obții dumnezeirea, întrebarea este cum să îți amintești de ea. Este un limbaj uitat.

Efortul meu este de a te ajuta să îți amintești ceva ce este deja acolo. Nimic nu trebuie obținut. Nu trebuie decât să te descoperi pe tine, să descoperi ceea ce ești, și vei ști că ești Dumnezeu.

În momentul în care știi că ești Dumnezeu, întreaga existență devine divină, și toată lumea este Dumnezeu. Iar când întreaga existență îți pare divină, vei simți o nespusă bucurie. Vei fi înconjurat de dumnezeire. În mod natural, bucuria va răsări în inima ta.

ZIUA 84

Omul este un pod între lumea animală și cea divină. Omul se află între ele, este un pasaj între cele două; prin urmare, omul nu este tocmai o ființă. Un câine are o anumită ființă, un leu are o anumită ființă, un tufiș de trandafiri

are o anumită ființă, o piatră are o anumită ființă. Omul nu are nici o ființă.

Omul este o devenire, nu o ființă. Omul devine o ființă doar atunci când transcende umanitatea, când a devenit un Buddha, un Hristos. Abia atunci capătă o ființă, dar atunci nu mai este om. A traversat podul.

Traversează podul și ține minte: nu îți construi casa pe pod. Este ceva peste care trebuie să treci, ceva care trebuie transcens. Și aceasta este frumusețea omului. Nici un câine nu poate fi mai mult decât un câine, nici o piatră nu poate fi mai mult decât o piatră. Ele au o ființă fixă; nu au cum să se dezvolte. Doar omul se dezvoltă. Doar omul are posibilitatea de a se aventura, de a călători în necunoscut. Cea mai măreață frumusețe a omului, cea mai mare grandoare este aceea că se poate depăși pe sine.

ZIUA 85

Meditația te conduce spre oceanic – de la micime la imensitate, de la structura limitată minte/corp la conștiința nelimitată, de la finit la infinit, de la timp la eternitate, de la naștere și moarte la viața eternă.

Singura cerință este să lași deoparte noțiunea de ego, ceea ce pentru o persoană inteligentă nu este foarte greu. Este dificil doar pentru cei nesăbuiți – dar pentru ei totul este dificil. Cu cât e mai inteligent cineva, cu atât mai mult poate scăpa de această idee, pentru că își dă seama că este o noțiune greșită. Nu putem trăi separat – nu putem exista nici o clipă în separare. Dacă respirația nu intră în noi, suntem ca morți. Suntem într-un schimb continuu cu ceea ce ne înconjoară.

Respirația înseamnă podul dintre noi și întreg. Respirația este într-un fel precum rădăcinile înfipite în întreg; când smulgi un copac din pământ, acesta moare. Își pierde rădăcinile, ele erau hrana lui. Încetează să respire și moare. Respirația este un mod subtil de a fi înrădăcinat în întreg. Însuși cuvântul respirație înseamnă viață, căci fără respirație nu există viață.

ZIUA 86

Meditația este arta coborârii în centrul ființei tale. Noi trăim la circumferință – cum am putea sări de la circumferință la centru? Este o întreagă artă. O numesc artă mai degrabă decât știință, pentru că știința este mai matematică, iar meditația este mai artistică, mai poetică. În știință nu există excepții, știința urmează legi universale. În artă există excepții; de fapt, fiecare individ ajunge la propriul centru într-un mod diferit de al celuilalt, pentru că fiecare individ are ceva unic în el. Aceasta este divinitatea și grația universului – construiește indivizi unici. Meditația este podul dintre circumferință și centru, dintre exterior și interior, dintre minte și non-minte, dintre materie și conștiință.

ZIUA 87

Meditația este cel mai mare miracol care există. Este cel mai mare dar oferit umanității de către cei treziți. Știința ne-a oferit multe lucruri, dar nimic nu se compară cu meditația. Și nu avem cum să credem că știința va fi vreodată capabilă să ne ofere ceva similar meditației. Până acum, meditația a fost cel mai mare dar oferit umanității, și va rămâne pe veci cel mai mare dar. Acest lucru poate fi prezis, pentru simplul motiv că știința continuă să studieze lumea obiectivă; meditația îți oferă cheia spre existența subiectivă, spre lumea ta interioară – iar interiorul se află întotdeauna mai presus de exterior.

ZIUA 88

În fiecare moment, trebuie să mori față de trecut și să rămâi proaspăt, iar viața ta va fi o imensă aventură. Numai oamenii aventuroși pot ști ce este adevărul. Cei lași trăiesc în minciuni confortabile.

Dacă nu ești un rebel, nu vei dobândi parfumul. Numai prin rebeliunea împotriva tuturor tradițiilor înrădăcinate poți avea un parfum. Tradiția duhnește, iar dacă tu rămâi parte din ea, și tu vei duhni tot timpul.

Trecutul este mort, este un cadavru, și este dezgustător să trăiești legat de trecut. Dar asta fac milioane și milioane de oameni. Trebuie să scăpăm de trecut. Exiști doar atunci când scapi de trecut; pentru prima oară exiști, pentru prima oară ești un individ autentic. Iar acea autenticitate aduce parfum. Inima ți se deschide într-o floare frumoasă, devii un lotus.

ZIUA 89

Omul poate trăi în două moduri. Poate duce o viață închisă, încapsulată. Există motive pentru care milioane de oameni aleg acest tip de viață – este sigur și neprimejdios, confortabil, dar acestor oameni le va lipsi ceva mult mai valoros, pentru că ei vor rata aventura și explorarea adevărului, vor rata dumnezeirea și iubirea, vor rata lumina. De fapt, vor rata totul, și nu vor primi decât o moarte confortabilă. Viața lor este o viață a mormântului.

Desigur, într-un mormânt nu există pericol, nu poți muri din nou. Este cel mai sigur loc, dar chiar dacă este sigur, ai pierdut viața. Friedrich Nietzsche obișnuia să păstreze o frază scrisă cu aur pe biroul lui. Era alcătuită din numai două cuvinte: Trăiește periculos. Cineva l-a întrebat: „De ce o ții aici?” El a răspuns: „Pentru că mintea vrea tot timpul să fugă spre confort, spre ceea ce îi este familiar, chiar și când ceea ce este familiar înseamnă nefericire. Mintea dorește tot timpul doar ceea ce cunoaște bine, doar acele lucruri cu care e familiarizată. Poate că nu e o mare bucurie, dar chiar și așa, te afli pe un teritoriu familiar. Extazul se întâmplă doar atunci când te miști spre nefamiliar, când navighezi pe mare fără hartă.

Dumnezeirea este posibilă doar atunci când înveți să trăiești al doilea tip de

viață. Primul tip este cel al încapsulării. Aceasta este alegerea a milioane de oameni. Sunt ca niște morminte umblătoare – sunt vii doar în sensul animalic de a fi viu, de fapt, ei vegetează. Nu au suflete. Gurdjieff spunea că foarte puțini oameni au suflet, și avea dreptate, pentru că sufletul are nevoie de o anumită oportunitate pentru a se dezvolta, are nevoie de provocări, de vulnerabilitate, de ferestre și porți deschise către văzduh, către soare, către ploaie și către toate forțele necunoscute. Cel care începe să trăiască periculos trăiește abia atunci pentru prima oară. A trăi periculos înseamnă a trăi o viață divină. Iisus a trăit periculos, Buddha a trăit periculos, Socrate a trăit periculos, Al-Hallaj Mansur a trăit periculos. Dar aceștia au fost oameni care au atins cele mai înalte culmi ale individualității. Au ajuns să cunoască Everestul conștiinței.

ZIUA 90

Acesta este un mod de a privi lucrurile în așa fel încât, ușor, ușor, Dumnezeu să înceapă să răsară de pretutindeni. Deși nu are formă, începe să se exprime în toate formele posibile. Începi să îl simți în toate formele.

Într-un fel, nici un val nu este ocean; în alt fel, orice val este ocean. Într-un fel, nici o formă nu este Dumnezeu; în alt fel, orice formă este divină.

Mintea nu poate cunoaște pentru că mintea nu cunoaște decât formele. Pentru a cunoaște ceea ce nu are formă, va trebui să treci dincolo de minte, va trebui să îți lași zilnic mintea deoparte, cel puțin pentru câteva momente, pentru a te putea îmbăia în dumnezeire. Acele puține momente sunt singurele momente în care vei fi trăit; toate celelalte momente se duc pe apa Sâmbetei. Nu vor fi salvate – nu sunt salvate decât momentele în care ai trăit cu Dumnezeu, cu prezența dumnezeirii.

ZIUA 91

Trebuie să curgi odată cu râul, să te lași dus odată cu el, să te abandonezi lui. El se îndreaptă deja spre ocean și te va duce și pe tine acolo: nu este nevoie nici măcar să înoți. Asta încerc să creez: un imens râu al dansatorilor, al cântăreților, al celor care iubesc, al oamenilor capabil să râdă, să se bucure, să sărbătorească – un râu care curge neîncetat spre ocean. Oceanul reprezintă existența și până nu o găsim, nu putem fi mulțumiți din cauza limitărilor; toate limitările sunt forme de sclavie. În momentul în care râul se varsă în ocean devine infinit, devine etern.

ZIUA 92

Viața înseamnă să rămâi mereu curgător, în mișcare. Caută să ajungi la cea mai îndepărtată stea.

Bucură-te de călătorie și nu te gândi la țeluri. Țelurile sunt doar o scuză pentru a continua călătoria. De fapt, nu există țeluri în viață. Viața este un pelerinaj, un pelerinaj spre nimic, spre nicăieri – pur pelerinaj. Dacă înțelegi acest lucru, vei avea parte de o imensă libertate, de o neprețuită despovărare. Toate anxietățile, toate temerile vor dispărea; toate grijile vor dispărea, se vor evapora, pentru că dacă nu există nici un țel, nu ai cum să eșuezi. Eșecul este doar ideea noastră, întrucât credem într-un țel.

De exemplu, eu nu pot eșua niciodată, pentru că nu am nici un țel. Nu pot fi frustrat pentru că nu am niciodată așteptări. Dacă se întâmplă ceva, foarte bine; dacă nu, și mai bine! Oricum ar fi, tot timpul este bine. Aceasta este învățătura mea fundamentală.

ZIUA 93

Nu vreau să aparțin vreunei biserici, vreunei secte, vreunei națiuni sau vreunei rase; toate acestea sunt lucruri foarte urâte. Omul ar trebui să fie eliberat de asemenea absurdități. Orice om ar trebui să rămână pur și simplu uman.

Nu este nevoie să fii creștin, hindus, mahomedan, și nu e nevoie să fii indian, american sau neamț. Fiecare om trebuie să fie eliberat de aceste legături. Sunt închisori care îți țin sufletul captiv. Evadează!

Nu depinde decât de tine. Dacă vei coopera cu toate aceste lucruri, vei coopera, de fapt, cu sclavia ta. Încetează să mai cooperezi! Nimeni nu te ține legat. Este doar propria ta lipsă de conștientizare. Așa că fii conștient de modul în care cooperezi cu sclavia ta, iar acea conștientizare va fi suficientă ca să te scape de sclavie. Libertatea este însăși natura ta. Nu e ceva ce trebuie să obții. Când toată sclavia dispare, devii liber; când sclavia nu mai este prezentă, libertatea începe să izvorască din ființa ta. Și mulțumită libertății, viața începe să aibă o frumusețe imensă. Totul devine posibil – iubirea, adevărul, dumnezeirea.

ZIUA 94

Suntem semințe și ar fi păcat să murim ca semințe. Trebuie să devenim flori și să ne eliberăm parfumul; numai atunci va exista satisfacție. Un copac se simte împlinit atunci când înflorește, când primăvara vine și el și-a revărsat inima în culori, în parfum, în bucurie. Când copacul dansează în vânt, în soare, se simte împlinit. La fel se întâmplă și în cazul omului. Un Buddha este un copac care a înflorit, un Hristos este un copac care a reușit să își elibereze parfumul. Purtăm cu toții același tip de sămânță în noi. Oricine este un Buddha care nu s-a manifestat încă, un Hristos gata să se nască în orice moment. Treaba mea este să te fac conștient de imensul tău potențial, de posibilitățile tale infinite, de înălțimile pe care le poți atinge, de adâncimile până la care poți pătrunde. Înălțimile tale sunt mai înalte decât munții Himalaya, iar adâncimile tale sunt mai profunde decât oceanul Pacific. Odată ce ți-ai cunoscut înălțimile și adâncimile, viața nu mai e decât

mulțumire. Existența ți-a oferit foarte multe. Și-a revărsat toată creativitatea în ființa ta, te-a făcut foarte bogat, de o bogăție ce nu are cum să se epuizeze.

ZIUA 95

Pe măsură ce trăiești, se acumulează și mai multe amintiri, și mai multe experiențe, iar acestea devin un munte – apasă asupra ta. Oamenii sunt striviți sub această povară. În momentul în care îți dai seama că povara aceasta este inutilă, scapă de ea. Nu ea se agață de tine, tu stai agățat de ea, așa că nu trebuie decât să îți iei mâinile de pe ea.

Apoi, următorul lucru care vine prin conștientizare este acela că ajungi să-ți dai seama că viitorul încă nu există, așa că de ce te-ai chinui să te gândești la el? Atunci când viitorul va veni, vom vedea ce este de făcut, îi vom răspunde.

Nu este nevoie să îți faci griji – e posibil să nici nu vină sau să vină într-un fel pe care momentan nici nu ți-l imaginezi. Este imprevizibil. Din tot ceea ce îți închipui tu, 99% nici că va ajunge să se întâmple. Să-ți pierzi energia pentru acel 1% este pură nebunie.

Odată ce înțelegi acest lucru, îți vei retrage mintea de la viitor – iar trecutul și viitorul reprezintă 100% din mintea ta, sunt întregul ei conținut. 50% aparține trecutului și 50% aparține viitorului. În prezent nu există conținut. Dacă ești aici și acum, atunci conștiința ta este goală. Vei vedea acest lucru ori de câte ori vei privi în mintea ta, căci în ea se mișcă fie ceva din trecut, fie ceva din viitor. În ceea ce privește momentul prezent, conștiința este pură.

Cel care meditează începe să se stabilească în prezent, scăpând ușor, ușor de trecut și de viitor. Să trăiești aici și acum înseamnă să trăiești o viață religioasă. Acea este conștiința pură și orice răsare din conștiința pură este o virtute. Orice ai face este corect. Oricare ți-ar fi răspunsul, nu te vei căi, nu te vei simți vinovat pentru el.

ZIUA 96

Efortul meu este să te ajut să te accepți pe tine însuși așa cum ești, și să continui să cauți sufletul tău autentic. Acesta este împovărat cu atâtea idei inutile, încât va trebui să te despovărezi, să te golești. Numai golindu-te de toate prostiile care ți-au fost inoculate de ceilalți vei fi capabil să ai un prim contact, o primă conexiune cu ființa ta. Iar așa ceva reprezintă o libertate nemaipomenită. Este eliberarea de timp, de minte, de moarte. Brusc, vei intra în dimensiunea eternității; brusc, vei deveni contemporan cu Dumnezeu. Mai puțin de atât nu merită efortul tău.

ZIUA 97

Adânc în inima ta, trebuie să înțelegi că viața este un cadou de o neprețuită valoare: fiecare moment este prețios, nu trebuie pierdut, este o imensă oportunitate de a crește. Nu ar trebui să continui să aduni pietre colorate și scoici de pe plajă. Trebuie să faci ceva mai important, ceva cu mai multă semnificație. Trebuie să privești în interior. Nu trebuie să te preocupe doar lucrurile din afară, pentru că așa își ratează oamenii viețile. Trebuie să începi să cauți în tine: „Cine sunt eu?”

Trebuie să pătrunzi din ce în ce mai profund în conștiința ta pentru a simți centrul tău. În momentul în care îți simți centrul, vei fi răspuns la toate întrebările, și toate nedumeririle dispar. Nu va mai exista confuzie. Totul va fi claritate, claritate transparentă. Vei putea vedea limpede. Acela este momentul în care înțelegi cât de multe ne-a oferit universul, și cât de nerecunoscători i-am fost. Recunoștința este cerința de bază pentru o viață religioasă. Din recunoștință se naște rugăciunea, din recunoștință răsare iubirea, din recunoștință se naște grația. Dar nu poți simți recunoștința decât dacă simți valoarea, imensa valoare a vieții, inestimabila valoare a

existenței.

ZIUA 98

Existența este fără limite, infinită, vastă. Existența este oceanică, iar noi suntem precum picăturile de rouă. Trebuie să învățăm arta de a dispărea în ocean. Este nevoie de curaj, pentru că dispariția în ocean înseamnă să mori ca picătura de rouă. Când sămânța moare ca sămânță, un minunat copac se naște. Sămânța dispare: numai prin dispariția ei apare copacul.

ZIUA 99

Odată ce te-ai trezit, începi să-ți trăiești viața într-un mod cu totul diferit. Deși viața rămâne aceeași, tu nu mai ești același.

Abordarea ta este diferită, stilul tău este diferit. Trăiești mult mai conștient. Nu mai bâjbâi prin întuneric. Trăiești prin inimă și nu prin cap. Viața ta devine iubire, compasiune. Devine un cântec, un dans, o sărbătoare. Și, desigur, oricine intră în contact cu tine va fi contaminat. Este contagioasă. Este ca focul, ca focul sălbatic; continuă să se împrăștie.

ZIUA 100

Pentru Dumnezeu nu există întuneric. Pentru lumină nu există întuneric. Întunericul există doar în absența luminii; prin urmare, întunericul și

lumina nu se întâlnesc niciodată. Lumina nu știe că tot acel întuneric există. Cum ar putea să știe? Când lumina este prezentă, întunericul nu mai este. Întunericul este doar o absență. Dumnezeu nu cunoaște întunericul. Iar noi nu cunoaștem decât întunericul – așa a căzut podul care ne lega de Dumnezeu.

Trebuie să atingem un punct în care întunericul să dispară și să rămână doar lumina. Ziua în care dispare întunericul pentru tine este o zi de mare sărbătoare, este o zi de mare binecuvântare. O astfel de zi nu este posibilă decât atunci când realizezi că ești lumină.

ZIUA 101

Fii extaziat, luminos. Flacăra se află deja acolo. Tu nu trebuie să faci nimic, trebuie doar să o descoperi. Este în tine, așa că nu trebuie să te duci nicăieri după ea. Fii în tăcere, fii nemișcat, privește în interior, caută. Va trebui să traversezi o mulțime formată din gânduri și dorințe, dar mulțimea nu este la fel de mare pe cât se vede din exterior. Da, trebuie să faci un efort și să cauți să pătrunzi oarecum cu forța în interior. Dar este un joc frumos, e distractiv; să meditezi e distractiv. Odată ce ai devenit capabil să treci prin mulțime și să ajungi în spațiul deschis al ființei tale interioare, vei vedea flacăra. Acolo se află ființa ta interioară.

Acea flacăra este parte din măreața flacăra a existenței, parte din focul universal.

ZIUA 102

În momentul în care spui un adevăr, acesta devine minciună; rostește-l și l-ai făcut deja fals. Rămâne adevărat doar atunci când trăiește în tăcere

profundă în interiorul tău.

Efortul meu este de a te ajuta să-ți citești ființa interioară, pentru că numai acolo vei găsi adevărul gol-goluț, nepoluat, necorupt de cuvinte, de limbaj, de învățați, de preoți, de interpreți, de comentatori. Numai în interiorul ființei tale vei găsi vocea lui Dumnezeu, discretă, abia auzită. Nu trebuie să îndeplinești decât o singură condiție pentru asta: trebuie să devii tăcut, să nu faci nici un zgomot, pentru a putea auzi; pentru a putea citi.

ZIUA 103

În adevărata ta realitate ești un dumnezeu. Poate că ai adormit și poate că visezi că ești un cerșetor, o femeie sau un bărbat, negru sau alb, că ești asta sau ailaltă, că ești sărac sau bogat – dar toate acestea sunt doar vise. Când mintea încetează să mai viseze, nu rămâne decât un singur lucru, iar acest lucru este: „Eu sunt Dumnezeu“.

Dacă mori fără să știi acest lucru, înseamnă că ai trăit inutil. Nu poți fi împlinit decât atunci când știi că „Eu sunt Dumnezeu“. Nu este o chestiune de credință. Preoții spun de secole că Împărăția lui Dumnezeu este în tine – dar asta nu te ajută la nimic. Trebuie să afli acest lucru prin experiență proprie. Să fii creștin nu te ajută, nu îți este de folos decât să fii un hristos. Budismul nu îți va oferi împărăția interioară; nu o poți dobândi decât dacă devii un buddha.

Eu nu încerc să creez budiști, și creștini, și adepți, încerc să creez buddha-și, oameni treziți, care nu urmează pe nimeni, ci își trăiesc pur și simplu adevărata natură cu autenticitate, cu responsabilitate, cu bucurie.

Credința este ușoară; poți începe să crezi că ești un Dumnezeu. Asta nu e decât megalomanie, nebunie. Trebuie să afli prin experiență.

Când crezi că ești dumnezeu, când crezi că „Eu sunt Dumnezeu“, acel „Eu“ este foarte important, iar Dumnezeu nu este decât o umbră. Când ajungi să afli prin proprie experiență că „Eu sunt Dumnezeu“, atunci „Eu“ este doar

un cuvânt, un cuvânt cu rol utilitar; numai Dumnezeu este real. „Eu“ trebuie să fie folosit doar în scopul comunicării, altfel nu există nici un Eu. Asta este diferența dintre nebun și mistic. Nebunul poate să declare: „Eu sunt Dumnezeu“, dar spune doar: „Eu sunt“. Declarația „Eu sunt Dumnezeu“ este egoul lui suprem. Misticul declară și el „Eu sunt Dumnezeu“, dar spune „Eu nu sunt: prin urmare, sunt Dumnezeu“.

Așa că eu nu îți spun să crezi. Îți spun că trebuie să afli prin proprie experiență. Nu părăsi această viață înainte să afli asta. Viața este o oportunitate pentru a-ți cunoaște realitatea.

ZIUA 104

Până nu descoperi dumnezeirea din tine, nu ai împlinit nimic, viața ți-a fost un eșec. Omul poate să o realizeze, e un drept din naștere, pe care îl are orice om; dar trebuie să îl revendici, trebuie să lucrezi în direcția asta, trebuie să fii foarte creativ în privința asta. Despre asta este vorba în sannyas: trebuie să devii conștient de marea oportunitate și trebuie să folosești toate mijloacele care îți sunt la îndemână pentru a crește; pentru a crește dincolo de umanitate, pentru a depăși umanitatea, pentru a deveni divin – pentru că aceasta este realitatea noastră.

ZIUA 105

Omul are multe straturi de identificare, iar noi trebuie să scăpăm de toate acele straturi, încet, încet, încet. În cele din urmă nu va mai rămâne nimic – iar acel nimic ești tu. Numai nimicul poate fi vast. „Ceva“-ul este menit să fie finit. Numai nimicul este infinit: prin urmare, Dumnezeu este nimicul suprem. Dumnezeu nu este o ființă, ci suprema nonființă. Nu este cineva, este absența totală a cuiva. Este doar o prezență, este infinit, nu are limite.

Așa suntem și noi. Nu suntem diferiți de Dumnezeu. Suntem parte din acea infinitate.

ZIUA 106

Tot ce este valoros este armonios; armonia se află în însuși nucleul său. Fără armonie nu există Dumnezeu. Armonia din existență demonstrează faptul că există ceva care face ca lucrurile să fie legate între ele; ceva invizibil. Fără armonie nu există iubire. Dar este vorba despre un fir invizibil, nimeni nu îl vede.

Toată lumea îl simte. Iubirea te face conștient de faptul că ceea ce vezi poate să nu fie totul, că s-ar putea să existe mai mult decât poți vedea.

ZIUA 107

Iubirea nu este altceva decât dispariția picăturii de rouă în ocean. Iubirea înseamnă să îți pierzi egoul, înseamnă să te predai complet existenței. Înseamnă întâlnirea cu întregul, înseamnă să te debarasezi de limite și de identitatea ta. Înseamnă să te abandonezi pe tine însuși. În momentul în care te abandonezi, devii imediat oceanic, vast. Noi ne agățăm de identitatea noastră. O protejăm, luptăm pentru ea, suntem gata să murim pentru ea. Iar acest lucru este pur și simplu nesăbuit, pentru că egoul este lucrul cel mai fals care se găsește în existență. Este doar balon cu aer cald, nu are o existență reală. Este precum întunericul.

Poți vedea întunericul, îl vezi în fiecare zi, dar el nu are o existență. Nu este decât absența luminii – nu este nimic în sine. Adu lumina și nu vei mai vedea nici o urmă de întuneric. Nici măcar n-ai să-l vezi ieșind pe ușă; stinge lumina și este brusc acolo. Nu intră – poți să știi cât vrei ușile și ferestrele

închise... Apare de nicăieri, pentru că este non existențial, nu este decât o absență. Nu vine și nu pleacă. Lumina vine și pleacă, pentru că lumina este.

Același lucru este valabil și pentru ego. Egoul este absența iubirii. În momentul în care aduci lumina iubirii, egoul dispare. Nu trebuie să faci nimic altceva: fii doar mai iubitor, mai iubitor în mod necondiționat.

ZIUA 108

Iubirea nu se adresează nimănui în special: pur și simplu fii iubitor – aceasta trebuie să fie calitatea ta. Nu are nimic de-a face cu o relație.

Iubirea trebuie să fie ca un parfum. Dacă cineva ajunge să îl simtă sau nu, pentru floare nu are nici o importanță. Chiar și în depărtările munților Himalaya, acolo unde nimeni nu ajunge, mii de flori înfloresc și își împrăștie parfumul. În munții Himalaya există o întreagă vale cu flori foarte ciudate. Oamenii nu au văzut acea vale decât de pe vârful munților, căci nimeni nu a ajuns până acolo, fiindcă valea este periculoasă. Oamenii au aflat despre aceste flori, dar nimeni nu le-a mirosit parfumul. Și au niște culori foarte psihedelice. Toate aceste flori se află foarte departe de oameni, dar ele nu își fac griji în privința asta; sunt perfect fericite. Iubirea trebuie să fie calitatea ta.

Fii iubitor, iar într-o zi se va întâmpla ca tu să nu mai fii altceva decât simplă iubire: nu vei mai fi nici măcar iubitor, ci iubire. Acea va fi ziua marii revelații. În chiar acel moment, picătura de rouă va dispărea în ocean și va deveni una cu oceanul.

ZIUA 109

Acesta este tot secretul pe calea iubirii: iubirea nemotivată îți transformă ființa în energie iubitoare. A deveni energie iubitoare înseamnă a deveni divin. Nu mai este nevoie de nimic altceva. Este mai mult decât poate cere oricine, mai mult decât orice lucru la care ai putea visa. Îți aduce împlinire absolută, înflorire. Înflorești pur și simplu.

Floarea conștiinței începe să se deschidă în tine.

ZIUA 110

Meditația nu face decât să te ducă până la ușă. Dar aceasta este cea mai mare călătorie – de la cap spre inimă, de la logică spre iubire, de la cunoaștere la simțire. Tocmai de aceea, poetul este mai aproape decât omul de știință, dansatorul este mai aproape decât politicianul, cel care iubește este mai aproape decât omul de afaceri. Însă numai prin meditație poetul devine conștient de acel ultim pas; în caz contrar, poate rămâne la poarta templului, cu spatele la ușă.

Așa stă poetul: stă la poarta templului, dar privește în exterior. Și misticul stă la aceeași poartă, dar privește în interior. Stau în același loc; meditația este cea care îi deosebește. Meditația îți oferă posibilitatea de a face o întoarcere la 180 de grade; astfel, nu vei mai privi în exterior, vei privi în interior. Poetul privește în exterior, se află exact în același punct.

E ca și cum te-ai urca pe o scară, și cineva ar coborî pe lângă tine. Vă întâlniți pe o treaptă, vă salutați unul pe celălalt. Vă aflați pe aceeași treaptă, dar unul dintre voi coboară, iar celălalt urcă.

Direcțiile poetului și ale misticului sunt diferite. Ei sunt situați în același spațiu, pe aceeași treaptă; poetul și misticul se află pe aceeași treaptă, și așteaptă la aceeași ușă. Dar poetul privește în exterior, iar misticul privește în interior – aceasta este diferența, marea diferență.

În momentul în care un mistic privește în interior, el dă buzna într-acolo; nu se poate opri, nimic nu îl poate opri. Nevoia de a se grăbi spre interior este

irezistibilă. Meditația te ajută să faci ultimul pas. Concentrează-ți efortul și întreaga ființă pe un singur lucru, amintește-ți un singur lucru – meditația. Investește toată energia în meditație, pentru ca aceasta să devină o realitate pentru tine.

ZIUA 111

Pentru a pătrunde în meditație, una dintre calitățile esențiale este răbdarea. Nu trebuie să te grăbești. Cu cât te grăbești mai mult, cu atât durează mai mult. Dacă ești capabil să aștepti la nesfârșit – cu iubire și încredere – se poate întâmpla în orice moment. Se poate întâmpla numaidecât, instantaneu: nu depinde de cât de răbdător ești.

Dar ține minte, în timp ce meditezi, nu trebuie să îți pese de rezultat. Rezultatul va veni de la sine. Ai încredere! Bucură-te de meditație de dragul ei, nu fi lacom în ceea ce o privește, nu proiecta asupra ei nici o ambiție. Dacă poți folosi meditația nu ca pe un mijloc, ci ca pe un scop în sine, atunci miracolul se poate întâmpla numaidecât, îți poate schimba întreaga ființă.

Transformarea este ușoară. Trebuie să înveți arta de a avea răbdare – lucru de care umanitatea a uitat complet.

Toată lumea se grăbește foarte mult, toată lumea vrea să facă lucrurile cât mai repede. Nimeni nu este pregătit să aștepte. Tocmai de aceea sunt atâția șarlatani în lumea religiei. Ceri cafea instant, așa că dai de vânzători care ți-o vând și care te exploatează. Abordarea mea ține de răbdare, de infinită răbdare – iar miracolul este că atunci chiar se poate întâmpla precum cafeaua instant. Însă cerința trebuie împlinită. Este un paradox, dar tot ce este legat de adevăr este tot timpul paradoxal; trebuie să fie paradoxal, pentru că adevărul trebuie să includă și opusul.

ZIUA 112

Trebuie să fii foarte ludic în ceea ce privește meditația, trebuie să înveți să te bucuri de ea și să te distrezi făcând-o. Nu trebuie să fii serios în ceea ce o privește – fii serios și vei rata totul. Trebuie să pătrunzi în ea plin de bucurie.

Trebuie să fii conștient de faptul că meditație înseamnă odihnă din ce în ce mai profundă. Nu este concentrare, este contrariul: este relaxare. Când ești profund relaxat, pentru prima dată începi să îți simți realitatea, ești față în față cu ființa ta. Când ești angajat într-o activitate, ești atât de ocupat încât nu te mai poți vedea pe tine însuși. Activitatea creează mult fum împrejurul tău, ridică mult praf: prin urmare, trebuie să scapi de orice activitate, chiar și numai pentru câteva ore pe zi.

Însă numai la început se întâmplă așa. Când ai învățat arta de a te odihni, abia atunci poți să fii și activ, și odihnit, pentru că în acel moment vei ști că odihna este ceva atât de profund încât nu poate fi perturbată de nimic din exterior: activitatea continuă la circumferință, iar în centru tu rămâi odihnit. Așa că numai începătorii trebuie să dea deoparte activitățile, pentru câteva ore. Când vei fi învățat arta, nu vei mai avea nici o problemă: 24 de ore pe zi vei putea fi meditativ și îți vei putea continua, în același timp, activitățile banale.

ZIUA 113

Meditația are două efecte asupra ta: primul te face conștient de frumusețea care există în jurul tău, te face sensibil la ea; al doilea te face frumos, îți oferă o anumită grație. Ochii îți sunt plini de frumusețe, pentru că întreaga existență este frumoasă; trebuie să bem din ea, trebuie să îi permitem frumuseții să pătrundă în noi. Să pătrundă prin ochii noștri, prin urechile noastre, prin simțurile noastre. Este o minunată hrană pentru suflet.

În mod obișnuit, omul nu este conștient de frumusețea care înconjoară existența. Este mai conștient de ceea ce este urât, pentru că mintea lui nu

face decât să găsească ceea ce este urât. Mintea numără spinii și omite trandafirii. Numără rănila și omite binecuvântările.

Așa funcționează mintea. Mintea este, la bază, negativistă, abordarea ei este una negativistă. Nu se gândește decât la lucruri întunecate. Culege lucruri negative din trecut, și proiectează aceleași lucruri negative în viitor. Trăiește înconjurată de lumea întunecată creată de ea însăși. Bineînțeles că, în cazul acesta, viața pare a fi un iad.

În momentul în care pătrunzi în meditație, în momentul în care devii mai tăcut, puțin mai calm și mai relaxat, mai odihnit în ființa ta, devii brusc conștient de frumusețea copacilor, a norilor, a oamenilor, a tot ceea ce se află acolo.

Totul este frumos, pentru că este plin de dumnezeire: până și pietrele revarsă din ele dumnezeire. Nimic nu e lipsit de dumnezeire. Odată ce începi să cunoști aceste frumoase dimensiuni, rezultatul ultim este că, hrănit de experiența ta frumoasă – de muzică, de poezie, de dans, de sărbătoare, de iubire –, devii frumos. Rezultatul natural este acela că grația răsare din ființa ta și începe să radieze.

ZIUA 114

Trandafirii sunt frumoși, nuferii sunt frumoși, dar nu sunt flori ale frumuseții. Sunt flori frumoase, bineînțeles, dar nu flori ale frumuseții. Florile frumuseții cresc în centrul ființei tale. Ele cresc prin dezvoltarea ta interioară, atunci când îți împlinești potențialul. Când devii cu adevărat o ființă, când nu mai este nimic din viață ce tu să nu fi cunoscut, când ai trăit-o în totalitatea ei, atunci ceva înfloarește în tine. Acea înflorire îți aduce pentru prima dată un dar din partea existenței.

Existența oferă multe daruri – nașterea este un dar, viața este un dar, iubirea este un dar – însă darul cel mai important îl primești atunci când conștiința ta devine un nufăr. Când o floare a frumuseții înfloarește în tine, în Japonia i se spune satori, în India îi spunem samadhi. Se poate traduce prin

„extazul cel de pe urmă“.

ZIUA 115

Să fii alături de un maestru înseamnă să intri într-o lume însorită. Când răsare soarele, petalele de nufăr încep să se deschidă, în mod natural – nu sunt forțate să facă acest lucru – și, în acel moment, parfumul lor minunat este eliberat. Acel parfum este extaz, pace, sărbătoare. Atingi în acel moment împlinirea, devii profund mulțumit, fiindcă ți-ai oferit destinul, și l-ai revărsat în existență. Ai contribuit cu ce puteai contribui, ai creat ceea ce puteai să crezi – ai oferit ce aveai de oferit. Acesta este actul suprem al creativității și, în mod natural, după acel ultim act, te simți profund satisfăcut, mulțumit.

ZIUA 116

Iubește-te pe tine însuși, pentru că numai prin iubire vei deveni armonios, vei deveni unitar. Nu te condamna. Ți s-a dat un corp frumos; ți s-a dat un mecanism frumos numit minte. Dacă o folosești în mod corespunzător, atunci ea capătă o imensă importanță; dacă ea devine stăpână, atunci este periculos. Dacă rămâi tu stăpânul, atunci nu este nici o problemă, îți va fi o servitoare desăvârșită. Ți s-a oferit și un suflet – parte din existență. Nu poți cere mai mult.

ZIUA 117

Lumina este posibilă, dar numai prin iubire. Fără iubire, numai întunericul este posibil. În lumea interioară, lumina și iubirea sunt sinonime; nu desemnează lucruri diferite. Prin urmare, dacă vrei să devii iluminat, dacă vrei să fii plin de lumină, trebuie să iubești necondiționat.

Iubește fără să ceri nimic. Cererile fac iubirea urâtă, o distrug. Dacă iubirea ta pune anumite condiții, nu mai este iubire, este dorință carnală. Devine un joc politic, un joc al puterii.

Lasă iubirea să rămână pură și ferește-o de constrângeri; nu îi crea limite. Las-o fără destinatar, și astfel, încet, încet, n-o să se mai pună problema pe cine iubești, ce iubești; singura problemă va fi cum să iubești. Obiectul iubirii este irelevant. Iubește oamenii, animalele, copacii, stelele, iubește-te pe tine însuși. Până nu iubești tot și toate, iubirea nu poate să devină respirația ta.

Și așa cum corpul are nevoie de respirație – este viața lui – așa și sufletul are. Iubirea este hrana sufletului. Cu cât iubești mai mult, cu atât ai mai mult suflet. Când iubirea ta este infinită, și sufletul tău este infinit. Când iubirea ta nu cunoaște limite, nici sufletul tău nu cunoaște limite. Asta înseamnă realizarea lui Dumnezeu: realizarea iubirii și nimic altceva.

ZIUA 118

Iubirea este calea cea mai sigură spre o victorie reală, dar e o cale foarte ciudată și paradoxală, pentru că iubirea începe cu predarea și se termină cu victoria. Acesta este paradoxul ei: iubirea nu vrea să fie victorioasă, dar devine victorioasă. Iubirea vrea să se predea, dar predarea aduce victorie.

Oamenii care încearcă să fie victorioși eșuează. Pot deveni victorioși în ochii lumii, dar această victorie nu este adevărată, pentru că moartea le-o va lua. Adevărata victorie este aceea pe care nici moartea nu o poate distruge. Gândește-te la tine ca la cineva victorios doar atunci când ai câștigat ceva etern. Iubirea îți oferă prima străfulgerare a nemuririi, iubirea deschide fereastra dincolo de moarte. Cineva care cunoaște iubirea va cunoaște

inevitabil existența mai devreme sau mai târziu, trebuie doar să își aprofundeze iubirea. Iubește însăși iubirea, iar victoria va fi a ta.

ZIUA 119

Fii extaziat în lumea dinăuntru și iubitor în lumea de afară. Poți fi extaziat și zgârcit cu iubirea – atunci extazul începe să moară. El trebuie împărtășit pentru a se putea menține viu și înfloritor, pentru a se păstra proaspăt și tânăr. Vechea tradiție a așa-zișilor oameni religioși era una a zgârceniei: nu era loc pentru iubire. Desigur, căutau cu toții extazul, și reușeau să găsească frânturi din el, pe ici, pe colo, dar erau lacomi și zgârciți. Și în lăcomia și zgârcenia lor, orice extaz găseau era distrus, otrăvit; prin urmare, rămâneau triști. Toți sfinții par triști, au fețe lungi – fără zâmbete pe chip, fără iubire, fără să împartă și celorlalți din extazul lor.

Este ceva fundamental, acel extaz crește pe măsură ce îl împărtășești și altora, altfel moare. Chiar dacă, din întâmplare, descoperi o sursă a lui, va fi repede epuizată. Dacă vrei să fie inepuizabilă, atunci împărtășește-l cât mai mult cu putință, și nu te gândești dacă persoana merită sau nu. Acestea sunt opiniile unui om lacom, zgârcit.

Un om care vrea să împărtășească nu se gândește niciodată dacă celălalt merită sau nu. Cui îi pasă? Ideea este să împărtășești. Dacă este gata să primească, e suficient. Fii mulțumit că îți permite să împărtășești bucuria.

Împărtășirea extazului cu ceilalți este iubire, și prin iubire extazul crește. Cu cât iubești mai mult, cu atât devii mai plin de extaz: cu cât devii mai extaziat, cu atât mai mult iubești. Se hrănesc reciproc, se ajută. Și între extaz și iubire, tu devii o ființă integrată.

ZIUA 120

Mintea este un zid, meditația este un pod. Mintea rupe legătura, meditația reface legătura.

Odată ce ești una cu întregul, înseamnă că ești una cu copacii și cu munții și cu râurile și cu stelele și cu soarele și cu luna. Infinitatea aceasta este atunci a ta, iar bucuriile ei sunt ale tale. Viața începe să aibă libertate pentru prima oară, pentru că limitările dispar – iar aceasta este suprema dorință a inimii umane.

Căutăm în mod constant uniunea; conștient sau inconștient, ne dorim să ne contopim cu întregul, pentru că numai prin întreg viața atinge culmile ei cele mai înalte, iar extazul atinge Everestul.

ZIUA 121

Dacă existența nu dansează în tine, nu există posibilitatea dansului. Dacă existența nu se bucură în tine, nu există posibilitatea bucuriei.

Dă-te la o parte din cale, pentru a nu te interpune între tine și existență. Dă deoparte egoul, ideea de „eu“, și fii complet gol, receptiv. În momentul în care goliciunea ta interioară este totală, întregul începe să reverse milioane de bucurii și milioane de flori asupra ta. Splendoarea este infinită.

ZIUA 122

Tot ce trebuie făcut este să te golești de tine însuși. Odată ce te-ai golit, ceva misterios, inexplicabil, începe să se întâmple. Ceva de dincolo coboară în tine, o forță necunoscută începe să cânte prin tine, să danseze prin tine.

Acea forță necunoscută este Dumnezeu. Dumnezeu nu este o persoană; este doar denumirea a tot ceea ce este misterios, a tot ceea ce este dincolo de înțelegere, a tot ceea ce intelectual este imposibil de înțeles. Să te consacri miraculosului, misteriosului, este singura manieră de a trăi o viață frumoasă și plină de grație.

ZIUA 123

Tot ce este măreț este un dar de la existență. Nu este niciodată o realizare a noastră, proprie; de fapt, se întâmplă doar atunci când suntem complet absenți. Iubirea are loc atunci când ești absent, extazul se întâmplă atunci când ești absent. Când ești prea plin de tine însuși, nu se întâmplă nimic. Darurile continuă să apară, dar tu nu ești gata să le primești – egoul este foarte nereceptiv. Nu putem primi darurile existenței decât atunci când suntem complet goi; cu cât ești mai gol, cu atât este mai bine.

Întregul proces sannyas nu înseamnă decât golirea de tine însuși. Apoi, darurile încep să apară. Se întâmplă atât de multe, fără nici un efort din partea ta, încât pare de necrezut, incredibil. Devii pentru prima oară conștient de cât este de generoasă existența. Existența nu este nefericire. Îți oferă foarte mult. Este dispusă să îți ofere totul, dar tu nu ești pregătit să primești. Nu avem loc pentru a primi darurile. Așa că începe să te golești și te vei mișca în direcția bună.

ZIUA 124

Dumnezeul meditației este singurul Dumnezeu adevărat. Toți ceilalți dumnezei sunt invenții – invențiile preoților abili, invențiile minților lacome, invenții născocite din frică. Singurul Dumnezeu adevărat, care nu este o invenție, poate fi cunoscut prin meditație, pentru că meditația necesită ca, în

primul rând, tu să scapi de toate gândurile, inclusiv de gândurile referitoare la Dumnezeu.

Când ai dat deoparte gândurile și dorințele, ceea ce vei fi ajuns să cunoști nu va face parte din mintea ta, pentru că ai dat mintea deoparte încă de la început. Acum nu mai există nimeni care să inventeze nimic. De acum vei ști doar ceea ce există.

ZIUA 125

Încet, încet, pe măsură ce conștiința se mărește și inconștiința se micșorează, devii extaziat, tot mai extaziat. Începi să te deschizi precum o floare. Noi suntem închiși ca niște boboci de trandafir; pe măsură ce apare extazul, tu devii o floare. În Orient se spune că omul devine un lotus, un lotus cu o mie de petale. Toți purtăm sămânța în noi, bobocul, dar e nevoie de efortul de a fi conștient. Inconștiința a devenit o obișnuință în viețile noastre, atât de mult încât aproape că a devenit propria noastră natură.

Așadar, din acest moment, încearcă să fii din ce în ce mai conștient în tot ceea ce întreprinzi, în tot ceea ce gândești, în tot ceea ce simți. Acestea sunt cele trei dimensiuni. În toate aceste trei dimensiuni trebuie să devii mai alert, mai deschis, trebuie să fii ca un martor. Iar între aceste trei dimensiuni apare o a patra – martorul, adevărata ta natură.

Odată ce ai învățat să creezi martorul, vei fi aflat arta secretă și alchimia transformării în lumină a vastului întuneric din ființa ta.

ZIUA 126

Când faci ceva creativ, o mare mulțumire răsare. Când termini o pictură, o

tăcere te învăluie. Te simți împlinit, plin de sens, important; ai făcut ceva. Ai participat la lucrarea lui Dumnezeu. El este creatorul și ai fost și tu creatorul, în felul tău, într-un fel neînsemnat, bineînțeles, dar ai participat alături de Dumnezeu, ai pășit alături de Dumnezeu – poate și numai câțiva pași, dar ai mers cu Dumnezeu.

Actul suprem de creativitate este înflorirea conștiinței tale; după aceea nu îl vei mai părăsi niciodată pe Dumnezeu. Întreg pelerinajul va fi cu el, în el. În mod natural, te vei simți foarte împlinit. Nu va putea exista împlinire mai mare ca aceasta. Este însăși culmea cea mai înaltă.

ZIUA 127

Oamenii continuă să facă mii de lucruri în loc să se întoarcă acasă. Dacă sunt nefericiți, aruncă responsabilitatea asupra celorlalți. Nevasta este cea care creează probleme, iar soțul crede că ea e cauza nefericirii lui... Sau societatea, sau statul... Sunt mii și mii de scuze. Le poți găsi oricând, sunt tot timpul la îndemână. Dacă nu le poți găsi, va trebui să le inventezi. Dar nici o scuză nu te va ajuta, nu va face decât să îți prelungească nefericirea. Nu există scuză pentru nefericirea ta în afara adevărului – iar adevărul este că ești foarte departe de ființa ta. Așa că, ori de câte ori te simți nefericit, începe să meditezi. Fii tăcut, privește-ți nefericirea; fii martorul ei, nu te identifica cu ea, și vei fi surprins de faptul că ea dispare pe măsură ce o privești. Iar când starea ta de privitor a atins perfecțiunea, vei vedea că nefericirea dispare pur și simplu, ca și cum nu ar fi fost vreodată acolo. Nici măcar o urmă din ea nu mai rămâne. Brusc, vei descoperi că aceeași energie care devenea nefericire s-a transformat într-o revărsare de extaz. Ai revenit acasă.

ZIUA 128

Viața este ceva cu adevărat minunat, dar noi nu suntem conștienți de acest lucru, suntem orbi. Viața înseamnă glorie, dar noi nu suntem suficient de sensibili pentru a o primi. Viața este perfectă, dar sensibilitatea noastră este aproape nulă; tocmai de aceea, marea problemă este cum să creăm mai multă sensibilitate, cum să fim mai vii, cum să fim mai deschiși, mai vulnerabili, să simțim viața care ne înconjoară. În momentul în care suntem în armonie cu viața, viața însăși este Dumnezeu, și nu există alt Dumnezeu. Viața nu cunoaște moarte, nici naștere. Este eternă, iar noi suntem parte din acea eternitate. Dar am adunat mult praf în jurul ființei noastre asemănătoare cu oglinda, astfel încât aceasta nu mai reflectă nimic. Mintea noastră este ca un strat de praf pe conștiința noastră; prin urmare, nimic nu mai este reflectat, iar noi nu putem vedea ceea ce este. Vedem doar praful; vedem doar gândurile noastre, dorințele, amintirile, visurile – iar ele nu sunt realitatea. Până nu dăm la o parte acest praf, nu vom putea fi capabili să reflectăm ceea ce este.

ZIUA 129

Suntem cu toții străini pe acest pământ. Adevărata noastră casă se află pe tărâmul celălalt. Suntem aici doar pentru a fi pregătiți să creștem, să experimentăm, să ne maturizăm, pentru a putea fi acceptați pe celălalt tărâm. Am venit în această viață așa cum copiii sunt trimiși la școală. Este un loc în care să învățăm, nu este casa noastră. Învăță cât de mult poți, experimentează cât de profund posibil. Fă ca viața ta să fie multidimensională, dar ține minte un lucru, acela că pământul nu este casa noastră. Nu te atașa prea tare, nu deveni posesiv, nu începe să te agăți; în caz contrar, cum vei ajunge pe celălalt tărâm?

Când se apropie seara, copilul revine acasă. Toată ziua a fost la școală, iar seara se întoarce acasă. Școala este o necesitate; fără ea nu putem crește. Cu toate durerile și plăcerile vieții, cu toate nebuniile și înțelepciunea ei, cu toate bucuriile și nefericirile, învățăm, încet, încet, să ne echilibrăm, să ne centram. Traversând agonia și extazul, ceva din noi se maturizează, se integrează. Iar atunci când suntem pregătiți, apare barca de pe malul

celălalt și ne duce acasă, dar numai atunci când suntem pregătiți. Dacă nu suntem pregătiți, suntem trimiși înapoi, iar și iar, până vom fi învățat lecția.

ZIUA 130

Am auzit povestea unui mare muzician. Acesta interpreta un cântec, iar cei care îl ascultau erau mari iubitori de muzică. După ce termină de cântat, mulțimea îi ceru un bis. Muzicianul cântă din nou, foarte bucuros pentru că fusese primit atât de bine. După ce termină, mulțimea strigă și mai tare la el și îi ceru iar un bis. Muzicianul cântă din nou. După ce termină de cântat și a treia oară, mulțimea început să strige chiar mai abitir.

Atunci muzicianul le spuse: „Dar pot să interpretez și alte cântece“. Iar cineva din mulțime îi zise: „Până nu cânți cum trebuie, o să îți tot cerem bis“.

Așa se întâmplă și în viață: suntem trimiși iar și iar. Poți să mori, dar vei fi trimis din nou, până când vei fi învățat lecția. Iar lecția poate fi învățată.

ZIUA 131

Sunt doar două tipuri de oameni în lume, cei care se plâng și cei care aduc laude. Cei care se plâng rămân nefericiți, pentru că inimile lor nu se deschid niciodată, nu devin niciodată o floare. Însăși abordarea lor este negativă. Nu privesc decât partea întunecată a lucrurilor, nu privesc niciodată partea luminoasă. Numără spinii, nu laudă niciodată trandafirii. A aduce laude lui Dumnezeu înseamnă a aduce laude existenței; nu există alt Dumnezeu. Această întreagă existență – stelele, copacii, oamenii, animalele, păsările, munții, oceanele – această totalitate este Dumnezeu. Dumnezeu nu este o persoană, este doar numele întregului.

Când începi să lauzi frumusețea florilor, și tăcerea întunericului, și bucuria râului care se grăbește spre ocean, ceva începe să se deschidă în tine. Începi și tu să crești, nu mai ești închis. Faptul de a aduce laude devine puntea dintre tine și existență. Devii din ce în ce mai sensibil, din ce în ce mai poetic, din ce în ce mai estetic. Sensibilitatea ta te face conștient de imensa frumusețe care ne înconjoară, și de imensul mister de nepătruns, care nu are nici început și nici sfârșit. Sentimentul că facem parte din acest măreț mister naște o mare bucurie. Lauda este rugăciune, iar extazul este parfumul rugăciunii.

ZIUA 132

Fără să contribuie la viață, nimeni nu poate simți extazul. Foarte mulți oameni caută extazul, dar eșuează pentru simplul motiv că nu creează. Nu creează nimic.

Nu există decât o bucurie, o singură bucurie în lume, și aceea este bucuria de a crea ceva, oricare ar fi acel lucru: o poezie, un cântec, puțină muzică... Orice. Dar până nu creezi ceva, nu ai cum să te simți împlinit. Numai creând participi la ființa lui Dumnezeu. Dumnezeu este creatorul întregului, iar când creezi un lucru mic, devii, cumva, parte din Dumnezeu. Acesta este singurul mod de a construi un pod între tine și Dumnezeu. Nici o rugăciune nu te va ajuta; nici un ritual nu are sens. Sunt doar strategii amăgitoare, inventate de preoți vicleni.

Adevărata rugăciune înseamnă să fii creativ. Dar cum să creezi dacă nu îți cunoști potențialul? Dacă nu știi în ce direcție trebuie să te miști ca să devii creativ și să obții împlinirea?

Treaba meditației este de a te face conștient de propriul potențial. Pur și simplu aduce lumină în tine; îndreaptă lumina asupra ființei tale interioare, pentru ca tu să poți citi mesajul.

ZIUA 133

Omul poartă în el o imensă capacitate pentru a crea muzică. Când spun „omul“, mă refer la fiecare persoană în parte. Și când spun „muzică“, nu mă refer la muzica obișnuită. Nu oricine poate fi muzician, în sensul obișnuit al cuvântului. Doar câțiva au talentul acesta; este ceva înnăscut.

Ceea ce vreau să spun prin „muzică“ este ceva cu totul diferit. Mă refer la experiența interioară a armoniei. Este mult mai muzicală decât orice muzică ce poate fi creată. Este muzica necreată. Nu este nevoie de nici un instrument, nu este nevoie de nici un antrenament și de nici o îndemânare. Nu este nevoie decât ca tu să asculți în tăcere profundă. Ea se află deja acolo. Este însăși viața ta. Cei din tradiția zen numesc această muzică „sunetul unei singure mâini care aplaudă“.

În ceea ce privește muzica pe care o știm cu toții, este nevoie întotdeauna de două lucruri pentru ca sunetul să poată fi creat. Atunci când cânti la chitară, trebuie să îți pui degetele pe corzile ei. Numai prin tensiunea creată de degetele tale, corzile vor putea crea muzica. Dar muzica interioară este ceva ce se află deja acolo, de la bun început. Este precum bătaia inimii tale; un pic mai profundă de atât, un pic mai misterioasă decât bătăile inimii. Este bătaia inimii tale adevărate.

ZIUA 134

Au existat două râuri ale conștiinței. Unul este cel al filosofilor, al căror părinte în Occident este Aristotel; de la el a pornit. Celălalt râu este cel al misticilor. Acesta este un râu cu totul diferit. Nu are nimic de-a face cu filosofia; este înrădăcinat în experiența existențială. Și aproape de fiecare dată s-a întâmplat ca în preajma unui mare mistic, adepții lui să fie împărțiți între aceste două curente.

Cei adevărați, care l-au înțeles pe maestru, cei care l-au iubit cu adevărat, au devenit mistici. Iar cei care nu au înțeles decât cuvintele maestrului au devenit „cunoscători“, au devenit filosofi. Socrate era un mistic. Platon era discipolul lui, dar s-a pierdut pe drum, a devenit filosof. Aristotel era discipolul lui Platon. Când a murit Buddha, 36 de sisteme filosofice s-au născut în rândul adepților lui – 36! Aproape toate posibilitățile au fost epuizate de aceste sisteme. De fapt, nu au cum să existe mai mult de 36 de sisteme; este numărul maxim de combinații posibile, întreaga lume a filosofiei este explorată.

Iar oamenii reali... Mahakashyapa, unul dintre cei mai autentici discipoli ai lui Buddha, a tăcut, nu a spus nimic. A inițiat o nouă tradiție, tradiția misticilor. Și-a transmis experiența, nu prin cuvinte, nu prin scripturi, printr-o comuniune complet diferită: comuniunea dintre maestru și discipol.

Prin intermediul lui Mahakashyapa s-a născut tradiția zen. El a fost primul, și foarte mari mistici i-au urmat. Dar este o lume complet diferită: nu există argumente cu privire la Dumnezeu, nu există argumente despre adevăr, nu există nici un argument. Nu simpla argumentare este calea, ci meditația; nu mintea, ci meditația.

Acești oameni au devenit din ce în ce mai tăcuți. Iar pe măsură ce și tu devii tăcut, sursa ta interioară de extaz începe să explodeze. Cuvintele, și teoriile, și filosofii funcționează precum pietrele, și nu permit extazului să se manifeste. Ține minte de acum înainte: calea mea este calea misticilor, nu a filosofilor. Cred în extaz, nu în teorii despre extaz. Și vreau să te înfrunți de acum înainte și tu din el, nu numai să te gândești la el.

ZIUA 135

Viața ar trebui privită nu ca o proză, ci ca o poezie. Aceasta este abordarea religioasă, abordarea misticului. El privește, nu cu întrebări în privire, ci cu uimire, cu fascinație. El nu se gândește la existență, o simte. Își deschide inima; în loc să-și folosească mintea, el deschide larg ușile și ferestrele inimii

sale, le permite soarelui, și vântului, și ploii să intre. La asta mă refer când spun poezie. Misticul este un poet în sensul suprem al cuvântului.

ZIUA 136

Misticii adevărați au rămas profund tăcuți cu privire la Dumnezeu. Ori de câte ori Buddha era întrebat, el zâmbea, dar nu răspundea niciodată. Nu spunea nici da, nici nu, zâmbea pur și simplu. Era un zâmbet care știa, un zâmbet care invita și care seducea. Îți cerea să fii cu el, să stai în tăcere cu el, să împărtășești meditația cu el, și poate că, într-o bună zi, vei afla răspunsul. Dar el nu oferea răspunsul. Pentru mine, Buddha a fost unul dintre cei mai onești oameni care au călcat pe acest pământ, căci nu poți spune nimic despre Dumnezeu; el este doar tăcere – adevăratul Dumnezeu este în tăcere.

Renunță la ideile despre Dumnezeu și fii din ce în ce mai tăcut. Într-o bună zi se va întâmpla: când liniștea va fi desăvârșită, el va veni în tăcere, atât de invizibil încât vei avea o imensă surpriză. Nu îi vei auzi pașii. Adineauri nu era aici, iar în clipa următoare e lângă tine, și înflorești cu el. Nu mai ești aceeași persoană, și nici lumea nu mai este aceeași.

ZIUA 137

Omul este puternic atunci când este împreună cu existența. Ori de câte ori nu este cu existența, este complet lipsit de putere. Când ești conectat la existență ai puteri infinite; deconectat de la existență, ești doar gol. Din nefericire, milioane de oameni duc vieți deconectate; din această cauză avem de-a face cu atâta nefericire, cu atâtea senzații de neputință, de goliciune, de inutilitate.

Toți găsim că viața este complet absurdă din când în când. Ea pare să nu

aibă nici un sens. Continuăm să trăim pentru că ne temem să ne sinucidem; te temi de moarte – cel puțin cu această viață goală te-ai obișnuit deja. Nu știi niciodată ce se întâmplă în moarte și după moarte, așa că e mai bine să te târăști pentru moment, și să speri că va fi mai bine. Oamenii sunt deconectați, aici e întreaga problemă. Religia înseamnă pur și simplu arta reconectării la existență. Atunci ai atâta putere, încât ea începe să se reverse din tine. O poți împărtăși cu ceilalți și nu se epuizează niciodată. De fapt, cu cât oferi mai multă celorlalți, cu atât mai multă ai.

ZIUA 138

Noi trăim în dorință. Dorința înseamnă nemulțumire. Dorința înseamnă că ceea ce este, indiferent ce ar fi, nu este bun, nu este suficient: e nevoie de mai mult. Iar dorința nu e niciodată împlinită. Prin însăși natura ei nu poate fi împlinită.

Poți avea oricât îți dorești, dar în momentul în care ai ce ți-ai dorit, dorința sare iar un pas în fața ta – cere din ce în ce mai mult. Lăcomia ei nu cunoaște limite, este nelimitată. Este precum orizontul: pare foarte aproape – pare că dacă fugi, ajungi la el într-o oră. Dar nu poți ajunge niciodată la el. Distanța dintre tine și orizont va rămâne aceeași, va fi în mod constant aceeași, pentru că nu există orizont; este o iluzie. Pământul nu se întâlnește nicăieri cu cerul, doar pare că se întâlnește. La fel se întâmplă și în cazul dorinței. Doar pare că dacă ating acel punct, că dacă obțin asta sau ailaltă, voi fi mulțumit, voi fi fericit, împlinit. Dar nu se întâmplă niciodată așa.

Trebuie să înțelegi dorința și inutilitatea ei. În acea înțelegere, dorința dispare și rămâi cu un sentiment de acasă, profund împăcat. Când nu mai este dorință, nu mai este tulburare. Dorința este singura tulburare.

ZIUA 139

Dorințele noastre sunt vise, toate gândurile noastre sunt vise. Noi continuăm să trăim în vise, pentru că dormim. Visele nu există decât dacă dormim, și dispar în momentul în care ne trezim. Să trecem dincolo de vise înseamnă să ne trezim.

A venit timpul – căci ai dormit destul, multe, multe vieți. Nu rata oportunitatea de a te trezi, pentru că această oportunitate este rară, și este foarte ușor să o ratezi. Așa că investește toată energia de care dispui în a te trezi. La început, pare aproape imposibil – cum să o faci? Dar dacă vei continua să încerci... În vis, ne întoarcem și ne foim, dar dacă continuăm să ne întoarcem și să ne foim, ne vom întrerupe somnul. Un singur moment de trezire este suficient pentru a declanșa un nou proces în ființa ta. Apoi, din ce în ce mai multe momente de trezire au loc.

În ziua în care devii pe deplin treaz, 24 de ore pe zi, când chiar și în timp ce dormi rămâi alert, conștient – când trupul doarme, sufletul nu doarme niciodată –, când ești capabil să fii treaz 24 de ore pe zi, chiar și în timp ce corpul se odihnește – atunci trebuie să te simți mulțumit. Ai reușit. Înainte de asta, fă orice efort îți stă în putință. Nu lăsa nici o piatră neîntoarsă.

ZIUA 140

Dormim cu toții, nu în sensul obișnuit al termenului, ci într-un sens metafizic. Nu știm cine suntem, cum ne-am putea numi treji? Nu știm de unde venim, cum ne-am putea numi treji? Nu știm unde mergem, cum am putea fi treji? Nu știm nimic din ceea ce este esențial.

Știm multe lucruri fără valoare: știm totul despre Lună, și despre Soare, și despre Pământ, și cunoaștem istorie și geografie, dar nu știm nimic despre noi înșine. Nu știm nimic despre cel care știe – iar aceasta ar trebui să fie preocuparea noastră în orice educație. Sannyasul este începutul unei educații adevărate. În mod fundamental, trebuie să devii conștient de tine însuși, de ceea ce ești. Și numai tu poți face asta.

ZIUA 141

Să fii om este un dar neprețuit, dar puțină lume realizează acest lucru. Ai fi putut fi orice în acest vast univers – o piatră, o varză, un cartof, orice! Și nu există nici o Curte de Apel la care să reclami ceea ce ești! Orice ai fi, ești; nu poți face nimic în privința asta. Ce ar putea face un biet cartof? Dar puțini oameni realizează că sunt ființe umane și că au un imens potențial de creștere.

Frumusețea și măreția de a fi uman este că numai fiind uman poți atinge dumnezeirea. Este o cerință de bază. Nici un alt animal nu s-a apropiat de Dumnezeu, numai omul – și nici măcar toți oamenii. Numai oamenii care sunt cu adevărat vigilenți și conștienți pot crea o punte între ei înșiși și Dumnezeu. Fără această punte, viața nu are sens, și poți rata foarte ușor o mare oportunitate.

ZIUA 142

Sunt multe căi greșite spre Dumnezeu, dar numai o singură cale este bună. Căile greșite sunt atunci când mergi spre Dumnezeu din teamă. Te vei gândi că te îndrepti spre el, dar nu o faci. De aceea este greșit. Cum ai putea să te duci spre Dumnezeu, dacă te duci din teamă? Tendința naturală, atunci când te temi, este să evadezi. Te poți îndepărta de Dumnezeu, dar nu te poți apropia. Toate religiile i-au învățat pe oameni să se teamă de Dumnezeu. Oamenii religioși se definesc ca oameni cu frica lui Dumnezeu. E ridicol – o persoană religioasă nu se teme niciodată de Dumnezeu, îl iubește. Teamă nu este o legătură între om și Dumnezeu. Dacă te temi de Dumnezeu, în adâncul tău îl vei urî; în adâncul tău, el îți va fi dușman, nu are cum să îți fie prieten. Cum te poți preda fiindu-ți frică? Predarea va fi superficială. Vei aștepta o ocazie să te răzbuni.

Din cauza acestor religii, mintea modernă s-a răzbunat. Din cauza fricilor acumulate de-a lungul secolelor, Friedrich Nietzsche a spus că: „Dumnezeu este mort și de azi înainte omul este liber“. Aceasta este fraza completă. Oamenii citează doar jumătate din ea – aceea ce spune că Dumnezeu este mort. Cealaltă jumătate este la fel de importantă, chiar mai importantă decât prima: „Dumnezeu este mort și de azi înainte omul este liber“. Liber de ce? Liber de teamă. Nu mai ai de ce să te temi dacă Dumnezeu a murit. În fraza următoare, Nietzsche spune: „De acum poți face orice vrei să faci“. Nu mai este nimeni care să îți pună piedici; nu mai ești într-o închisoare.

Nietzsche este opusul tuturor preoților care au creat frică în mintea oamenilor. Acesta este rezultatul: Nietzsche este un produs secundar. Secolul pe care îl trăim este unul al ateilor pentru simplul motiv că am obosit să ne mai fie frică.

Omul se poate îndrepta spre Dumnezeu și din lăcomie. Iar aceasta este o cale greșită, pentru că lăcomia înseamnă exploatare. Lăcomia înseamnă că ai o serie de dorințe care trebuie împlinite prin Dumnezeu, Dumnezeu nu este țelul tău. Vrei bani, vrei putere, vrei paradisul, vrei toate plăcerile paradisului. Și pentru că acestea nu pot fi obținute decât prin Dumnezeu, te vei preda lui, nevoit fiind să o faci. Dar Dumnezeu este un mijloc, nu este scopul, iar a-l reduce pe Dumnezeu la un mijloc este ceva foarte urât, este dezgustător. Dumnezeu este scopul ultim; nu mai este nimic dincolo de el.

Acestea sunt căile greșite. Ele par a fi căi spre Dumnezeu, dar nu sunt căi, sunt ziduri. Singura cale bună este iubirea. Iubește mai mult, iubește mai profund, iubește de dragul iubirii, și vei fi surprins să vezi că, încet, încet, ceva nou începe să se întâmple împrejurul tău: vei simți prezența dumnezeirii.

ZIUA 143

O inimă plină de iubire, loialitate, încredere este exact definiția unei conștiințe religioase. Acestea sunt calitățile de care este nevoie. Fără aceste calități nu poți deveni conștient de dumnezeire, de iubire, de frumusețe, de

splendoarea existenței.

Existența o cunoști prin intermediul inimii, nu prin minte, iar inima abordează existența cu dragoste profundă, cu încredere. Nu există nici o altă cale de a comunica cu întregul.

Aceste calități te transformă, treptat. Te duc de la confuzia îndoielii la certitudinea cunoașterii. Te scot din haosul minții și te duc în armonia inimii. Ține-le minte.

ZIUA 144

Rugăciunea nu presupune să îi spui ceva lui Dumnezeu, să îi ceri ceva; rugăciunea înseamnă să îl asculți pe Dumnezeu. Dacă ai ceva de spus, nu poate fi decât un mulțumesc. Un simplu „da“ este suficient.

Dar religiile organizate din lume nu au făcut altceva decât să îi învețe pe oameni rugăciuni nepotrivite. Iar oamenii repetă aceste rugăciuni, precum papagalii. Ele și-au pierdut întreg sensul, au devenit pure ritualuri, sunt doar formale. Trebuie să înveți adevărata rugăciune. Ea constă în tăcere, în profundă ascultare. Prin rugăciune, Dumnezeu vrea să îți comunice ceva. Te caută, dar nu te găsește, pentru că ești tot timpul foarte ocupat. Fii tăcut, fii din ce în ce mai neocupat, mai disponibil, și vei auzi curând vocea firavă din tine.

Dumnezeu nu vorbește din exterior, el vorbește din centrul tău cel mai profund, el se află deja acolo. Conectarea la acel centru este adevărata rugăciune. În momentul în care ești conectat, totul este numai extaz, atât extaz încât nu îți rămâne nimic altceva decât să faci o plecăciune, în profundă recunoștință.

ZIUA 145

Credincioși sunt mulți, lumea e plină de ei. Biserici, moschee, temple, sinagogi, toate sunt pline de credincioși, dar eu nu îi numesc așa. Credința lor este doar un ritual. Ei nu fac decât să urmeze o tradiție. Se închină unor simboluri. Inimile lor nu sunt pline de iubire, nu le este cu adevărat sete de Dumnezeu; ei își împlinesc doar o datorie socială. Poate că au devenit dependenți de această datorie; dacă nu o fac, au senzația că ceva le lipsește. E ca atunci când bei sau fumezi: devii dependent.

Ritualul devine parte din viața ta mecanică. Dacă nu îl practici, te bântuie toată ziua. Așa că oamenii își fac rugăciunile, se închină, merg la temple, dar totul este superficial. Nu îi transformă. Dacă închinarea ar fi reală, ar da naștere din tine unei noi ființe. Ar fi ca o renaștere.

Eu nu sunt interesat de ritualuri. Nu te învăț să spui o anumită rugăciune, precum un papagal care repetă cuvinte în arabă, ebraică sau sanscrită, te miri ce limbi moarte, de mult uitate. Nu te învăț asemenea aiureli. Te învăț doar cum să iubești frumusețea existenței care te înconjoară. Aceasta este adevărata închinăciune, pentru că Dumnezeu e manifest; îți stă la dispoziție în mii de moduri – sub formă de copaci, flori, păsări, munți, soare, lună, oameni, animale. Simte-l. În loc să crezi, mai degrabă simte frumusețea existenței, splendoarea universului, splendoarea unei nopți înstelate. Dacă aceste lucruri nu creează minunare în tine, atunci nimic nu o poate face.

ZIUA 146

Trăiește viața ca pe un cântec. Uplete viața de zi cu zi cu cât mai multă bucurie; fă ceva extraordinar din ea. Nu condamna ceea ce este banal – așa fac numai oamenii nechibzuiți. Transformă banalul – aceasta este calea înțelepților. Banalul nu este împotriva sacralului, banalul este doar o treaptă spre sacru.

Religiile au condamnat viața foarte mult; prin urmare, au distrus orice bucurie, cântec, dans, sărbătoare. Ridică în slăvi lumea de dincolo și o

condamnă pe cea de aici. Pentru mine, atât viața de aici, cât și cea de dincolo sunt una și aceeași. Nu există două lumi, există doar una, iar de condamni această lume, nu ai cum să o ridici în slăvi pe cealaltă. Dacă vrei să o ridici în slăvi pe cealaltă, trebuie să o ridici în slăvi și pe aceasta. Și îndată ce vei fi învățat cum să trăiești frumos pe acest pământ, cu bucurie, vei deveni conștient de prezența dumnezeirii, care se află peste tot. Așa că trăiește viața ca pe un cântec – acesta este mesajul meu pentru tine.

ZIUA 147

Existența este absolut imparțială, dar asta nu înseamnă că este rece. Este foarte caldă, iubitoare, protectoare, plină de afecțiune. Dar noi nu suntem deschiși căldurii ei, suntem închiși.

Problema este legată de noi, nu de existență. Tocmai de aceea, tot efortul de-a lungul secolelor a fost unul singur: acela de a ajuta oamenii să se deschidă, pentru a putea comunica cu stelele, și cu norii, și cu soarele, și cu luna – pentru că această totalitate este ceea ce este Dumnezeu. Nu există alt Dumnezeu în afară de această existență. Și dacă nu ești deschis, deschis cu neînfricare, nu vei fi conștient de ceea ce ratezi. Ratezi viața, iubirea, adevărul. Sannyas înseamnă nevoia de a comunica cu existența.

Prinde curaj și deschide-te față de frumusețe, binecuvântare și sfințenie. Totul îți aparține. Îți aparține, trebuie numai să revendici.

ZIUA 148

De-a lungul secolelor, preoții au condamnat omul atât de mult, încât toți ne simțim respinși, toți simțim că suntem doar niște gunoaie. Ușor, ușor, preoții au distrus tot respectul față de sine. Au creat o scindare în fiecare persoană:

partea condamnată și partea care condamnă.

Ei consideră partea care condamnă ca fiind propria ta conștiință, iar părții condamnate îi spun că e partea instinctuală. Această scindare te menține într-o luptă eternă cu tine însuți, în dizarmonie. Ești la cuțite cu tine însuți, iar astfel nu ai cum să cunoști existența.

Prima lecție este să te iubești așa cum ești, pentru că existența te iubește așa cum ești. Asta nu înseamnă că trebuie să rămâi la fel pentru totdeauna. De fapt, acesta este primul pas spre transformare: dacă te iubești pe tine însuți, vei fi capabil să crești mai repede.

ZIUA 149

Existența este tot timpul cu noi; problema ține de noi, noi nu suntem cu ea. Dacă existența nu ar fi fost cu noi, nu am fi avut cum să existăm. Ea este viața noastră, respiră în noi, bate în inimile noastre, este conștiința noastră. Ne este întotdeauna alături, dar noi nu suntem tot timpul cu ea.

În momentul în care suntem și noi alături de existență, are loc o schimbare radicală. Devii conștient de înțeles, de semnificație, de cântecul vieții. Apoi devii conștient de cât de mult ți s-a oferit. Apoi simți cea mai mare grațitudine, iar acea grațitudine este nucleul esențial al religiei, sufletul religiei. Orice altceva este ritual. Să simți recunoștința înseamnă să fii religios.

ZIUA 150

Aceasta este legea existenței: adevărul nu poate fi cucerit, dar poate fi invitat. Nu trebuie decât să fii gazdă pentru invitatul suprem. Asta este ceea

ce numesc eu meditație. Meditația doar te golește de orice gunoi. Te golește complet, astfel că devii spațios, receptiv, sensibil, vulnerabil, disponibil. Și toate acele calități te fac o gazdă care invită cu multă pasiune – vei invita astfel necunoscutul, nenumitul, vei invita tot ceea ce îți împlinește viața, toate acele lucruri fără de care viața nu este decât un exercițiu în slujba inutilității. Dar nu poți face mai mult de atât; nu poți decât să inviți și să aștepți.

ZIUA 151

Singurul lucru esențial este conștientizarea. Oamenii se pierd în ceea ce nu este esențial. Au uitat de ceea ce este esențial; sunt gata să dea esențialul pe ceea ce nu este esențial. Așa și-au vândut oamenii sufletul pentru ceea ce nu este esențial. Așa și-au vândut oamenii sufletul și au devenit fără-de-suflet.

ZIUA 152

Omul trebuie să fie o lampă pentru el însuși. Debarasează-te de ideea că poți primi călăuzire prin intermediul scripturilor și că poți împrumuta cunoaștere. Acesta este unul dintre cele mai mari obstacole în căutarea spirituală. Nu ai nevoie de nimic din exterior. Existența ți-a oferit tot ceea ce îți trebuie pentru această călătorie. Lumina este acolo și numai lumina ta interioară te poate ajuta să faci diferența dintre bine și rău, să nu te rătăcești și să tinzi tot timpul spre dumnezeire. Cei care depind de ceilalți își irotesc pur și simplu oportunitatea. Efortul meu este să te ghidez; nu să îți ofer direcții, nu să îți ofer anumite caracteristici, anumite structuri și tipare. Nu vreau decât să te ajut să fii tu însuți.

ZIUA 153

Visurile se pot împlini, toate visurile pot deveni realitate. Visul cel de pe urmă, visul de a cunoaște extazul, este atât de aproape, încât este foarte ciudat cum oamenii continuă să îl rateze. Este foarte accesibil – oricine îl poate atinge. Nu trebuie decât să-l cauți puțin și este acolo.

Dar oamenii nu caută sau, dacă o fac, o fac în direcția greșită, așa că viața lor este una neîmplinită. Să trăiești o viață neîmplinită înseamnă agonie, iad. Asta este iadul. Nu este un loc geografic: este starea unui psihic neîmplinit. Acolo unde există împlinire se află paradisul.

ZIUA 154

Toți suntem foarte preocupați de minte. Aceasta este singura noastră problemă. Și nu există decât o singură soluție: trebuie să coborâm dinspre minte spre inimă, și toate problemele vor dispărea. Problemele sunt create de minte. Brusc, totul devine clar și atât transparent, încât ești surprins de cum ți-ai inventat în continuu probleme. Misterele rămân, dar problemele dispar. Misterele abundă, dar problemele se evaporă. Iar misterele sunt frumoase. Nu sunt de rezolvat, trebuie trăite.

ZIUA 155

Facem eforturi considerabile pentru a rămâne nefericiți. Oamenii nu văd acest lucru. Când își vor da seama, vor începe să râdă de cât este de ridicol totul și de durerea pe care și-au provocat-o.

Fac cu toții o treabă minunată în a crea nefericire, în toate felurile posibile. Nu ratează nici o oportunitate; se aruncă asupra a tot ceea ce îi face nefericiți. Această abordare trebuie schimbată. Iar viața îți oferă ambele oportunități. Îți oferă ziua, îți oferă noaptea, îți oferă spinii și trandafirii – ambele oportunități. Și este întotdeauna un echilibru, 50/50; depinde de ce alegi. Miracolul este că dacă alegi spinii, mai devreme sau mai târziu vei crede că nu mai sunt flori, pentru că mintea ta se va fi obișnuit numai cu spinii. Nu vei mai fi capabil decât să vezi spinii, vei rata florile; pur și simplu nu vei mai lua aminte la ele. Același lucru se întâmplă și atunci când persoana alege florile; începe să uite de spini, nu-i mai observă. Abordarea lui devine atât de optimistă și de afirmativă, încât întreaga aritmetică se schimbă.

ZIUA 156

Intră pe orice ușă în templul lui Dumnezeu... Poți încerca să intri prin ușa păcii, iar extazul va veni către tine, la fel și iubirea, compasiunea și înțelegerea la adresa celorlalți oameni; iertarea va veni și ea, o imensă smerenie, modestie, lipsa de ego, adevărul, sinceritatea, autenticitatea. Toate vor înflori. Intră din orice direcție. Încearcă să intri prin iubire sau încearcă să intri prin compasiune. Nu contează; sunt multe uși către templul lui Dumnezeu. Dar la fiecare ușă vei avea nevoie de aceeași cheie pentru a o debloca – este vorba despre meditație, conștientizare.

ZIUA 157

Atunci când nu este conștient de el însuși, omul este un cerșetor. Omul care este conștient de el însuși este cel mai mare împărat cu putință, pentru că în momentul în care devii conștient de tine însuși, întreaga împărăție a lui Dumnezeu îți aparține. Ți s-a oferit deja, numai că tu ești adormit. E acolo,

dar tu nu te uiți la ea. Ochii tăi sunt concentrați spre exterior.

ZIUA 158

Societatea te vrea mort, nu viu. Efortul societății este de a te ucide și de a te folosi ca pe un mecanism eficient. Și a reușit: a distrus vitalitatea și a înlocuit-o cu eficiența mecanică. Tot ce o interesează este protecția, chiar și cu prețul vieții. Este mai interesată de bunurile de consum decât de dezvoltarea umană. Tocmai de aceea, societatea le cere oamenilor să fie pașnici, ascultători, să nu deranjeze, și propovăduiește pacea de felul acesta ca și cum ar fi ceva divin, ceva nemaipomenit de valoros. Dar nu poți deveni pașnic în felul acesta decât dacă ești nesăbuit – decât dacă nu poți vedea prețul plătit pentru o asemenea pace moartă, care nu valorează nimic. Omul care nu vede acest lucru își pierde libertatea, inteligența, bucuria, iubirea, capacitatea de a fi aventuros.

Întreaga-i ființă este pierdută; devine o simplă rotiță în sistem, un obiect ce poate fi înlocuit. Dacă A moare, el poate fi înlocuit cu B; dacă B moare, el poate fi înlocuit cu D sau cu C, pentru că nu erau indivizi, erau doar funcționari. Toate religiile au încercat acest lucru; a existat o conspirație între preoți și politicieni pentru a distruge umanitatea.

Câțiva oameni s-au revoltat, și este bine că s-au revoltat câțiva oameni, dar apoi au căzut în cealaltă extremă. Au renunțat la ideea de pace, considerând-o inutilă, lipsită de valoare, o strategie politică de a domina, iar ei nu erau gata să fie dominați de nimeni. Au ales extazul, bucuria. Dar extazul fără pace este febril; este o exaltare obositoare și, în cele din urmă, nu mai există în el nici o împlinire. Îți dă o stare febrilă, oferă intensitate vieții tale. Și dacă aceasta este singura posibilitate, să alegi între o pace rece și un extaz febril, atunci eu aleg extazul febril. Măcar în felul acesta vei fi viu – cu febră, dar viu; vei înnebuni, dar vei fi viu! Oricum vei înnebuni mai devreme sau mai târziu, dar măcar vei fi viu!

Dacă aceasta este singura variantă alternativă, atunci eu sunt întru totul pentru extaz. Dar nu este singura variantă alternativă; este doar cealaltă

extremă. Efortul meu este să creez o sinteză superioară, în care pacea și extazul să fie două fețe ale aceleași monede. În acel moment, un fenomen splendid va avea loc: ești în starea de extaz, dar nu ești febril, și în pace, dar nu ești rece. Ești exact în mijloc, nici cald, nici rece.

ZIUA 159

Nu suntem conștienți de cât suntem de prețioși. Nu suntem conștienți de inepuizabila comoară pe care o păstrăm în noi. Și pentru că nu suntem conștienți de ea, continuăm să ne dorim lucruri mici, să ne certăm pentru lucruri banale, să ne luptăm și să fim în competiție pentru mărunțișuri. În momentul în care devii conștient de frumusețea ta interioară, tot acest chin exterior dispare. Viața devine calmă, atinge o anumită grație. Nu mai ești interesat de ceea ce nu este esențial.

ZIUA 160

Conștientizarea este ceea ce au căutat alchimiștii: elixirul, nectarul, formula magică ce te poate ajuta să devii nemuritor.

De fapt, toți suntem nemuritori, dar trăim într-un corp ce moare, și suntem atât de aproape de corp, încât se naște identificarea. Nu mai există o distanță între noi și corp, pentru a-l putea vedea separat. Suntem atât de pătrunși de corpul nostru, atât de înrădăcinați în el, încât începem să simțim că noi suntem corpul – și aici intervine problema: începem să ne temem de moarte. Atunci, ca o consecință, apar toate temerile, toate coșmarurile.

Conștientizarea creează distanța dintre tine și corpul tău. Te face atent atât la corpul, cât și la mintea ta, întrucât corpul și mintea nu sunt separate.

Corp/minte este o singură identitate – mintea se află în interiorul corpului. Iar când devii conștient de identitatea minte/corp, știi imediat că ești separat de ambele, și începi să te distanțezi. Apoi afli că ești nemuritor, că nu ești parte din timp, ci parte din eternitate. Știi că nu există naștere pentru tine, și nici moarte, și că ai fost și vei fi tot timpul aici.

ZIUA 161

Viața este plină de glorie divină, dar suntem inconștienți. Suntem atât de profund adormiți, încât continuăm să ratăm gloria vieții. Aceasta este cea mai perfectă existență posibilă, cea mai frumoasă, magnifică. Nu o poți îmbunătăți. Dar noi dormim; prin urmare, nu ne putem conecta la ea. E ca și cum ar fi primăvară și copacii ar înflori, iar păsările ar cânta, și vântul ar dansa printre copaci, iar tu ai dormi.

Nu vei cunoaște razele de soare care vin spre tine printre copaci, nici modelele frumoase pe care le creează în jurul tău. Nu vei vedea florile, nici culorile lor. Nu vei vedea dansul copacilor și nici vântul. Nici măcar nu vei ști că te afli într-o grădină! Nu vei fi conectat la primăvară. Vei fi închis în tine însuși. Poate că vei avea coșmaruri și vei suferi în acele coșmaruri; poate că vei urla, vei striga și vei plânge. Nu vei avea nici o relație cu realitatea din jurul tău. Aceasta este exact situația în care se află omul.

Existența este tot timpul în primăvară, dar trebuie să fii treaz pentru a o cunoaște, pentru a o simți, pentru a o trăi. Odată ce ai gustat din bucuria care te înconjoară, devii religios – o imensă gratitudine răsare în tine, și mulțumire, și rugăciune.

ZIUA 162

Investește toată energia pe care o ai într-un singur efort: acela de a deveni mai conștient. Dacă vei investi toată energia în conștientizare, ea se va întâmpla într-o zi – este dreptul tău din naștere. Dar nu trebuie să acționezi cu inima îndoită. Nu are cum să se întâmple dacă ai inima îndoită, se întâmplă doar dacă i te dedici cu totul, 100%, dacă nimic nu te reține, atunci când ai pus cărțile pe masă, inclusiv cartea învingătoare, și când nu mai ascunzi nimic. Când te dedici complet conștientizării, ea se întâmplă numaidecât. Iar acea manifestare este o imensă revoluție. Te transformă ducându-te de la nivelul cel mai de jos la cel mai înalt, de la starea brută la starea subtilă, de la vizibil la invizibil; te scoate din minte și te duce în non-minte.

Să trăiești în non-minte înseamnă să fii înțelept. Să funcționezi prin non-minte înseamnă să funcționezi prin înțelepciune. Numai atunci, viața ta va avea frumusețe, grație, dumnezeire. Numai atunci, orice vei face va fi corect. Nu are cum să fie greșit; este imposibil să faci ceva greșit, pentru că ești atât de plin de lumină și de cunoaștere, vederea îți este clară și lipsită de nori, încât este imposibil să faci ceva greșit. Ceea ce este corect se întâmplă de la sine. Nu este nevoie să cultivi nici un caracter; conștiința este suficientă; caracterul îi urmează asemenea unei umbre.

ZIUA 163

Să te cunoști pe tine însuși înseamnă să cunoști totul. Acesta este singurul lucru pe care pun eu accent: fără credință, fără dogmă, fără crez, fără biserică, fără religie. Printr-un simplu proces de introspecție, ajungi să realizezi și singur. Iar în momentul în care știi cine ești, vei fi cunoscut imediat nucleul esențial al existenței, al vieții înseși, pentru că ești parte din ea.

ZIUA 164

Viața poate fi doar o grămadă de flori sau poate fi transformată într-o ghirlandă. Viața ta nu este decât o grămadă de flori, nu are unitate organică, este doar un amestec de mai multe euri, toate zbătându-se și luptând pentru supremație. Omul trăiește într-un război interior constant, și fiecare sine al tău încearcă să te tragă în direcții diferite. Ești tot timpul frânt în bucățele. Viața poate fi trăită într-un mod cu totul diferit. Acele flori care sunt separate pot fi legate între ele printr-un fir, prin ceva ce trece prin toate, printr-un sens al direcției, prin conștientizare, prin a fi mai conștient. În acel moment, viața nu mai este accidentală, nu mai este o mulțime; începi să ai o ființă integrată.

Cu cât ești mai cristalizat și mai integrat, cu atât mai posibilă este bucuria. Cât de mult extaz vei fi capabil să primești depinde numai de integritatea ta. Omul care este fragmentat rămâne nefericit, cel integrat atinge extazul.

ZIUA 165

O inimă umilă este o inimă cu mari virtuți pentru cel care se află în căutarea adevărului. Doar cei umili pot cunoaște adevărul. Egoiștilor le este interzis; egoul în sine devine o barieră, le întrerupe legătura cu existența. Egoul înseamnă să te gândești că ești separat de întreg, ceea ce nu este adevărat. Nu suntem insule, nici un om nu este o insulă. Suntem parte dintr-un continent infinit. Egoul ne dă falsa senzație de separare, și din cauza acesteia, devenim ușor, ușor, închiși în noi înșine. Devenim prea conștienți de sine, concentrați pe sine, închiși în fața lumii, închiși în fața soarelui, a lunii, a vântului, a ploii. Devenim închiși ca într-o capsulă; este un fel de moarte vie. Ne cărăm mormintele după noi. Este un mormânt invizibil, dar tot un mormânt este.

ZIUA 166

Viața, în realitatea ei, este nelimitată, este infinită. Nu este limitată la corp, nici la minte. Nu este limitată deloc; este oceanică. Până și oceanele au anumite limite, dar viața nu are limită deloc, nu are început și nici sfârșit.

Noi am ajuns să ne identificăm foarte mult cu corpul și cu mintea. Am uitat complet că nu aceasta este realitatea noastră. Corpul este doar un popas, o casă de oaspeți. Am trăit în mai multe corpuri.

Aceasta nu este prima dată în care locuiești într-un hotel. Ai locuit în mai multe. Chiar dacă este un hotel de 5 stele, este doar un hotel. Tu nu ești acest hotel; tu ești călătorul, pelerinul, viața, conștiința care se mută dintr-un corp în altul, dintr-o minte în alta, dintr-o formă în alta. Ziua în care realizăm că nu avem formă este o zi minunată; este ziua revelației. După acea zi, nu vom mai fi la fel.

ZIUA 167

Omul este asemenea unei picături de rouă. Existența este ca oceanul, iar noi încercăm să trăim separat de ea. Aceasta este cauza ce stă la baza nefericirii noastre. Nu este nevoie decât de un singur lucru: sari în ocean pentru ca picătura de rouă să dispară.

Dar ea nu dispare cu adevărat, își pierde doar micile limite. Devine oceanică, devine însuși oceanul. Totuși, într-un anumit sens, ea dispare. Nu o mai poți găsi. Își pierde identitatea, vechiul număr de înmatriculare și vechea adresă. A devenit parte dintr-o asemenea imensitate, încât nu mai ai cum să o găsești, nu mai are cum să iasă la suprafață. De-aici vine teama. De-aceea continuăm să stăm departe de ocean.

Sannyas înseamnă efortul de a ne aduna tot curajul pentru a dispărea în ocean. Ziua în care te topești în ceea ce este suprem reprezintă cea mai mare zi din viață, fiindcă atunci devii și tu suprem. Nu este o moarte. Este o înviere. Timpul moare, eternitate se naște. Finitudinea moare, dar se naște

veșnicia. Micimea moare, dar se naște măreția. Merită să încerci.

ZIUA 168

Dizolvă-te în divin, așa cum râul se dizolvă în ocean. Nu crede că ești separat de existență. Întâlnește-o, contopește-te cu ea, din ce în ce mai mult. Continuăm să insistăm că suntem separați. Acesta este singurul act de ireligiozitate: să accentuezi separarea. Să accentuezi unitatea înseamnă religie.

Trebuie să devină un efort conștient. Dacă privești un apus, dizolvă-te în el. Nu rămâne doar un observator; lasă observatorul și cel observat să devină unul și același. Ușor, ușor, vei învăța arta. Apoi stai sub un copac și vei putea simți unitatea cu acel copac. Aceste mici experimente te pot ajuta să simți unitatea cu întregul, iar experiența acelei unități este dumnezeiască.

ZIUA 169

Să îți amintești „Eu sunt Dumnezeu“ înseamnă să îți amintești că „Eu sunt cerul“. Toate experiențele care se întâmplă în viețile noastre sunt precum norii; vin și se duc, și nu merită să le acordăm prea multă atenție. Nu le lua în seamă. Fă ca această atitudine să fie meditația ta. Ține minte tot timpul că tu ești cerul, cerul infinit, fără nori care să te tulbure. Încet, încet, norii nu vor mai veni la tine. Ei nu vin niciodată neinvitați. Poate că nu ai invitat durerea, dar ai invitat plăcerea, iar plăcerea este cealaltă latură a aceluiași fenomen. Invit-o pe una și va sosi și cealaltă. Nu pot divorța, sunt tot timpul împreună.

Când încetezi să îi mai inviți, acești oaspeți încep să dispară.

ZIUA 170

Meditația este adevăratul început al vieții. Prima naștere nu este începutul vieții. Prima naștere este doar începutul unei oportunități de a trăi. Prima naștere îți oferă posibilitatea de a fi viu, dar nu te face viu cu adevărat. Acest potențial trebuie transformat în ceva concret, numai atunci devii cu adevărat viu. Iar meditația este arta transformării seminței în floare. Prin meditație atingeți a doua naștere.

Cu prima meditație se naște corpul, cu a doua, sufletul. Și numai atunci când ajungem să cunoaștem că suntem un suflet, numai atunci viața ni se împlinește; în caz contrar, este pură irosire. Sămânța a rămas o sămânță; nu a crescut, nu a devenit copac, nu a înflorit niciodată. Nimeni nu a stat la umbra ei, nici o pasăre nu a venit să o viziteze, nici un vânt nu a dansat în jurul ei. Nu a existat nici un dialog cu norii, cu soarele, cu luna, cu stelele. Sămânța nu poate comunica cu existența. Este închisă, captivă în propria-i coajă.

Meditația te deschide. Meditația nu este altceva decât deschiderea multidimensională către tot ceea ce este: către frumusețea existenței, către muzica vântului, către libertatea norilor, către toate misterele care te înconjoară, către tot ce există în exterior și în interior.

ZIUA 171

Oamenii trăiesc într-un mod brutal, plini de furie, posesivi, plini de gelozie și de ego. Cum ai putea fi poet? Poți să fii un criminal, dar nu un poet. Chiar dacă scrii poezie, poezia ta va fi plină de sânge. Trebuie să scapi de aceste elemente brutale din ființa ta, pentru că îți distrug foarte multă energie, și ratezi foarte multe oportunități. Toate aceste energii ar trebui

transformate în cântece, în bucurie, în dragoste, în pace. Apoi viața îți va deveni poezie. Va deveni bucuria pură de a fi.

Faptul că ești, pur și simplu, este mai mult decât ai putea cere, simplul fapt că respiri este dovada suficientă că existența este, pentru că fiecare singură respirație aduce foarte mult extaz cu sine. Viața devine așa o armonie și o melodie, așa un dans, încât nu îți vine să crezi că este posibil. Nu crezi decât atunci când se întâmplă.

ZIUA 172

Egoul este singura problemă, și creează o mie de alte probleme. Creează lăcomie, furie, dorință, gelozie și așa mai departe. Oamenii continuă să lupte împotriva acestora, dar totul este inutil. Până nu este tăiată rădăcina, noi ramuri vor continua să crească. Poți să tunzi ramurile și frunzele, dar nu va ajuta la nimic. Datorită faptului că le tunzi, copacul va deveni din ce în ce mai gros. Coroana va fi din ce în ce mai deasă. Copacul va deveni mai puternic. Eu insist că nu trebuie să te lupți cu simptomele, că trebuie să ajungi la rădăcina materiei, și e una singură – egoul.

Taie acolo și toate problemele vor dispărea, ca și cum nu ar fi existat niciodată. Dacă poți învăța să fii fără ego, să fii ca și cum nu ai fi, să fii nimeni, să fii neant, atunci îți vei atinge țelul suprem. Nu există țel mai mare ca acesta. Este ușor să faci asta, pentru că egoul este un fals fenomen: poți scăpa de el. Nu este un lucru adevărat. Este imaginar, este o umbră. Dacă vei continua să crezi în el, va exista. Dar dacă vei privi în adâncime, vei vedea că nu ai cum să îl găsești.

Meditația înseamnă pur și simplu să privești în interiorul egoului, să cauți în toate cotloanele și ascunzișurile ființei tale. Nu ai să-l găsești nicăieri. În momentul în care nu îl mai găsești nicăieri, ai terminat cu el și ești ca un nou-născut.

ZIUA 173

A nu fi este singura cale de a fi cu adevărat. Așa că nu pot fi de acord cu Shakespeare că „a fi sau a nu fi“ este întrebarea. Nu este deloc o întrebare, pentru că a nu fi este singura cale de a fi!

În momentul în care dispari în ego devii vast; începi să trăiești extaze oceanice, fără de limite. Dar noi suntem prea atașați de minte, ceea ce este un lucru mărunț, un biocalculator mic. Suntem atașați și de corp, ne identificăm prea mult cu el. Dar corpul nu este decât o micuță cabană. Trăiește în ea, păstrează-o curată, frumoasă. Folosește-ți biocalculatorul, ai grijă de el așa cum trebuie avut grijă de orice mecanism – este un mecanism foarte subtil și delicat – dar nu te identifica cu aceste lucruri. E ca și cum un șofer s-ar identifica cu mașina lui. Bineînțeles că el se află în mașină, în interiorul mașinii, dar el nu este mașina. Așa se întâmplă și în cazul nostru. Ne-am identificat cu mecanismul în care trăim. Iar această identificare duce la ideea de ego: „Eu sunt corpul, eu sunt mintea. Eu sunt creștin, hindus, alb, negru, sunt asta sau ailaltă...”

Toate aceste lucruri nu sunt altceva decât identificare. Meditația înseamnă să devii neidentificat, pur și simplu să îți amintești: sunt doar conștiință, atenție, un martor. Egoul se dizolvă în starea de martor; iar dizolvarea egoului este cea mai mare revoluție. Ești brusc transportat dintr-o lume mică și urâtă, în imensitate și frumusețe, din timp în eternitate, din moarte în nemurire.

ZIUA 174

Faptul că ne-am născut cu extazul perfect în ființa noastră, dar că rămânem niște cerșetori pentru că nu privim în interiorul nostru este unul dintre cele mai mari mistere ale vieții. Luăm totul ca fiind de la sine înțeles, ca și cum am ști tot ce se află în interior. Este o idee stupidă, dar e prezentă în toată

lumea. Suntem gata să mergem pe Lună pentru a căuta extazul; dar nu suntem gata să călătorim în noi înșine, pentru simplul motiv că, fără să fi fost vreodată acolo, ne spunem deja: „Ce e în interior?“ Continuăm cu această idee potrivit căreia ne cunoaștem pe noi înșine. Dar nu ne cunoaștem deloc.

Socrate are dreptate când spune: „Cunoaște-te pe tine însuți“. În doar câteva cuvinte, el condensează toată înțelepciunea măștrilor, căci prin cunoașterea de sine suntem împliniți și obținem totul.

ZIUA 175

Raiul nu se află în altă parte; trebuie să îl creezi, așa cum creezi iadul. Este o stare psihologică. Odată ce ai aflat că tu ești creatorul, obții o imensă libertate. Dacă celălalt este responsabil, tu nu ești liber – ești tot timpul legat pentru că celălalt îți poate aduce oricând nefericire sau fericire. Oricum ar fi, tu ești dependent, și nimănui nu îi place dependența.

ZIUA 176

Omul trăiește inconștient; face lucruri pentru că și ceilalți le fac. Continuă să îi urmeze pe ceilalți și să îi imite. Nu prea este conștient de motivele pentru care face toate aceste lucruri, nici măcar nu este conștient de cine este. La ce te poți aștepta când un om nu este conștient de cine este, de unde vine, încotro se îndreaptă și de ce?

Toate acestea sunt întrebări de bază, care nu pot fi rezolvate decât prin meditație. Nici o filosofie nu te poate ajuta să le rezolvi. Îți vor oferi multe, multe răspunsuri, dar toate răspunsurile vor fi ipotetice, și dacă petreci puțin timp gândindu-te la ele, vei descoperi multe neconcordanțe, multe

defecte. Meditația este existențială, nu este filosofică. Te ajută să devii atât de conștient, încât să te întâlnești pe tine însuși.

Meditația te face un spirit vigilent. Ești plin de conștiență. Pe măsură ce inconștiența începe să se retragă și conștiența începe să câștige teren, viața ta devine din ce în ce mai centrată, mai împlinită, mai plină de bucurie și mai plină de sens. Și când tot întunericul din inconștient a dispărut, iar tu ești plin de lumină, ești pură conștientizare și nimic altceva, toate misterele ți se revelează.

Adevărul este o revelație, nu o concluzie la care ajungi gândind – o revelație în meditație, nu o concluzie obținută printr-un proces mental.

ZIUA 177

Puritatea este atunci când trăiești într-o conștientizare unde nu există alegeri: când nu ești preocupat nici de bine, nici de rău, când nu separi deloc, când accepți totul ca fiind divin, când ai scăpat de divizări, când vezi doar unitatea. Chiar și în Diavol îl vezi pe Dumnezeu; chiar și în întuneric, lumină; în moarte, viața eternă. Când dai deoparte modul obișnuit de a vedea lucrurile ca fiind duale, numai atunci devii pur, pentru că nimic nu te mai poate contamina. Acela este stadiul ultim al conștiinței.

Trebuie să transcendem orice dualitate: moral – imoral, bine – rău, viață – moarte, vară – iarnă. Trebuie să transcenzi totul pentru a vedea unitatea. Vei putea apoi vedea unitatea în milioane de forme; vei fi capabil să recunoști unitatea oriunde, în orice formă ți-ar apărea.

Este posibil. Nu este nevoie decât de puțin efort pentru a deveni mai treaz, de puțin efort pentru a fi conștient și lipsit de alegeri; să stai pur și simplu în tine, să privești mintea, să nu alegi nimic.

Traficul trece pe lângă tine, iar tu stai deoparte, nepreocupat, detașat. Ușor, ușor, o puritate începe să coboare asupra ta. Acea puritate este eliberare.

ZIUA 178

Învăță conștientizarea. Fii din ce în ce mai alert la tot ceea ce faci și la tot ce se întâmplă în mintea ta și coboară spre inimă. Fii conștient de aceste trei straturi: trupul, mintea, inima – acțiunile, gândurile, sentimentele. Fii conștient de toate aceste planuri și, ușor, ușor, conștientizarea își face lăcaș în tine și se naște un al patrulea strat: sufletul tău, nucleul cel mai profund. Revelarea acestuia îți arată faptul că ești nenăscut și că nu vei muri, căci ești parte din eternitate.

Însuși sentimentul eternității este extatic. Întreaga perspectivă ți se schimbă. Este aceeași lume, dar, în egală măsură, nu mai este aceeași, pentru că nici tu nu mai ești același. Iisus spunea iar și iar: „Până când nu veți fi asemenea copiilor, nu veți putea intra în Împărăția lui Dumnezeu“. Dar asta nu înseamnă că cei mici sunt în Împărăția lui Dumnezeu, căci altfel nu ar pierde-o niciodată. Cine poate pierde lumea lui Dumnezeu, Împărăția lui Dumnezeu, din cauza unor lucruri banale? Copiii nu sunt în împărăție, nu au cunoștință de ea; de aici și sublinierea: cei care sunt asemenea copiilor. Ține minte cuvântul asemenea: el nu spune cei care sunt copii, el spune cei care sunt asemenea copiilor. Un lucru este sigur, ei nu sunt copii; sunt precum ei. Aceasta este definiția înțeleptului: tinde spre o a doua copilărie.

ZIUA 179

Adevăratul mistic nu este un ascet, nu se torturează pe sine. Iubește viața, se bucură de ea, pentru că viața nu este decât existență manifestă. Un adevărat mistic este plin de cântece. Fiecare dintre cuvintele lui este un cântec. Dacă le înțelegi cum trebuie, fiecare dintre mișcărilor lui este un dans; dacă îl înțelegi cum trebuie, fiecare gest este o sărbătoare.

Acest lucru se întâmplă din cauza stadiului ultim al conștiinței. Când ai atins cel mai înalt vârf, când nu mai este nimic dincolo, când ai trecut dincolo de dincolo... Când lași totul în urmă, când lași corpul departe, în vale, și lași și mintea undeva, pe drum, și când ești conștiință pură, o oglindă pură care nu reflectă nimic, care nu are conținut, doar pură conștiință, nici un obiect, pură subiectivitate – această stare se numește samadhi. În acel moment, mii de cântece se vor auzi în ființa ta, mii de flori vor înflori. Dacă nu se întâmplă acest lucru, nici un om nu este împlinit, nici un om nu poate fi mulțumit înainte ca acest lucru să se întâmple.

Ar trebui să porți o nemulțumire divină în inimă. Ar trebui să porți în inimă această nemulțumire divină ca pe scopul tău ultim. Trebuie să devii dorința de a atinge samadhi, de a atinge supraconștiința. Este posibil, pentru că li s-a întâmplat și altor oameni: Iisus, Buddha, Zarathustra, Lao Tzu. Ți se poate întâmpla și ție, i se poate întâmpla oricui. Este dreptul fiecăruia din naștere; trebuia doar să îl cerem.

ZIUA 180

Fii în inimă. Ieși din cap și îndreaptă-te spre inimă. Gândește mai puțin, simte mai mult și, în cele din urmă, simte mai puțin, fii mai mult. Acestea sunt cele trei stadii: gândirea, sentimentul, ființa.

Noi suntem în punctul gândirii, dar trebuie să fim în punctul ființării. Acolo găsim înțelepciunea, înțelepciunea care ne eliberează: ne eliberează de corp, de lume, de limitări, de personalitate, și ne face capabili să ne contopim cu universalul. Așa cum râul dispare în ocean, omul care trăiește în inimă dispare în existență.

ZIUA 181

Oamenii trăiesc ca unități biologice și mor ca unități biologice. Puțini oameni și-au atins sinele spiritual – iar cei care o fac sunt oamenii cu adevărat reali. Oricine are acest potențial, dar oamenii nu lucrează cu el, așa că rămâne doar un potențial și se pierde. Poate deveni actual. Așa că fă-ți un scop ca de acum înainte, viața ta să fie un efort susținut de a deveni din ce în ce mai conștient. Atunci când sclipiri ale conștienței se nasc în tine, vei fi surprins: extazul îi urmează fiecărui moment de conștientizare. Pe măsură ce conștiința devine mai profundă, și extazul devine mai profund. Extazul este consecința, produsul secundar al faptului de a fi conștient.

ZIUA 182

Nu te învăț să fii pur, nu te învăț moralitatea – astea sunt aiureli. Te învăț numai meditația, ca să poți scăpa de minte. Mintea aparține societății, iar meditația îți aparține ție. Cu meditația ești absolut liber, și brusc începi să descoperi comorile tale interioare. Atunci are loc un pelerinaj al bucuriei, al frumuseții, al cântecelor, al sărbătorii. Este un proces nesfârșit. Îți oferă viziunea eternității. Îți oferă certitudinea că ești nemuritor.

ZIUA 183

Societatea are nevoie ca orice copil să urmeze o școală, un liceu, o universitate – o treime din viață consumată pentru a forța energia spre un centru nenatural, spre cap, și pentru a crea bariere, astfel ca energia să nu treacă prin inimă. Procesul natural este acela prin care energia vine din ființă spre inimă, și din inimă spre cap. Acesta este procesul natural, iar dacă energia trece prin inimă, atunci inima rămâne stăpâna și mintea devine servitoarea. Întreaga șmecherie a așa-zisei educații este de a evita inima complet și de a crea o legătură directă între ființă și cap, ignorând inima.

Acest lucru s-a întâmplat: inima este lăsată deoparte și energia se mișcă de la ființă spre minte. Apoi mintea devine stăpâna. Iar mintea este foarte frumoasă ca servitoare, dar ca stăpână este foarte urâtă. Efortul meu este de a anula ceea ce ți-a făcut societatea. Dar nu este la fel de dificil ca munca societății; nu îți ia 25 de ani. Se poate întâmpla într-o clipă. E nevoie doar de o înțelegere foarte clară.

În momentul în care înțelegi ce ți-a făcut societatea, îți poți deschide imediat inima, iar energia începe să treacă prin ea, pentru că aceasta este calea naturală. Așa trebuie să fie.

ZIUA 184

Nu e nimic greșit în tine, cu excepția faptului că ai crezut în totul felul de nebunii – nu ți-ai ascultat inima. Ai ascultat numai de oameni care nu știu nimic. Scapă de toată această cunoaștere de împrumut. Uită de poveștile stupide despre păcatul originar și despre cum ești tu un păcătos. Toți suntem parte intrinsecă din existență. Toți suntem divini. Da, câțiva oameni divini dorm buștean – este alegerea lor. Nu e nimic rău nici în faptul că dormi, doar că vei avea niște coșmaruri. Dar nu trebuie să îți faci prea multe griji, pentru că aceste coșmaruri sunt imaginare. Mai devreme sau mai târziu te vei trezi. Iar dacă te bucuri, atunci bucură-te! Nu e treaba nimănui să se bage.

Așa că eu nu mă bag în somnul tău. Îmi văd de treaba mea și îți dau voie să dormi. Eu nu mă pot opri din a-mi face treaba, așa că voi continua să îți vorbesc și tu vei continua să dormi! Sper că într-o bună zi vei asculta. Poate că ceva va interveni în somnul tău; poate că ceva te va lovi, într-o bună zi, într-un moment anume, și te vei trezi.

Mi-ar plăcea să te trezești, dar dacă decizi să nu o faci, nu am să te condamn și nici nu am să te azvârl în iad. Suferi destul din cauza faptului că dormi, nu este nevoie să te fac să suferi și mai mult în iad. Aceasta este singura diferență dintre un buddha și oamenii simpli; altfel, sunt cu toții la fel. La fel în sensul că au cu toții același potențial de a se trezi, nu în sensul că sunt

similari – suntem unici.

ZIUA 185

Omul adună praful în jurul ființei sale și își pierde strălucirea care reprezintă dreptul său prin naștere. Toți se nasc strălucitori și devin mediocri. În momentul în care cineva moare, moare aproape prost. Este un fenomen ciudat. Oamenii îl numesc evoluție – este involuție. Copiii sunt mai strălucitori, mai vii, mai clari cu privire la tot, fără confuzie. Pe măsură ce încep să crească, încep să adune confuzie de peste tot. Așteptăm să împlinească 21 de ani, le dăm dreptul de a vota, pentru că la vremea aceea și-au pierdut cu toții strălucirea, toți sunt terni, stupizi. Atunci ți se spune că ești adult. Ești contrafăcut, complet contrafăcut. Dar oamenii spun: „Acum că ai devenit adult, ai atins vârsta maturității“. Sigur, politicienii se tem să dea drept de vot copiilor, pentru că aceștia vor vedea prin ei. Dreptul la vot nu ți se poate acorda decât atunci când ți-ai pierdut capacitatea de a vedea, atunci când ești complet orb.

Efortul meu este acela de a te ajuta să scapi de rugină, de rugina ta; de a-ți curăța oglinda ca să îți poți vedea din nou chipul original.

ZIUA 186

Modul în care este structurată societatea acționează împotriva inimii; antrenează mintea, o disciplinează, o educă. Neglijează și ignoră inima, pentru că inima este un fenomen periculos. Mintea este o mașină.

Mașinile nu se revoltă niciodată, nu au cum. Ele pur și simplu urmează ordine. Mașinile sunt bune în sensul acesta – sunt obediente, prin urmare statul, biserica, părinții, cu toții sunt interesați de minte. Tuturor le convine.

Inima creează inconveniente pentru statu-quo, pentru ordinea prestabilită, pentru grupurile de interese. Capul funcționează prin logică. Poate fi convins în anumite scopuri; se poate argumenta cu el, poate fi convins, condiționat. Poate fi făcut creștin, hindus, mahomedan, comunist, fascist, socialist. Poți face orice cu mintea. Și indiferent ce îi dai drept hrană, ea preia acel lucru și continuă să îl repete. Nu îți poate aduce nimic nou, nu este niciodată original.

Inima trăiește prin iubire, iar iubirea nu poate fi condiționată. Iubirea este, în mod esențial, revoltă: nu știi niciodată unde te va duce iubirea. Este neprevăzută, spontană; nu repetă niciodată ceea ce este vechi, răspunde întotdeauna momentului prezent. Inima trăiește în prezent, capul trăiește în trecut; prin urmare, capul este întotdeauna tradițional, convențional, iar inima este întotdeauna revoluționară, rebelă. Dar poți fi victorios numai prin inimă, prin iubire, nu prin logică.

ZIUA 187

Întreaga istorie a umanității începe cu Grădina Edenului: omul a fost izgonit din grădină și din acel moment hoinărește prin deșert. Cumva, el își amintește de gloria acelei grădini – de acele zile atemporale, de dinainte de a fi izgonit.

Povestea biblică nu este doar o poveste, conține un mare adevăr. Orice om simte că ceva îi lipsește și că nu se află unde ar trebui să se afle. Poate că nu îi este foarte clar ce îi lipsește, dar toată lumea are un sentiment vag că ceva este în neregulă: „Nu sunt în locul potrivit, sunt în situația greșită. Nu trebuie să fiu așa. Ceva nu a mers cum trebuie“. Omul a fost izgonit din grădina lui Dumnezeu. Motivul pentru această izgonire a fost acela că a încercat să cunoască, a mâncat din fructul cunoașterii. În momentul în care începi să fii cunoscător, pierzi contactul cu propria-ți inimă – iar inima este adevărata grădină. O purtăm în noi înșine. Nu suntem cu adevărat alungați din ea. Am uitat doar de ea, am ignorat-o. Am devenit blocați în cap, am devenit mult prea atașați de cunoaștere. În loc să ne dezvoltăm în ființă, în

loc să înflorim în ființă, noi nu facem altceva decât să colectăm informații, informații inutile.

Acestea te pot ajuta să fii un egoist, dar nu te pot ajuta să trăiești extazul. Extazul nu are nimic de-a face cu mintea, nu este o funcție a minții. Extazul este înflorirea inimii. Inima este Grădina Edenului, paradisul, firdaus. Iar efortul meu este de a te ajuta să intri din nou în grădină. Chiar dacă trebuie să intri cu forța, este în regulă. Nu-mi fac griji pentru asta – chiar dacă intri pe poarta din spate... Odată ce ai intrat în grădină și i-ai simțit din nou gustul, vei fi transformat.

ZIUA 188

Omul poate avea cunoaștere, dar nu poate avea înțelepciune. Cunoașterea este ușoară, este nevoie de doar puțin efort din partea minții, puțină străduință. Poți continua să hrănești sistemul memoriei. Memoria este un computer; poți acumula în ea librării întregi. Dar înțelepciunea nu este ceva ce poți acumula, pentru că nu trece deloc prin minte; înțelepciunea trece prin inimă, prin iubire, nu prin logică.

Când inima îți este deschisă de iubire, de înțelegere, când inima se predă întregului, atunci un nou tip de cunoaștere răsare în tine: o claritate, o înțelegere profundă a vieții, a ceea ce ești, a motivelor pentru care întreaga existență există. Toate secretele îți sunt revelate, dar prin iubire, nu prin logică, prin inimă, nu prin minte. Existența are o conexiune directă cu inima, și nici o conexiune cu mintea.

Așa că dacă vrei să abordezi existența, calea este prin inimă. Odată ce ai cunoscut înțelepciunea prin inimă, îți poți folosi mintea ca pe un bun servitor, și poți folosi chiar cunoștințele acumulate de minte în serviciul înțelepciunii – dar nu înainte de a o fi cunoscut prin inimă.

ZIUA 189

Umanitatea știe acum mai multe decât a știut vreodată: cunoștințele continuă să se acumuleze. De fapt, știi mult mai mult decât știa însuși Iisus. Dacă îl întâlnești pe Iisus, îl poți învăța multe lucruri. Sunt o mie și una de lucruri pe care nu le știe. Nu are cum să treacă examenul de condus – este imposibil! Dar asta nu înseamnă că nu este un cunoscător. Cunoaște, dar într-un mod diferit. Experiența i-a transformat ființa.

Nu este la fel de informat ca tine, dar este transformat, și acesta este lucrul cu adevărat important. Informația nu înseamnă nimic. Un computer poate avea mai multă informație decât ai tu, dar computerul nu poate deveni Iisus sau Buddha. Oare crezi că un computer poate deveni iluminat într-o bună zi? Este imposibil.

Un computer poate cunoaște tot ce este posibil, dar va rămâne un computer și va repeta numai ceea ce i se dă. Nu poate trăi extazul – ce extaz poate avea o mașinărie? Nu poate fi nici iubitor – cum ar putea să iubească o mașină? Poate spune: „Te iubesc, te iubesc foarte mult, sunt pregătit să mor pentru tine“. Poate spune multe lucruri frumoase, dar vor fi doar cuvinte. Poate fi învățat să te strângă în brațe și să te sărute, dar aceea nu va fi iubire. Iar tu vei ști că este o nebunie ca o mașină să te sărute și să te strângă în brațe. Vei privi în jur, rușinat!

O mașină te poate învăța aceste lucruri, și poate face în mod eficient toate aceste lucruri. Dar milioane de oameni fac exact același lucru: funcționează ca niște mașini, ca niște computere. Repetă clișee – creștin, hindus, mahomedan – cuvinte frumoase, dar moarte.

Cu mine nu se pune problema să devii mai informat. Eu nu sunt profesor, nu sunt aici să te învăț nimic. Din contră, sunt aici să te ajut să uiți ce ai învățat – nu să înveți, ci să uiți ce ai învățat, ca să scapi de povară și să începi să vezi pe cont propriu.

În momentul în care începi să vezi pe cont propriu, viața ta face un pas într-o nouă dimensiune: dimensiunea eternității, a dumnezeirii, a extazului, a adevărului, a libertății.

ZIUA 190

Cunoștințele reprezintă un lucru mort, a cunoaște înseamnă viață și înflorire. De fapt, în viitor va trebui să dezvoltăm un nou limbaj, pentru că toate limbajele noastre vechi vor fi deja depășite. Au fost dezvoltate de oameni diferiți, pentru utilizatori diferiți, în situații diferite. Toate aceste situații au dispărut, dar limbajul este o reminiscență.

Acum știm că în existență nimic nu este static, atât din punct de vedere religios, cât și din punct de vedere științific. Totul este în continuă mișcare. Eddington a spus: „Cuvântul odihnă este o aberație, pentru că eu nu am dat peste așa ceva în existență. Nimic nu se odihnește niciodată. Totul se schimbă, se mișcă, este o existență dinamică“.

Așa că, în loc să spun cunoștințe, eu spun a cunoaște, în loc să spun iubire, eu prefer a iubi. Dar ne-am obișnuit atât de mult cu substantivele, încât numim un râu, râu; el este a râuri. Râul nu este niciodată același în două momente consecutive. Numim copacii, copaci; ei sunt a copăci, cresc în orice moment, unele frunze îmbătrânite cad, altele noi cresc. Cu excepția schimbării, nimic nu este permanent în existență.

ZIUA 191

Începând din acest moment, gândește-te la conștiință ca la o chestiune de viață și de moarte. De fapt, chiar este o chestiune de viață și de moarte. Fără conștiință nu faci decât să mori câte puțin în fiecare zi; conștiința te face să începi să trăiești pentru prima dată, iar după aceea viața continuă să crească tot mai mult și mai mult, să fie tot mai vastă.

Într-o zi va fi atât de abundentă încât nu doar că tu vei fi viu, ci oricine se

va apropia de tine va deveni de asemenea viu. Vei începe să le împarți magie și celorlalți, vei începe să debordezi de viață, de iubire, de lumină. Și aceasta este starea unui buddha, a unui hristos, a unui bărbat înțelept, a unei femei înțelepte.

ZIUA 192

Mintea este incapabilă să cunoască adevărul. Poate stoca tot soiul de informații despre adevăr, dar să cunoști despre adevăr nu înseamnă să cunoști adevărul. Să știi despre dragoste nu înseamnă să o cunoști; ca să cunoști iubirea trebuie să fii iubitor. Nu există informație care să îți fie de vreun ajutor; trebuie să te predai experienței ca atare. Același lucru este valabil și în cazul adevărului. Poți cunoaște toți filosofii lumii, poți acumula cuvinte mărețe, teorii, ipoteze, și poți ajunge la concluzii arbitrare pe cont propriu. Dar ține minte, sunt arbitrare pentru că nu sunt înrădăcinate în experiența ta. Așa că orice vei ști astfel îți va pune piedici în căutările tale.

Acesta este cel mai mare pericol când vine vorba de cunoștințe: îți pot oferi noțiunea falsă cum că tu cunoști deja. Și odată ce această idee greșită potrivit căreia tu cunoști intră în tine, încetezi să te mai întrebi. Trebuie să știi că nu știi. Trebuie să dai deoparte toate informațiile pro și contra, toate ideile creștine, hinduse, mahomedane, religioase, filosofice. Trebuie să pui deoparte orice fel de cunoaștere, chiar și cunoașterea ca atare: și abia atunci începi să te întrebi. Devii un adevărat căutător al adevărului, pentru că ești deschis. Din acea stare a noncunoașterii răsare binecuvântarea de a avea într-o bună zi experiența adevărului, de a-l trăi. Devii adevărul. Această stare se numește iluminare, nirvana. În Occident, această starea se numește conștiința întru Hristos; în Orient, am numit-o conștiința-de-Buddha, dar este același lucru.

ZIUA 193

Trebuie să fii inocent precum un copil; atunci și numai atunci ușile ți se vor deschide. Porțile către divin rămân închise pentru oamenii plini de cunoștințe; porțile sunt complet închise pentru învățați și popi. Ei știu deja – nu mai au nevoie de nimic altceva. Și-au reprimat ignoranța acumulând cunoaștere de împrumut. Au uitat de calitatea uimirii, care este lucrul cel mai esențial al existenței.

Copilul are o capacitate uriașă de a fi uimit. Inima lui simte în continuu misterul, miraculosul. Ochii lui sunt plini de încântare – îl încântă lucrurile mici; pietricelele de pe malul mării, scoicile... Le colecționează de parcă ar fi diamante. Și este curios despre lucrurile mici – un fluture, o florică, o floare banală și este încântat, aproape hipnotizat.

Acestea sunt calități ce te vor ajuta să te deschizi dumnezeirii, extazului, adevărului, misterului existenței.

ZIUA 194

Un discipol este un om care funcționează printr-o stare a noncunoașterii. Tot ceea ce cunoaște este doar ipotetic și este dispus să schimbe – nu este un fanatic. Iubește adevărul atât de mult încât nu poate decide nimic despre adevăr într-un mod pripit. Iubirea lui este atât de mare încât nu se grăbește. Știe că adevărul este vast: „Cum aş putea fi hotărât cu privire la asta? În cel mai bun caz pot spune că așa simt eu: poate, poate că ăsta e adevărul“.

Unul dintre cei mai mari oameni ai Orientului a fost Mahavira. Obişnuia să înceapă fiecare frază cu „Poate că...“ Aproape că începuse să îi enerveze pe discipoli, să îi irite. Începea fiecare frază cu „Poate că...“ Dar eu înțeleg punctul lui de vedere. Aceasta este atitudinea unui om care nu este fanatic. Dacă îl întrebi „Există Dumnezeu?“, el nu îți va răspunde cu da sau nu; îți va spune: „Poate că da, poate că nu“. Nu îți va oferi o concluzie. Te va ajuta să te întrebi; te va forța să întrebi.

Aceasta este funcția maestrului: să te forțeze să cercetezi. Nu îți va oferi concluzii prestabilite. Te va face conștient de mărețele întrebări ale vieții, de minunatele mistere ale existenței.

ZIUA 195

Cunoașterea împrumutată de la alții este neadevărată, cunoașterea culeasă din exterior este neadevărată. Îți ascunde ignoranța, dar nu te face înțelept. Îți acoperă rănilor, dar nu te vindecă. Într-un fel, este foarte periculoasă pentru ca ai tendința de a uita de rănilor tale, iar rănilor cresc pe interior; pot deveni maligne. Este mai bine să le cunoști. Este mai bine să te deschizi vântului, ploii, soarelui. Să le ascunzi înseamnă să le protejezi, iar ele sunt dușmanii tăi. Este mai bine să le lași să fie expuse – natura vindecă. Tocmai de aceea, primul pas spre cunoaștere adevărată este să știi următorul lucru: „Nu știi nimic“. Asta înseamnă să îți expui ignoranța. Iar din momentul acela are loc o întoarcere, o mare schimbare se produce: începi să privești în tine.

Adevărata cunoaștere trebuie să se petreacă în tine. Nu poate veni prin gânduri. Trebuie să vină printr-un spațiu lipsit de gânduri, din interiorul tău. Nu poate veni prin studiu, vine prin meditație. Vine doar atunci când mintea devine absolut lipsită de conținut, atât de goală și pură, de necontaminată, de nepoluată, încât izvoarele tale proprii încep să curgă, pentru că au fost date deoparte toate piedicile.

Sursa din care poate țâșni izvorul se află acolo, dar sunt multe pietre în drum. Despre aceste pietre se spune că ele sunt cunoaștere; nu sunt cunoaștere, sunt inamicii cunoașterii. Scapă de tot ce ai învățat din exterior, pentru ca interiorul să îți vorbească, și să cunoști aroma adevăratei cunoașteri. Iar adevărata cunoaștere eliberează.

ZIUA 196

Corpul este mic, mintea este mică, dar ființa este vastă – la fel de vastă ca oceanul: de fapt, mai vastă decât orice ocean, căci și cel mai întins ocean își are limitele sale, iar ființa noastră nu are limite. Este infinită. Are trei calități, iar prima este adevărul. Când îți percepi ființa pentru prima dată, simți gustul adevărului. Înainte de asta, nu știai decât teoriile despre adevăr. E ca și cum un om ar cunoaște foarte multe despre mâncare, fără ca el să fi mâncat vreodată.

Este ca atunci când un om înțelege totul despre apă și este însetat: cunoaște formula, H₂O, dar acea formulă nu are cum să îi potolească setea. Înțelege intelectual ce este apa, din ce este făcută, dar nu a văzut-o niciodată. Nu a băut niciodată apă; nu a gust din răcoarea și mulțumirea pe care le resimți atunci când îți potolești setea.

Noi nu cunoaștem adevărul, nu am auzit decât teorii despre el. Toate sunt ipoteze. Când intri în ființa ta de dincolo de corp, de dincolo de minte, primul gust pe care îl simți este cel al adevărului, iar al doilea este cel al conștiinței. Altfel, conștiința este doar un cuvânt. Oamenii dorm buștean: habar nu au ce este conștiința. Nu sunt deloc conștienți, sunt ca roboții, funcționează ca mașinile. Iar cel de-al treilea lucru este extazul, ananda – acesta este vârful.

Pe măsură ce te adâncești în tine, întâlnești mai întâi adevărul, apoi conștiința, iar în centrul ei întâlnești extazul.

ZIUA 197

Oamenii de știință spun că un singur sistem al memoriei, o singură minte umană, poate conține toate bibliotecile din lume; are o capacitate incredibilă. Dar chiar dacă deții toate librăriile din lume, nu vei fi un buddha. Rămâi pe veci același nesăbuit împovărat cu scripturi. Să ai în minte toate bibliotecile din lume nu înseamnă să îți transformi ființa. Dacă cineva vrea să își transforme ființa, trebuie să meargă dincolo de cuvinte,

dincolo de toate teoriile, ideologiile, doctrinele, scripturile.

Termină cu informațiile: spune-le stop, pentru că informațiile îl transformă pe om într-un papagal – le spunem acelor papagali oameni învățați. Dar informațiile nu te mulțumesc, nu te extaziază, nu te fac iubitor și nici cunoscător. Spune stop tuturor informațiilor. Asta înseamnă să spui stop minții. Atunci când îți oprești mintea, se naște meditația. Și odată ce meditația s-a născut, miracolele încep să se întâmple, iar viața face asemenea salturi în alte dimensiuni, încât pare de necrezut.

Începi să devii conștient de atâtea mistere din jurul tău, mistere care te înconjoară din abundență. Dar noi suntem închiși din cauza cunoștințelor. Cunoștințele ne fac orbi. Trebuie să devii inocent asemenea unui copil; în momentul în care ai devenit inocent – curat, perfect curat, ca o oglindă – vei începe să reflești adevărul. Și să știi că adevărul înseamnă să devii adevărul.

ZIUA 198

Suntem crescuți de fiecare societate, civilizație, religie, în așa fel încât ni se conferă o falsă identitate. Suntem amăgiți și înșelați. Iar oamenii care ne înșală sunt foarte puternici; de fapt, puterea lor depinde de înșelat, și înșală de secole. Au acumulat o imensă putere – politicienii, preoții – și se tem să-i permită cuiva să cunoască adevărul. Întregul lor adevăr depinde de oamenii care sunt creduli, ușor de păcălit, dispuși să fie păcăliți – de fapt, ei chiar cer să fie păcăliți, doresc să fie păcăliți. Creează asemenea situații în care, încet, încet, copilul devine conștient că dacă vrea să supraviețuiască în lume, trebuie să facă un compromis. Nu este foarte conștient – nu poți aștepta prea multă conștiență de la un copil; nici măcar cei în vârstă nu sunt atât de conștienți – dar o conștientizare vagă începe să prindă contur în copil: „Dacă voi spune adevărul, voi avea constant probleme“. Dacă spune adevărul, copilul este imediat pedepsit.

Fiecare copil ajunge de multe ori la un punct în care trebuie să decidă că dacă vrea să supraviețuiască trebuie să mintă, să facă compromisuri, să se ajusteze; dacă spune adevărul, atunci dă de necaz. Iar oamenii care îl

înconjoară sunt puternici; îl pot tortura, îl pot face să sufere. Aproape fiecare copil alege să supraviețuiască, pentru că a supraviețui este o nevoie fundamentală a vieții.

În momentul în care ai devenit suficient de puternic pentru a spune adevărul, ai pierdut orice sentiment al adevărului. Minciunile sunt atât de înrădăcinate în tine, au devenit atât de inconștiente, au devenit mare parte din sângele tău, din oasele tale, din măduva ta, încât este imposibil să scapi de ele. Ce ți-a făcut societatea trebuie reparat. Trebuie să te naști din nou, să renaști cu adevărat; trebuie să reîncepi să înveți lucrurile de la ABC, și doar atunci vei deveni conștient că egoul este o entitate falsă care ți se impune, iar tu nu ești deloc o unitate separată, ești parte dintr-un întreg organic.

ZIUA 199

Este un fenomen simplu – copiii învață de la cei în vârstă; orice ar face ceilalți, copiii încep să facă și ei. Copiii noștri văd filme la televizor, crime, sinucideri, jafuri și alte lucruri. Învață. Ei văd peste tot violență, viol, crimă – și încep să repete același model. Copiii lor vor învăța de la ei, va deveni o obișnuință; toți caută afară, deși comoara este în interior.

Iisus a spus iar și iar: „Împărăția lui Dumnezeu este în tine“, dar nici măcar discipolii lui cei mai apropiați nu l-au înțeles cum trebuie. Chiar și în ultima noapte, înainte ca Iisus să fie prins, l-au întrebat despre Împărăția lui Dumnezeu din rai, iar toată viața Iisus a spus că Împărăția lui Dumnezeu se găsește în tine!

Aceasta a fost ultima conversație cu discipolii, iar ei au întrebat: „Spune-ne un singur lucru, maestre: în Împărăția lui Dumnezeu, tu vei sta la dreapta lui Dumnezeu, iar dintre noi, cei 12 discipoli ai tăi, cine va sta lângă tine?“

Observi și tu nesăbuința, politica, problema ierarhiei. Iar bietul Iisus a spus toată viața lui: „Bindecuvințați cei săraci cu duhul, căci ei vor fi cei dintâi“.

Dar oamenii continuă să asculte cuvinte, cuvinte frumoase; le apreciază, dar

nu le înțeleg. L-am ratat pe Buddha, l-am ratat pe Iisus, am ratat toți marii maestri, și de aceea umanitatea este foarte nefericită.

ZIUA 200

Fiecare om aduce un adevăr în ființa lui. Adevărul nu trebuie inventat, trebuie doar descoperit sau, mai degrabă, redescoperit. Ne aflăm deja în posesia lui, dar am uitat complet de acest lucru. Am adormit și am uitat cine suntem. Nu avem nevoie decât să ne amintim.

George Gurdjieff obișnuia să își învețe discipolii o singură metodă, metoda amintirii de sine. Buddha o numește atenția corectă; Krishnamurti o numește luciditate; Hristos o numește veghere; Shankara o numește stare de martor... Dar este același fenomen. Trebuie să devii mai alert, mai conștient. Nu lipsește nimic, numai că tu visezi – visezi că ești un cerșetor, deși nu ești un cerșetor.

Odată ce visul s-a risipit, odată ce te-ai trezit, realizezi brusc în ce vis ridicol erai pierdut. Comoara cea mai mare îți aparține. Viața eternă îți aparține. Împărăția lui Dumnezeu este a ta. Absolutul e al tău. Iar noi le am adus cu noi. Suntem toate aceste lucruri! Așa că nu se pune problema să cauți în altă parte, ci să-ți investești toată energia pentru a te trezi.

ZIUA 201

Adevărul nu are nevoie de apărare. Este foarte simplu, pur și simplu este așa cum este. Iar omul care trăiește în adevăr nu trebuie să-și facă griji în legătură cu ce a spus sau ce a făcut. Nu trebuie să își reamintească tot ce a spus, tot ce a făcut. Persoana care minte trebuie să fie tot timpul calculată, atentă, fiindcă ar putea să spună ceva ce contravine cu ceea ce a spus puțin

mai devreme, ar putea să facă ceva care să contrazică altceva. Viața ei devine din ce în ce mai complicată, din ce în ce mai încâlcită. Devine o ghicitoare, devine o problemă; devine o problemă pentru ea însăși și pentru ceilalți. Iar o viață problematică nu poate cunoaște extazul.

Extazul este cunoscut doar de cei simpli, inocenți. Dar modalitatea de a-l găsi constă din a da mintea deoparte și a intra într-o stare de non-minte. Ușor, ușor, vor apărea niște mici fisuri, care vor deveni niște goluri din ce în ce mai mari, iar intervalele dintre ele vor deveni mai vaste. Și, mai devreme sau mai târziu, va răsări în tine o asemenea stare încât chiar dacă ești la piață și faci lucrurile banale de care este nevoie în viață, tăcerea ta va continua ca un curent interior; va continua să curgă. Îi vei putea auzi melodia, îi vei putea simți frumusețea, îi vei putea gusta dulceața.

Vei primi astfel multe daruri, dar va trebui să deschizi ușa meditației. Nimeni nu îți poate oferi adevărul; adevărul îți este deja oferit de existența însăși. Nu este ceva ce trebuie găsit undeva, căci a fost deja găsit; este starea pură a ființei. Trebuie să faci câțiva pași spre interiorul tău.

ZIUA 202

Parabola lui Daniel, care apare în Biblie, este foarte frumoasă. O numesc parabolă, și nu istorie, pentru că, din punctul meu de vedere, parabolele sunt mult mai semnificative decât istoria. Istoria nu face decât să înregistreze faptele. Parabolele înregistrează adevărul. Faptele sunt banale. Aceasta este o parabolă; nu are cum să fie istorică.

Daniel a fost aruncat la lei, căci a refuzat să-și renege credința, dar a reușit să scape nevătămat. Nu cred că leii sunt religioși și nici vegetarieni. Chiar și pe vremuri erau la fel – poate chiar mai răi...

Dar parabola lui Daniel, cel care a ieșit nevătămat din cușca leilor, este foarte frumoasă. Aceasta parabolă nu spune decât un singur lucru, acela că iubirea de adevăr este mai mare decât viața însăși, că cineva își poate sacrifica viața pentru adevăr, dar nu și invers. Mai spune și că, deși omul a

evoluat foarte mult, instinctele primare rămân aceleași. Oamenii cu încredere continuă să sufere asemenea lui Daniel, pentru că societatea se dezvoltă pe neadevăruri, și nu poate tolera un om al adevărului. În al doilea rând, ea spune că omului adevărului nu trebuie să îi fie frică; acestuia nimic nu poate să îi facă rău, nici măcar leii, pentru că omul adevărului cunoaște ceva ce este etern în el, indestructibil. Nici moartea nu îi poate lua adevărul.

Eu cred că dacă ce i s-a întâmplat lui Daniel este un fapt istoric, anume că a fost aruncat în cușca leilor, el a fost, de fapt, ucis de lei, dar într-un sens nu a fost vătămat. Probabil că a murit extaziat, în bucurie, beatific, pentru că murea pentru adevăr. Să mori pentru minciuni este inutil; să mori pentru adevăr este una dintre cele mai mari binecuvântări din viață.

ZIUA 203

Adevărul nu poate fi cumpărat. Nu ai cum să îl iei de la alții, nu se poate transfera. Trebuie să îl descoperi singur. Banii nu îl pot cumpăra, nici puterea, dar dacă pătrunzi în tine însuși, îl vei găsi. De fapt, îți este dat deja, nu trebuie să îl cumperi.

Ironia este că toată lumea l-a cumpărat. Unii l-au cumpărat de pe piața creștinismului, alții de pe piața hinduismului, altcineva de pe piața iudaismului, unii din Gita, alții din Biblie și alții din Coran. Dar ține minte, orice ai fi cumpărat de la alții este doar ceva despre adevăr – nu este adevărul. Ai cumpărat doar cuvinte – goale, lipsite de conținut.

Adevărul este adevărul doar atunci când este însăși experiența ta. Iisus nu ți-l poate da, Buddha nu ți-l poate da, eu nu ți-l pot da. Nimeni nu ți-l poate da, pentru simplul motiv că îl ai deja. Nu este nevoie decât de o căutare interioară, o pătrundere în miezul ființei tale, numai așa îl vei găsi.

Este bine că adevărul nu este o marfă. Este bine că nu ți-l poate oferi nimeni; în caz contrar, ar fi inutil. Oamenii l-ar moșteni de la părinții lor, aceștia ar scrie în testamentele lor: „Jumătate din adevărul meu va merge la nevastă, iar cealaltă jumătate la iubita mea, iar apoi trebuie împărțit în mod

egal fiilor mei“. Chiar că ar fi ceva de pomină.

Adevărul nu este un lucru și e bine că nu este un lucru. Este o experiență din viață care este absolut individuală. Tocmai de aceea adevărul se află pe o treaptă mai înaltă decât iubirea, pentru că iubirea poate fi împărtășită cu celălalt, dar adevărul nu poate fi împărțit nici cu cei dragi. Este absolut individual; îl cunoști în absoluta ta singurătate.

ZIUA 204

Eu nu te învăț să crezi sau să nu crezi; te învăț să te întrebi, iar întrebarea este tot timpul științifică. Eu cred în întrebare, pentru că știu că dacă întrebi cu adevărat, îl vei găsi pe Dumnezeu; nu este nevoie să crezi. Când știu că cerul este plin de stele, de ce ți-aș spune să crezi? Te invit să ieși din camera ta și să vezi singur – mă încred în experiența mea, așa că mă pot încrede în explorarea ta.

Preoții sunt cei care nu l-au cunoscut pe Dumnezeu, care nu au cunoscut noaptea înstelată de afară, care nu au părăsit mințile lor și care se tem de întrebări. Se tem pentru că ei înșiși sunt suspicioși, ei înșiși au întrebări – sunt reprimare, e adevărat, dar stau la pândă pe undeva. Îndoielile le sunt reprimare, dar în momente de slăbiciune, acestea ies la suprafață. Prin urmare, ei vor ca toată lumea să creadă. Se tem de întrebări, se tem să întrebe orice.

Întrebările le par o dovadă de neascultare, le par a fi ireligioase; trebuie pur și simplu să crezi ce îți spun ei... Asta pentru că ei înșiși nu au cunoscut prin experiență proprie.

Dumnezeu este, adevărul este, tao este – nu este nevoie să crezi asta. Deschide ușile și ferestrele și lasă vântul, și ploaia, și soarele să intre, iar toate acestea îți vor oferi un licăr din lumea de afară, din această extrem de frumoasă existență. Vor deveni, în cele din urmă, invitații. Du-te și explorează cu bucurie, cu încântare.

ZIUA 205

Adevărul este tot timpul acolo, suntem înconjurați de el, dar suntem atât de tulburați în interior, încât nu îl putem reflecta. Luna plină se află acolo, stelele se află acolo, dar lacul este atât de tulburat, sunt atât de multe valuri, încât nu poate reflecta luna plină. Nu se poate bucura de luna plină, nu se poate bucura de stele. Rămâne orb în fața cerului, care se află chiar acolo. Nu este nevoie decât ca lacul să devină puțin mai tăcut.

Efortul pe care îl depun aici este să te ajut să transformi conștiința ta într-un lac liniștit. Și este posibil. Dacă mi se întâmplă mie, ți se poate întâmpla și ție. Nu proclam nimic extraordinar. Religiile au făcut mult rău umanității vorbind despre cât de extraordinari erau fondatorii lor – pentru că dacă Iisus este fiul lui Dumnezeu, atunci, desigur, el poate fi tăcut. Dar noi suntem ființe umane banale; cum putem atinge asemenea înălțimi? Este un privilegiu. Nu putem decât să îl slăvim. Putem fi creștini, dar nu putem fi hristoși. Aceasta este concluzia întregii istorii a umanității.

Krishna este întruparea lui Dumnezeu, așa că e posibil ca el să poată fi o non-minte. Dar cum am putea noi reuși? Nu suntem decât niște banali muritori, nu suntem întrupări ale lui Dumnezeu. Aceste idei prostești, potrivit cărora fondatorul este special, au fost promulgate de toate religiile și propovăduite de toți teologii. Odată ce îl faci pe fondatorul unei religii special, el devine absolut inutil și fără legătură cu umanitatea.

Eu sunt o persoană foarte banală, la fel ca tine: nu sunt fiul lui Dumnezeu, nu sunt întruparea lui – toate astea sunt prostii. Nu știi decât un lucru: acela că dacă mi s-a întâmplat mie, ți se poate întâmpla și ție. I se poate întâmpla oricui. Nu este nevoie decât de un mic efort, de nimic altceva; nu de vreun privilegiu dat prin naștere, doar de puțin efort, puțină inteligență, care îi este oferită oricui. În momentul în care atingi liniștea interioară, are loc o schimbare radicală.

ZIUA 206

Singurul lucru care trebuie ținut minte este următorul: cunoașterea nu constă în acumularea informațiilor; din contră, constă într-un proces de dez-învățare. Devii cu adevărat un cunoscător doar atunci când devii din nou inocent, asemenea unui copil: când oglinda conștiinței este absolut lipsită de conținut, când lacul conștiinței nu are valuri, nici măcar unde. Abia atunci, cerul întreg, existența întreagă se reflectă în tine, în toată gloria sa, în toată frumusețea sa, în toată măreția sa.

Acea experiență este Dumnezeu. Fii gol, fii nemișcat. De fapt, nu fi. Fii doar neant, astfel ca întregul să poată să se pogoare în tine, să fie reflectat de conștiința ta. Acea experiență este singura experiență religioasă, singura experiență mistică. Îți oferă certitudine cu privire la Dumnezeu, nu o credință, ci absolută certitudine. Nu e vorba că Iisus sau Buddha ar spune asta, ci acum tu, prin experiența ta, știi acest lucru. Experiența pătrunde în măruntaiele tale, devine parte din ființa ta. Doar atunci ți-ai atins țelul, iar viața îti este împlinită.

ZIUA 207

Dacă cineva este gata să devină nimeni, atunci acel cineva devine cel mai mare. Fii nimic și ești totul; fii nimeni și ajungi să fii extraordinar. Fii gol și vei ajunge să cunoști ceea ce este mai măreț în tine, ceea ce este mai elevat.

Dar ține minte: nu face un scop din a fi nimic doar pentru a deveni măreț, căci atunci nu poți să fii nimic. Să fii nimic înseamnă să nu te folosești de tine ca de un mijloc prin care să devii măreț. Măreția este un produs secundar; nu este țelul. Este ca un parfum. Floarea este țelul, înflorirea conștiinței tale este țelul, și apoi se eliberează brusc și parfumul. Dacă tu cauți parfumul, vei rata floarea, și fără floare nu este parfum. Dacă vei căuta floarea, parfumul va veni de la sine.

ZIUA 208

Definiția mea pentru adevărata realizare este ceea ce nu îți poate fi luat de către moarte. Tot ceea ce poate fi luat de către moarte nu este o realizare reală, ci numai o pseudorealizare, numai jucării cu care să te joci. Fii nimeni din acest moment și bucură-te de condiția de nimeni și de libertatea pe care ți-o aduce! Fii anonim și vezi ce bucurie îți aduce asta. Nu mai există temere, nu mai există anxietate. Întrucât nu există ego, nu te simți rănit. Nimic nu te poate răni. Cineva te poate insulta și poți sta acolo să privești și să te bucuri de situație, pentru că nu mai este nimeni în tine care să se simtă rănit. Poți să te bucuri și să râzi. Ziua în care un om se poate bucura și poate râde atunci când este insultat este ziua în care a reușit ceva măreț, ziua în care a devenit parte din eternitate. A intrat în lumea nemuritorilor.

ZIUA 209

Dacă ai ochi să vezi, vei fi surprins: nici măcar un cerșetor nu este un cerșetor, este și el o ființă umană. A trăit iubirea, furia, a trăit o mie de lucruri pentru care chiar și împărații ar fi geloși. Viața lui merită citită, merită observată, merită înțeleasă, pentru că viața lui este și ea o posibilitate în ceea ce te privește.

Fiecare persoană trăiește o posibilitate, transformă o singură posibilitate în actualitate. Și toate acele posibilități au legătură și cu tine. Poți să fii Adolf Hitler sau poți să fii Iisus Hristos – ambele uși sunt deschise. Unul a intrat pe o ușă, celălalt a intrat pe altă ușă; ambele uși îți sunt deschise. Prin urmare, pe mine m-a interesat Gautama Buddha pe cât de mult m-a interesat Adolf Hitler. M-a interesat Iisus, dar am fost interesat și de Iuda, pentru că fiecare ființă umană este o posibilitate în ceea ce mă privește.

Trebuie să înțelegi asta, și atunci întregul univers devine o universitate. De aici vine și sensul cuvântului universitate: de la cuvântul univers. Toate situațiile devin astfel situații în care învățăm, și toate provocările devin provocări menite să ne ajute să creștem. Încet, încet, te creezi pe tine însuși.

Ne naștem ca oportunități, iar apoi totul depinde de noi, de ceea ce vom deveni, de rezultatele finale.

ZIUA 210

Toți oamenii cred despre ei că sunt iubitori, și cu toate astea, lumea devine un sanatoriu de boli mintale. Oamenii ar trebui să fie extaziați – dacă există atâta iubire în lume, toată lumea ar trebui să înflorească, dar nimeni nu pare să înflorească.

Lipsește ceva de bază. Efortul meu este să te ajut să devii conștient de toate prefăcătoriile tale. Odată ce devii conștient, poți scăpa de ele. Poți scăpa foarte ușor de ele – toată treaba este să devii conștient de ele. Sunt adânc înrădăcinate în tine; rădăcinile lor sunt prinse de oasele tale, de măduva ta. Așa că trebuie să fii foarte alert, foarte conștient, trebuie să găsești toate aceste rădăcini. Odată ce ai găsit rădăcinile pseudoiubirii tale, iubirii tale false, le poți dezrădăcina. Poți dezrădăcina toate ierburile și vei deveni din nou un copil, și vei reîncepe o viață nouă, vei începe de la însuși începutul inocenței. Abia atunci va exista spontaneitate, naturalețe.

ZIUA 211

Iubirea este steaua cea mai strălucitoare de pe cerul ființei tale. Stelele din exterior sunt nimic în comparație cu ea.

Demult, o mistică sufită, Rabiya al-Adabiya, stătea în camera ei și medita cu ochii închiși. Un prieten, și el un mistic, Hasan, stătea lângă ea. Apoi a ieșit afară – era o frumoasă dimineață, răsăritul era superb, plin de culori; păsările cântau, florile se deschideau, iar aerul era parfumat. Hasan a întrebat-o pe Rabiya: „Rabiya, ce faci acolo, în camera ta, cu ochii închiși? Vino afară, Dumnezeu a creat o dimineață superbă! Vino să vezi această frumoasă creație“.

Rabiya a început să râdă și i-a răspuns: „Hasan, știu că dacă spui asta înseamnă că trebuie să fie adevărat. Dar eu văd însăși dumnezeirea în interior. Așa că, în loc să mă chemi afară, de ce nu intri tu mai bine?“ Hasan s-a rușinat. A intrat în cameră, s-a așezat la picioarele Rabiyei și i-a spus: „Iartă-mă. Nu am cunoscut niciodată interiorul. Mi-am petrecut viața privind exteriorul“.

Exteriorul este frumos, dar este nimic în comparație cu interiorul. Iar în lumea interioară, iubirea este cea mai strălucitoare stea, este soarele. Este însuși sufletul vieții noastre interioare, însăși sursa – pătrunde în tine și găsește-o. Iar după ce ai găsit-o, împarte-o cu ceilalți, sărbătorește.

ZIUA 212

Dacă uiți ce înseamnă să fii destins, uiți ce înseamnă să fii în desfătare, pentru că sunt două aspecte ale aceluiași fenomen. Să fii destins este cerința de bază pentru ca desfătarea să aibă loc.

Desfătarea se întâmplă doar în stări de destindere. Nu lua viața ca pe o problemă – nu este deloc o problemă. Este un mister ce trebuie trăit, nu rezolvat – un mister de care trebuie să te bucuri, pe cântecul căruia trebuie să dansezi, să iubești, să cânți, dar pe care nu trebuie să-l rezolvi. Nu este o ghicitoare pe care trebuie să o rezolvi. Este o provocare de a explora, cu uimire, cu fascinație, ca un copil.

ZIUA 213

Nimeni nu este imperfect; prin urmare, nimeni nu trebuie să fie perfect. Nu este nevoie decât să îți trăiești viața complet. Perfecțiunea se află deja acolo. Provenim din perfecțiune, prin urmare nu putem fi imperfecti. Suntem născuți din energia supremă, suntem valuri în oceanul lui Dumnezeu. Așa că, oricare ar fi calitatea lui Dumnezeu, tot aceea este și calitatea valurilor.

Dacă Dumnezeu este perfect, și noi suntem perfecți. Așa că însăși ideea de a deveni perfect este absurdă. Nu este nevoie să devii perfect, toată lumea este deja perfectă. Dar noi nu trăim acea perfecțiune în totalitatea ei, noi trăim la minimum. Nu ne folosim potențialul, folosim doar o mică parte din el – oamenii de știință spun că folosim nu mai mult de 7% din potențialul nostru. 93% din potențialul nostru este complet pierdut. Iar acest potențial era deja acolo, la dispoziția noastră, pentru a-l putea folosi. Avem toți banii de care avem nevoie, dar trăim ca niște cerșetori, pentru simplul motiv că am uitat complet de comoară. Rolul meditației este de a te face să îți amintești, să descoperi. Iar singura modalitate de a descoperi este să trăiești total, mai intens, cu și mai multă pasiune – pentru ca din ce în ce mai mult potențial să fie transformat în actualitate. Când trăiești 100%, folosești cu adevărat imensa oportunitate pe care ți-a oferit-o Dumnezeu. Iar transformarea se întâmplă numai când trăiești la 100% din potențial, niciodată înainte. Efortul pe care îl depun eu este de a te face să iubești viața pe cât de intens posibil, să trăiești fiecare moment pe de-a întregul și încet, încet, ceva începe să se dezvolte în tine, și începi să te descoperi pe tine însuși. Cu cât îți oferi mai multe provocări, cu atât mai mult descoperi.

ZIUA 214

Trebuie să trăiești în lume, dar trebuie să te gândești la ea ca la o mare piesă de teatru. Eu sunt împotriva renunțării la lume. Nu trebuie să evadezi din lume; trebuie să trăiești în ea, dar într-un mod cu totul diferit. Nu o lua în

serios, ia-o cu inima ușoară, asemenea unei glume cosmice. Este o glumă cosmică.

ZIUA 215

Eu propun o nouă abordare a religiei. Religia trebuie să afirme viața. Trebuie să îmbunătățească viața, să o facă mai frumoasă; trebuie să fie creativă, nu să îi învețe pe oameni să evadeze din viață. Nu trebuie să ne tocească sentimentele, ci să ne facă mai sensibili.

Pentru mine, nu există alt Dumnezeu în afară de viața însăși, și nu există alt templu în afară de existența însăși. Atunci totul devine o sărbătoare divină. Și când spun totul, mă refer la totul: viața este o sărbătoare, moartea este o sărbătoare; întâlnirea este o sărbătoare, despărțirea este o sărbătoare; copilăria este o sărbătoare, tinerețea este o sărbătoare, bătrânețea este o sărbătoare – diverse feluri de sărbătoare.

ZIUA 216

Iubirea este cea mai vindecătoare forță din lume. Nimic nu este mai profund decât iubirea; ea vindecă nu numai corpul, ci și mintea, și sufletul. Dacă ești capabil să iubești, atunci toate rănilor dispar. Devii întreg – iar a fi întreg înseamnă a fi sfânt. Dacă nu ești întreg, nu ești sfânt. Sănătatea fizică este un fenomen superficial; o păstrezi prin medicină, prin știință. Dar nucleul cel mai adânc al ființei nu poate fi vindecat decât prin iubire.

Cei care cunosc secretul iubirii, cunosc cel mai mare secret al vieții. Nu există nefericire pentru ei, nici bătrânețe, nici moarte. Bineînțeles că trupul va îmbătrâni și va muri, dar iubirea îți revelează adevărul potrivit căruia tu nu ești trupul, ci conștiința pură; nu ai naștere, nici moarte. Să trăiești în

acea pură conștiință înseamnă să trăiești în acord cu existența. Extazul este produsul secundar al vieții trăite în acord cu existența.

ZIUA 217

Eu insist asupra iubirii, căci dacă iubirea există, atunci există orice altceva. Nu e nici o îndoială în privința asta. O persoană iubitoare nu poate să evite întâlnirea cu dumnezeirea pentru multă vreme. Chiar dacă vrea să evite, nu are cum; va găsi dumnezeirea, îi este menit să o găsească – este inevitabil.

ZIUA 218

Omul care iubește este iubit de întreaga existență. Existența ne răspunde asemenea unui ecou, din toate direcțiile și dimensiunile. Dacă intonăm un cântec frumos, cântecul revine la noi de o mie de ori mai frumos, ne învăluie în frumusețea lui. Orice oferim ni se oferă înapoi.

Oamenii sunt nefericiți pentru simplul motiv că oferă nefericire celorlalți, oferă durere. Aceasta este întreaga filosofie a karmei. Este un fapt de viață simplu.

Culegem ceea ce semănăm. Și desigur, dacă semeni o singură sămânță, vei culege mii de semințe. Existența nu este zgârcită, ea oferă din abundență, dar îți poate oferi numai atunci când ai oferit deja – ea multiplică ceea ce oferi, așa că totul depinde de tine. Dacă vrei extazul, oferă-le extaz tuturor oamenilor și tuturor lucrurilor. Dacă vrei iubire, iubește. Nu este suficient să vrei ceva, a vrea ceva nu te ajută – fă acel ceva, materializează-l, și vei fi curând surprins: orice ai dat revine tot timpul la tine, multiplicat de o mie de ori, nu mai puțin de atât.

ZIUA 219

Nu primești decât ceea ce ai – pentru că ceea ce ai devine o forță magnetică; atrage ceva similar. E ca și cum un bețiv vine într-un oraș; va găsi curând și alți bețivi. Dacă un parior vine la oraș, va găsi și alți oameni interesați în pariuri. Dacă un hoț vine în oraș, va găsi și alți hoți. Dacă un căutător al adevărului vine în oraș, va găsi și alții asemenea lui.

Orice creăm în noi înșine devine un centru magnetic, creează un anumit câmp energetic. Și în acel câmp energetic, lucrurile încep să se întâmple. Așa că dacă cineva dorește binecuvântările existenței, acel cineva trebuie să creeze orice extaz de care este capabil; ar trebui să facă tot posibilul pentru asta, și apoi mii de extazierii vor fi ale sale. Cu cât ai mai mult, cu atât mai mult va veni la tine. Odată ce ai înțeles acest secret, vei deveni din ce în ce mai bogat pe interior. Bucuria va fi din ce în ce mai adâncă, iar extazul nu va mai cunoaște sfârșit – nu trebuie decât să începi în direcția bună.

ZIUA 220

Meditația te va învăța două lucruri: meditația în ceea ce privește lumea ta interioară și iubirea în ceea ce privește existența. Meditația trebuie să fie centrul tău – conștientizarea, o atenție tăcută; iar iubirea trebuie să fie circumferința, o căldură fără motiv – pentru că este foarte frumos să fii cald. Este încântător să fii cald.

Fii meditativ în centru, fii iubitor la circumferință, și vei vedea cum întreaga existență se schimbă. Este aceeași existență: de fapt, tu te schimbi, dar imediat, pe măsură ce te schimbi, întreaga existență se schimbă odată cu tine.

ZIUA 221

Omul poate trăi în două moduri: fie parțial, fragmentar, fie total. Oamenii banali trăiesc parțial, cu inima îndoită, într-o atmosferă călduță. Nu au habar ce este intensitatea, nu știu ce înseamnă să trăiești pasional. Nu se implică în nimic. Nu ajung foarte departe, și nu ajung niciodată la capăt, pentru că nu merg cu toată inima lor. Sunt prea abili și vicleni să facă asta, prea calculați pentru a-și asuma un asemenea risc. Dar dacă nu riști, nu vei fi capabil să cunoști frumusețea vieții. Trebuie să fii sută la sută implicat, să-ți iei angajamente, și abia atunci viața îți dezvăluie secretele ei.

Fii total în orice ai face. Fiecare faptă trebuie să devină o oportunitate de a fi total. Aceasta este întreaga mea învățătură – este tot ce am de spus.

ZIUA 222

Pacea este divină, este darul lui Dumnezeu. Iar darul lui Dumnezeu este foarte corect: dacă meditezi sincer, vei fi recompensat. Nu are cum să nu fie așa, dintotdeauna s-a întâmplat așa. Însă trebuie să ții minte un singur lucru: pacea este darul lui Dumnezeu. Nu putem face nimic în privința ei în mod direct, dar putem crea situația potrivită pentru ca ea să coboare asupra noastră de sus.

E ca și în cazul florilor; nu poți face nimic în mod direct în ceea ce privește florile, dar poți pregăti pământul, poți planta semințele, poți ajuta planta să crească și poți aștepta. În anotimpul bun, la momentul potrivit, vor veni și florile; efortul îți va fi recompensat. Dar nu poți scoate flori dintr-o sămânță, și nici nu poți scoate flori dintr-un copac; trebuie să le dai voie să se întâmple. Ele provin dintr-o sursă necunoscută, dintr-o sursă misterioasă, dar apar tot timpul. Nu trebuie decât să fii suficient de răbdător. Nu trebuie

decât să îți faci treaba și să ai încredere că la momentul potrivit vor veni și florile. Ele au venit dintotdeauna. Au venit la Iisus, la Buddha, la Mahomed; vor continua să vină și la tine. Dumnezeu nu are favoriți, nu e nici de partea cuiva, nici împotriva altcuiva. Dumnezeu este legea ultimă a naturii.

Du-ți sarcina la bun sfârșit, iar natura îți va răspunde imediat.

ZIUA 223

Trebuie să începi să te bucuri de viață stând pur și simplu în tăcere, fără nici un motiv – doar pentru bucuria pură de a sta în tăcere, doar pentru a asculta păsările sau a-ți conștientiza respirația. Ușor, ușor, un nou parfum răsare în ființa ta. Acel parfum este meditația, acel echilibru sufletesc, acea senzație de calm, de încremenire. Vine de dincolo, asemenea unui dar.

Ori de câte ori cineva este gata, se întâmplă întotdeauna – în mod inevitabil. Natura nu este nedreaptă cu nimeni. Omul primește ceea ce merită. Dacă oamenii sunt nefericiți, o merită. Nimeni altcineva nu este vinovat, nimeni nu este responsabil – merită cu toții ceea ce primesc. Poate că au uitat cum au ajuns să dobândească nefericirea, poate că nu sunt conștienți de modul în care au început să aibă probleme, dar este rezultatul muncii lor. Dacă cineva este extaziat, înseamnă că o merită. Natura nu îți oferă decât lucrurile pe care le meriți, cele pentru care ești pregătit și față de care ești receptiv.

ZIUA 224

Răbdarea este calitatea fundamentală a căutătorului. Nerăbdarea este o barieră în căutare. În ceea ce îl privește pe Dumnezeu, nu te poți grăbi, pentru că Dumnezeu trăiește în eternitate, iar graba înseamnă să numeri

minutele, secundele și orele. Acest lucru nu se poate. Dacă vrei să cunoști dumnezeirea, dacă vrei să cunoști adevărul, trebuie să cunoști calea eternității. De aceea este nevoie de răbdare.

Uită de timp, nu te grăbi, nu fi nerăbdător. Așteaptă. Așteaptă cu multă iubire, așteaptă fără să ai așteptări, plin de bucurie, căci oaspetele poate sosi oricând. Dar nu te simți frustrat dacă nu a apărut încă. Fii pregătit să îl primești pe Dumnezeu. Pregătește-te neîncetat. Dacă nu a sosit, asta nu înseamnă decât că nu ești pregătit. Așa că nu trebuie să te simți frustrat deloc. Privește în jurul tău, pregătește-te, pregătește-te și iar pregătește-te. În momentul în care pregătirea este perfectă, tăcerea ta este perfectă, goliciunea ta este perfectă, el sosește – sosește numaidecât!

ZIUA 225

Lumea este o imensă provocare dacă poți învăța arta de a fi tăcut în ciuda a tot ceea ce te distrage. Numai atunci când tăcerea ta este autentică și vie, numai atunci dumnezeirea poate ajunge la tine. Dumnezeirea este viață. O pace moartă este absolut inutilă. Așa că fii în lume, dar nu fi al lumii. Trăiește în lume, dar nu lăsa lumea să intre în tine. Mișcă-te, treci prin lume, dar nu te lăsa afectat. Este posibil. Este cel mai mare miracol, dar este posibil. Și atunci când devine posibil, vei afla pentru prima oară ce înseamnă extazul.

ZIUA 226

Adevăratul om al păcii va trebui să treacă printr-o transformare interioară, căci numai atunci visul poate deveni realitate. Meditația este alchimia transformării energiilor agresive în energii pașnice. Îți transformă violența în iubire. Nu sunt energii diferite, e aceeași energie. Și țiine minte tot timpul:

energia este neutră, nu este nici bună și nici rea. Energia folosită în scop nonmeditativ devine periculoasă. Este ca o sabie în mâinile unui copil: fie se va răni, fie va răni pe altcineva. Dacă nu va răni pe nimeni va fi doar din întâmplare. Dacă rănește pe cineva nu va fi deloc un accident; era inevitabil să se întâmple așa.

Avem energii, dar nu suntem suficient de maturi. Tocmai de aceea, energiile noastre ne scapă de sub control. Meditația este procesul prin care devenim adulți.

ZIUA 227

Umanitatea a lăudat duritatea, în special în cazul bărbaților: de-a lungul secolelor, bărbatul a fost un animal cu orgoliu masculin. A ridicat în slăvi tot ceea ce este agresiv, crud, violent, războinic, și a condamnat femininul. Tocmai din această cauză a apărut o problemă mare. Problema este că tot ce este frumos este feminin, iar atunci când condamnă femininul, frumusețea dispare din lume. Am depus eforturi uriașe pentru a distruge frumusețea. Urâtenia a dominat peste frumos; duritatea a dominat peste fragilitate.

Lao Tzu spunea: „Nu fi tare ca o piatră, ci moale ca apa.“ El își numește calea „cursul apei“. Și mai spunea că: „În cele din urmă, ceea ce e moale câștigă împotriva a ceea ce e dur, iar piatra va dispărea într-o bună zi. Lasă apa să curgă peste ea și piatra va deveni nisip“. Desigur, pe moment nu poți vedea cum se va întâmpla acest fenomen. Va lua timp, dar piatra nu poate distruge apa. Ca să vezi acest proces, este nevoie să te uiți mai profund în miezul lucrurilor – să ai o viziune mai largă, o perspectivă mai largă. Iar noi avem privire de cal cu ochelari. Nu vedem decât în față. Din această cauză, pare că e mai bine să alegi piatra și nu apa. Cei care chiar au văzut realitatea în adevărata ei perspectivă a eternității spun ceva complet diferit: fie ca fragilitatea să fie darul.

ZIUA 228

Blândețea este una dintre cele mai divine calități, pentru că prima cerință pentru a fi blând este să renunți la ego – egoul nu este niciodată blând. Egoul este tot timpul agresiv, nu poate fi blând. Nu poate fi umil, este imposibil să fie umil. Întregul lui proiect se prăbușește dacă devine umil. Iar blândețea este modalitatea de a ajunge la existență.

Trebuie să fii mai mult ca apa decât ca piatra. Și ține minte: pe termen lung, apa câștigă împotriva pietrei.

ZIUA 229

Dacă viața ta devine plină de compasiune, aceasta este dovada concretă că ai trecut printr-o transformare interioară. Toate tensiunile au dispărut și nu mai există decât calmul absolut, tăcerea, pacea desăvârșită. Ai ajuns acasă. Compasiunea devine simbolul, criteriul, manifestarea a ceea ce s-a întâmplat în centrul ființei tale. Meditația se întâmplă în interior, compasiunea este expresia ei exterioară, manifestarea ei. Nimeni nu poate vedea starea meditativă a cuiva, dar toată lumea poate vedea compasiunea, iubirea care învăluie o asemenea persoană. Acel om devine iubire, compasiune.

Adâncește-te în meditație, pentru a putea dobândi compasiunea. Acesta este adevărul suprem al vieții.

ZIUA 230

Învată să fii din ce în ce mai tăcut, învață să fii din ce în ce mai nemișcat. Bucură-te de tăcere și de nemișcare. Acestea sunt pregătirile de bază pentru invitatul suprem. Când ești în profundă tăcere, ești capabil să devii o gazdă pentru dumnezeire.

ZIUA 231

Religia ta nu trebuie să izvorască din frică, ci din iubire. Nu te teme de iad – nu există iad, nu a existat niciodată. Este o ficțiune creată de preoți, pentru a exploata umanitatea; umanitatea este exploatată de secole. Nu există nici rai. Este cealaltă latură a iadului, a ficțiunii – raiul și iadul sunt construite pentru a-ți exploata lăcomia.

Lăcomia și frica nu sunt fenomene diferite, ci două fețe ale aceleiași monede; persoana temătoare este tot timpul lacomă, persoana lacomă este tot timpul temătoare. De fapt, nu sunt deloc două energii diferite, ci doi poli ai aceleiași energii. Exact ca polii negativi și pozitivi ai electricității, de neseplat.

Nu există nici rai. Da, există un fel de iad și un fel de rai, dar sunt psihologice, în tine. Nu au nimic de-a face cu un loc anume, situat undeva sub pământ sau în cer. Nu este un loc geografic. Scapă de ideea de rai și iad, religia nu are nimic de-a face cu asemenea lucruri. Scapă de ideea de Dumnezeu ca persoană. A-l numi pe Dumnezeu „tatăl” înseamnă să-ți provoci frica, pentru că orice copil se teme de tatăl lui, așa a fost dintotdeauna.

Teama aceea te însoțește toată viața. Chiar dacă faci ani de zile terapie, ea rămâne cuibărită undeva în tine, devine atât de bine înfiptă, încât îți intră în oase, în măduvă. Să-l numești pe Dumnezeu „tatăl” înseamnă să crezi o teamă copilărească în tine, o dependență infantilă. Dumnezeu ca persoană nu există și nici vreun supertată nu există în vreun rai. Dumnezeu este pur și simplu întregul existenței; o altă denumire dată vieții. Iubește viața, fii devotat vieții, trăiește viața pe cât de total poți. Oferă-te complet vieții, fără să ai rețineri, și apoi extazul va răsări, extazul care are un început, dar nu și

un sfârșit.

ZIUA 232

Când te deplasezi în interiorul tău, oamenii care au intrat în ei înșiși înaintea ta nu pot lăsa urme pentru tine. Este imposibil, căci teritoriul interior al fiecăruia este foarte diferit. Urmele lui Buddha nu te vor ajuta, iar dacă urmezi pașii lui Buddha literalmente, nu te vei regăsi.

Harta lui Iisus nu te va ajuta; nu o poți urma ca atare. Nu te poate ajuta decât în mod indirect; te poate face conștient de anumite lucruri din interior, dar într-un sens foarte vag. Îți poate da încredere: „Da, este o lume în interior“. Nu există nici o îndoială, pentru că nu se poate ca atâția oameni să mintă. Buddha, Iisus, Zarathustra, Lao Tzu, Mahavira, Krishna, Mahomed – asemenea oameni frumoși nu au cum să mintă. Nu au cum să facă parte dintr-o conspirație, nu? Nu au existat niciodată laolaltă – au trăit în epoci diferite, în țări diferite – și cu toate acestea, vorbesc cu toții aproape același limbaj.

Nu poți urma cu exactitate pașii lui Buddha, pentru că teritoriul lui interior este diferit. Fiecare individ este unic, atât de unic încât trebuie să te descoperi pe tine însuși de unul singur; prin urmare, este nevoie de un imens curaj.

Aceasta este cea mai măreață aventură din viață, și cine pornește în aventura asta este binecuvântat.

ZIUA 233

Viața este muzică, mintea este zgomot. Și din cauza minții zgomotoase,

suntem incapabili să auzim muzica vieții. Până nu oprim mintea și zgomotul ei, nu vom ajunge să cunoaștem frumoasa muzică a vieții.

Așa că întregul efort pe care îl depun este de a te ajuta cu două lucruri. Primul lucru este partea negativă: cum să oprești mintea zgomotoasă. Iar al doilea lucru este partea pozitivă: cum să îți antrenezi urechile astfel încât să poți auzi muzica ta interioară. Dacă aceste două condiții sunt împlinite, nu mai rămâne nimic. Viața atinge vârful său cel de pe urmă, extazul și binecuvântarea.

ZIUA 234

Muzica se apropie foarte mult de experiența dumnezeirii, căci dumnezeirea este muzica supremă a existenței. Este un alt nume pentru armonia care există în univers. Ceea ce numim muzică nu este decât o picătură. Dar deși este numai o picătură, conține secretul întregului ocean. Aceasta este atracția pe care o exercită muzica: eliberează meditația din tine, eliberează splendoarea întemnițată. Pentru o clipă, toți pereții închisorii dispar. Pentru o clipă, ești transportat într-o altă lume. Pentru o clipă, transcenzi timpul și spațiul, devii infinit, nelimitat. Acesta este începutul, începutul unei călătorii care nu se sfârșește niciodată.

Muzica s-a născut din meditația profundă. Muzica este un efort de a crea în exterior aceleași circumstanțe care se întâmplă în tine în timpul meditației. Prin urmare, un om care meditează cu adevărat este un adevărat muzician. El poate să cânte sau nu. Poate să compună sau nu. Dar cunoaște secretul, deține cheia de aur, iar muzicianul adevărat este menit să se apropie, mai devreme sau mai târziu, de meditație. Nu o poate evita mult timp; este inevitabilă pentru că exteriorul provoacă interiorul, stârnește muzica interioară care e profund adormită. Aceeași muzică este ascunsă în întregul existenței; prin urmare, eu spun că muzica este unul dintre cele mai divine fenomene din existență.

ZIUA 235

Meditația este muzică, muzica cea de pe urmă: muzica fără sunet, muzica tăcerii. Este cu mult mai bogată, mai bogată decât orice muzică pe care o putem crea prin sunet, căci sunetul este, în cele din urmă, o perturbare. Putem face ca perturbarea să fie plăcută, dar tot o perturbare este.

Liniștea este absența perturbării, nici o tulburare, însă există o muzică măreață, o armonie măreață în starea aceea lipsită de cuvinte, de sunete. Meditația te transportă în starea aceea a tăcerii, iar omul care nu cunoaște acea tăcere nu este conștient de ceea ce poartă în inimă. Rămâne străin de propriul lui regat, de propria lui bogăție, de propriile comori. Rămâne un cerșetor, deși poate fi un împărat în orice moment – trebuie doar să se întoarcă spre interiorul lui. Tăcerea este alchimică: odată ce ai trecut de bariera sunetului și ai atins însuși nucleul ființei tale, ai atins chiar centrul existenței.

ZIUA 236

Urmează muzica, atât în lumea exterioară, cât și în cea interioară. Nu este nevoie să mergi la nici un alt templu, muzica este suficientă. Învață să asculți muzica existenței: vântul care bate printre pini, sau sunetul apei, sau oceanul într-un dans sublim. Ascultă cu atenție, cu grijă, ascultă fără să te folosești de minte; ascultă fără să gândești, pentru ca muzica să poată pătrunde în însuși nucleul ființei tale.

ZIUA 237

Viața este o școală. Suntem aici pentru a învăța ceva, iar cel mai important lucru pe care trebuie să îl învățăm este cum să cântăm, cum să dansăm, cum să ne bucurăm. Totul devine posibil prin meditație. Meditația eliberează toate energiile din tine. Și mii de flori încep să înflorească în ființa ta. Astfel, paradisul nu se mai află dincolo de moarte, se află acum și aici. Iar când paradisul este acum și aici, numai atunci este un adevăr.

ZIUA 238

Primul pas spre adevăr este bucuria, un dans interior profund. Trebuie să scapi de toate lucrurile care împiedică acel dans, trebuie să scapi de tot ceea ce împiedică transformarea vieții într-o sărbătoare. Cu toții purtăm în noi înșine multe condiționări care sunt împotriva extazului.

De fapt, religia a devenit aproape sinonimă cu seriozitatea. Oamenii religioși sunt foarte triști, ca și cum ar fi un păcat să râzi. Ei nu pot cânta, nu pot dansa, nu se pot bucura de nimic. Sunt împotriva vieții. Acesta nu este un mod prin care să găsești adevărul.

Iubește viața, iubește lucrurile mici ale vieții, lucrurile foarte mici. Mâncatul, mersul, dormitul – toate aceste activități banale trebuie transformate în încântare. Ele trebuie îndeplinite cu asemenea bucurie încât să devină toate un dans. În acel moment, adevărul nu se va mai afla departe, se va apropia din ce în ce mai mult. În momentul în care extazul tău devine total, adevărul se pogoară în tine. Adevărul eliberează.

ZIUA 239

Dacă cineva poate deveni râs, dacă cineva poate deveni iubire, atunci nu este nevoie de nici o altă rugăciune – ai pătruns deja în divin.

Eu n-am văzut vreodată ca o persoană tristă să pătrundă în divin. Singura cale spre dumnezeire este cea a dansului. Învăță să dansezi, să cânti, să sărbătorești, să te bucuri; în acel moment vei găsi peste tot dumnezeirea. În acel moment, fiecare experiență este divină, iar banalul devine extraordinar, mundanul dispare în sacru. Întreaga existență devine atât de plină de Dumnezeu, încât nu mai ai cum să te gândești că Dumnezeu se află în cer. Oriunde ai fi, vei fi înconjurat de dumnezeire. Vei merge tot timpul pe pământ sfânt. Fiecare piatră conține o rugăciune în ea, și fiecare piatră este o scriptură. Nu ai nevoie decât de o inimă ca să vezi, să simți, să fii; o inimă care dansează.

ZIUA 240

Sunt profund îndrăgostit de lume și de viață, și îi învăț pe toți sannyasinii mei să fie mari iubitori de viață. Dansează cu vântul, dansează atunci când plouă, dansează cu copacii, și vei fi surprins să afli că religia nu e în scripturi, ci e răspândită în întreaga existență. Poți găsi frânturi din ea într-un curcubeu, o poți cunoaște în dansul unui păun sau în cântatul unui cuc din depărtare ori în muzica unui om care cântă la flaut.

Religia nu este ceva mort. Religia este foarte vie, și tu trebuie să fii viu pentru a intra în contact cu ea. Dacă trăiești în nefericire, vei trăi în moarte. Dacă trăiești în extaz, vei deveni din ce în ce mai viu. După ce extazul tău va fi atins culmea, culmea orgasmică, abia atunci vei fi în contact cu existența. Acel contact îți va da dovada că viața nu este numai materie, ci ceva mai mult. Iar acel ceva mai mult nu poate fi definit. Îl poți numi xyz, iluminare, tao, adevăr, dumnezeire, dar nu sunt decât cuvinte ce indică ceva ce nu poate fi conținut de nici un cuvânt.

ZIUA 241

Întreaga mea viziune este aceea a unei umanități care dansează, care cântă, care iubește și care râde. Aș vrea să umplu pământul cu râs, cu muzică, poezie, picturi, creativitate, sensibilitate. Și cu cât este mai sensibilă o persoană, cu atât mai creativă și mai religioasă este ea; bineînțeles, cu cât este mai creativă, cu atât este mai aproape de creator. Așa că bucură-te de viață și ține minte că acesta este mesajul meu pentru tine!

ZIUA 242

Înțelepciunea este un cântec. Nu este seriozitate, este joacă; nu este tristețe, ci sărbătoare. Iar până când înțelepciunea nu este un cântec, nu este adevărată; este doar o grămadă de cunoștințe. Doar se dă drept înțelepciune. Dar adevărata înțelepciune, care poate să devină și un cântec, care devine un cântec în cele din urmă, se naște numai din meditație. Nu există altă cale.

ZIUA 243

De viață trebuie să te bucuri, viața trebuie trăită în totalitatea ei. Asta nu înseamnă că îți dai frâu liber – iar dacă înseamnă că îți dai frâu liber... Dumnezeu a creat viața și nu pare să fie un ascet, altfel care ar fi sensul tuturor acestor flori și curcubeie și fluturi? Ar crea un Dumnezeu ascet atât de multe flori și culori? Atât de mulți copaci, atât de multe stele?

Întunericul ar fi fost perfect sacru. De fapt, un Dumnezeu ascet nu ar fi creat nici un fel de frumusețe; i-ar fi făcut pe toți atât de urâți și dezgustători, încât nimeni nu s-ar mai fi gândit vreodată la iubire. Dar el face oamenii frumoși, îi face încântători.

Dumnezeu nu este un ascet – acest lucru este sigur. Dumnezeu este iubire,

este un creator, un poet, un cântăreț, un dansator.

Dumnezeu nu este o persoană nevrotică și nici nu este vreun perfecționist, altfel ar fi creat lumea perfectă încă de la începuturi. Nu ar mai fi existat nici o evoluție; i-ar fi creat pe toți niște sfinți. S-ar fi născut sfinți cu toții, și nu ar mai fi fost nevoie de religie sau de dezvoltare.

Dar Dumnezeu creează și oportunitățile de a te dezvolta. Nu este un perfecționist: iubește creșterea, iubește explorarea, îi place ca oamenii să se descopere pe sine. Este profund interesat de cei care se dezvoltă conform voinței lor. El accepta că oamenii pot rătăci uneori; altfel, nu ar avea cum să se dezvolte. Și acceptă că vor comite greșeli; fără a comite greșeli, nu ai cum să înveți.

ZIUA 244

Să te bucuri de viață este singura cale spre Dumnezeu. Dansează în drumul spre Dumnezeu, râzi în drumul tău spre Dumnezeu, cântă în drumul spre Dumnezeu! Probabil că Dumnezeu s-a săturat deja de toți sfinții cei serioși; de atâtea secole, toți nesăbuiții ăștia... Dumnezeu ori s-a sinucis, văzându-i pe toți sfinții ăștia – eu nici măcar nu pot ține imagini cu ei în camera mea – ori a înnebunit sau a evadat. Este imposibil să concepi că Dumnezeu trăiește cu toți creștinii, hindușii sau sfinții jainiști – e imposibil să concepi așa ceva.

Dacă privești viața, dacă această viață este chiar creația lui Dumnezeu, dacă această viață este expresia lui Dumnezeu, atunci avem de-a face cu un Dumnezeu care dansează, plin de flori și arome, plin de cântece – foarte creativ, sensibil –, plin de muzică. Dacă viața este o dovadă – și, cu excepția acestei vieți, nu există altă dovadă –, atunci Dumnezeu nu poate fi o persoană serioasă.

ZIUA 245

Meditația te face conștient de muzica cea minunată – de muzica exterioară și de cea interioară. Ea este acolo, dar noi nu suntem atenți, nu suntem treji; prin urmare continuăm să o ratăm. Altfel, întreaga existență nu este altceva decât muzică. Misticii îi spun acelei muzici Dumnezeu. Dumnezeu nu este o persoană, ci ultima armonie a existenței; este o orchestră. Totul este în acord cu restul. Copacii sunt în acord cu pământul, pământul este în acord cu vântul, vântul este în acord cu cerul, cerul este în acord cu stelele și așa mai departe. Nu există ierarhie. Până și cel mai mic fir de iarbă este la fel de semnificativ ca cea mai mare stea. Contribuie amândouă la orchestra existenței. O îmbunătățesc, o îmbogățesc.

ZIUA 246

Nu avem nimic de oferit existenței, dar putem cânta, putem dansa, putem cânta la un instrument minunat. Ne putem transforma întreaga viață într-un cântec, într-un dans, într-un festival – iar acesta este singurul dar adevărat pe care îl putem face existenței. Este o prostie să smulgi flori din copaci și să le oferi existenței, pentru că acele flori aparțin copacilor, nu ție; de fapt, ele sunt deja oferite existenței de către copac. Ele erau vii în copac, iar tu le-ai ucis, ai distrus frumusețea lor; oferi cadavre existenței.

Nu poți oferi cuvintele lui Iisus; sunt cuvintele lui, cântecele lui. Sunt frumoase, dar sunt de împrumut. Nu au răsărit în inima ta, nu au bătaia inimii tale, nu au semnătura ta pe ele. Poți oferi cântecele lui Krishna, ale lui Buddha, dar toate sunt de împrumut. Abordarea mea de bază este aceea că fiecare persoană trebuie să-și dezvolte conștiința, pentru a o transforma într-un copac cu flori. Fiecare om trebuie să ajungă să înflorească.

Și, bineînțeles, florile omului nu vor fi precum florile copacului; nu vor fi ca trandafirii sau ca margaretele. Florile omului vor face parte dintr-o categorie complet diferită; vor fi flori de iubire, de libertate, de bucurie, de calitate superioară. Eu numesc aceste flori cântece. Când cântărețul se

pierde în cântecul lui, în acel moment el a oferit cântecul existenței. Când dansatorul se pierde în dans, el își oferă dansul. Acestea sunt singurele ofrande acceptate, singurele rugăciuni care sunt auzite și împlinite. Și când începi să oferi existenței bucuria, iubirea și cântecele tale, vei fi surprins să afli că pe măsură ce oferi mai mult, tot mai mult se revarsă peste tine; primești de un milion de ori mai mult.

ZIUA 247

Totul se desfășoară într-o mare armonie, dar omul nu este conștient de asta. Lipsa de conștientizare devine nefericirea lui, și începe să sufere din cauza propriilor coșmaruri inventate, căci, altfel, viața este o celebrare; o celebrare constantă, un festival fără sfârșit. Trebuie doar să fim puțin mai tăcuți pentru a o auzi. Și când suntem complet tăcuți – nu doar tăcuți, ci suntem tăcerea – abia atunci dispărem și devenim parte din această armonie cosmică. Aceasta este întâlnirea omului cu existența, a părții cu întregul.

Dispărem într-un sens, ne dizolvăm într-un sens – ca ego, ca persoană – dar devenim întregul, așa că, în alt sens, noi suntem, pentru prima dată. Picătura de rouă dispăre, dar devine oceanul. Ea nu pierde nimic astfel. Își pierde doar micile limite, pe care oricum nu merită să le păstreze. De fapt, ele stau la baza întregului necaz; teama, tremuratul, frica neîncetată că soarele va răsări și apoi va dispărea, că va muri... Mahavira spunea că viața care este trăită ca ego este precum picătura de rouă care atârnă de un fir de iarbă, tot timpul temătoare.

O singură pală de vânt și acela îi va fi fost sfârșitul; picătura de rouă cade pe pământ și dispăre. Sau curând va sosi dimineața, iar soarele va răsări și picătura de rouă se va evapora. Cum poți trăi înconjurat de atâta moarte?

Toate granițele noastre sunt, de fapt, trasate de moarte; suntem definiți de propria noastră moarte. În momentul în care ne pierdem granițele, scăpăm și de moarte. Devenim eterni, infiniți.

Ține minte că meditația este o reușită dacă devii din ce în ce mai atent la muzica măreață care se află tot timpul acolo – are nevoie doar de o ureche care să o audă. Meditația este cea care creează acea ureche – inima.

ZIUA 248

Viața începe atunci când începi să te miști în dimensiunea de dincolo de moarte. Acesta este scopul meditației: este o strategie, un instrument, o scară spre ceea ce se află dincolo de moarte. O singură frântură din lumea de dincolo este suficientă. În acel moment vei ști că numai trupul este cel care are să moară, nu tu, și că numai trupul se naște, nu tu. Ai fost aici încă de dinainte de naștere, și vei rămâne chiar și după moarte. Ești parte din eternitate. Când ajungi să cunoști acest lucru, viața devine extaz, iar în acea stare de extaz te simți binecuvântat de existență. În acel moment apare în mod spontan gratitudinea.

ZIUA 249

Rugăciunea este precum o floare. Extazul este precum primăvara, când înfloresc florile. Iar când florile se deschid, apare parfumul lor; parfumul întemnițat este eliberat. Când rugăciunea începe să se reverse fără nici un efort, în mod natural, spontan, când ești doar recunoscător – fără vreun motiv anume, când a fi este suficient, să exiști pentru o clipă este suficient...

A ajunge la acel parfum înseamnă să atingi culmea vieții. Doar acolo găsești împlinirea și minunata mulțumire. În acel moment ai ajuns acasă.

ZIUA 250

Vechii clarvăzători ai Upanișadelor aveau o frumoasă rugăciune. Este una dintre cele mai frumoase rugăciuni rostite vreodată: **Tamaso ma jyotirgamay – Doamne, Dumnezeu meu, ghidează-mi pașii din întuneric spre lumină. Asato ma sadgamay – Doamne, Dumnezeu meu, ghidează-mi pașii de la neadevăr la adevăr. Mrityorma amritam gamay – Doamne, Dumnezeu meu, ghidează-mi pașii de la moarte către nemurire.**

Este o rugăciune foarte frumoasă, cea mai frumoasă. Însă au trecut 5 000 de ani, și simt că are nevoie de ceva îmbunătățiri.

Eu nu aș spune „Ghidează-mi pașii din întuneric spre lumină“, pentru că întunericul nu există. Eu aș spune „Ghidează-mi pașii de la lumină către mai multă lumină“. Nu aș spune „Ghidează-mi pașii de la neadevăr la adevăr“, pentru că neadevărul nu există; aș spune „Ghidează-mi pașii de la adevăr la mai mult adevăr“. Nu aș spune „Ghidează-mi pașii de la moarte către nemurire“, căci moartea nu există; aș spune „Ghidează-mi pașii de la nemurire către mai multă nemurire, de la viață la o viață mai abundentă, de la perfecțiune la mai multă perfecțiune“ – dacă acest lucru este posibil, pentru că, în general, noi ne gândim că perfecțiunea înseamnă sfârșitul, dar eu nu cred asta.

Perfecțiunea poate deveni și mai perfectă; perfecțiunea devine din ce în ce mai perfectă. Este perfectă în orice etapă, dar acea perfecțiune nu este finită, este deschisă. Poate oricând să devină mai bogată, poate oricând să devină mai colorată, cu mai multe cântece, cu un dans nou, cu noi sărbători. Evoluția nu are vreun sfârșit.

ZIUA 251

Există doar două tipuri de oameni în lume. Cei care fac parte din primul tip

cer întotdeauna mai mult și nu se bucură niciodată de ceea ce au la dispoziție; când primesc ceea ce au cerut, ei cer din nou mai mult. Nu se bucură niciodată. Amână bucuria din viața lor. Viața lor nu este decât o lungă, lungă amânare; este întotdeauna mâine. Azi trebuie să muncească, să câștige, iar mâine se vor relaxa și se vor bucura de ceea ce au. Dar ziua de mâine nu vine niciodată, fiecare zi este azi. Prin urmare, trăiesc cu toții fără să știe ce este viața.

Din al doilea tip de oameni fac parte cei care se bucură de ceea ce au, și nu își mai fac griji. Iar miracolul este că, în fiecare zi, ei au din ce în ce mai multe lucruri de care să se bucure. Capacitatea lor de a se bucura crește. Practică bucuria în mod constant, se bucură în fiecare moment; devin din ce în ce mai specializați în a se bucura, devin cunoscători ai bucuriei, devin foarte sensibili la micile nuanțe ale plăcerii. Toate simțurile le revin la viață, devin extrem de inteligenți.

Iar clipa următoare se naște tocmai din această inteligență, conștientizare și sensibilitate. Desigur că în cazul acesta vor fi capabili să se bucure de clipa următoare mai mult decât de momentul prezent. Viața lor va fi un proces continuu de aprofundare; vor începe să se deplaseze spre adâncimi.

ZIUA 252

Ne naștem cu capacitatea de a fi perfecți, ne naștem cu tot potențialul necesar pentru a atinge vârful cel mai înalt. Dar este un potențial – trebuie să îl materializezi. Iar pentru a-l materializa, este nevoie de o anumită metodologie. Este ca în cazul aurului găsit în mine, aurul care trece prin multe procese de rafinare. Este ca în cazul diamantelor găsite în mine, dar care nu sunt altceva decât pietre. Numai bijutierii le pot recunoaște: oamenii simpli nu își vor da seama că sunt diamante.

Și omul este un diamant rar, însă vei găsi în el numai furie, lăcomie, ură, dorință și tot soiul de otrăvuri – nu vei fi capabil să vezi nici un Buddha, nici un Hristos. Nu vei fi capabil să îl vezi pe Krishna nicăieri, nu îi vei auzi flautul răsunând în el, și nu vei vedea puritatea și inocența lui Buddha. Dar

el conține puritatea lui Buddha, inocența lui Mahavira, rebeliunea lui Iisus Hristos, cântecele și dansul lui Krishna și înțelepciunea infinită a lui Lao Tzu. Conține tot ce i s-a întâmplat vreodată ființei umane în lume.

Este nevoie de o știință anume, iar aceea este știința meditației. Și nu este deloc o știință complicată, este foarte simplă, dar uneori se întâmplă să ne scape lucrul cel mai simplu în viață. Ratăm ceea ce e evident, fiindcă noi ne uităm mereu în depărtare. Suntem mereu atrași de depărtări, de ceea ce se află la distanță, iar ceea ce e aproape de noi ne stă mereu la dispoziție. Dar pentru că ne stă mereu la dispoziție, cui să-i mai pese de el?

Propria noastră ființă e foarte aproape, și metoda meditație e foarte simplă – tocmai de aceea sunt milioane de oameni care o ratează. Odată ce începi să o practici, vei fi surprins să vezi că este un fenomen foarte simplu, cu nespūsă frumusețe, cea mai mare bucurie posibilă, cea mai mare înflorire posibilă. Cum de ai ratat-o atât de amar de vreme? Nu vei fi capabil să îți explici cum de ai așteptat atât de mult ca să o practici. Îți poate transforma întreaga ființă în aur.

ZIUA 253

Odată ce intri în lumea meditației, viziunea ta, perspectiva, ți se schimbă imediat. Începi să simți că nu ești aici accidental, și că îmiplinești o anumită nevoie a existenței.

Existența însăși se află în spatele tău, dar nu o poți descoperi decât în profundă tăcere, atunci când gândurile tale, mintea ta și egoul tău se vor opri complet. În acea claritate, când toți norii au dispărut și soarele strălucește, în acea lumină, viața va fi imediat transformată. Începe să aibă sens, semnificație, și odată cu sensul și cu semnificația vin bucuria și extazul.

ZIUA 254

Întocmai cum fiecare copac este înrădăcinat în pământ, fiecare conștiință este înrădăcinată în dumnezeire; dumnezeirea este conștiința supremă. Iar meditația este puntea care te duce la sursa ființei tale. Odată ce ai gustat din bucuria de a fi la sursă, orice altceva există în viața ta devine lipsit de sens. Atunci poți continua să duci o viață obișnuită, dar nu e decât un joc actoricesc, o frumoasă piesă de teatru. Joacă atât cât poți tu de bine, dar să știi mereu că nu ești parte din așa ceva. Este doar un rol; nu este existența ta.

ZIUA 255

Viața poate deveni un da total, dar trebuie să schimbăm întreg tiparul. Toate nu-urile pot fi topite și pot fi remodelate în da-uri. Nu este atât de dificil pe cât cred oamenii. Cu siguranță nu este imposibil. Li s-a întâmplat multor oameni – lui Buddha, lui Zarathustra, lui Iisus, lui Dionisie Areopagitul, lui Pitagora, lui Lao Tzu. În lumea întreagă, multor oameni li s-a întâmplat același lucru; ți se poate întâmpla și ție. Ar trebui să li se întâmple tuturor. De fapt, noi suntem aici pentru ca acest lucru să ni se întâmple. Și asta este ceea ce eu numesc schimbarea de la o viață de proză la un stil de viață poetic, o schimbare de la matematică la muzică. Apoi viața devine un cântec, un extaz nemaipomenit.

Eu nu predau religia tristeții. Sunt împotriva acestor religii sadomasochiste. Eu predau un nou tip de religie, care este înrădăcinat în iubire, nu în teamă, care este înrădăcinat în prezent, nu în viitor, care este înrădăcinat în iubire și nu în logică.

ZIUA 256

Un om își poate trăi viața ca un da sau ca un nu. Dacă trăiești viața ca un nu, devii un războinic; ești într-o luptă constantă. Viața devine apoi un chin, un război, iar tu lupți împotriva tuturor. Desigur că este un război pierdut, nu ai cum să nu pierzi. Nu poți câștiga împotriva întregului; este o idee absolut stupidă. Dar este o idee care încântă egoul. Egoul vrea întotdeauna să spună nu. „Nu“ este hrană pentru ego. Iubirea vrea să spună da; „da“ este hrană pentru viață.

Iubirea și egoul sunt poli opuși: dacă spui nu, egoul tău devine din ce în ce mai mare. Cu cât ai mai mult ego, cu atât mai puține posibilități ai de a întâlni iubirea. Fără iubire, nu există bucurie; fără iubire, nu există muzică; fără iubire, nu există poezie în viață. Fără iubire, viața este un deșert. Poți lupta oricât de mult vrei, dar este ceva autodistructiv. Da-ul este creativ, da-ul este calea creatorului, calea celui care iubește. „Da“ înseamnă să te predai. Dacă „nu“ înseamnă război, atunci „da“ înseamnă predare: predă-te întregului, ai încredere în întreg ca într-un prieten – nu este nevoie să te lupi – crezi în viață și în existență. În momentul în care crezi, te poți relaxa, poți fi tot timpul într-o stare de destindere.

ZIUA 257

În mod obișnuit, oamenii trăiesc o viață închisă. Ei nu își deschid ușile și nici ferestrele. Trăiesc în frică, se ascund, se tem tot timpul de necunoscut. Nu dau voie soarelui, ploii și vântului să intre în ființa lor. Dar dacă pui un trandafir în camera ta și închizi ușile și ferestrele, și nu dai voie vântului, ploii și soarelui să ajungă la el, nu poți spera ca trandafirul să supraviețuiască; va muri. Așa sunt și oamenii – aproape morți. Trăiesc o viață moartă, se târăsc cumva.

Pentru a trăi cu adevărat, trebuie să fii disponibil pentru tot ceea ce există.

Trebuie să fii complet deschis și vulnerabil. Trebuie să scapi de frici. Nu trebuie să te temi decât de un singur lucru, iar acel lucru e frica. Cu excepția fricii, nu trebuie să te temi de nimic, pentru că frica ucide, te face incapabil. În momentul în care începi să te îndrepti spre necunoscut în ciuda tuturor fricilor, începi să descoperi în viața ta multe lucruri de care nu ai fost niciodată conștient; pe măsură ce aventura se adâncește, extazul tău se adâncește și el.

Pe măsură ce începi să pătrunzi în necunoscut, există atât de multe provocări cărora trebuie să le faci față, încât în mod firesc devii mai conștient, mai vigilent. Trebuie să fii așa, n-ai încotro. Mergi pe muchie de cuțit, deci cum ai putea să fii neglijent? Trebuie să fii atent și cu ochii în patru. E riscant. Și ori de câte ori există risc, inteligența ta se ascute. Când inteligența e ascuțită, extazul e mare, iar tu ești încântat la fiecare mișcare. Cu fiecare pas, ființa ta interioară începe să se reveleze.

Numai în acest climat al aventurii, al extazului, al integrității, al riscului, al pericolului, al inteligenței, al conștientizării, numai în acest climat se deschide ființa interioară. Bobocul devine o floare.

ZIUA 258

În momentul în care nu te mai temi de necunoscut, necunoscutul îți bate imediat la ușă. Dacă te temi, nu te tulbură. Existența nu interferează niciodată cu viața nimănui, pentru că își iubește creația. Existența lasă fiecăruia libertate absolută, chiar și libertatea de a lupta împotriva existenței – este parte din libertate; chiar și să închizi ușile este parte din libertate; chiar și să refuzi existența este parte din libertatea pe care însăși existența ți-o oferă.

Dar este o prostie să folosești libertatea într-o manieră negativă. Folosește libertatea într-un mod pozitiv, folosește libertatea pentru a primi invitatul necunoscut, folosește libertatea pentru a crea încredere, și iubire, și extaz, astfel ca existența să poată pătrundă în tine. Iar întâlnirea dintre ființa ta și ființa întregului este începutul luminii, începutul vieții eterne, începutul

nemuririi. Aceasta este căutarea tuturor, fie că o știm sau nu.

ZIUA 259

Dacă alegi vechiul, alegi nefericirea; dacă alegi noul, alegi extazul. Aceasta să îți fie cheia: alege întotdeauna ceea ce e nou, necunoscut, periculos, nesigur, fiindcă numai riscând vei crește. Iar creșterea e extaz, maturitatea e extaz.

Nici măcar o dată, nici măcar pentru o singură clipă să nu te agăți de ceea ce e vechi. Renunță continuu la vechi. În momentul în care ceva e vechi, încheie cu el, pune-i capăt. Nu te uita niciodată înapoi; nu e nimic care să merită să privești înapoi după el. Nu poți privi înapoi, trebuie să mergi înainte, mereu înainte. Și fii aventuros.

ZIUA 260

Cel mai frumos lucru despre pericol este acela că te face să fii alert, conștient; prin urmare, oamenii care urcă spre vârfuri necunoscute, netrecute pe hartă, caută în realitate conștientizarea. Ei nu-și dau seama ce caută. Oamenii care au călătorit de la Polul Nord și la Polul Sud, care își asumă tot felul de riscuri, oamenii care au călătorit spre Lună nu sunt conștienți de ceea ce caută ei, de fapt. Caută conștientizarea, dar nu o fac în mod conștient.

Omul care meditează o face conștient. Nu este nevoie să urci pe Himalaya sau să mergi pe Lună, pentru că există în tine vârfuri mult mai înalte, există distanțe mai mari și stele mult mai semnificative înăuntrul tău; cerul întreg este acolo, întregul cosmos. Dar este mult mai riscant decât să te duci pe Lună sau să urci pe Everest. Cel mai măreț și periculos spațiu, cel mai

riscant, este cel din tine; tocmai de aceea, foarte puțini oameni îndrăznesc să intre în ei înșiși.

ZIUA 261

În exterior, bucură-te de clipa prezentă; nu îi cere să fie eternă. Nimic nu poate fi etern în exterior. Bucură-te de clipa prezentă ca de o clipă prezentă, știind perfect că este doar o clipă. Floarea care a înflorit de dimineață este menită să moară până la apus. A venit odată cu răsăritul și va pleca odată cu apusul.

Așa că bucură-te! Eu nu sunt împotriva florii – bucură-te! Dar ține minte, nu trebuie să rămâi agățat de ea, nu trage nădejde; în caz contrar, vei trăi o deziluzie. Bucură-te de clipa prezentă în exterior, și caută eternitatea în interior.

ZIUA 262

Omul este o scară – sunt multe posibilități în el, iar acest lucru reprezintă în egală măsură primejdie și demnitate, glorie și agonie. Este ușor să cazi; să cazi este întotdeauna mai ușor, nu este nevoie de nici un efort pentru asta. Să te ridici presupune efort. Cu cât vrei să te înalți mai mult, cu atât mai mult ai nevoie de efort. Dacă vrei să atingi vârfurile conștiinței, va trebui să riști totul.

Nu trebuie să-ți iei ființa ca fiind de la sine înțeleasă, pentru că omul nu are ființă – are doar un spectru de posibilități, întregul spectru. Aceasta este frumusețea omului, și totodată și nefericirea lui. Este singurul animal anxios din existență, singurul animal care simte angoasă. Cauza care stă la baza fricii lui este aceea că s-a aflat dintotdeauna la răscruce. Omul trebuie să

aleagă la răscruce. Trebuie să aleagă în fiecare moment: a fi sau a nu fi, a fi asta sau a fi ailaltă.

ZIUA 263

Rămâi în lume, dar fii complet neatins, neidentificat. Despre asta este vorba în sannyas: să trăiești în lume și totuși să nu fii în lume; să trăiești în lume, dar să nu îi permiți lumii să trăiască în tine; să treci prin lume pe deplin conștient că este trecătoare, și să nu îi dai voie să te perturbe, să te distragă.

Atunci calamitățile și binecuvântările, eșecurile și succesele vor fi același lucru pentru tine. Și când vezi că întunericul și lumina, viața și moartea sunt unul și același lucru, simți o liniște interioară nemaipomenită, un echilibru extraordinar. Acea tăcere profundă este adevărul.

ZIUA 264

Să trăiești în mijlocul limitărilor înseamnă să trăiești într-o stare întunecată, într-o stare nedemnă. Este o umilință, pentru că ființa noastră are nevoie de cerul întreg, și numai atunci poate dansa, numai atunci poate cânta, numai atunci poate fi. În caz contrar, totul este schilodit, paralizat: nu ai loc să zbori, nu ai loc să te miști. Omul trăiește în limitări: limitările corpului, limitările minții, limitările emoțiilor, ale stărilor de spirit. Toate acestea sunt limitări și limitări. Și trebuie să transcendem toate aceste limitări.

Aceasta este funcția meditației, să te ajute să treci dincolo de limite. Este o călătorie într-un spațiu în care nu există limite de nici un fel. În acel moment, toată gloria este a ta; viața devine o binecuvântare, o festivitate, pură bucurie. Iar pentru mine, bucuria este singurul lucru dumnezeiesc, pentru că îți oferă toate celelalte calități dumnezeiești – iubire, adevăr,

conștiință, liniște. Îți oferă tot ce îți trebuie, tot ceea ce este necesar pentru dezvoltarea spirituală. Fără bucurie, nimeni nu poate crește. În nefericire nu faci decât să te contracti; în bucurie te dezvolți.

Omul nu ar trebui să se mulțumească cu nici o limită. Ori de câte ori ai atins o limită, încearcă să treci dincolo de ea. Când ai transcens toate limitele, când ai atins infinitatea, ai ajuns la existență – ai ajuns acasă.

ZIUA 265

Nufărul crește din nămol – cea mai frumoasă floare crește din nămolul murdar. Acest lucru înseamnă că nămolul conține ceva frumos. Așa că nu îl respinge, el conține nufăr. Trebuie să înveți arta de a crește nufăr. Și este un miracol – aproape că nu îți vine să crezi! Dacă nu ai văzut cum crește un nufăr din noroi, nu ai cum să crezi. Nu îți vine să crezi că această floare frumoasă și delicată, cu un asemenea parfum, cu o asemenea culoare, a crescut din nămol.

Omul se naște ca nămol, dar conține un nufăr în el – în chip de sămânță. Omul nu trebuie respins, trebuie acceptat și transformat. Lumea nu trebuie să fie negată; ea conține ceva infinit de frumos. Nu este la suprafață, trebuie adus la suprafață.

Prin urmare, eu nu sunt împotriva a nimic: nici împotriva corpului, nici împotriva lumii, nici împotriva exteriorului. Nu sunt împotriva a nimic, dar sunt pentru transformare. Orice mi-ar fi oferit existența, este ceva de valoare; dacă nu îi putem înțelege valoarea este din vina noastră, este din cauza viziunii noastre limitate.

ZIUA 266

Concentrează-ți toată energia pe meditație, ca să poți învăța secretul. Numai dacă vei practica mai multe exerciții de meditație, vei putea reuși să găsești meditația care ți se potrivește cel mai bine. Iar în momentul în care o metodă ți se potrivește, ceva face clic înăuntrul tău. Brusc vei ști că: „Aceasta este metoda potrivită pentru mine“. Și vei ști acest lucru în mod atât de absolut și de categoric, încât nu te mai poți îndoii.

Continuă cu acea meditație; lasă meditația să devină un lucru central în viața ta, pentru că te vei naște întru lumină prin intermediul ei. Iar lumina este o altă denumire pentru dumnezeire.

ZIUA 267

Învăță de la păsări să cânti cântecul lor, învață de la copaci dansul lor, învață de la râuri muzica lor. Odată ce te deschizi, vei fi surprins – întreaga existență este un fenomen foarte poetic!

Nu trebuie să pui întrebări cu privire la sensul existenței, căci aceste întrebări vor deveni întrebări filosofice. În momentul în care te întrebi „Care este sensul existenței?“, ai pierdut contactul cu poezia. În momentul în care începi să dansezi cu copacul, fără să te întrebi „Care este sensul acestui copac ce se leagănă în vânt?“, atunci ești poetic. Iar miracolul, miracolul miracolelor, este acela că persoana căreia nu îi pasă de sens îl găsește imediat.

Dansează cu copacii, cântă cu păsările, înoată în ocean, și vei găsi sensul fără să îl cauți. Nu trebuie decât să devii parte din această frumoasă existență. Cântă cântecul tău: fiecare dintre noi are un cântec în inimă, și dacă nu îl cânti, vei rămâne neîmplinit. Trebuie să îți faci treaba – asta înțeleg eu prin a-ți cânta cântecul.

ZIUA 268

Când ești tăcut, potențialul tău îți vorbește, îți șoptește. Iar acele șoapte sunt foarte categorice – nu există „dacă” și „însă”. Inima nu cunoaște nici un „dacă” și nici un „însă”, inima îți spune pur și simplu că acesta este destinul tău: să devii pictor, sau poet, sau sculptor, sau dansator, sau muzician. Îți spune, pur și simplu, că așa te vei împlini. Începe să te dirijeze.

Funcția maestrului este de a te ajuta să fii tăcut, astfel încât să-ți auzi propriile șoapte interioare, iar în acel moment, viața ta începe să se miște conform unei discipline interioare. Așa că eu îți ofer o disciplină exterioară. Te ajut să îți descoperi intuiția; doar atunci ești liber, te miști în libertate.

ZIUA 269

Nu te gândi că unele lucruri sunt banale și că altele sunt sacre. Pentru omul care știe cum să se bucure, totul este sacru. Nu există separare între lume și Dumnezeu – totul este divin. Poate că lumea este Dumnezeu manifestat, iar Dumnezeu este lumea nemanifestată. Și atunci când cineva se bucură, de ce să facă vreo diferență între ceea ce e manifestat și ceea ce e nemanifestat?

Floarea este manifestarea seminței, iar sămânța este floarea nemanifestată – sunt unul și același lucru. La fel e și cu lumea asta și cealaltă, cu țărnul ăsta și celălalt. Nu este nevoie să separi materialismul de spiritualism – sunt împreună. Prin urmare, bucuria se află în lucrurile mici: a face un duș sau a bea un ceai. Nu face separări. Pentru omul care știe cum să fie extaziat, băutul ceaiului este la fel de sacru ca orice rugăciune, iar somnul lui este la fel de sacru ca orice activitate religioasă.

ZIUA 270

Un cântec reprezintă doar un stadiu în care cineva este deschis și este gata să își reverse inima în existență. Cântecul este simbolic – nu ești nefericit. Păsările cântă dimineața... La fel ca ele, ar trebui să avem tot timpul dispoziția necesară pentru a cânta, ca și cum ar fi tot timpul dimineață, ca și cum ar fi tot timpul momentul în care răsare soarele.

Soarele poată să răsară în orice moment, iar tu trebuie să-i urezi bun venit, așa că trebuie să fii foarte receptiv. Trebuie să fii alert – oaspetele poate sosi în orice moment. Păsările care cântă nu fac decât să se pregătească pentru a ura bun venit soarelui. Florile încep să se deschidă, copacii încep să danseze. Întreg pământul devine viu, înflăcărat, gata să primească o nouă zi.

Inima care cântă, inima care dansează, inima care iubește este gata să primească dumnezeirea. Cel nefericit poate continua să se roage, dar din cauza nefericirii, rugăciunea lui este greșită încă de la început. E împovărată de nefericire și, în loc să se ridice spre cer, ea cade înapoi pe pământ. Nu are aripi; nu poate să ajungă la Dumnezeu. Când ești plin de extaz, iubitor, când ești plin de zâmbete, de bucurie, când nu ești serios în ceea ce privește viața, ci ești ca un copil jucăuș – inocent, care se întreabă despre tot și despre toate, care se uită la toate cu fascinație – când inima cântă aleluia, numai atunci Dumnezeu poate sosi în orice moment.

Nu este nevoie ca tu să te duci undeva, învață doar cum să fii receptiv, deschis, iubitor, cum să cânți, să fii plin de voieșie – iar Dumnezeu nu are cum să nu sosească.

ZIUA 271

Lucrul cel mai fundamental este să cunoaștem natura existenței, pentru a putea fi în acord cu ea. Altfel, toată lumea iese din ritm, iar acea ieșire din ritm este nefericirea. Să fii în armonie cu existența înseamnă extaz, să fii în acord profund cu existența înseamnă să fii extaziat. Așa că singurul lucru care poate aduce transformare totală în viața ta este să devii conștient de adevăr, de natură, de tao al existenței. Iar calea nu duce în exterior, calea duce spre interiorul tău; este o călătorie interioară.

Înainte de orice, trebuie să îți găsești propriul centru. În momentul în care ți-ai găsit centrul, ai găsit, de fapt, centrul existenței, pentru că nu există două centre. Nu suntem diferiți decât la nivel de circumferință, iar la centru ne întâlnim și ne contopim cu toții. La centru suntem unul și același; copacii, munții, oamenii, animalele, stelele. În momentul în care pătrunzi în propriul tău centru, vei cunoaște tao a tot ceea ce există. Și, odată ce ai cunoscut tao, natura, dharma, nu mai poți fi împotriva sa. Ar fi sinucidere curată. Dar fără să îl cunoști, sigur că ai să te tot împiedici, să rătăcești.

Meditația este calea spre a-ți găsi centrul.

ZIUA 272

Mulți oameni îl caută pe Dumnezeu, fără să se obosească să afle dacă sunt pregătiți să îl întâlnească. Nu se gândesc niciodată la acest lucru. Eu spun așa: uită de Dumnezeu, și pregătește-te, pur și simplu. Ori de câte ori vine momentul, și ori de câte ori ești pregătit, Dumnezeu se va manifesta în viața ta. Nu este nevoie să te obosești, nu este nevoie nici măcar să te gândești la Dumnezeu; gândirea ta nu îți va fi de ajutor. Pregătește-te – iar a te pregăti înseamnă a te bucura, a înflori, a dansa, a cânta, a iubi, a medita, pentru ca toate dimensiunile și petalele ființei tale să se poată deschide.

ZIUA 273

Extazul este o experiență. Te pot învăța cum să îl trăiești, dar nu te pot învăța ce este. Dacă devii tăcut, calm, liniștit, vei putea cunoaște extazul. Extazul este experiența unei stări tăcute a minții, pentru că într-o stare tăcută a minții, mintea dispăre. Nu mai este minte; devine non-minte.

Și, odată cu dispariția minții, dispar și toate dorințele, toate tensiunile, toate

anxietățile. Acestea sunt barierele care nu permit extazului să se manifeste în tine, deși extazul este însăși natura ta.

ZIUA 274

Omul își construiește viața pe nisipurile visurilor sale. Tocmai de aceea orice ar încerca el să facă, eșuează, toate casele se năruiesc. Acest lucru se explică prin faptul că nu există o fundație construită din ceva etern; fundațiile se bazează pe ceva efemer. Iar când casa de nisip se prăbușește, începem să construim altă casă – din același material, cu același material. Pare că nu ne învățăm niciodată lecția: dacă un vis se năruiește, începem să visăm la altceva; dacă o dorință ne frustrează, sărim imediat la o altă dorință, începem un alt proiect – dar nu vedem niciodată că dorința ca atare este menită să eșueze.

A dori înseamnă să lupți împotriva întregului. Este o sarcină imposibilă. Pur și simplu, nu ai cum să o duci la bun sfârșit. A nu îți dori înseamnă a te relaxa cu întregul, a continua viața alături de el, a nu avea nici un fel de dorință. Înseamnă: „Tot ce își dorește întregul este și dorința mea. Nu încerc să ating vreun scop individual“. În momentul în care începi să urmărești un țel individual, inevitabil vei avea probleme, pentru că noi nu suntem diferiți de întreg, prin urmare nu putem avea țeluri diferite. Cuvântul idiot este foarte semnificativ în acest context; rădăcina lui înseamnă exact același lucru: cineva care încearcă să obțină ceva individual. Este un idiot pentru că eșecul lui este absolut sigur. Nimeni nu a reușit să atingă un scop individual. Trebuie să învățăm să fim parte din viață, din existență. Suntem valurile oceanului: nu putem avea țeluri individuale și nici nu este nevoie deloc de așa ceva.

ZIUA 275

Nu suntem separați de existență, dar trăim cu toții cu ideea că suntem separați. Ideea separării este egoul. Ideea – doar ideea – creează iadul, pentru că atunci ne temem pentru propria supraviețuire, ne temem pentru viitorul nostru, ni se face frică de faptul că într-o bună zi vom muri. Totul este legat de ideea de ego. Nu înțelegem că suntem una cu întregul, că nu există nici naștere și nici moarte. Am fost tot timpul aici, parte din întreg. Este ca în cazul unui val care răsare din mare; există în mare chiar dinainte de a se ridica la suprafață – și rămâne tot acolo chiar și după ce s-a întors în mare să se odihnească. Nașterea și moartea sunt ambele false; valurile rămân, uneori latente, în stare de odihnă, alteori se manifestă, dar se află acolo, sunt tot timpul acolo. Sunt parte din ocean.

Și noi suntem parte din existență, suntem valurile acestui ocean, și odată ce înțelegem acest lucru, toată anxietatea dispare; nu mai ai de ce să îți faci griji. Aceasta este casa noastră – suntem parte din ea.

Nu există nici o cale prin care să fim altundeva sau să încetăm să mai fim – nu există nici o cale.

ZIUA 276

Extazul este ceva foarte natural. Dacă încetezi să creezi nefericire, vei cunoaște extazul; nu este ceva ce trebuie să inventezi. Este aceeași energie care devine nefericire. Nu investi deloc în nefericire. Nu-ți pune energia în gelozie, în ură, în furie, în posesivitate. Retrage-te din toate aceste lucruri stupide.

William Blake avea dreptate spunând că „energia este desfătare“. Dacă recuperezi energia din toate prostiile în care ai investit-o, vei fi atât de plin de energie, vei pulsa de energie, vei dansa de energie, încât nici nu îi vei putea face față. Trebuie să dansezi, trebuie să te bucuri! Trebuie să iubești, trebuie să râzi. Energia începe să se reverse.

ZIUA 277

Fiecare copil este în extaz în burta mamei. Acolo nu are nimic – nu este președintele SUA, nu este cel mai bogat om din lume, nu deține palate –, nu are nimic, dar extazul îi este infinit. Psihologii spun că extazul din pânțele mamei este cel care îi bântuie pe oameni în tot decursul vieții lor: cum să îl recâștigi? Am gustat din ceva în pânțele mamei și nu avem cum să uităm acel gust. Depunem toate eforturile să uităm, dar cumva el încă persistă în noi. A fost o experiență atât de profundă, încât este imposibil să o ștergi. Dar poate fi obținută din nou foarte ușor. Trebuie doar să devii asemenea unui copil și să te gândești la întregul univers ca și cum ar fi pânțele mamei.

Asta ar trebui să facă, de fapt, religia: să te ajute să te gândești la univers ca la mama ta, pentru a nu intra în conflict cu universul, pentru a te încrede în el, pentru a ști în adâncul tău că îi pasă de tine, că nu trebuie să îți faci griji și nu trebuie să fii tot timpul anxios, încordat, că s-a avut grijă de tot. Apoi vei simți brusc un nemaipomenit extaz. Meditația te ajută doar să revii la pânțele universului.

ZIUA 278

Adevărul se cunoaște doar printr-o armonie interioară profundă. În mod obișnuit, suntem haotici, discordanți, sunt mai multe persoane în noi, nu doar una singură. Suntem multipsihici: avem multe minți în noi, și toate ne trag în direcții diferite – sunt multe voci, și nu îți poți da seama care este a ta. O voce spune: „Fă asta!“, alta îți spune: „Nu face asta!“ Ești într-un dubiu constant, ești spart în mii de bucăți, asemenea unei oglinzi aruncate pe jos. Aceasta este situația în care se află omul. Dar toate aceste fragmente de oglindă pot fi adunate. Pot fi topite în întreg; pot fi integrate, cristalizate. Despre asta este vorba în cazul sannyasului: este știința cristalizării fragmentelor tale într-o singură unitate organică. În momentul în care

unitatea răsare în tine, o muzică nemaipomenită se naște. Toate zgomotele devin o orchestră, și numai atunci poți auzi, poți vedea, poți simți adevărul existenței. El este întotdeauna acolo, dar mințile noastre sunt atât de gălăgioase, încât nu îl putem percepe.

În momentul în care acest haos interior a dispărut, vom putea auzi vocea discretă din interiorul nostru. Și atunci, în mod indubitabil vei ști: „Aceasta este vocea mea, aceasta este existența care vorbește în mine“. Și nu vei mai avea nici un dubiu: va fi indubitabil. Numai în acel moment de hotărâre și certitudine viața poate deveni un templu – în caz contrar, nu facem decât să construim castele de nisip.

ZIUA 279

Nu trebuie să devenim perfecți, ne naștem perfecți. Și nu trebuie să inventăm extazul, trebuie doar să îl descoperim. Prin urmare, nu este atât de dificil pe cât ar crede oamenii; este un proces simplu de relaxare, de odihnă, și prin acest proces devenim, treptat, concentrați.

În ziua în care îți vei atinge centrul, totul va deveni brusc luminat; vei fi găsit întrerupătorul. Este ca și cum ai băjbâi în întuneric: continui să băjbâi și apoi găsești întrerupătorul. Și aceasta este, de fapt, situația noastră actuală. Plângem și suspinăm degeaba; de aceea cei care și-au văzut centrul au sentimente ciudate față de oameni. Ei simt și compasiune, dar se și amuză zdravăn, pentru că pot să vadă stupiditatea: ai deja lumina, dar fugi în toate părțile, fără nici un motiv. Și din cauza fugii tale, continui să ratezi lumina.

Cei care au cunoscut lumina simt și o mare compasiune, pentru că tu suferi – e adevărat, chiar dacă suferința ta este prostească. E ca în cazul unui om care a văzut o sfoară și a crezut că este un șarpe, apoi a fugit de frică și a alunecat pe o coajă de banană, și-a rupt câteva oase și poate că a ajuns și la spital. Știi clar că a fost un prost – nu era nici un șarpe acolo! Ar fi putut să moară din cauza unui infarct – și fără să existe nici un șarpe; o banală sfoară i-a jucat festa.

Și exact în această situație se află și omul. Acest tipar de viață, absurd și ridicol, trebuie schimbat complet. Privește în tine, și apoi, dacă nu găsești nimic, privește în exterior. Dar eu spun în mod categoric că nimeni dintre cei care au privit în ei nu a ratat lumina, așa că nici tu nu ai cum să o ratezi. Nimeni nu este o excepție, aceasta este legea absolută: cel care caută în interiorul său găsește – găsește împărăția lui Dumnezeu, extazul perfect, adevărul absolut. Și odată cu acest adevăr vine libertatea și minunatul ei parfum.

ZIUA 280

Poți crea iadul sau raiul – este decizia ta, responsabilitatea ta.

Toate lucrurile bune din viață – de fapt, viața însăși – reprezintă un dar al existenței. Așa că problema nu este cum să le cauți, ci cum să le primești. De exemplu, extazul. Nu e departe, pe undeva prin Tibet, prin munții Himalaya. Problema care se pune nu e cum să călătorești până la el; simpla întrebare este cum să devii mai receptiv. Darurile continuă să sosească, dar găsesc ușile închise. Soarele răsare, dar noi continuăm să rămânem în întuneric, pentru că avem ochii închiși. Darul se află acolo – trebuie doar să-ți deschizi ochii și nu ai să vezi decât lumină.

ZIUA 281

Sunt oameni care au devenit experți în găsirea motivelor pentru a fi nefericiți. Nu pot să fie fericiți până nu sunt nefericiți. Nu cunosc decât o fericire, aceea de a fi nefericiți. Iar când asemenea oameni vorbesc despre nefericirea lor, o poți vedea în ochii lor, pe chipurile lor, în felul în care vorbesc despre ea – totul arată că se bucură, că se laudă cu nefericirea lor. Probabil că își amplifică nefericirea, o fac să pară cât mai mare. Cum ar

putea cunoaște acești oameni extazul?

În orice clipă există două variante alternative; poți alege să fii nefericit sau să fii extaziat. Începe să privești din perspectiva asta: în fiecare situație, încearcă prima oară să afli ce te-ar face nefericit și ce te-ar face fericit.

ZIUA 282

Când eram copil, tata a construit o casă foarte frumoasă. Dar arhitectul l-a amăgit – era un om simplu –, prin urmare casa s-a năruit după prima ploaie. Urma să ne mutăm în acea casă; două sau trei zile în plus, și casa ar fi căzut peste noi. Tata era departe; i-am trimis o telegramă: „Vino repede, casa s-a dărâmat“. Nu a venit, și nici nu mi-a răspuns. A venit atunci când trebuia să vină, și primul lucru pe care mi l-a spus a fost următorul: „Ești un nesăbuit! Casa nu mai este – de ce ai cheltuit zece rupii ca să-mi trimiți așa o telegramă lungă? Ai fi putut păstra cele zece rupii! Slavă Cerului că s-a năruit la momentul potrivit. Dacă ar mai fi așteptat patru sau cinci zile, ar fi ucis întreaga familie!“

A invitat tot orașul la un ospăț. Mi-a plăcut ideea. Toți vecinii au râs: „E curată nebunie: ți s-a năruit casa, toată lumea este nefericită din această cauză“. I-a chemat pe toți cei din oraș – era un oraș mic – la un ospăț uriaș, pentru a-i mulțumi lui Dumnezeu că ne ajutase: „Încă patru zile și toată familia ar fi murit!“ Asta este ceea ce eu numesc a alege extazul în orice situație.

Una dintre surorile mele a murit. Pe ea am iubit-o cel mai mult și am suferit foarte tare după moartea ei – deși mai aveam încă zece frați și surori. Tata mi-a spus: „Nu are de ce să te tulbure moartea ei. Mulțumește-i lui Dumnezeu că mai ai zece frați și surori care încă trăiesc! Ni i-ar fi putut lua pe toți. Ce putem face? Așa cum a luat-o pe sora ta, îi putea lua pe toți. A luat doar unul singur din ceilalți 11 copii. Nu înseamnă nimic, ne putem permite o asemenea durere. Îi putem oferi un copil lui Dumnezeu; dacă are nevoie de sora ta, lasă-l să o aibă. Tu mai ai încă zece frați și surori – bucură-te că zece sunt încă în viață, e mai bine decât să fii nefericit pentru

că ți-a murit o soră“.

Aceasta trebuie să fie abordarea oricărei persoane religioase. Numai atunci viața ta va deveni un fenomen binecuvântat.

ZIUA 283

Iubirea este rugăciune, iubirea este adorare, iubirea este religie – restul sunt prostii! Toate celelalte sunt invenții ale preoților abili, care vor să exploateze umanitatea; altfel, nu este decât un fenomen simplu. Nu este nevoie de preoți, nu este nevoie de toate aceste ritualuri mărețe în biserici și temple, dar milioane de oameni îi exploatează pe ceilalți.

Omul simte nevoia de a căuta adevărul. Din cauza acestei nevoi, omul este vulnerabil în fața exploatării; altminteri, religia este un fenomen simplu, nu are nimic complex.

Fă din tine un iubitor al existenței în toate manifestările ei. În acel moment nu vei mai fi hindus, creștin, sau mahomedan. În acel moment vei găsi predici până și în pietre. Vei fi surprins să afli că nu este nevoie să te uiți la scripturile religioase, pentru că întregul univers este adevărata scriptură. Pretutindeni se află semnătura existenței, iar toate acele așa-numite religii sunt făurite de om.

ZIUA 284

Să fii trist înseamnă să fii păcătos, să fii bucuros înseamnă să fii sfânt. Dacă poți râde din toată inima, viața începe să îți devină sfântă. Un zâmbet din toată inima este ceva unic. Nimic nu îți poate face râsul mai sfânt decât un râs din toată inima. Și atunci când râzi, lasă celulele din corpul tău să râdă

și ele cu tine.

Din cap și până în picioare, lasă râsul să se împrăștie. Lasă-l să ajungă în cele mai adânci și mai profunde cotloane ale ființei tale. Vei fi surprins să afli că vei ajunge mai aproape de existență prin râs, decât prin rugăciune.

ZIUA 285

Chiar astăzi citeam despre un bărbat în vârstă de 95 de ani. A fost întrebat care era secretul longevității și sănătății sale. El a răspuns: „Mă simt un pic stânjenit să spun adevărul. Adevărul este că îmi iau viața din copaci. Îi îmbrățișez și fluxuri subtile de energie îmi pătrund în corp. M-au ținut în viață și m-au umplut de sevă“. Eu consider că are dreptate. Poate că nu este capabil să dovedească asta în mod științific, dar mai devreme sau mai târziu se va dovedi: dacă iubești un copac, copacul îți răspunde; dacă iubești o piatră, chiar și piatra îți răspunde.

Experimentează cu iubirea în toate felurile posibile, și te vei îmbogăți mai mult cu fiecare zi. Vei găsi noi surse și noi moduri de a iubi, noi obiecte de iubit. În cele din urmă, va veni un moment în care vei sta doar fără să îndrepti iubirea spre un anumit obiect, ci iubind pur și simplu – nu iubind pe cineva, ci pur și simplu iubitor, plin de iubire, debordând de iubire. Aceasta este starea iluminării. Odată ce te-ai împlinit, odată ce ești profund mulțumit, ai ajuns la destinație. Pentru prima dată dispăre sentimentul, senzația continuă că ceva lipsește.

Aceea este cea mai măreață zi din viața ta, momentul în care simți că nu lipsește nimic, nimic. Cauți, dar nu găsești nimic care să lipsească, totul este împlinit.

ZIUA 286

Când vezi un răsărit frumos și te simți plin de bucurie, te gândești în mod natural că bucuria este izvorâtă din acel frumos răsărit. Nu este adevărat. Răsăritul nu a făcut decât să genereze un proces de meditație în tine: este atât de frumos, încât gândurile ți s-au oprit. Ești într-o stare de completă fascinație; te-a posedat. Iar în momentul în care încetează gândirea, te vei adânci în profundă meditație și vei atinge sursa fericirii din tine.

ZIUA 287

Mâine trebuie să fie mâine, niciodată azi. Nu ar trebui să te aștepti să fie ca azi. Este periculos să aștepti asta, pentru că nu va fi așa; prin urmare, vei fi frustrat. Și dacă, din întâmplare, dintr-un accident, se întâmplă să fie ca azi, te vei plictisi, dar nici frustrarea și nici plictiseala nu sunt bucurie.

Lasă viitorul să fie deschis. Să nu ai așteptări. Viața este necunoscută, neprevăzută, nu încerca să faci lucrurile să fie permanente. Natura vieții este schimbarea, iar noi trebuie să curgem odată cu natura, cu tao, cu legea cea de pe urmă a existenței. Fii în acord cu ea, fără nici un fel de așteptare din partea ta, și te vei îmbogăți nespus. Fiecare moment îți va aduce o nouă bucurie, o nouă viață, o nouă lumină, o nouă dumnezeire.

Persoana a cărei iubire curge fără opreliști și care nu este limitată de nimic devine vastă, vastă precum însuși cerul. În acea imensitate vei cunoaște dumnezeirea. Acea vastitate este dumnezeirea.

ZIUA 288

Să trăiești în prezent este singura cale de a trăi. Când trăiești în prezent,

fără un trecut care să te tragă înapoi și fără un viitor care să te împingă înainte, când întreaga-ți energie este concentrată în momentul prezent, viața capătă o intensitate nemaipomenită; devine o poveste de dragoste pasională. Arzi, plin de energie, devii plin de lumină, căci la o anumită intensitate focul devine viață, intensitatea devine lumină.

Aceasta este singura cale de a fi bogat, prosper.

ZIUA 289

Singura cale de a fi bogat este să fii deschis existenței, să fii deschis în fața tuturor culorilor, a tuturor curcubeielor, a tuturor cântecelor, a tuturor copacilor și a tuturor florilor, pentru că Dumnezeu nu poate fi găsit în biserici – bisericile sunt construite de oameni. Dumnezeu trebuie găsit în natură.

Îl vei găsi în stele, îl vei găsi în pământ. Când plouă pentru prima dată și mireasma plăcută se ridică din pământ, acolo vei găsi dumnezeirea. Îl poți găsi pe Dumnezeu în ochii unei vaci sau în gânguritul unui bebeluș. Îl poți găsi pe Dumnezeu oriunde, cu excepția locurilor inventate de preoți. Biserici, temple, moschei – toate acestea sunt clădiri goale, la fel de goale ca oamenii. Fii vulnerabil, fii maleabil și deschis, nu crea o carapace dură de jur împrejurul tău pentru a te proteja. Rămâi neprotejat, nesigur – iar împărăția lui Dumnezeu va fi a ta. În momentul în care ești gata să accepți viața așa cum vine, fără condiții, brusc dumnezeirea apare de peste tot. Să fii plin de dumnezeire este singura posibilitate de a avea un sens, de a avea o semnificație în viață.

Persoana care a cunoscut dumnezeirea a cunoscut nemurirea. Și atunci numai corpul va mai muri; nucleul esențial al ființei va dăinui pe veci.

ZIUA 290

Întreaga existență are o singură dorință și aceea este extazul. Prin urmare, eu spun că extazul este Dumnezeu și nu există alt Dumnezeu. Toți ceilalți zei sunt invențiile omului, și este mai bine să scăpăm de ei ca să putem privi în direcția bună.

ZIUA 291

Iubirea este singurul pod către victorie. Dar este un pod foarte ciudat, pentru că prima cerință în iubire este să te predai. Victoria iubirii vine prin predare; prin urmare, este de o nespusă frumusețe. Este nonagresivă, este receptivă; câștigă nu prin cucerire, ci prin a fi cucerită.

Cei care încearcă să cucerească existența sunt niște nebuni, nu au cum să o facă. Oamenii înțelepți se predau existenței; o invită să îi cucerească. Nu poți lua în posesie existența, dar îi poți permite să te ia în posesie. Asta este iubirea: îți permite să fii posedat. Este nonposesivă, nu are nici o dorință de a poseda. Dorește să fie posedată, complet posedată, astfel încât să nu mai rămână nimic pentru sine.

ZIUA 292

Viața nu este lipsită de sens; are valoare intrinsecă. Dar valoarea trebuie descoperită. Suntem în mod inconștient, intuitiv, instinctiv conștienți de ea. Avem vaga intuiție că trebuie să aibă vreun sens – dar nu ne este foarte clar; nu avem dovada valorii ei. Iubirea ne oferă dovada. Un om care iubește nu are dubii cu privire la sensul vieții, la semnificația ei, la bucuria ei. Numai prin iubire oamenii descoperă încet, încet, sensul ultim, dumnezeirea.

Numai prin iubire a fost descoperită întreaga știință a meditației, pentru că în momentele de iubire, mintea se oprește. Când ești cu adevărat îndrăgostit, în acele momente nu gândești. Trecutul dispare, viitorul dispare, prezentul devine totul pentru tine – și exact asta este meditația. Iubirea îți oferă o străfulgerare a meditației, și prin meditație se deschide o fereastră către existența dumnezeirii; prin urmare, eu spun că iubirea este fenomenul cel mai dumnezeiesc de pe pământ.

ZIUA 293

Iubirea este cea mai înaltă formă de poezie – iar prin poezie nu mă refer la literatură. Pentru mine, poezia înseamnă mai mult decât să scrii poezii. Poeziile pot fi scrise și de cineva care nu are o viață poetică și nici grație poetică. Omul care nu are o viață poetică poate să scrie poezii, pentru că nu îi trebuie decât o anumită tehnică. Va fi un tehnician, nu un poet; și dintr-o sută de poeți, 99 sunt tehnicieni. Același lucru este adevărat pentru orice tip de artă; dintr-o sută de muzicieni, unul singur este muzician; 99 nu sunt decât tehnicieni. Așa se întâmplă și în cazul sculpturii, picturii, arhitecturii, în cazul fiecărei dimensiuni artistice.

Poetul adevărat nu are nevoie să scrie poezii – poate să o facă sau nu. Un pictor adevărat poate să picteze sau poate să nu picteze, dar viața lui este plină de culori, are o proporție, o simetrie, un echilibru. El însuși va fi pictura, el însuși va fi poezia, el însuși va fi sculptura.

Asta vreau să spun când afirm că iubirea este poezie: îți oferă o nouă dimensiune; te face mai estetic. Te face conștient de multe lucruri de care nu erai conștient înainte. Te face conștient de stele și de flori, de culoarea roșie, și verde, și aurie a copacilor. Te face conștient de oameni, de ochii lor, de fețele lor, de viețile lor. Fiecare persoană este un fenomen de excepție, cu posibilități infinite. Fiecare persoană este o poveste incredibilă, fiecare persoană este un roman viu. Fiecare persoană este o lume în sine.

ZIUA 294

Multe lucruri sunt posibile, dar trebuie făcute să fie posibile. Tot ce este necesar pentru a face ca ele să fie posibile îți stă deja la dispoziție, dar trebuie să lucrezi în mod conștient în direcția asta. Este ca și cum ai avea foarte mult teren, multe semințe, multă apă și soare, dar nu plantezi deloc semințele. Florile nu vor crește, iar câmpul tău va rămâne un deșert. Va crește doar iarbă, vor crește buruieni.

Acesta este unul dintre cele mai importante lucruri pe care trebuie să ți le amintești: că tot ce este inutil crește de la sine, iar ceea ce este semnificativ trebuie muncit. Să ajungi la ceea ce este semnificativ reprezintă o sarcină dificilă. Dacă nu faci nimic, vor crește buruienile; vor umple pământul. Dar atunci nu poți spera la trandafiri, iar aceea a fost promisiunea. Toată lumea vine pe lume ca o mare promisiune, dar puțini o duc la îndeplinire.

ZIUA 295

Nu poți exista fără întreg, iar întregul nu poate exista fără tine. Faptul că ești este dovada suficientă că existența are nevoie de tine într-un fel; îndeplinești o anumită nevoie.

Chiar și cel mai mic fir de iarbă este necesar, asemenea stelei celei mai mari. Nu există ierarhie în existență. Nimeni nu este superior, nimeni nu este inferior, și nimeni nu este mai necesar sau mai puțin necesar. Este nevoie de tot, pentru că existența înseamnă punerea laolaltă a tot și a toate. Cu toții contribuim cu ceva la existență, iar existența continuă să ne ofere ceea ce ne trebuie. Odată ce ai înțeles această interdependență, viața capătă o nouă frumusețe și grație. Nu mai sunt probleme. Problemele sunt create de ego; pentru că egoul este o entitate falsă, creează probleme. Trăiește în anxietate, în teamă, se teme tot timpul, este tot timpul grijuliu: ceva s-ar putea să nu funcționeze...

În momentul în care dai deoparte egoul, nimic nu poate merge greșit. Nimic nu merge niciodată greșit; totul este perfect așa cum este. Acesta este sensul existenței – acela că totul este în regulă așa cum este.

ZIUA 296

Tot ce este minunat în viață ți se întâmplă doar atunci când ești suficient de curajos încât să îți lași egoul deoparte, să stai complet gol, să nu ascunzi nimic, să fii nimic, să fii nimeni. Apoi încep să se întâmple miracolele. Iubirea își face loc atunci în tine, te umple și începe să înflorească din tine. În cele din urmă, iubirea însăși devine modul tău de a exista, modul în care cunoști tu adevărul.

ZIUA 297

Călătoria începe în iubire și se termină în lumină sau în iluminare – iar podul este rugăciunea.

Întreg pelerinajul de la ignoranță la înțelepciune nu este decât un pelerinaj al rugăciunii. Rugăciunea înseamnă: „Sunt atât de mic, încât nimic nu este posibil prin mine, dacă întregul nu mă ajută“. Rugăciunea înseamnă să predai egoul întregului – nu te predai în disperare, ci în profundă înțelegere. Cum poate valul să se lupte cu oceanul? Însuși efortul este absurd. Dar asta face umanitatea întreagă. Suntem cu toții mici valuri în oceanul conștientizării. Spune-i Dumnezeu acelui ocean al conștientizării, spune-i adevăr, iluminare, nirvana, tao, dharma – toate înseamnă același lucru, anume că suntem parte dintr-un ocean infinit. Dar suntem valuri foarte mici – nu putem avea voință proprie și nu putem avea destin propriu. Însăși dorința de a avea voință proprie și de a reuși ceva pe cont propriu este cauza nefericirii.

Rugăciunea înseamnă că în înțelegerea inutilității voinței umane, te predai voinței divine. Spui atunci: „Vie împărăția Ta, facă-se voia Ta“. Este posibil numai dacă există o mare iubire față de existență. Prin urmare, călătoria începe în iubire și se sfârșește în iluminare. Iar mijlocul călătoriei constă în rugăciune, într-o renunțare profundă la ego.

ZIUA 298

Au trecut 2 000 de ani de când a trăit Iisus, iar umanitatea are din nou nevoie de un mare salt. Este doar o mică schimbare: Iisus spune că Dumnezeu este iubire, eu spun că iubirea este Dumnezeu. Acel miracol este posibil. Când spui că Dumnezeu este iubire, îl faci pe Dumnezeu mai important decât iubirea. Dumnezeu poate fi multe lucruri; iubirea ar putea fi doar un singur aspect al lui. Dumnezeu poate fi înțelept, omnipotent, omniscient, omniprezent. Dumnezeu poate fi o mie de alte lucruri; din aceste mii de calități, iubirea este doar una dintre ele.

Dar experiența mea este complet diferită: iubirea este Dumnezeu – Dumnezeu este secundar, iubirea este prima. De fapt, dumnezeirea este doar unul dintre aspectele iubirii, nu invers. Putem chiar să dăm deoparte ideea de Dumnezeu, și nu pierdem nimic. Dacă iubești, este suficient, pentru că iubirea aduce în mod automat calitatea dumnezeirii în ființa ta, ceva divin și de dincolo.

ZIUA 299

Religia nu este teologie, este iubire. Teologia nu este altceva decât logică; de aceea i se spune „logia“. Iar logica nu are nimic de-a face cu teologia, de fapt este împotriva religiei.

Logica este un exercițiu al minții, despicarea firului în patru, cuvinte încrucișate. Poate crea edificii pământești foarte frumoase, dar nu sunt decât castele din nisip; nu au nici o utilitate. Te pot ține ocupat, servesc aceluiași scop ca atunci când stai pe o plajă și te joci în nisip și faci castele de nisip doar pentru că nu ai nimic altceva de făcut. Te poți bucura de ceea ce faci, dar nu este deloc ceva benefic, este ceva copilăresc.

Teologii nu sunt niciodată oameni maturi. Iisus nu a fost teolog, și nici Buddha. Nici un maestru adevărat nu a fost teolog, ci un iubitor, un imens iubitor. El iubește întreaga existență. Iubirea este rugăciunea lui, iubirea este modul său de a venera, și prin iubire se poate comunica cu existența, poți avea un dialog cu ea. Nu este nevoie decât de o poveste de dragoste profundă, o poveste de dragoste nebună, nebună.

ZIUA 300

Eu nu predau nici un crez, îmi ajut doar oamenii să fie mai conștienți de tot ceea ce se află în interior și în exterior. Aceasta este întreaga mea învățătură: fii conștient și trăiește din conștientizarea ta. Lasă conștientizarea să fie decisivă. Nu îți impune disciplina din exterior; las-o să izvorască din interior, las-o să izvorască din tine și va fi tot timpul proaspătă, tânără, vie. Iar viața va deveni din ce în ce mai intensă, mai pasionată; va arde de bucurie, de extaz și de binecuvântare.

ZIUA 301

Binecuvântați sunt cei extaziați, caci au intrat deja în Împărăția Domnului. Fără să știe că intră în inima Domnului, au intrat. De fapt, Dumnezeu nu poate fi găsit direct. Nu te poți apropia de Dumnezeu direct. Nu are adresă; nu are nici nume, nici formă. Dacă îl cauți pe Dumnezeu, nu îl vei găsi

niciodată. Din această cauză, umanitatea a devenit, încetul cu încetul, ateistă, căci oamenii l-au căutat pe Dumnezeu și nu l-au găsit. Au cercetat, și-au pierdut viața căutându-l, și nu au descoperit decât că totul a fost un exercițiu inutil.

Întreaga responsabilitate cade pe umerii preoților, ai papilor, ai shankaracharya-șilor, ai imamilor, ayatolahilor, ai așa-zişilor oameni religioși. Ei sunt cei care continuă să le spună oamenilor să îl caute pe Dumnezeu, să răscrolească lumea în căutarea lui – iar asta este o prostie! Eu îți zic să cauți extazul și astfel îl vei găsi pe Dumnezeu. Caută-l pe Dumnezeu și nu îl vei găsi – vei deveni mai nefericit decât ai fost vreodată, căci a nu găsi ceva ce ai căutat toată viața te va face să te simți foarte frustrat. Uită de Dumnezeu; caută extazul. Găsește cauzele nefericirii tale și dă-le deoparte, taie-le de la rădăcină. Iar în acel moment vei fi surprins: pe măsură ce scapi de toate cauzele nefericirii, extazul va începe să se dezvolte în tine. Iar în momentele de extaz, vei deveni conștient de o nouă prezență care te învăluie – nu numai pe tine, ci și întreaga existență. Acea prezență este Dumnezeu. Dumnezeu nu este o persoană, ci o prezență. Dumnezeu nu este Dumnezeu, este dumnezeire.

ZIUA 302

Extazul este ceva ce ține de interior, este complet individual, personal; îl poți găsi în interiorul tău – nu ai nevoie de altcineva. Și odată ce l-ai găsit, vei fi victorios. Viața va căpăta splendoare. Cerul ființei tale va deveni plin de stele.

Când știi că nu ai trăit degeaba, până și moartea ți se pare frumoasă. Nu te împotrivești morții, ci mori extaziat. Iar moartea nu devine decât o odihnă.

După ce înflorești, începi să eliberezi parfumul; a venit vremea să te odihnești, să dispari în întreg.

ZIUA 303

Cel mai semnificativ lucru despre extaz este acela că este în sine un paradox, și din cauza naturii sale paradoxale, a devenit aproape neînțeles. Paradoxul constă în faptul că omul trebuie să depună un imens efort, și cu toate acestea nu se întâmplă din cauza efortului, se întâmplă întotdeauna ca un dar oferit de existență. Dar fără efort, omul nu va fi niciodată capabil să primească darul. Deși cadoul este tot timpul disponibil, omul rămâne închis.

Prin urmare, comportamentul oamenilor nu este tocmai cauza atingerii extazului; nu poate cauza extazul, poate doar să înlăture barierele. Este un proces negativ. Este ca și cum ai locui într-o cameră închisă, unde toate ușile și toate ferestrele sunt închise: soarele a răsărit, dar te afli în întuneric.

Soarele nu poate să răsară mulțumită eforturilor tale. Orice ai face, nu poți face soarele să răsară, dar poți deschide ușile sau le poți ține închise – asta nu depinde decât de efortul tău. Dacă deschizi ușile, soarele este la dispoziția ta; în caz contrar, te așteaptă în prag, fără să bată la ușă. Poți trăi în întuneric pentru totdeauna – și nu era nevoie decât să înlături bariera dintre tine și soare. Același lucru se întâmplă și în cazul extazului.

Existența revarsă numai extaz peste oameni, extazul este însăși natura ei. Extazul este intrinsec existenței. Nu este ceva ce se întâmplă din când în când, nu vine după anotimp; este inerent, este însuși nucleul ei.

ZIUA 304

Încearcă să fii din ce în ce mai conștient; conștient de corpul tău, de mintea ta, de inima ta – conștient de acțiunile tale, de gânduri și sentimente. Acestea sunt cele trei dimensiuni în care trebuie să aduci conștientizarea. Și când devii conștient de toate acestea trei, vei deveni conștient de a patra – aceasta este însăși conștientizarea.

ZIUA 305

Omul pare să fie singurul animal care nu învață din experiență. Aceasta este observația mea. Până și măgarii învață. În cultura arabă există un proverb care spune că un măgar nu cade de două ori în aceeași groapă – dar oare omul este capabil de un asemenea miracol? Poate să cadă în aceeași groapă de 1 000 de ori, ce să mai spunem de doar două sau trei ori? Omul cade în respectiva groapă ori de câte ori trece pe lângă ea. Își tot spune sieși: „Haide să mai încerc o dată, poate că lucrurile s-au schimbat; ultima dată era noapte, iar acum e dimineață. Și ce e rău în asta? O ultimă încercare...” Aceasta este, fără îndoială, cea mai importantă observație cu privire la om, anume faptul că nu învață niciodată din experiență. Continuă să se învârtă într-un cerc vicios; funcționează ca o mașină.

Ca să te afli pe calea extazului, nu trebuie decât să înveți din experiență. Nu repeta aceleași lucruri nesăbuite – aceeași furie, aceeași lăcomie, aceeași gelozie, aceeași posesivitate. Nu le repeta. Le-ai repetat suficient și te-ai ars de multe ori. Este vremea să fii conștient, să fii alert, să fii atent și să nu cazi în aceeași capcană iar și iar.

Pe măsură ce devii alert, devii din ce în ce mai capabil să te eliberezi din aceste capcane. Vine o vreme când ești complet eliberat de toate aceste capcane. Vine o vreme când ești eliberat de toate capcanele și evadezi din închisoare – acela este momentul extazului. Extazul începe să se reverse precum flori ce cad din cer și continuă să se înmulțească. Viața devine o binecuvântare pentru tine și pentru ceilalți.

ZIUA 306

În general nu ești pregătit să primești; ușile tale sunt închise, inima îți este

închisă. Chiar dacă existența strigă, tu nu asculți. Existența continuă să îți bată la ușă, dar tu nu îi deschizi niciodată; de fapt, nici nu te gândești că există vreo ușă. Continui să îți trăiești viața banală, mecanică, inconștientă. Este nevoie de efort pentru a te face conștient – dar efortul nu te ajută decât să devii conștient, nu îți poate oferi extaz. Ori de câte ori ești extaziat, înseamnă că ceva a coborât din cer.

Cei care au atins extazul au simțit că eforturile lor le-au curățat inimile, le-au deschis ușile, au înlăturat toate barierele. Și apoi, într-o bună zi, brusc, ceva a început să curgă peste ei, ceva dintr-o sursă necunoscută. Iar când privești în urmă, constăți că eforturile tale au fost mici. Nu poți spune că acest extaz nemaipomenit este rezultatul micilor eforturi depuse; cu toate acestea, a fost nevoie de ele, erau esențiale, nu aveai cum să le eviți.

ZIUA 307

Rădăcinile noastre sunt înfipite în centrul nostru. Dacă suntem buruieni, înseamnă că acele rădăcini sunt în centru; iar dacă vrem să devenim trandafiri, trebuie să creștem rădăcini de trandafiri în centru. Iar apoi, la circumferință se vor ivi frunzișul și florile, și parfumul.

Dar nu poți să te miști de la circumferință spre centru; mișcarea este întotdeauna dinspre centru spre circumferință. Circumferința este doar o umbră. Și din cauză că, de mii de ani, oamenii religioși, moraliștii și toate tipurile de reformatori au încercat să modifice circumferința, au creat un haos din umanitate; centrul rămâne neschimbat.

Rădăcinile sunt ale unor buruieni, iar la circumferință sperăm să devenim trandafiri – nu se va întâmpla niciodată așa ceva. Sau, dacă suntem foarte vicleni, vom putea cumpăra trandafiri de plastic și vom decora circumferința. Îi putem amăgi pe ceilalți și, în cele din urmă, vom fi și noi amăgiți. Dar florile de plastic nu sunt flori adevărate. Așa este caracterul așa-zis moral: din plastic, sintetic. Adevăratul caracter nu trebuie cultivat, nu trebuie practicat; el vine ca o consecință naturală a meditației.

ZIUA 308

Mori pentru a renaște! Acesta este simbolul creștin al crucii. Dar creștinii au uitat de înțelesul acestui simbol, la fel cum toate religiile au uitat de mesajul fondatorilor lor.

Budiștii au uitat de Buddha. Creștinii au uitat de Hristos, mahomedanii au uitat de Mahomed. Este un fenomen foarte straniu acela că adepții marilor religii practică exact opusul.

Continuă să se numească creștini, dar eiucid, de fapt, spiritul lui Hristos. Hristos nu a fost răstignit de romani și evrei. Nu aveau cum să îl ucidă, i-au ucis doar trupul. Dar dacă vrei să știi exact unde anume a fost răstignit cu adevărat, locul acela este Vaticanul; papii l-au crucificat acolo. L-au ucis în mod continuu.

Crucea nu are nimic de-a face cu un sens literal, crucea înseamnă doar meditație. Înseamnă să îți predai egoul; prin urmare, povestea spune că Iisus a înviat a treia zi. Între moarte și înviere există trei zile. Aceste trei zile reprezintă corpul, mintea și inima.

Întâi moare corpul. Începi să scapi de ideea că ai un corp separat; îți dai seama cât este de stupidă această idee. În fiecare moment, existența continuă să reverse energie în tine – cum te-ai putea gândi că ești separat? Dacă ți se taie respirația, mori! Și nu este vorba numai despre respirație; în fiecare zi introduci în corp mâncare și apă, în fiecare zi renunți la tot ce a murit deja; viața continuă să se reverse în tine, iar lucrurile moarte sunt aruncate din corpul tău. Corpul este ca un râu, primind din ce în ce mai multă viață și renunțând la tot ce este mort. Asta reprezintă prima moarte, prima zi.

Apoi mintea, care este un pic mai subtilă, gândurile – toate provin din exterior. Așa cum aerul, apa și mâncarea provin din exterior, mintea continuă să colecteze gânduri de peste tot. Mintea moare ca entitate separată.

Iar apoi se întâmplă cel mai subtil lucru, în a treia zi – aceste trei zile sunt simbolice – sentimentele, emoțiile, inima, toate acestea mor. Apoi apare învierea. În Orient o numim a patra naștere, turiya: turiya înseamnă a patra. Când acestea trei au dispărut, când au devenit una cu existența, brusc devii conștient de o ființă care nu ești tu, care este universală. Aceasta este renașterea.

ZIUA 309

Meditația nu este deloc acțiune, este pură conștientizare. Dar se întâmplă un miracol, cel mai mare miracol din viață. Dacă vei continua să privești, se vor întâmpla lucruri minunate și incredibile. Corpul îți devine plin de grație, nu mai este neliniștit, plin de tensiune. Începe să devină luminos, despovărat; vei vedea cum greutatea asemenea unor munți vor cădea din corpul tău. Corpul începe să devină pur și să se curețe de toate toxinele și otrăvurile. Vei observa că mintea nu îți mai este la fel de activă ca înainte; activitatea ei se reduce din ce în ce mai mult și apar goluri, goluri în care nu mai există gânduri. Acele goluri sunt cele mai frumoase experiențe, pentru că prin acele goluri începi să vezi lucrurile așa cum sunt, fără ca mintea să interfereze în vreun fel. Ușor, ușor, toanele încep să dispară. Nu mai ești nici foarte fericit, nici prea trist. Diferența dintre tristețe și bucurie începe să nu se mai resimtă.

Curând, atingi un echilibru, în care nu mai ești nici trist și nici bucuros. Acela este momentul în care simți extazul. Acea liniște, acea tăcere, acel echilibru este extazul. Nu mai există vârfuri și nici văi, nu mai există nopți întunecate și nici nopți cu lună; toate aceste polarități dispar. Începi să te situezi exact în centru.

ZIUA 310

Când toate dorințele au dispărut, nu te vei mai întoarce în corp, dar vei rămâne în conștiința universală, ca parte din infinit. Asta este ceea ce în Orient numim nirvana, starea ultimă a conștiinței: când nu mai este nevoie de corp, când nu trebuie să mai fii întemnițat. Numim această stare ultima libertate, căci a fi într-un corp înseamnă a fi legat de ceva. Desigur, este ceva limitat, iar tu ești nelimitat: înseamnă să forțezi nelimitatul să se încadreze în lumea mică și limitată a corpului. De aceea există o tensiune constantă, o greutate, și te simți zdrobit, schilodit, întemnițat, legat în lanțuri.

Poate că nu ești neapărat conștient, dar simțim cu toții că ceva este în neregulă, chiar dacă este doar un sentiment vag. Iată ce este în neregulă: omul este infinit și încearcă să existe în micuța lume a corpului.

Conștientizarea te eliberează de corp. În momentul în care ai aflat că nu ești corpul, în acel moment toate dorințele care pot fi împlinite prin intermediul corpului dispar și ele. Este ca și cum ai aduce lumină într-o cameră întunecată: întunericul dispare. Conștientizarea funcționează ca lumina, iar dorințele nu sunt altceva decât întuneric.

ZIUA 311

Efortul meu nu este acela de a-ți oferi un tip formal de religie, nici de a-ți oferi o biserică sau o dogmă de care să te agăți, ci de a-ți oferi o nouă ființă, o nouă umanitate, o nouă conștiință. Trebuie să treci prin două lucruri. Primul este o moarte, moartea a ceea ce este vechi, moartea trecutului, moartea stilului de viață în care ai trăit până acum. Iar al doilea lucru este renașterea.

Ia-o de la capăt ca și cum te-ai fi născut astăzi. Nu este o metaforă, chiar așa este. Te-ai născut astăzi. Lasă acest lucru să se adâncească în inima ta, pentru a putea deveni discontinuu față de trecut. Atunci noaptea se va fi sfârșit, iar soarele va fi răsărit la orizont.

ZIUA 312

Ori de câte ori inima se îndrăgostește, mintea spune că este iubire oarbă, și ori de câte ori inima calculează sau se mișcă în varii direcții, mintea îi găsește tot timpul defecte sau greșeli. Mintea și inima au lumi diferite. Calculele inimii nu sunt logice, sunt intuitive; sar de la un punct la altul. Iar mintea trece printr-un proces detaliat, pas cu pas. Mintea consideră că inima este necugetată, iar pe oamenii care trăiesc conform cu ceea ce le dictează inima nebuni. În timpul vieții, Iisus a fost numit un nebun. Sfântul Francisc a fost și el numit nebun; i se spunea asta atât de des, încât a început el însuși să se numească nebun – de ce să-i deranjeze pe ceilalți!

Inima simte tot timpul că mintea nu este decât un bancher: calculează tot timpul, aritmetic, matematic, este vicleană, abilă; nu cunoaște simplitatea, inocența, iubirea. Numără tot timpul bani, gândește tot timpul în termeni concreți. Inima condamnă profund mintea; privește mintea ca fiind mundană. Iar mintea condamnă profund inima; spune despre inimă că e ne bună, nesănătoasă, nesăbuită, puerilă.

Iar corpul își are felul lui de a fi. Mintea gândește că celibatul este bun, că îți poate prelungi viața, că este religios. Iar corpul râde și spune: „Continuă tu să crezi asta, și-ți voi demonstra eu contrariul, la momentul potrivit. Îți voi crea foarte multe probleme...” Corpul într-adevăr creează probleme, iar mintea trebuie să se plece în fața corpului. Și acest conflict continuă, este un triumf în care este prins fiecare dintre cele trei.

Întregul proces de meditație ajută la armonizarea, la întâlnirea și la contopirea acestor energii conflictuale. În acel moment devii plin de energie, căci energia epuizată în conflicte inutile devine din nou disponibilă pentru tine. Și tocmai acea energie este cea care îți dă aripi și te poartă dincolo.

ZIUA 313

Asumă-ți în totalitate responsabilitatea pentru viața ta. Dacă este urâtă, simte-te responsabil pentru ea. Dacă viața ta nu este altceva decât o continuă angoasă, asumă-ți responsabilitatea pentru asta. La început este greu să accepți faptul că tu ești cauza iadului în care trăiești, însă asta se întâmplă doar la început. Brusc, asumarea începe să deschidă porțile transformării, dacă sunt responsabil de propriul iad, trebuie să-mi creez și propriul rai. Dacă mi-am provocat foarte multă angoasă, pot crea și tot atât de mult extaz. Responsabilitatea aduce libertate, creativitate.

În momentul în care observi că tot ce ești este propria ta creație, te eliberezi de toate cauzele și circumstanțele exterioare ție. Acum nu mai depinde decât de tine: poți să cânti un cântec frumos, poți dansa frumos, poți trăi o viață de continuă sărbătoare. Viața ta poate fi un festival constant și nimeni nu te poate perturba. Aceasta este demnitatea umană.

ZIUA 314

Adevărul înseamnă experiență. Adevărul nu este niciodată o credință. Credințele sunt întotdeauna minciuni. Ele îți pot face viața puțin mai ușoară, dar numai atât; sunt precum tranchilizantele. Adevărul te trezește. Iar omul are nevoie de trezire, nu de tranchilizante care să-l facă să cadă într-un somn profund. Însă de secole, omul a rămas atras de alcool, de tot soiul de alte narcotice, de droguri psihedelice; este dependent încă de pe vremea Vedelor. Pe vremea Vedelor era dependent de soma, iar acum este dependent de LSD. Nu este nici o diferență. Toate aceste substanțe, fie că sunt alcoolice sau psihedelice sau de orice altă natură, nu sunt decât eforturi pentru a evita adevărul.

A evita adevărul înseamnă a trăi în nefericire. Da, putem face ca o viață care este înconjurată de nefericire să fie puțin mai confortabilă, dar așa ceva este o prostie. Putem avea o viață absolut extatică, dar nu este posibil decât dacă dăm deoparte minciunile și cercetăm adevărul. Prima cerință a adevărului este să nu tragi după tine idei preconcepute. Explorează în absolută ignoranță, fără să cunoști nimic dinainte. Ori de câte ori o

persoană explorează într-o stare de necunoaștere, acea persoană este menită să cunoască adevărul, iar adevărul aduce extazul.

ZIUA 315

Nu numai că ne ascundem nuditatea fizică în spatele hainelor, asta nu e nimic –, dar ne ascundem realitatea în spatele multor straturi. Vrem să părem frumoși și ne ascundem urâtenia. Vrem să părem atotcunoscători și ne ascundem ignoranța. Dar reține, vei rămâne în continuare ceea ce ai ascuns în tine. Nu vei fi niciodată ceea ce pretinzi că ești.

Este mai bine să dai deoparte ipocrizia. Eu nu te învăț să renunți la lume, te învăț să renunți la ipocrizie. Acesta este singurul lucru la care trebuie să renunți; orice altceva se întâmplă de la sine. Fii sincer, autentic, adevărat. Orice ai fi, acceptă, căci fără să-ți accepți natura nu te vei putea expune. Vindecarea este întotdeauna efectuată de existență, dar trebuie să îi permiți s-o facă: trebuie să îi arăți rănilor tale, trebuie să îi arăți unde te doare. Nu păcăli tălmăduitorul; trebuie să îi spui, orice ar fi și oricât de urât ar părea. Trebuie să îi arăți rănilor tale; numai atunci vei putea scoate puroiul, numai atunci existența te va ajuta în procesul vindecării.

ZIUA 316

Creând un personaj, devii fals și duplicitar. Devii doi oameni, pentru că metoda creării unui personaj este aceea a reprimărilor – nu există altă cale. Trebuie să îți reprimi natura și să acționezi conform unor principii decise de alții. Ceilalți sunt cei care îți spun ce este greșit și ce este corect, ce este bun și ce este rău. Ți-au oferit deja cele Zece Porunci și trebuie să le urmezi. Dar ce vei face cu adevărata ta natură?

Singurul lucru posibil este să o reprimi, să o neglijezi, să o ignori. Dar natura nu poate fi schimbată așa; continuă să te ațâțe din interior și să te forțeze să acționezi împotriva personajului pe care l-ai cultivat – de aici, toată ipocrizia. Este foarte rar să găsești o persoană religioasă care să nu fie ipocrită. Și numai o persoană care nu este ipocrită este cu adevărat religioasă.

Ipocrizia înseamnă să pretinzi că ești ceva ce nu ești. O știi și tu, și doare: de aici și tristețea. Lumea întreagă este tristă pentru că a fost dirijată să creeze personaje, moralitate. Efortul pe care îl depun eu este complet opus. Nu sunt interesat de personaje sau de moralitate, în nici un fel. Nu le spun oamenilor nici să fie imorali; le spun să fie conștienți, să creeze conștiință. Și la asta servește meditația. Este o metodă de a crea conștiință. Te face mai alert, mai conștient, și pe măsură ce devii mai conștient, viața ta se schimbă.

ZIUA 317

De secole omul trăiește în minciună – sunt minciuni frumoase, dar tot minciuni sunt. Continuăm să credem în rai și în iad, continuăm să credem în Dumnezeu, în nemurire, în suflet, dar nu sunt decât credințe – iar credințele sunt minciuni. Nu știi nimic despre tine însuși, nici măcar dacă există sau nu un suflet în tine. Și nu este o chestiune de argumentare: chiar dacă s-a dovedit logic că ai un suflet, nu va fi nici o diferență în ceea ce privește calitatea vieții tale. Iar dacă se va dovedi că nu există suflet, tot nu va fi nici o diferență.

Există teiști, există atești, și toți duc aceeași viață, aceeași viață nechibzuită, fără nici o schimbare în planul calității. Sunt oameni care cred că Dumnezeu există, și oamenii care cred că Dumnezeu nu există, dar dacă privești cu atenție la viețile lor, nu e nici o diferență. Care este, deci, scopul acestor argumente? Este inutil. Singurul lucru care contează este experiența, nu argumentul.

Dacă nu știi nici măcar dacă sufletul există sau nu în tine, ce altceva ai putea ști? Cum ai putea să îl știi pe Dumnezeu sau raiul, iadul și toate aberațiile

astea? Lucrul cel mai apropiat de tine este sufletul tău, și nici măcar nu ai explorat acest lucru! Și vorbești despre raiul de undeva din cer, și despre iadul din adâncul pământului. Habar nu ai despre ce vorbești. În biserici, în temple, în moschei, oamenii se ceartă tot timpul, țin discursuri despre lucruri mărețe și nimeni nu se obosește să afle ceva despre cel mai simplu lucru – cine ești cu adevărat.

ZIUA 318

Oamenii trăiesc în minciuni confortabile. Nu vor adevărul, vor consolare, o consolare confortabilă; prin urmare, rămân legați de superstiții, de tradiții, de convenții, fiindcă toate acestea au un anumit prestigiu, o anumită importanță pe piața de desfacere. Se spune despre tot ce e vechi cum că ar fi de aur. Nu este așa: ceea ce este vechi le pare de aur nesăbuiților, lașilor.

Viața este tot timpul nouă, nu este niciodată veche. Existența este tot timpul acum și aici. Nu are nimic de-a face cu trecutul și nimic de-a face nici cu viitorul. În momentul în care și tu ești acum și aici, are loc o întâlnire – iar întâlnirea devine adevărul. Desigur că adevărul va distruge multe iluzii, multe ideologii. Va distruge toate concepțiile tale, toate credințele apriori, căci adevărul nu se poate potrivi cu tine, adevărul nu poate ajunge la un compromis cu tine și cu ideile tale despre el. Trebuie să fii gata să te potrivești cu adevărul.

Asta numesc eu iubirea de adevăr: să fii gata să mergi cu adevărul oriunde te-ar duce. Și orice trebuie să dai deoparte, chiar trebuie să dai deoparte. Acest lucru este posibil numai dacă există dragoste de adevăr. Iubirea poate face totul, iubirea poate sacrifica totul. Iar adevărul necesită sacrificiu total, implicare totală.

ZIUA 319

Omul modern trăiește în așa o grabă încât nu poate sta locului, nu se poate odihni. A devenit incapabil să se odihnească. Și, odată ce ești incapabil să te odihnești, ești incapabil de tot ceea ce este valoros. Realitatea este aceea că nu trebuie să ne facem nici un fel de grijă. Viața este eternă. Am fost dintotdeauna aici și vom continua să fim aici; suntem nemuritori. Corpul se va schimba, mintea se va schimba, dar noi nu suntem nici una, nici alta: nici corp, nici minte.

Numai în profunda meditație descoperim adevărul simplu potrivit căruia nu suntem minte și trup, suntem conștiință, conștientizare. Suntem martori la joc. Odată ce ai cunoscut această stare de a fi martor, ai gustat din nectarul pe care îl căutau alchimiștii.

ZIUA 320

Trebuie să încetăm să mai fim automați, trebuie să încetinim ritmul în orice am întreprinde. Așa că trebuie să ai grijă: atunci când mergi, nu o face la vechea viteză; încetinește, încetinește atât de mult, încât să devii alert, altfel vei prinde din nou viteză, ceea ce este automat.

Buddha a insistat asupra faptului că discipolii lui trebuiau să pășească foarte încet, pentru simplul motiv că dacă pășești încet, trebuie să fii tot timpul alert. În momentul în care începi să îți pierzi atenția, începi să pășești din nou așa cum o făceai înainte, adică repede. Mașinăria începe să funcționeze din nou. El obișnuia să le spună discipolilor să respire încet, pentru simplul motiv că dacă respiri foarte încet, începi să devii conștient de respirația ta,

Așa că fă totul în tăcere, foarte încet, pașnic, cu grație, pentru ca fiecare acțiune pe care o întreprinzi să devină o meditație a conștientizării. Dacă ne putem transforma acțiunile în meditație, dacă putem răspândi meditația în viața noastră, de dimineața până seara... În momentul în care te trezești, ține minte primul lucru: dă-te jos din pat, dar fii foarte alert. La început vei

uita de mai multe ori să fii alert: amintește-ți iar și iar. Încet, încet, vei înțelege care e treaba. Odată ce ai înțeles cum să fii conștient în viața de zi cu zi, ai obținut cheia secretă. Iar acesta este cel mai important lucru. Nu e nimic mai valoros decât cheia secretă.

ZIUA 321

Trecutul este dominat de oameni triști. Oamenii triști sunt încântați să îi domine pe ceilalți. Nu au altă bucurie; singura lor bucurie este să-i distrugă pe ceilalți oameni și libertatea lor, singura lor bucurie este să îi facă pe oameni nefericiți. Sunt foarte geloși pe oamenii fericiți, pe cei care pot să danseze și să se bucure. Este inestimabilă distrugerea provocată de acești oameni triști. Nimeni nu a dăunat atât de mult umanității ca acești oameni – papii, shankaracharya-șii, ayatolahii și imamii. Preoții tuturor religiilor sunt, de fapt, împotriva umanității.

Efortul meu este de a crea un om nou, iar un om nou nu poate fi creat decât printr-o nouă viziune; un om nou nu este posibil decât printr-o viziune nouă asupra religiozității. Eu predau religia iubiri, a râsului, a sărbătorii. Știu din experiență că ești legat de existență atunci când începi să cunoști extazul. Așa că te învață extazul, extazul și nimic altceva.

ZIUA 322

Ține minte două cuvinte: unul este gravitația, celălalt este grația. Gravitația este legea pământului, atrage lucrurile. Grația este legea raiului, înalță lucrurile. Știința a descoperit gravitația; religia a descoperit grația.

Noi ne naștem și trăim sub legea gravitației. Viața noastră este o tragere în jos. Începem prin naștere și sfârșim prin moarte. Începem vii și sfârșim

cadavre. Aceasta este atracția în jos. Dacă nu începem să ne mișcăm spre noi înșine, grația, care este cea de-a doua lege, nu poate să funcționeze. Dacă ne identificăm cu corpul, atunci legea pământului este cea care ne guvernează; corpul este parte din pământ.

Când începem să ne mișcăm spre noi înșine – despre asta e vorba în meditație – devenim conștienți de ceva ce nu este parte din corp. Este în corp, dar nu este corpul. Corpul este doar un templu, nu este zeitatea. Odată ce ai devenit conștient de zeitatea interioară care sălășluiește în corp, a doua lege începe numaidecât să funcționeze: ești tras în sus. Viața devine din ce în ce mai abundentă, din ce în ce mai bogată, din ce în ce mai infinită, din ce în ce mai perfectă. Se mișcă spre cer, devine la fel de vastă ca cerul, iar cerul nu mai este limita. Dar secretul este în meditație.

ZIUA 323

Corpul are o limitare, se află la granița dintre viață și moarte; la fel și mintea. Mintea nu este separată de corp. Este aspectul ei interior; interiorul corpului este mintea, exteriorul minții este corpul. Toate limbile vor trebui modificate mai devreme sau mai târziu în ceea ce privește cuvintele corp și minte. Limbajul îți dă falsa idee că avem de-a face cu două entități separate. Nu avem, de fapt, de-a face cu corp și minte. Adevărul este corpminte. Este un singur cuvânt, o singură realitate. La fel cum orice monedă are două fețe și fiecare perete are două fețe, tot așa se întâmplă și cu corpulminte. Corpul este limitat, mintea este limitată; de aici vine teama de moarte.

Corpul nu se poate teme căci este inconștient, dar minții îi poate fi frică. Mintea tremură constant. Teamă că, mai devreme sau mai târziu, sfârșitul are să apară. Și, mai mult decât sfârșitul, problema este că nu am realizat încă nimic, iar viața se scurge pe țevă; cu fiecare moment, moartea se apropie, iar viața ne scapă printre degete. Prin urmare, apar teama, anxietatea, angosa. Dar dincolo de complexul corpminte, din fericire, există ceva mai mult în noi – iar acest ceva este conștiința. Conștiința este nelimitată, este oceanică, vastă. Corpulminte este ca o picătură de rouă, iar

conștiința este ca un ocean infinit. Corpulminte începe la naștere și se termină în momentul morții, dar conștiința nu are început, nici sfârșit.

A cunoaște această conștiință înseamnă a te elibera de teamă, de anxietate, de angoasă. A cunoaște această conștiință înseamnă a deveni nemuritor, etern, veșnic.

ZIUA 324

Curajul obișnuit nu este suficient, de curaj total avem nevoie, pentru că aproape că trebuie să mori, să mori față de trecut, astfel ca noul să se poată naște. Este o renaștere. Dar poate fi realizată, nu este imposibil. Avem potențialul de a face asta.

Existența îți cere doar ceea ce poți face; nu cere nimic imposibil, dificil – cere ceva complicat, e adevărat, dar nu imposibil. Iar răsplata este imensă. Când te miști de la minte către non-minte, treci prin moarte în mod deliberat. Încântarea este imensă, iar surpriza este infinită.

Pentru prima oară, începi să cunoști viața în toată frumusețea ei. Acea experiență este dumnezeire.

ZIUA 325

Transformarea este posibilă numai atunci când cele 24 de ore ale unei zile vor deveni o meditație constantă, un continuum. Așa că orice vei face – când mergi, vei medita, când mănânci, vei medita, când vei asculta, când vei vorbi, vei medita. Pentru mine, meditația înseamnă pur și simplu conștientizare, nu repetarea unei mantră. Cum ai putea repeta o mantra în timpul altor activități? Dacă lucrezi și repeți o mantra, munca ta va fi

perturbată. Dacă faci ceva semnificativ, atunci va fi periculos pentru tine; vei fi divizat.

Prin meditație înțeleg conștientizare, pur și simplu. Orice ai face, devii conștient de fiecare acțiune – fizică, mentală, emoțională. Când mergi, vei fi conștient de faptul că mergi; când alergi, vei fi conștient de faptul că alergi; când înoți, vei fi conștient de faptul că înoți. Când mănânci, nu te îndopi pur și simplu în mod inconștient și nici nu te gândești la o mie de lucruri: doar mănânci, și nu faci nimic altceva pentru moment, ești pur și simplu în plină activitate, alert, conștient. În acel moment, meditația devine un fenomen de 24 de ore pe zi.

Într-o bună zi se întâmplă miracolul, iar acel miracol este că poți dormi într-o stare de conștientizare meditativă. Corpul doarme, dar undeva în adâncul tău, un curent de conștientizare își continuă fluxul: ești conștient că dormi. Un fenomen paradoxal, dar se întâmplă. În acea zi, meditația este completă, în acea zi ai cunoscut meditația în întregimea ei.

ZIUA 326

Nu e din întâmplare faptul că oamenii în vârstă devin foarte amari. Este dificil să trăiești cu cei în vârstă, chiar dacă sunt propriii tăi părinți. Este dificil, pentru simplul motiv că viața lor întreagă s-a dus pe copcă: se simt amărâți. Reacționează din orice, doar pentru a-și scoate la iveală negativitatea. Încep să facă crize din orice. Nu tolerează atunci când copiii sunt fericiți, când dansează, cântă sau strigă de fericire – nu pot tolera acest lucru. Este un deranj pentru ei, căci și-au ratat viețile. De fapt, când ei spun „Nu ne mai deranja“, spun, de fapt: „Cum îndrăzniți să fiți atât de fericiți?“ Bătrânii sunt împotriva tinerilor, și orice ar face tinerii, cei în vârstă consideră că tinerii nu au niciodată dreptate. De fapt, ei se simt doar supărați cu privire la viață. Și tot continuă să caute scuze; este greu să găsești o persoană în vârstă care să nu fie amărâtă. Dacă există o asemenea persoană, înseamnă că și-a trăit frumos viața, că s-a maturizat cu adevărat. Atunci o asemenea persoană în vârstă are o frumusețe pe care nu o poate

avea nici un om tânăr. Are o anume maturitate, a traversat toate anotimpurile. A văzut atât de multe și a trăit atât de multe, încât este foarte recunoscătoare existenței. Dar este foarte greu să găsești acel tip de om, pentru că înseamnă că este un Buddha, un Hristos sau un Krishna.

Numai o persoană trezită poate să nu fie amărâtă la bătrânețe – pentru că moartea se apropie, viața pleacă, ce motive de fericire mai există? Ești doar furios. Ai mai auzit vorbindu-se despre oameni tineri furioși, dar nici un tânăr nu poate fi la fel de furios ca cei bătrâni. Nimeni nu vorbește despre bătrânii furioși, dar din experiența mea – am urmărit atât oamenii bătrâni, cât și pe cei tineri –, nimeni nu este mai furios ca omul bătrân.

Amărăciunea este o stare de ignoranță. Trebuie să treci dincolo de ea, să înveți conștientizarea, care devine un pod ce te duce dincolo. Și însuși faptul de a trece dincolo este o revoluție. În momentul în care ai scăpat de toate nemulțumirile, de toate „nu“-urile, în acel moment răsare un minunat „da“ – doar da, da, da – un parfum minunat. Aceeași energie care era amară devine parfum.

ZIUA 327

Evoluția este un fenomen inconștient. Este un fenomen natural. Oamenii de știință spun că omul s-a născut ca pește în ocean; milioane de ani au trecut între stadiul de pește și cel de ființă umană. Omul a trebuit să traverseze toate schimbările stadiilor regnului animal – ultimul stadiu de dinaintea omului a fost ceva ca cimpanzeul, ca maimuța.

Toate acestea s-au întâmplat inconștient; nu s-a depus nici un efort în mod deliberat. Însă, de când omul a devenit om, acel proces evoluționist pare că s-a sfârșit. Pare că a ajuns la punctul culminant, pentru că omul este om de mii de ani și nu s-a mai dezvoltat deloc. Asta nu demonstrează decât un singur lucru: anume că natura a făcut tot ce i-a stat în putință; acum trebuie să luăm totul în propriile mâini. Trebuie să trecem de la evoluție la revoluție.

Evoluția înseamnă inconștient, revoluția înseamnă conștient. Evoluția înseamnă creștere, dar pentru că este inconștientă, are nevoie de milioane de ani. Revoluția înseamnă și ea creștere, dar pentru că este conștientă, este ca un salt cuantic, ca o săritură. Nu este treptată, nu poți avansa încet, pas cu pas. Nu depinde decât de tine, de cât ești de curajos. Chiar și un singur pas te poate transforma dintr-o ființă umană într-un buddha, într-un hristos – printr-o singură săritură. Totul depinde de intensitatea ta, de angajamentul tău, de implicarea ta, de totalitatea ta.

ZIUA 328

Într-o societate umană mai bună, am spune fiecărui copil: „Tu ai semințele iubirii, ale extazului, ale adevărului, dar sunt semințe. Întreaga viață trebuie să fie un efort imens pentru a semăna semințele, pentru a învăța arta creșterii, pentru a avea răbdare, pentru a aștepta ca semințele să încolțească – iar apoi, trebuie să ai grijă de plante și să aștepti în rugăciune să sosească anotimpul în care apar florile.“

Asta este ceea ce facem aici. Este un experiment de grădinărit lăuntric, de agricultură lăuntrică. Dar primul lucru trebuie să fie șocul că până acum am trăit degeaba și că orice ai făcut a fost bazat pe idei greșite. Trebuie să facem curățenie, pentru ca trecutul să poată fi dat deoparte. Un sannyasin trebuie să înceapă de jos. Sannyasul este o nouă naștere: este ca și cum te-ai naște astăzi și ai începe să trăiești. Uită de trecut, nu continua să fii legat de el. Nu ți-a oferit nimic. A fost tragic – nu este nevoie să mai rămâi împovărat de el. Fii liber, ca să poți trăi prospețimea.

ZIUA 329

Cu toți ne naștem orbi și avem capacitatea de a nu fi orbi. Toți ne naștem

orbi, pentru că la naștere suntem inevitabil inconștienți. Numai prin viață și prin experiențele ei, bune sau rele, dureroase sau extaziante, numai așa ne trezim, ușor, ușor. Numai printr-o viață bogată – și prin viață bogată înțeleg o viață trăită. Cine a trăit viața din plin va fi capabil să deschidă ochii într-o bună zi.

În acel moment, vei trece printr-o transformare radicală. Viața nu va mai fi aceeași.

ZIUA 330

Omul este orb, nu pentru că nu ar avea ochi, ci pentru că are ochii acoperiți cu praf. Acel praf trebuie înlăturat și, odată cu acel praf, dispare și orbirea. Omul este ca o oglindă și este normal să adune praf. Nu este nevoie decât de o curățare constantă a oglinzii. Despre asta este vorba în meditație – arta de a curăța oglinda interioară a conștiinței.

Meditația trebuie să devină asemenea mâncării, băutului, dușului, dormitului: o parte naturală a vieții tale, a vieții tale obișnuite – nimic special, nimic spiritual, nimic cu care să te fălești. Numai atunci, încet, încet, orbirea dispare; devii capabil să vezi.

ZIUA 331

În momentul în care suntem treji, toată nefericirea și suferința ne par atât de absurde, de prostești, de ridicole, încât ne întrebăm cum de am putut suferi. Și ce anume era suferința? În tot timpul în care am suferit, era vorba, de fapt, despre ceva fals. Ceva fără substanță; nu era decât o idee, un vis.

Prin urmare, misticii numesc lumea noastră o iluzie, maya. Ține minte, suferința este o iluzie, extazul este adevărata noastră natură. Amintește-ți acest lucru, iar și iar, și iar.

ZIUA 332

Omul poate exista în trei moduri: fie ca un animal, fie ca o ființă umană, fie ca Dumnezeu. Oamenii obișnuiți trăiesc ca animalele; nu e prea mare diferență. Singura diferență este că omul este mai rău decât animalele; el poate să cadă mai jos decât orice animal. Este mai viclean, mai corupt. Își folosește în mod greșit aptitudinile. În loc să fie creativ, devine distructiv...

Adolf Hitler ar fi putut deveni Buddha, avea același potențial. Iuda ar fi putut deveni Iisus, avea același potențial, aceeași energie. Dar energia este neutră; depinde de cum o folosești, de cum decizi și alegi să o folosești. Viața este alegerea ta. Ești liber să alegi, dar nu ești liber să nu alegi: trebuie să alegi asta sau ailaltă. Chiar și să alegi să nu alegi este o formă de alegere. Alegerea este inevitabilă, nu o poți evita. Oamenii care există la nivelul cel mai de jos sunt oamenii care nu au ales: alegerea înseamnă luptă, efort, este o sarcină dificilă, așa că este mai bine să nu alegi și să rămâi așa cum te-ai născut.

Te-ai născut animal. Puțini devin ființe umane. Umanitatea există doar ca noțiune, nu am ajuns încă la ea. Numai cei care au ales, care au fost decisivi cu privire la destinul lor, care au un sens al direcției, care sunt creativi, care descoperă constant, care explorează noi modalități de a fi și de a se dezvolta, care nu sunt satisfăcuți de instincte, care vor să fie inteligenți în stilul lor de viață, numai aceia sunt umani. Sunt ființe umane.

ZIUA 333

Omul trăiește mecanic, asemenea unui somnambul: face tot felul de lucruri, dar le face ca un robot. Dacă începi să îți observi acțiunile, vei fi surprins să vezi că zilnic faci aceleași greșeli. Ai decis de multe ori să nu mai repeți greșelile, dar sunt decizii luate degeaba. Când te confrunți din nou cu aceeași situație, reacționezi ca întotdeauna: nu știi cum să răspunzi.

Aceste două cuvinte sunt semnificative. Reacția este mecanică, inconștientă, iar răspunsul este non-mecanic, conștient. Răspunsul înseamnă să fii în acord cu situația, iar reacția înseamnă să fii în acord cu vechile modele. Reacția înseamnă să urmezi răspunsuri gata pregătite, să urmezi un program interior, să lași trecutul să îți dicteze și să te lași dominat de el – aceasta este reacția. Să trăiești momentul, fără interferențe din trecut, acesta este răspunsul.

ZIUA 334

Singura diferență dintre om și animal este aceea că animalul este absolut inconștient, iar omul este doar puțin conștient. Iar singura diferență dintre om și divin este aceea că divinul este absolut conștient. Omul se află la limita dintre absoluta inconștiență a animalelor și absoluta conștiință a lui Buddha, a zeilor. Fie te poți deplasa înapoi, căzând din nou în întuneric, fie poți începe să urci.

ZIUA 335

Corpul este întuneric, iar sufletul este lumină. Acolo unde se întâlnesc întunericul și lumina se află teritoriul minții. Așa că mintea are și puțină lumină, dar și puțin întuneric; prin urmare, mintea este tot timpul agitată, pentru că este asaltată din două direcții opuse.

Corpul o trage spre sine, la fel și sufletul. Ambele sunt forțe magnetice, așa că mintea rămâne suspendată între ele. Uneori, mintea alege corpul, alteori, mintea alege sufletul. Dar, orice ar alege, există tot timpul sentimentul că este greșită alegerea, pentru că celălalt a fost lăsat pe dinafară. Există un sentiment că ceva nu este în regulă. Mintea continuă să trăiască în alegere și fiecare alegere va fi făcută doar pe jumătate – cealaltă jumătate se va răzbuna. Prin urmare, mintea este angoasată, anxioasă.

Efortul pe care îl depun eu este de a te ajuta să treci dincolo de minte. Mintea nu poate deveni nici parte din trup și nici parte din suflet. Trebuie să ieși din minte, pentru a te elibera de tensiune. Dacă nu transcenzi mintea, dacă nu te duci dincolo de ea, nu ai cum să simți pacea. Nu există pacea minții – asta este o prostie. Mintea înseamnă absența păcii, lipsa minții înseamnă pace. Așa că expresia potrivită ar fi „pacea absenței minții“ – ceea ce înseamnă că ești centrat în ființa ta reală.

ZIUA 336

Mintea argumentează, dar nu ajunge la nici o concluzie; inima nu argumentează niciodată și știe concluzia. Așa stau lucrurile; este unul dintre misterele vieții. Mintea este foarte gălăgioasă, dar zgomotul este inutil; inima este tăcută, dar îți oferă bunurile cerute de tine.

Mișcă-te dinspre cap spre inimă, dinspre argument spre non-argument, iar viața va deveni brusc un nou fenomen, plin de semnificație și înțeles, de frumusețe și aromă, plin de lumină și iubire. Și toate acestea combinate dau sensul dumnezeirii.

ZIUA 337

Gândurile sunt precum întunericul, apar tot așa cum apare și întunericul. Acesta pare atât de real, dar aprinde lumina și va dispărea imediat. Este doar o aparență, ceva iluzoriu.

Tocmai de aceea nu îi poți face nimic direct întunericului: nu îl poți da afară, nu îl poți aduce în interior. Nu poți face nimic direct în ceea ce privește întunericul, pentru că, din capul locului, el nu există. Nu are greutate – este doar absența luminii. Prin urmare, când aduci lumina, din cauza prezenței, absența dispare.

Același lucru este adevărat și cu privire la minte: mintea este absența meditației. În momentul în care pătrunzi în meditație, mintea dispare asemenea întunericului. Și numai atunci îți dai seama că ai trăit într-o lume iluzorie. Mintea este lumea în care trăim. Lumea reală este departe de noi. Mintea se află între noi și realitate, și continuă să distorsioneze realitatea, să o interpreteze, să se proiecteze asupra ei. Nu îți permite să vezi realitatea, nu îți permite să îți vezi propriul sine. Devine atât de importantă, încât devii concentrat pe ea, iar cele două realități, cea exterioară și cea interioară, dispar amândouă. Non-substanțialul devine întreaga ta viață; te domină. Trăiești prin minte, trăiești ca minte.

Și asta este singura problemă. Să trăiești în ceva iluzoriu înseamnă să trăiești în van. Nu va exista creștere, nici maturitate, nici bogăție, nici înțelegere, nici extaz, nici adevăr, nici frumusețe.

ZIUA 338

Numai o inimă iubitoare poate atinge inima existenței. Mintea este superficială; nu știe nimic despre înălțimi și profunzimi. Mintea este idioată, este tot timpul mediocră. Nu îți poate oferi nici o informație despre realitate. Tocmai din această cauză, inima ta trebuie să funcționeze – iar iubirea nu este altceva decât murmurul inimii.

Permite-i inimii să-și cânte cântecul. Chiar dacă mintea o condamnă, nu-ți bate capul cu ea. Mintea o va condamna și îi va spune că ceea ce face este

irațional. De exemplu, când situația îți sugerează că ar trebui să fii nefericit, însă tu începi să interpretezi un cântec, mintea îți va spune numaidecât: „Asta nu este bine, lucrurile nu ar trebui să stea așa, trebuie să fii nefericit – așa e logic“. Cineva a murit, iar tu dansezi... Asta facem aici. Așteptăm o oportunitate! Oamenii continuă să gândească: „Cine urmează? Pe cine vom sărbători în continuare?“ Nu ratăm nici o oportunitate!

Odată ce permiți inimii iraționale să funcționeze, încet, încet, începi să scapi din prinsoarea minții. Va dura ceva, pentru că mintea are de multă vreme putere asupra ta; te va condamna, îți va crea numai necazuri. Ascultă inima și lasă mintea să strige.

ZIUA 339

Mintea care se tot plânge nu poate fi niciodată religioasă. Este imposibil pentru mintea care se plânge să fie religioasă, căci ea nu este conștientă de o realitate de bază: aceea că existența te iubește, că are grijă de tine, că vântul, ploaia, soarele, luna îți sunt prietene. Tot ceea ce se întâmplă îți poate apărea ca un blestem, dar nu este niciodată un blestem, este tot timpul o binecuvântare. Poate că la început îți va părea că este un blestem, pentru că mintea noastră este foarte limitată, perspectiva noastră este foarte restrânsă. Nu putem vedea întregul, nu putem vedea toate implicațiile lui. Nu putem vedea întreaga serie de evenimente care vor urma; în caz contrar, am fi tot timpul mulțumiți, ne-am simți tot timpul binecuvântați.

Chiar și în moarte, un om care înțelege găsește mulțumire față de existență, căci pentru el moartea este o odihnă. Pentru el, moartea nu este sfârșitul vieții, ci începutul unei vieți mai bune decât aceasta. Asta nu a fost decât o repetiție a vieții reale – nu a fost ceva real.

Adevărata piesă de teatru începe după moarte – pentru cei care înțeleg. Cei care nu înțeleg cred că repetițiile sunt adevărata piesă de teatru, iar când repetițiile se sfârșesc, plâng și suspină, și se agață de ea, și nu vor să îi dea drumul.

Totul este o binecuvântare.

ZIUA 340

Meditația înseamnă pur și simplu să te golești de conținutul minții; memorie, imaginație, gânduri, dorințe, așteptări, proiecții, stări de spirit. Trebuie să te golești de tot acest conținut. Cea mai marea zi din viață este aceea în care nu mai găsești nimic de aruncat din tine – ziua în care nu a mai rămas decât pură goliciune. În acea goliciune vei găsi conștiința pură.

Acea goliciune este goală doar în ceea ce privește mintea, căci altfel, goliciunea este plină, dă pe-afară. Este plină de ființă – este goală de minte, dar plină de conștiință. Așa că nu te teme de cuvântul gol, nu este negativ. El neagă numai bagajul care nu este necesar, care nu este de folos și pe care îl cari cu tine din obișnuință, ceea ce nu te ajută, ci doar te împiedică, este o greutate, o greutate asemenea unei poveri. Odată ce l-ai înlăturat, te eliberezi de toate limitele, devii infinit precum cerul.

ZIUA 341

Omul are nevoie de o inimă pură pentru a comunica cu existența. Inima devine pură doar atunci când mintea nu mai domină în tine. Câtă vreme mintea domină, inima rămâne impură. Mintea se agață de inimă, așa cum praful se agață de o oglindă. Mintea nu este altceva decât praf; gândul este doar praf și nimic altceva. Trebuie să te cureți de gânduri, numai așa vei obține puritatea.

Puritatea nu are nimic de-a face cu moralitatea. Desigur că o inimă pură este morală, dar o persoană morală nu e neapărat pură. O persoană morală trăiește încă în minte; moralitatea ei este dominarea minții.

Mintea spune: „Fă asta și nu face asta“. Iar mintea funcționează ca un calculator: calculează despre această lume și calculează și despre cealaltă. Nu cunoaște puritatea, căci nu este inocent; prin urmare, ține minte, moralitatea nu duce la puritate. Opusul este adevărat: puritatea duce la moralitate, dar puritatea vine prima, apoi îi urmează moralitatea.

ZIUA 342

Ființa noastră reală este nucleul nostru cel mai profund, nu se află undeva în exterior. Nu e nevoie să mergem nicăieri, trebuie doar să ne întoarcem acasă. Nu este o călătorie dinspre aici spre acolo; din contră, este o călătorie dinspre acolo spre aici. Suntem deja acolo și trebuie să fim aici. Suntem tot timpul atunci și trebuie să fim acum.

Așa că, ori de câte ori mintea începe să ți se miște într-o anumită direcție, adu-o înapoi, aici. Când începe să se miște spre trecut, spre viitor, adu-o în prezent. Ține minte aceste două cuvinte: acum și aici. Ușor, ușor, începi să trăiești aici și acum, și aceasta este singura modalitate de a ne întâlni cu existența, căci existența se află tot timpul aici și acum. Iar noi nu suntem niciodată aici și acum. În momentul în care suntem aici și acum, întâlnirea are loc, atunci este menită să se întâmple.

ZIUA 343

Ori de câte ori ai timp, închide-ți ochii în fața întregii lumi și uită de ea. Îndreaptă-ți toată atenția, toată iubirea spre centrul tău, și vei vede cum încep să se deschidă florile. Este un fel de grădinărit, un fel de muncă la fermă, și îți aduce o nespusă bucurie, pentru că atunci când vezi florile conștiinței, știi că nu ți-ai ratat viața, și că nu ai ratat oportunitățile – știi că ai profitat de tot.

ZIUA 344

Experiența cea de pe urmă a vieții este un paradox. Este sunetul tăcerii. Acum, evident că din punct de vedere logic este ceva absurd: ceva poate să fie sunet sau poate să fie tăcere – acel ceva nu poate fi ambele lucruri în același timp. Dar cei care au trăit asta sunt de acord că este sunetul tăcerii, sunetul unei singure mâini care aplaudă. Toți cei care au trăit acest lucru sunt de acord cu natura paradoxală a acestei realități ultime, căci ea conține în sine polarități opuse. Este noapte și zi în același timp, este viață și moarte.

Logica divide, experiența unește. Logica creează poli opuși; experiența te face conștient de faptul că nu există deloc polarități opuse. Toate polaritățile sunt complementare.

ZIUA 345

Mintea occidentală trăiește cu conștiința timpului. Abordarea orientală este axată pe eternitate; prin urmare, definiția orientală a adevărului este ceea ce se află dincolo de timp. Dacă nu ajungi dincolo de timp, nu ai cum să cunoști adevărul. În dimensiunea timpului vezi un film pe ecran – poate fi frumos și poți deveni încântat de el, dar în interiorul tău știi că este doar ficțiune. Poate că te-ai obișnuit cu acest film, poate că ai uitat complet că este doar ficțiune, începi să consideri că este real – și dacă este un film tridimensional îți poate oferi noțiunea, senzația că este real. Apoi vine sfârșitul și nu rămâne decât ecranul; brusc, apare realizarea faptului că doar ecranul a fost real, și că filmul nu a fost decât o proiecție.

Ecranul este Dumnezeu, iar lumea este doar un film care se mișcă pe acel ecran divin. Cum să pătrunzi în real – în ceea ce este, va fi și a fost dintotdeauna? Metoda pe care am descoperit-o în Orient este meditația.

Meditația înseamnă să lași în urmă ficțiunea și faptele concrete, să îți cureți mintea de ele, pentru a rămâne în urmă doar ecranul. Ecranul conștiinței este pur și gol, curat și alb, și nu există nici o mișcare pe el. Mișcarea a dispărut, căci este legată de timp.

Timpul s-a oprit, ceasul s-a oprit. Brusc ești purtat într-o altă lume, în lumea transcendențială. Aceea este lumea adevărului. A o cunoaște înseamnă a cunoaște totul, și a o cunoaște înseamnă a fi una cu această lume, pentru că cel care cunoaște și cel care este cunoscut nu mai sunt separați; cel care cunoaște este cel care este cunoscut, cel care vede este cel văzut, cel care observă este cel observat. Aceasta este experiența ultimă care eliberează, care te eliberează de fanteziile minții și de toate chestiunile mundane ale lumii.

ZIUA 346

Realitatea este paradoxală; conține toate polaritățile opuse. Dacă privești aceste polarități prin perspectiva corectă, nu mai sunt polarități, încep să îți pară complementare. Prin urmare, paradoxul nu are legătură decât cu lumea inferioară a gândirii. Când atingi culmile non-gândirii, nu mai există paradox; vezi unitatea polarităților opuse. În cele din urmă, ziua și noaptea se contopesc, viața și moartea se întâlnesc și se contopesc, vara și iarna se întâlnesc și se contopesc – nu mai este nici o diferență.

ZIUA 347

Când începi să meditezi, trebuie să începi prin a-ți privi gândurile. Doar privindu-le, le faci să dispară într-o bună zi. Această tăcere a minții, atunci când gândurile dispar, este primul pas.

Apoi începe cel de-al doilea pas: tăcerea inimii. Acest lucru apare ca urmare a faptului de a-ți privi sentimentele. Este un fenomen mai subtil, mai profund decât primul, dar procesul este același. Dacă reușești în primul caz, vei fi capabil să reușești și într-al doilea. Este aceeași metodă de a privi. Și, într-o zi, sentimentele vor dispărea și ele. Cea de-a doua tăcere va fi atinsă. Și când aceste două tăceri se află acolo, vei ști pentru prima dată că cel care privește a dispărut și el, pentru că nu mai are la ce să privească. Și nu mai este nimic de știut, așa că cel care știe dispare și el. Aceasta este tăcerea ultimă.

ZIUA 348

Să fii cu un maestru înseamnă să trăiești cu cineva care este treaz, care nu mai doarme, ale cărui vise s-au terminat, ale cărui coșmaruri au dispărut. Fiind în armonie cu maestrul, începi să te trezești, ușor, ușor.

Însăși energia maestrului îți pătrunde în ființă. Ușor, ușor, ți se strecoară în inimă; ușor, ușor, îți oferă o nouă inimă, o nouă bătaie a inimii. Nu poți rămâne prea mult cu un maestru fără să începi să te trezești, pentru că acesta strigă în continuu, îți cere să te trezești, te cheamă să ieși din mormânt.

Dacă poți deschide ochii doar o dată, vei cunoaște pentru prima dată muzica, dansul, cântecul; și acestea se vor intensifica, vor atinge o culme și vor ajunge la asemenea intensități, încât mintea umană nici nu le-ar putea concepe. Este ceva dincolo de minte, mult dincolo; prin urmare, mintea nu are nimic de spus în privința asta. Este ceva de nedescris, de nedefinit. În ceea ce privește lumea aceea, mintea pur și simplu eșuează cu toată logica ei, cu limbajul, cu noțiunile, cu eficiența ei.

În întâlnirea cu lumea de dincolo, mintea se simte pentru prima oară profund neputincioasă. Neputința minții eliberează o nouă energie în tine. Acea energie se numește cântec, dans, extaz.

ZIUA 349

Totul este un dar. Nu am câștigat nimic din ce avem, nici măcar nu merităm ceea ce avem. Când privești un apus de soare, te-ai întrebat vreodată dacă îl meriți cu adevărat? Când asculți trilul unui cuc, te-ai întrebat vreodată dacă îl meriți cu adevărat? Sau când vântul adie printre brazi, sau când râurile se grăbesc să se contopească cu oceanul, sau când cerul e înstelat – ce am făcut noi ca să merităm acest frumos univers? Nu am plătit pentru el, nu suntem demni de el.

Nu îl merităm, și cu toate acestea ni s-a oferit; când simțim lucrul acesta, conștiința religioasă răsare în noi, gratitudinea răsare în noi. Atunci începi să fii extrem de recunoscător mâinilor necunoscute, acelor mâini invizibile care au plăsmuit această existență frumoasă, incredibil de frumoasă. În acea recunoștință ești religios – nu prin faptul că ești creștin, hindus sau mahomedan, ci numai prin faptul că ești recunoscător.

ZIUA 350

Universul este vast, nelimitat, și tot așa suntem și noi, pentru că suntem parte din el. Partea este indivizibil una cu întregul, deci oricare ar fi calitatea întregului, este și calitatea părții.

Ține minte o formulă simplă: dacă toate părțile sunt finite, totalul nu are cum să fie infinit. Dacă totalul este infinit, atunci și părțile trebuie să fie infinite. Iar noi suntem parte din această existență infinită. Suntem, de asemenea, infiniți. Prin urmare, clarvăzătorii din Orient au declarat astfel: „Aham brahmasmi – Eu sunt Dumnezeu“. Al-Hallaj Mansur spune „Ana’l haq – Eu sunt adevărul“. Aceste două declarații au o importanță covârșitoare. Aceste declarații au fost date în numele întregii umanități. Nu sunt

afirmații egoiste, sunt pur și simplu relatări ale faptelor. Simte și tu: ești parte din această existență infinită, care nu începe nicăieri și nu se termină nicăieri. Te simți imediat despovărat. Micile tale griji și probleme dispar. Devin atât de ne semnificative comparativ cu imensitatea care ești tu. Își pierd toate sensul, devin pur și simplu irelevante.

ZIUA 351

Orice persoană care s-a trezit a simțit o nespusă compasiune pentru oameni și a încercat tot ce i-a stat în putință, dar există ceva în experiența trezirii care nu poate fi exprimat. Dacă vrei să cunoști acel ceva, trebuie să îl cunoști prin experiență: adevărul nu poate fi decât o experiență.

Ești plin de stele, plin de flori, dar absolut incapabil să le transferi altcuiva. Nu sunt transferabile, nu pot fi învățate. Dar cei care sunt alerți, zăresc o frântură din adevăr. Adevărul nu poate fi predat, dar poate fi prins.

ZIUA 352

Este imposibil să exprimi adevărul cel de pe urmă. Este asemenea unui gust. Dacă l-ai simțit, îl cunoști; dacă nu l-ai simțit, nu ai cum să îl descrii. Un om care nu a gustat miere nu poate să afle cât este de dulce.

Un om care nu a văzut lumina este incapabil să înțeleagă ceva despre lumină. Chiar și persoana care a cunoscut-o găsește că este aproape imposibil să o exprime, căci limbajul eșuează. Experiența este foarte vastă, iar limbajul foarte limitat. Experiența este atât de sacră, iar limbajul atât de banal, încât nu ai cum să le legi. Tocmai de aceea, deși adevărul a fost cunoscut de multe ori, cei care au încercat să îl exprime au eșuat. Dar le suntem recunoscători pentru că au încercat, căci mulțumită efortului lor,

viața a devenit mai bogată.

ZIUA 353

Credința este moarte, este un punct mort; tu doar o iei de bună. Cineva spune ceva, cineva cu autoritate – Biblia, Coranul, Gita –, și tu te încrezi pur și simplu în acea autoritate. A te încrede în orice autoritate înseamnă a-ți distruge propria inteligență. Toate autoritățile distrug inteligența. Din perspectiva aceasta, eu nu sunt o autoritate. Vorbesc doar din proprie experiență – în felul acesta am autoritate, dar autoritatea nu înseamnă că cineva trebuie să creadă în ea. Asta înseamnă pur și simplu că trebuie să iei totul ca pe o ipoteză și apoi să o interoghezi, să vezi dacă este adevărată sau nu.

Să fii aici cu mine înseamnă să explorezi. Iar dacă începi să explorezi, vei găsi. Nu este nevoie să crezi, pentru că așa este. Aes dhammo sanantano, spune Buddha – acesta este adevărul, adevărul ultim. Așa că dacă este adevărul ultim, nu este nevoie să crezi; îl poți cunoaște prin experiență.

Credința este impusă doar de oamenii care nu știu. Se tem să interogheze, se tem de îndoială, se tem de întrebări. Își reprimă absolut orice întrebare; condamnă orice îndoială. Eu respect îndoiala.

Așa că eu nu trebuie să fiu decât o ipoteză pentru tine. Ți voi oferi ipoteze; iar apoi va trebui să interoghezi. Și știu că vei găsi adevărul, pentru că eu l-am găsit prin aceeași interogare. Cred în inteligența oricui și în potențialul interior al fiecăruia.

ZIUA 354

Orice om se naște cu o voce divină, deși nu o auzim niciodată. Este o voce joasă, abia auzită. Este vocea existenței. Dar avem capul plin de alte voci – mii de voci – prin urmare nu o putem auzi pe cea joasă, abia șoptită.

În capul nostru, toate posturile radio sunt pornite simultan. Este atât de mult zgomot în interior, încât chiar dacă existența ar urla, nu ai avea cum să o auzi. Iar ea nu țipă niciodată, șoptește. Iubirea șoptește întotdeauna, pentru că strigătul este violent. Iubirea știe să aștepte; prin urmare, existența așteaptă. Iubirea știe să spere, prin urmare și existența speră. Dacă nu astăzi, atunci mâine... Într-una din zile o vei auzi.

ZIUA 355

O experiență unică în viață este aceea a tăcerii; altfel, viața este foarte zgomotoasă. În exterior e zgomot, în interior e zgomot, și ambele zgomote sunt suficiente pentru a înnebuni pe toată lumea. Lumea a înnebunit din această cauză.

Trebuie să oprești zgomotul interior – pe cel din exterior nu îl putem controla și nici nu este nevoie să îl oprim, dar putem opri zgomotul interior. Iar odată ce zgomotul interior s-a oprit și se instalează liniștea, cel din exterior nu mai este o problemă; te poți bucura de el, poți trăi în el fără probleme. Experiența tăcerii interioare este unică, incomparabilă. Nu există altă experiență mai valoroasă, pentru că numai din acea experiență se dezvoltă și alte experiențe. Acesta este fundamentul întregului templu al religiei.

Fără liniște nu există adevăr, nu există libertate, nu există dumnezeire; în prezența tăcerii, lucrurile care nu erau acolo apar brusc, iar lucrurile care erau acolo dispar. Viziunea ți s-a schimbat, la fel și perspectiva.

Tăcerea te face capabil să cunoști invizibilul, să cunoști necunoscutul. Aceasta este unicitatea ei.

ZIUA 356

Societatea nu e interesată câtuși de puțin de energia iubirii tale. Ea e interesată de mintea ta, de capacitatea ta logică, pentru că aceasta poate fi folosită ca o marfă pe piața de desfacere. Societatea nu vrea decât ca tu să fii eficient – nu plin de sens, doar eficient, la fel de eficient ca o mașină. Dar mașina nu are noțiunea iubirii și nu va fi niciodată capabilă să o aibă.

În ceea ce privește mintea, mai devreme sau mai târziu aceasta va fi înlocuit de computere. Ceea ce face mintea, computerele pot face și mai bine. Dar nu cred că vreun calculator se va îndrăgosti vreodată. Logica este o capacitate mecanică, iar mașinile pot face asta. Iubirea este elementul cu adevărat uman din tine, dar societatea nu este interesată de acest element, el nu are nici o utilitate pentru ea; prin urmare, societatea ne învață să fim logici. Și cu cât ești mai blocat în cap, cu atât mai mult uiți de inimă. Treaba mea este să te readuc înapoi la inima ta.

ZIUA 357

Efortul meu este să ajut iubirea ta să devină și mai mare. Așa-zisele religii au făcut exact opusul. Văzând că iubirea creează nefericire, ele te învață să renunți la iubire. Și eu observ că iubirea creează nefericire, dar văzând asta, te învăț să renunți la limitări. Lasă iubirea să devină nelimitată.

Așa-zisele tradiții religioase și abordarea mea pornesc din același punct, dar merg în direcții diferite. Ele cred că iubirea creează necazul; eu nu cred că iubirea duce la necaz. Limitările pe care ți le impui creează necazul. Renunțarea la iubire nu este o soluție. Renunță la limitări. Fii iubitor; lasă iubirea să fie un fenomen spontan, natural. Nu o transforma într-o relație; relaționează, dar nu te limita la relații. În momentul în care te eliberezi de limitări, ești liber. În momentul în care iubirea ta este liberă, ființa ta este liberă, căci ea constă în iubire, sufletul constă în iubire.

ZIUA 358

Trebuie să trăiești în asemenea fel încât, atunci când părăsești această lume, să lași un pic mai multă frumusețe decât ai găsit – asta este suficient! Astfel ai dovedit că ești religios. Ai dovedit că nu ai fost un accident. Ai dovedit că ai contribuit cu ceva la existență, că nu ai existat degeaba, că ai avut un rost.

Însuși sentimentul că „Am contribuit puțin la frumusețea lumii, la grația existenței. Am adăugat mai multă lumină în noaptea întunecată a sufletului” – acest sentiment te face să te simți împlinit, profund mulțumit. Nu mai e nevoie de nimic, de nici o altă religie. Iar creativitatea nu poate veni decât din meditație.

ZIUA 359

Sunt mulți oameni despre care se spune că sunt nebuni, pentru că sunt oameni inimoși, care nu pot comunica cu lumea care a fost creată de minte. Singura lor problemă este aceea că sunt într-un spațiu mult superior celui în care se află restul lumii. Este ca în cazul unui om care are ochi și care trăiește alături de oameni fără ochi; va avea constant dificultăți. Nimeni nu îl va asculta, nimeni nu îl va înțelege; va fi neînțeles în mod inevitabil, la fiecare punct, în fiecare privință. Prin urmare, puțini sunt cei care îndrăznesc să trăiască în inimă. Ei sunt misticii; s-au apropiat foarte mult – dar a fi aproape înseamnă a fi încă un pic departe. E nevoie de încă un salt cuantic, de încă o săritură, și apoi atingi indescriptibilul.

ZIUA 360

Prietenia are ceva spiritual în ea. Iubirea este biologică; prietenia este spirituală. Și dacă iubirea nu devine asemănătoare prieteniei, vei suferi – în loc să găsești extazul, vei găsi și mai multă nefericire. Dar motivul nu se află în energia iubirii. Motivul este acela că nu ai fost capabil să o rafinezi; nu ai avut tehnică. Ai luat-o ca atare, ca și cum ar fi fost o energie finală. Nu este așa. Lasă iubirea să devină prietenie; lasă iubirea să devină rugăciune. Acestea sunt cele două posibilități, cele două aspecte. Dacă devii prietenos cu persoana pe care o iubești, poți iubi mulți oameni. Iubirea se răspândește, și cercul devine din ce în ce mai mare. Acesta este un aspect al problemei.

Al doilea aspect este că atunci când începi să iubești mulți oameni fără să te atașezi de ei, și le permiți și celorlalți același lucru, iubirea ta începe să dezvolte un alt aspect – aspectul rugăciunii.

Rugăciunea înseamnă iubirea întregului, întregul univers, înseamnă să devii prietenos cu copacii și cu pietrele și cu râurile și cu munții și cu stelele. Când prietenia atinge nivelul rugăciunii, devii religios.

ZIUA 361

Trebuie să scapi de ego. Nu trebuie să realizezi tu ceva. Orice îți e necesar ți s-a oferit deja. Nu trebuie decât să lași acel ceva să crească. Potențialul tău se află acolo; trebuie să înlături piedicile. Poți numi gândirea mea „gândire negativă“, și nu „gândire pozitivă“. Gândirea pozitivă spune să-ți proiectezi ideea privitoare la cine vrei să fii; eu spun că existența te-a făcut deja ceea ce ești, trebuie doar să negi piedicile.

Aceasta este cea mai veche învățătură a marilor mistici, a tuturor buddhașilor. O numim metoda neti-neti. Continuă să spui: „Asta nu sunt eu, asta nu sunt eu“, și înlătură tot, până nu mai rămâne nimic de înlăturat. Când neantul absolut s-a manifestat, lotusul se deschide. Când nu ești, pentru prima dată ești. Trăirea acestui paradox este cea mai măreață experiență

din viață.

ZIUA 362

Persoana cu adevărat religioasă este foarte pământeană; trebuie să fie, altfel nu va avea rădăcini. Prin urmare, te învăț înrădăcinarea în pământ. Te învăț pământul, pentru că știu că numai dacă rădăcinile cresc în pământ vei fi capabil să te ridici dincolo de nori. Florile vor veni, dar nu vor veni decât dacă au rădăcini adânci.

Așa că pentru mine, banalul și sacrul nu sunt diferite; sunt două fețe ale aceleiași monede. Așadar, cântatul, și dansatul, și iubirea, și creativitatea, și bucuria, și râsul nu sunt împotriva sacrului. Sunt părți intrinseci, și nu părți mici – ci chiar jumătate din el, prima jumătate. Dacă prima jumătate este acolo, și a doua îi urmează în mod automat. Nu pot fi separate. Dar în trecut, a doua jumătate a devenit mai importantă. Și nu numai că a devenit mai importantă, s-a golit de prima parte. Așa a murit religia. Așa a murit dumnezeirea pe pământ: dumnezeirea a devenit un copac fără rădăcini.

Dumnezeirea poate trăi din nou, dar singura manieră de a trăi din nou este de a avea rădăcini în pământ – la asta mă refer când spun bucurie, cântec, sărbătoare.

ZIUA 363

Lotusul este foarte simbolic – crește din nămol. Cea mai frumoasă floare crește din nămol. Rugăciunea crește din sexualitate, sufletul crește din corp – care nu este decât nămol –, iar dumnezeirea crește din lume.

La suprafață pare imposibil. Dacă te uiți la nămol, nu ai crede că produce

lotuși. Dacă te uiți la un lotus, nu ai crede că a ieșit din pământ. Dar așa stau lucrurile; superiorul este conectat cu inferiorul. Superiorul se află în inferior, iar inferiorul se află în superior: există un pod între aceste două extreme. Iar viața este o scară. Asta este învățătura mea de bază: nimic nu trebuie refuzat, nici măcar nămolul. Totul trebuie transformat în lotus.

ZIUA 364

Omul poate trăi fie în timp, fie în eternitate. Ambele variante alternative sunt deschise pentru că nu există destin, nu există soartă. Omul este libertate: se naște fără destin. Viitorul este deschis, tot timpul deschis, nu este predeterminat la naștere – fiecare acțiune îl determină. În fiecare acțiune se află alegerea ta, și la fiecare pas poți schimba direcția vieții tale.

Milioane de oameni trăiesc în timp, pentru simplul motiv că sunt născuți într-o mulțime care nu cunoaște nimic despre eternitate. Părinții lor au trăit în timp, profesorii lor la fel, liderii, întreaga societate trăiește în timp, între naștere și moarte; prin urmare, fiecare copil imită. Așa învață copilul, dar de-aceea devine și condiționat.

Ieșirea din făgașul timpului este un fenomen rar, numai puțini oameni au reușit. Nici măcar toate numele despre care se spune că au scăpat – nu toți așa-zișii sfinți, mahatma și înțelepți, nu mai mult de 1% din așa-zișii tăi sfinți au fost capabili să evadeze din închisoarea timpului. Deși creează multă nefericire, pereții ei sunt invizibili; prin urmare, există o dorință și o nevoie de a scăpa de nefericire, dar e nevoie de inteligență superioară să vezi că nefericirea este inevitabilă atunci când alegi timpul ca mod de viață.

Timpul înseamnă schimbare – și când totul se schimbă, nu te poți lega de nimic, nu ai suport, nu ai siguranță. Nu există pământ sub picioarele tale, ești pe nisipuri mișcătoare. Simți teamă, grijă, anxietate, și toate acestea devin cauza de bază a nefericirii, a disperării, a lipsei de speranță.

Dar există o cale, și calea nu este să lupti cu nefericirea, calea este să scapi din roata timpului. Într-un fel, este foarte simplu, dar uneori chiar cel mai

simplu lucru, cel evident, este ratat pentru că este prea evident, iar ochii noștri caută ceva măreț, ceva îndepărtat – și lucrul căutat de noi este foarte aproape! Tuturor ni s-a spus că există trei timpuri – trecut, prezent, viitor –, ceea ce este complet greșit. Timpul constă în trecut și viitor. Prezentul este pătrunderea eternității, el nu aparține timpului; să fii aici, complet aici și acum, înseamnă să fii în afara roții.

ZIUA 365

Cine știe dacă ziua de mâine va veni sau nu? Acesta este modul în care trebuie să trăiești: fiecare moment trebuie să fie ultimul, așa că de ce l-ai trăi cu jumătate de inimă? Poate că nu vei avea ocazia să trăiești alt moment, așa că pune la bătaie tot ce ai, riscă tot ce ai, pentru că cine știe ce urmează. Așa se trăiește!

Și când nu îți mai pasă de rezultate, devii un lotus. Trebuie să îți amintești de lotus iar și iar, ca să te adâncești din ce în ce mai mult în acum și aici – dar fără atașamente, fără să te agăți, neatins. Fără viitor, ca să poți trăi total, și fără trecut, ca să rămâi neatins.

Odată ce se întâmplă asta, viața este extaz – extaz nesfârșit, infinit, etern.

Despre Osho

Osho sfidează orice categorizare. Miile sale de discursuri acoperă totul, de la căutarea individuală a sensului vieții la cele mai importante probleme sociale și politice cu care se confruntă societatea de astăzi. Cărțile lui Osho nu sunt scrise, ci sunt transcrise din înregistrări video și audio ale unor discursuri improvizate adresate unui public internațional. După cum spune el, „Așadar ține minte: orice spun nu e doar pentru tine... vorbesc și pentru generațiile viitoare“. Osho a fost descris de Sunday Times din Londra drept unul dintre cei „1 000 de creatori ai secolului XX“, iar de către autorul american Tom Robbins drept „cel mai periculos om de la Iisus Hristos încoace“. Sunday Mid-day (India) l-a selectat pe Osho drept una dintre cele zece persoane – alături de Gandhi, Nehru și Buddha – care au schimbat destinul Indiei.

Osho a spus despre opera lui că ajută la crearea condițiilor pentru apariția unui nou tip de ființă umană. El a caracterizat adesea această nouă ființă umană ca fiind „Zorba Buddha“ – capabilă de a se bucura atât de plăcerile lumești, precum Zorba Grecul, cât și de seninătatea tăcută a unui Gautama Buddha. Ceea ce trece ca un fir călăuzitor prin toate aspectele discursurilor și meditațiilor lui Osho este o viziune ce include atât înțelepciunea fără vârstă a tuturor secolelor trecute, cât și potențialul cel mai înalt al științei și tehnologiei de astăzi (și de mâine).

Osho este cunoscut pentru contribuția lui revoluționară la știința transformării de sine, cu o abordare a meditației ce recunoaște ritmul accelerat al vieții contemporane. Meditațiile sale active OSHO, unice, sunt concepute ca mai întâi să elibereze stresul acumulat al minții și al trupului, astfel încât să devină mai ușor să experimentezi starea de liniște și de relaxare lipsită de gânduri în viața obișnuită.

Sunt disponibile două lucrări autobiografice ale autorului:

• *Autobiography of a Spiritual Incorrect Mystic* (trad. rom.: *Autobiografia unui mistic nonconformist*, Editura Mix, 2011)

- *Glimpses of a Golden Childhood* (trad. rom.: *Amintiri dintr-o copilărie de aur*, Editura Mix, 2012)

Despre Stațiunea de Meditație Osho

STAȚIUNEA INTERNAȚIONALĂ DE MEDITAȚIE OSHO

Localizare: Situată la aproximativ 161 de kilometri la sud-est de Mumbai, în orașul modern înfloritor Pune, India, Stațiunea Internațională de Meditație Osho este o destinație de vacanță și nu numai. Stațiunea de Meditație se întinde pe mai bine de 16 hectare de grădini spectaculoase, într-o zonă rezidențială superbă înconjurată de copaci.

Unicitate: În fiecare an, stațiunea de meditație primește mii de persoane din peste 100 de țări. Campusul unic oferă posibilitatea pentru o experiență personală directă a unui nou mod de viață – cu mai multă conștientizare, relaxare, distracție și creativitate. Este disponibilă o mare varietate de programe opționale neîntrerupte tot timpul anului. Să nu faci nimic și doar să te relaxezi este unul dintre ele!

Toate programele se bazează pe viziunea lui OSHO despre „Zorba Buddha“ – un gen de ființă umană calitativ nouă care este capabilă atât să participe creativ la viața de zi cu zi, cât și să se relaxeze în tăcere și meditație.

Meditații: Un program de meditații pentru întreaga zi, pentru fiecare tip de persoană, include metode active și pasive, tradiționale și revoluționare, și în special OSHO Active Meditations™. Meditațiile au loc în probabil cea mai mare sală de meditații din lume, Osho Auditorium.

Multidiversitate: Sesiunile individuale, cursurile și seminarele acoperă toate domeniile, de la arte la tratamente holistice de sănătate, transformare personală, relații și etape de tranziție în viață, munca drept meditație, științe

ezoterice și abordarea „zen“ a sportului și a recreerii. Secretul succesului Multidiversității rezidă în faptul că toate programele sale sunt combinate cu meditația, susținând înțelegerea faptului că ființele umane sunt mult mai mult decât suma părților lor.

Basho Spa: Luxosul Basho Spa oferă bazine de înot în aer liber pentru relaxare înconjurată de copaci și vegetație tropicală. Stilul unic, jacuzzi spațioase, saune, săli de gimnastică, terenuri de tenis... efectul lor este sporit de situarea lor într-o zonă de o frumusețe uluitoare.

Bucătăria: O varietate de diferite spații de servit masa, oferă mâncăruri vegetariene occidentale, asiatice și indiene delicioase – majoritatea fiind organice, produse special pentru stațiunea de meditație. Pâinea și prăjiturile sunt făcute în brutăria proprie a stațiunii.

Viața de noapte: Seara, există numeroase evenimente dintre care să alegi – dansul situându-se în fruntea listei! Alte activități includ meditații sub cerul liber în nopțile cu lună plină, spectacole de varietăți, concerte și meditații pentru viața de zi cu zi.

Sau poți doar să te bucuri întâlnind diferite persoane la Plaza Café ori plimbându-te în liniștea nopții prin parcurile din împrejurimile de vis.

Facilități: Poți cumpăra toate produsele de bază și articole de toaletă din Galleria. Multimedia Gallery comercializează o paletă largă de produse media OSHO. Există și o bancă, o agenție de voiaj și un Cyber Café în campus. Pentru cei cărora le place să meargă la cumpărături, Pune oferă toate opțiunile, de la produse indiene tradiționale și etnice până la numeroase magazine aparținând unor lanțuri internaționale.

Cazare: Poți să stai în camerele elegante ale Osho Guesthouse sau, pentru sejururi mai lungi, poți opta pentru unul dintre pachetele-program Living-In. În plus, există o ofertă largă de hoteluri și apartamente private în apropiere.

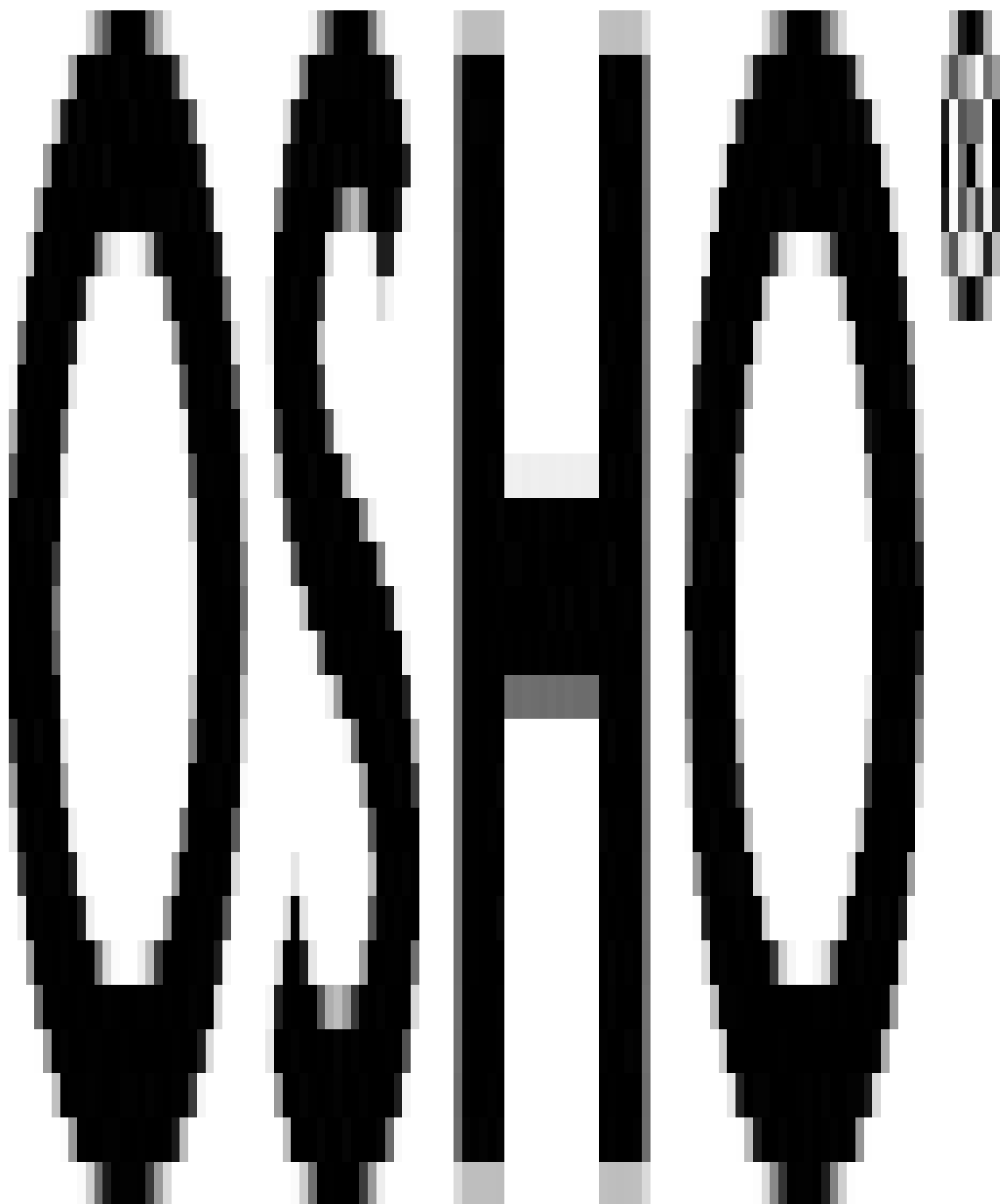
www.osho.com/meditationresort

www.osho.com/guesthouse

www.osho.com/livingin

Pentru informații suplimentare, vizitați:

www.USHO.com

un website cuprinzător în diferite limbi care include o revistă, OSHO Books, OSHO TALKS în format audio și video, arhiva de texte OSHO Library în engleză și hindi și informații detaliate despre Meditațiile OSHO.

Veți găsi și programul OSHO Multiversity și informații despre Stațiunea Internațională de Meditație OSHO.

Website-uri:

<http://OSHOfimes.com>

<http://OSHO.com>

<http://OSHO.com/Resort>

<http://www.youtube.com/OSHOinternational>

<http://www.Twitter.com/OSHO>

<http://www.facebook.com/pages/OSHO.International>

Pentru a contacta Osho International Foundation:

www.osho.com/oshointernational,

oshointernational@oshointernational.com